

**БЖ́ЕСТВЕННАА ДІТУРГІА
ЇЖЕ ВО СВАТЫХЪ ОУЦА НАШЕГО
ІІОА́ННА ЗЛАТОУСТАГО.**

**Božská liturgie svatého
Jana Zlatoušného**

S požeňáním Jeho Přeosvícenosti Izaiáše, biskupa olomoucko-brněňského

Překlad, který je před vámi, má za sebou dlouhou cestu vývoje, jehož součástí byla konzultace s dalšími teology i jazykovými poradci. Poté byla použitelnost textu prakticky ověřována při bohoslužbě. Jedná o kolektivní dílo řady spolupracovníků. Zásadní význam měly připomínky starších duchovních (za všechny bych rád vzpomenuł již zesnulého překladatele liturgických textů prot. Miroslava Mužíka). Bylo zpracováno mnoho návrhů a podnětů. Za účelem tištěného vydání byl k liturgii posléze připojen i text večerní bohoslužby a kalendárium. Zvláštní poděkování patří mátušce Darji Mužíkové, znalkyni klasického českého jazyka, která nám poskytlá cenné rady a ujalá se jazykových korektur liturgie.

*V cyrilometodějském roce
1150. výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje*

Předmluva

Z pozorování liturgického života naší církve je už od devadesátých let zřejmé, že významná část duchovenstva i věřících si přeje mít možnost služby Božské liturgie ve znění, které vychází z tzv. Gorazdova sborníku, ale je už rozšířené o části, které svatý vladyka Gorazd z misijních důvodů z liturgie vypustil (hlavním motivem byl požadavek na zkrácení nedělní bohoslužby na 70 minut). Přikročili jsme k tomu, v co kdysi doufal svatý vladyka Gorazd, – zahrnout do textu českého Služebníku celou liturgii. Vycházeli jsme při tom z toho, že forma českého pravosláví se od dob sv. Gorazda stále utváří a předložení plného znění liturgie duchovenstvu skýtá tomuto procesu další prostor. Hledání české formy liturgie, její vývoj, utváření a třibení je dokladem života a budoucnosti specificky české liturgie. Nabízený bohoslužebný text vzniká s respektem k současné místní liturgické tradici a zároveň s ohledem na současné potřeby naší církve. V názorech na liturgickou podobu češtiny však u nás panuje značná roztržštěnost; tento překlad se pokouší držet střední cesty.

Základní cíle, které jsme sledovali při práci nad překladem:

- 1.) Uchovat klasickou krásu bohoslužebného jazyka, na který jsou uvyklí čeští pravoslavní křesťané od dob vydání tzv. „Gorazdova sborníku“ až doposavad. Zachovat specifickou českou pravoslavnou terminologii zavedenou svatým vladykou Gorazdem a dále ji rozvíjet. Nesetřít z jazyka liturgie pel vznešenosti, poetičnosti a návaznosti na předky ve víře. Proto bylo textu ponecháno lehce archaické zabarvení.
- 2.) Opravit některé nedostatky starého překladu. Na několika místech zpřesnit překlad modliteb. Rozšířit české znění liturgie do plného rozsahu, jak je obvyklý v pravoslavných Služebnicích ve světě. Připojit překlad liturgických poznámek, diákonských dialogů. (V české variantě textu jsou některé poznámky oproti církevněslovanskému znění podrobnější – dle vzoru Služebníku od prot. Čestmíra Kráčmara.)

3.) Mírně modernizovat jazyk, avšak spíše jen na těch místech textu, kde starší překlad kvůli archaičnosti už dnes ztrácí srozumitelnost. Ponechání některých archaismů, které nebrání chápání smyslu textu, jsme tedy považovali pro službu liturgie za možné a žádoucí. V některých případech archaismy usnadňují výslovnost.

4.) Vyřešit problematiku vzpomínání světských hodnostářů a představených státu (u nás se jedná především o prezidenta republiky) tak, aby odpovídala převládající praxi pravoslavné církve v současném světě.

5.) Vytvořit liturgickou příručku optimalizovanou formátem, vazbou i sazbou pro praktické běžné používání a s estetickou úpravou podle tradičních starodávných pravoslavných vzorů. Součástí toho záměru bylo i bilingvní uspořádání knížky, které je v naší pastorační situaci mimořádně aktuální.

Další podrobnosti o práci na překladu jsou uvedeny v doslovu (str. 200).

V dvojazyčné úpravě s českým a církevně-slovanským zněním vychází svatá liturgie Jana Zlatoustého v našich zemích historicky poprvé. Toto bilingvní vydání odpovídá na aktuální výzvy současné situace pravoslaví v českých zemích. — Jednak na reálnou situaci v našich pravoslavných chrámech, kde se nyní scházejí nejen čeští pravoslavní věřící, ale přichází se k nám modlit i značný počet věřících pocházejících z Ukrajiny a Ruska, kteří jsou zvyklí na církevně-slovanskou službu, a proto je pastoračně žádoucí používat při našich bohoslužbách oba bohoslužebné jazyky: český i církevně-slovanský. — Nezanedbatelným přínosem vydání bilingue (pokud napomůže rozšíření znalosti církevně-slovanského znění liturgie) může být i další posun v organickém začlenění českého pravoslaví do pravoslaví nejen slovanského, ale i světového, neboť církevní slovanština je dosud „liturgickým všeslovanským esperantem“, a co více, její známost a používání přesahuje hranice slovanského pravoslaví. — V neposlední řadě pak může bilingue pomoci i českým pravoslavným křesťanům a duchovenstvu, aby si pozvolna hlouběji osvojili staroslověnskou liturgii (jsou to historicky naše místní pravoslavné kořeny) a ujali se tak v širší míře svého církevně-kulturního dědictví. A kromě toho – bohoslužba vedená ve starobylém liturgickém jazyku, bezprostředně uvádějící do dávné duchovní tradice, se dnes stává pro naše současníky zajímavou a přitažlivou, a tomu je vhodné z misijního hlediska věnovat patřičnou pozornost.

*Dokončeno v cyrilometodějském roce 2012—2013 l.P.
Věnováno zvěčnělé památce svatého našeho vladyky mučedníka Gorazda Českého
a Moravsko-slezského k 70. výročí jeho mučednického svědectví
o Ježíši Kristu a o pravoslavné víře.*

*Po deseti letech byly provedeny další úpravy textu,
zanesené v tomto 2. vydání (2023–2025)*

Послѣдованіе вечерни.

Пришеѣхъ іерейъ во храмъ стѣій, и наложихъ на себѣ зѣпѣтрахиль, стоѣхъ предъ црквиами враты, глаголетъ:

Блгословенъ бгъ нашъ, всегда, нынѣ и причесно, и во вѣки вѣковъ.

И оучиненный чтѣхъ глаголетъ:

Ѹминь. Слава тебѣ, бже нашъ, слава тебѣ. Црю нбный: Трисѣое. Престѣлѣ Трѣце: Оче нашъ:

Возгласъ:

Ѹкво твоѣ състь цртво, и сила, и слава, Оца, и Сна, и Сѣаго дха, нынѣ и причесно, и во вѣки вѣковъ.

Чтѣхъ: Ѹминь. Гди помилуй, кѣ. Слава, и нынѣ: Приидите, поклониме: трижды.

И Ѹалмы ѡ- го часа.

По немъ же ѡпсета не кываетъ, но глаголетъ іерейъ начало:

Блгословенъ бгъ нашъ:

И чтѣхъ:

Приидите, поклониме: И Ѹаломъ ѡг: Блгослови души моѣ гда, гди бже мой:

Іерейъ же, предъ стѣими дверьми стѣихъ ѡкрокѣнною главою, глаголетъ молитвы свѣтѣльничныя.

Мѣтка перкал:

Гди щедрый и милостивый, долготерпѣливъ и многомилостивъ, вшши молитвъ нашъ, и конми гласъ молѣнїа нашего: сотвори съ нами знаменїе во благо, настави насъ на путь твоѣй, съже ходити во истинѣ твоѣй, возвесели сердца наша, во съже боачиѣ имене твоего стѣаго. Зане велиїи състи, и творѣи чуда, ты съи бгъ съдинъ, и несть подобенъ

тебѣ въ возвѣхъ...

Postup večerní

Kněz přichází do chrámu, vezme na sebe epitrachil, stane před královskou bránou a praví:

Blahosloven Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Žalmista:

Amen. Sláva tobě, Bože náš, sláva tobě! Králi nebeský... Svatý Bože, svatý Silný, svatý Nesmrtelný... Otče náš...

Kněz:

Neboť tvé jest království i moc i sláva, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Žalmista: Amen. Hospodi, pomiluj. (12×) »Sláva... I nyní...« Pojdte, pokloňme se Králi našemu Bohu...

Následují žalmy 9. hodinky. Po ní se propuštění nekoná a kněz pronáší začátek večerní:

Blahosloven Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Žalmista říká: »Pojďte, pokloňme se Králi našemu Bohu...« A následuje 103. / 104. žalm: »Dobrořeč, duše má Hospodinu...«

Kněz stojí před svatými dveřmi s nepokrytou hlavou a čte potichu sedm světelných modliteb:

1. modlitba

Hospodine slitovný a milostivý, dlouhoshovívavý a mnoho-milostivý, vyslyš modlitbu naši a přijmi hlas prosby naší, učiň s námi znamení dobré – uveď nás na cestu tvou, abychom kráčeli v pravdě tvé. Dej radost srdcím našim, aby se bála svatého jména tvého, protože veliký jsi ty a tvoříš divy. Ty jsi Bůh jediný a není mezi bohy žádný jiný podobný tobě, Hospodine, – mocný ve svém milosrdenství a dobrotivý v síle své, který pomoc, útěchu a spásu dáváš všem, kdož doufají ve jméno svaté tvé.

Neboť tobě náleží...

твѣхъ въ воздѣхъ Гдѣ: силенъ въ милости, и блгъ въ крѣпости,
во ѡбже помогати, и оутѣшати, и спасти всѣхъ оупокѡящихся во
имѣ сѣе твое.

Иѡкв подокаетъ твѣхъ всѣхъ слава, чѣсть и поклонѣнїе, Оцѣ,
и Снѣ, и Сѣомѣ Дхѣ, нынѣ и прїеню, и во вѣки вѣкѡвъ,
амѣнь.

Мѣтва вторѣа:

Гдѣ, да не ѡростїю твоєю ѡбличїши насъ, ниже грѣхѡмъ
твоимъ накажешн насъ: но сотвори ех нами по милости
твоей, врачъ и исцѣлїтелю душъ нашихъ. Наставн насъ ко
прїетаннїю хотѣнїа твоего, просвѣтї очн сердецъ нашихъ
въ познанїе твоеѡ истины, и даръ намъ прочее настоѡцаго
дне мирное и безгрѣшное, и все время живота нашего моли-
вами сѣхъ Бѣхъ и всѣхъ сѣхъ.

Иѡкв твоѡ держава, и твоѡ ѡбже црѣтво, и сила, и слава, Оцѣ,
и Снѣ, и Сѣомѣ Дхѣ, нынѣ и прїеню, и во вѣки вѣкѡвъ,
амѣнь.

Мѣтва третїа:

Гдѣ Бже нашихъ, поманн насъ грѣшныхъ и непотрѣкныхъ рѣхъ
твоихъ, вегда прїзываетн намъ сѣе имѣ твое, и не
посрамн насъ ѡ члнїа милости твоеѡ: но даръ намъ, Гдѣ,
всѣ ѡбже ко спасенїю прошѣнїа, и сподѡбн насъ любїти, и вол-
тиса твѣхъ ѡ всегѡ сердца нашего, и творїти во всѣхъ волю
твою.

Иѡкв блгъ и члвѣколѡбецъ бгъ сѣи, и твѣхъ слава возымаемъ,
Оцѣ, и Снѣ, и Сѣомѣ Дхѣ, нынѣ и прїеню, и во вѣки
вѣкѡвъ, амѣнь.

Neboť tobě náleží všeliká sláva, čest a klanění, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

2. modlitba

Hospodine, ve hněvu svém nás netrestej a ve svém rozhorlení nás nekárej; ale nakládej s námi dle milosrdenství svého, lékaři a uzdraviteli duší našich. Uveď nás do přístaviště vůle své. Osvěť oči srdcí našich k poznání pravdy tvé a popřej nám, abychom zbytek tohoto dne i celý věk života svého strávili pokojně a bez hříchu, na přímluvy svaté Bohorodice i všech svatých.

Neboť tvá jest vláda a království i moc a sláva, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

3. modlitba

Hospodine, Bože náš, rozpomeň se na nás, hříšné a neužitečné služebníky své, když vzýváme svaté jméno tvé, a nedejž, abychom byli zahanbeni, když důvěřujeme v milost tvou; avšak daruj nám, Hospodine, vše, oč prosíme ke spasení, a učiň nás hodnými milovati tebe a tebe se báti z celého srdce svého a ve všem plniti vůli tvou.

Neboť dobrotivý a lidumilný Bůh jsi ty, a tobě chválu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Ty, jenž jsi od svatých...

МѢТКА ЧЕТВѢРТАА:

Немолчными пѣсньми и непрестанными словословлеными ѿ свѣтыхъ силъ воспѣваемыи, исполни оустѣхъ нашихъ хвалениа твоегѡ, ѣже подати величествіе имени твоему стѡму: и даждь намъ оучастіе и наследіе со всѣми колицимисѧ тебе истинною, и хранящими заповѣди твоѡ, молитвами свѣтыхъ бѣхъ и всѣхъ свѣтыхъ твоихъ.

Ико подобаетъ тебе великаа слава, честь и поклоненіе, ѡцѣхъ, и снѣхъ, и стѡму духъ, нынѣ и присно, и во вѣки вѣкѡвехъ, аминь.

МѢТКА ПЯТАА:

Гди, Гди, пречистою твоею дланію содержи величскаа, долготерпѣи на всѣхъ насъ, и кажи сѧ ѡ словахъ нашихъ, помани щедрѡты твоѡ, и милость твою: посѣти ны твоею блгостію и даждь намъ ижежехъ и прочее настѡлицаго дне, твоею блгодатію, ѡ различныхъ козней лукаваго, и ненавѣстнѣ жнзнь нашѣ соблюди блгодатію всегѣхъ твоегѡ духа.

Милостію и члвчколюбіемъ единороднаго твоегѡ снѧ, изъ нимже блгословенъ еси, со всегѣми, и блгнми, и животворяцимъ твоимъ духомъ, нынѣ и присно, и во вѣки вѣкѡвехъ, аминь.

МѢТКА ШЕСТАА:

Бже великій и дивный, неисповѣдимою блгостію и богатымъ промысломъ управлѣаи величскаа, и мѣркаа намъ блага даровавый, и поручивый намъ ѡбѣщанное цртво, ѡбѣщанными блгнми пѣтесотворивый намъ и дне прешедшю часть ѡ великаго оуклонитисѧ слѧ: даруй намъ и прочее

непорочно совершити...

4. modlitba

Ty, jenž jsi od svatých mocností oslavován neumlkajícími písněmi a neustálým chvalořečením, naplň též naše ústa chválením tebe, abychom vyvýšili jméno tvé svaté. Popřej nám míti účast a dědictví se všemi, kdož se vpravdě bojí tebe a příkázání tvá zachovávají; na přímluvy svaté Bohorodice a všech svatých tvých.

Neboť tobě náleží všechna sláva, čest a klanění, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

5. modlitba

Hospodine, Hospodine, který v ruce své přečistě vše držíš, k nám jsi shovívavý a rmoutíš se nad poklesky našimi, pomni slitování svých a milosrdenství svého; navštiv nás dobrotou svou a dej, abychom milostí tvou po zbytek tohoto dne unikli rozličným úkladům zla a zachovej neposkvrněným život náš blahodatí přesvatého Ducha svého.

Milostí a lidumilností jednorozeného Syna svého, s nímž veleben jsi s přesvatým a blahým a oživujícím Duchem svým, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

6. modlitba

Bože veliký a podivuhodný, který spravuješ všechno s nevyšlovnou dobrotou a bohatou prozřetelností a který jsi pozemská dobra nám daroval, svěřil nám slíbené království a dobrodiními svými ukázal nám cestu, jak se varovati zla v uplynulé části tohoto dne; dej, ať také zůstatek času strávíme bez hříchu a před svatou slávou tvou oslavujeme tebe, jediného dobrého a lidumilného Boha našeho.

Neboť tys Bůh náš, a tobě slávu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Bože veliký...

непорочнѡ совершити, предъ стѣою славою твоєю, пѣти тѣ
ѣдинаго благаго и члвчколюбиваго бга нашего.

Ико ты єси бгъ нашъ, и тебѣ славу возсылаемъ, оцѣ, и
снѣ, и стѣомѣ дхѣ, нынѣ и причесно, и во вѣки вѣкѡвъ,
аминь.

Мѣтка седмѣа:

Бже великій и вышній, єдинъ имѣи безмертїе, во
свѣтѣ живый непристѣпимъ, всю тварь премудростїю
создавый, разделивъ между свѣтомъ и между тмою, и
солнце положивъ во ѡбласть днѣ, лхнѣ же и свѣзды во
ѡбласть ноци, сподобивъ насъ грѣшныхъ и въ настоѣщїй
часъ предварити лице твоє исповѣданїемъ, и вечернее тебѣ
славословіе принести: самъ члвчколюбче, исправи молитву
нашѣ яко кадило предъ тобою, и прїими ю въ коню
благодѣанїа, подаждь же намъ настоѣщїй вечеръ, и приходѣ-
щю ноць мирнѣ: ѡблецы ны во ѡрѣжїе свѣта, избави ны ѡ
страха ноциагѡ и всѣхъ вѣщн, во тмѣ преходѣщїа, и даждь
сонъ, єгоже во оупокоєнїе немощи нашей даровалъ єси,
всѣакогѡ мечтанїа дїавола ѡчждѣнный. ѣи блго, блгїхъ
подателю, да и на лѡжахъ нашихъ оумилѡующеа, помнимаемъ въ
ноци и ма твоє, и получїемъ твоихъ заповѣдей просвѣщае-
ми, въ радости дшвѣнчѣи востанемъ къ славословію твоєа
блгостн, молснїа и молитвы твоєа благоутробїю приносѣ-
ще, ѡ своихъ согрѣшенїихъ и всѣхъ людей твоихъ, ѣже
молитвами стѣа бгѣ, милостїю повѣти.

Ико блгъ и члвчколюбче бгъ єси, и тебѣ славу возсылаемъ,
оцѣ, и снѣ, и стѣомѣ дхѣ, нынѣ и причесно, и во вѣки
вѣкѡвъ, аминь.

7. modlitba

Bože veliký a vznešený, který jediný jsi věčný a přebýváš ve světle nepřístupném, který jsi všechno moudře stvořil, oddělil světlo od tmy a slunci ustanovil, aby vládlo ve dne, měsíci a hvězdám pak, aby vládly v noci, a který jsi nás hříšné učinil hodnými přiblížit se také tohoto dne s vyznáním před tvář tvou a přinésti tobě večerní slavosloví; sám, Lidumile, řídíš modlitbu naši, aby se vznášela k tobě jako kadidlo, a přijmi ji jako vůni příjemnou. Dej, ať přítomný večer a následující noc jsou pokojny. Oděj nás zbrojí světla, vysvoboď nás od hrůz nočních a ode všeho, co se v noci plíží; uděl nám spánek, jež jsi nám k osvěžení daroval, prostý ďábelských preludů. Sám, Vládce, Dárce dobra, dej, abychom na ložích svých s dojetím v noci pamatovali svatého jména tvého, a jsouce osvíceni naučením přikázání tvých, povstali s duchovní radostí k oslavě dobroty tvé a milosrdenství tvému přinášeli prosby a modlitby za hříchy své a všeho lidu tvého, jež na přímlyvy svaté Bohorodice navštív milostí svou.

Neboť dobrotivý a lidumilný Bůh jsi ty, a tobě chválu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

V pokoji k Hospodinu...

Іспóлншѣл же предначинáтельномѹ ѱалмѹ, глаголетъ сщ҃енникъ ѱлѣ діаконѹ,
 ѡце ѡтѣ, ѡзшедъ свѣрною страною ѡ ставъ на ѡбычномѹ мѣстѣ амвона,
 ѡктенію сію:

Діаконъ: **М**іромъ Гдѣ помóлимсѧ.

Діакъ: Гдѣ, помíлѡй.

Ѳ свѣшнѣмъ мíрѣ, ѡ спасеніи дшѡхъ нáшихъ, Гдѣ помóлимсѧ.

Діакъ: Гдѣ, помíлѡй.

Ѳ мíрѣ всегò міра, благоутóлннн свѣтѣхъ Божїихъ церквѣй,
 ѡ соединеніи крѣхъ, Гдѣ помóлимсѧ.

Діакъ: Гдѣ, помíлѡй.

Ѳ свѣтѣмъ храмѣ сѣмъ ѡ свѣроу, благоговѣніемъ ѡ стрáхомъ
 Божїимъ вхóдѡцихъ вóнъ, Гдѣ помóлимсѧ.

Діакъ: Гдѣ, помíлѡй.

Ѳ господнѣ нáшемъ Блаженнѣйшемъ митрополітѣ (íма рекъ),
 ѡ господнѣ нáшемъ [íан: Высоко_преосвѣщеннѣйшемъ архїепіскопѣ, íан:
 Преосвѣщеннѣйшемъ епископѣ] (íма рекъ), четнѣмъ пресвѣтерствѣ, во
 Хрѣтѣ діаконствѣ, ѡ всемъ прічтѣ ѡ людехъ, Гдѣ помóлимсѧ.

Діакъ: Гдѣ, помíлѡй.

Ѳ странѣ нáшей, правітелехъ ѡ вóннствѣ сѣл, Гдѣ помóлимсѧ.

Діакъ: Гдѣ, помíлѡй.

Ѳ градѣ сѣмъ [íан: ѡ вѣн сѣй, еслн вѣ монастыре, чо: ѡ свѣтѣй ѡбнтелн сѣй],
 велóкомъ градѣ, странѣ ѡ свѣроу живѣщнхъ вѣ нїхъ, Гдѣ
 помóлимсѧ.

Діакъ: Гдѣ, помíлѡй.

Ѳ благорствореніи воздѣхвѣ, ѡ нзѡвнлїи плодѡвъ земнїхъ
 ѡ врѣменѣхъ мíрныхъ, Гдѣ помóлимсѧ.

Діакъ: Гдѣ, помíлѡй.

Ѳ плáвѡщнхъ...

Po ukončení čtení počátečního žalmu praví kněz (nebo diákon; je-li přítomen, vychází severními vrátky na solej a stane na obvyklém místě) velkou ektenii:

Diákon: **V** pokoji k Hospodinu modleme se!

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za pokoj shůry a spásu duší našich k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za mír celého světa, za blaho svatých církví Božích a za sjednocení všech k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za svatý chrám tento a za vcházející v něj s vírou, zbožností a bázní Boží k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za vladyku našeho metropolitu (**jméno**) [za vladyku našeho (archi-)episkopa (**jméno**)], za důstojné kněžstvo, diákonstvo v Kristu, za veškeré duchovenstvo a lid k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za vlast naši a její představitele k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za město toto [vesnici tuto, svatý monastýr tento], za všechna města a země i za ty, kteří podle víry v nich žijí, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za příznivé počasí, za hojnost plodů zemských a za pokojné časy k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za cestující po zemi, vodě i vzduchem, za nemocné, trpící, zajaté a za spásu jejich k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom vysvobozeni...

☩ пла́вающих, пѹтешество́ующих, недѣ́лующих, стра́ждущих, плѣнни́ких, и ѿ спасе́нїи ѣ́х, Гдѣ́ помóлимсѧ.

Лі́къ: Гдѣ́, помíлѡи.

☩ и́збáвнїи сѧ нáмъ ѿ всáкѡа еко́рби, гнѣ́ва и нѹ́жды, Гдѣ́ помóлимсѧ.

Лі́къ: Гдѣ́, помíлѡи.

Застѹ́пнѣ, спáси, помíлѡи и сохрани́ насъ, Бóже, твоёю благода́тїю.

Лі́къ: Гдѣ́, помíлѡи.

Пре́свѣтѹю, пречíстѹю, пре́благослове́ннѹю, сла́внѹю Влады́чнцѹ нáшѹ Богоро́днцѹ и прїснодѣ́вѹ Марію, со всѣ́ми свѣ́тѹми помани́вшѣ, сáми себѣ́, и дрѹгъ дрѹга, и всѣ́х живóтѹх нáших Хрíстѹ́ Бóгѹ преда́дѡмъ.

Лі́къ: Тече́, Гдѣ́.

Возгласі́енїе:

И́ко подо́бѣтѹ тебѣ́ всáкаа сла́ва, чéсть и поклонéнїе, Ѡ́тцѹ́, и Сынѹ́, и свѣ́тѹмѹ Дѹ́хѹ́, ны́нѣ́ и прїсно, и во вѣ́ки вѣ́кѹвѹх.

Лі́къ: Ѥ́мíнь.

Та́же кадо́исѹ́, Блáженъ мѹ́жъ:

и по кадо́исѹ́ и́зше́хъ дѣ́аконъ е́кверною двéрїю, глаго́летѹ мáлѹю сѣ́чтєнїю:

Пáки и пáки мíромъ Гдѣ́ помóлимсѧ.

Лі́къ: Гдѣ́, помíлѡи.

Застѹ́пнѣ, спáси, помíлѡи и сохрани́ насъ, Бóже, твоёю благода́тїю.

Лі́къ: Гдѣ́, помíлѡи.

Пре́сѣтѹю, пречíстѹю, пре́благослове́ннѹю, сла́внѹю Влáчцѹ́ нáшѹ́ Бѹ́́ и прїснодѣ́вѹ́ Мрїю́, со всѣ́ми сѣ́тѹми помани́вшѣ, сáми себѣ́, и дрѹгъ дрѹга, и всѣ́х живóтѹх нáших Хрíстѹ́́ Бѹ́́ преда́дѡмъ. *Лі́къ:* Тече́, Гдѣ́.

И́ко твоѡ́ держа́ва...

Abychom vysvobozeni byli od všelikého soužení, hněvu a nouze, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí (milostí) svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz: **Neboť tobě náleží všeliká sláva, čest a klanění, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.**

Věřící: Amen.

Na velké večerní (v předvečer neděle a některých svátků) se pěje z 1. kathismy 1. antifona – **Blažený muž** (1. žalm); nebo se čte celá kathisma podle typikonu; poté je malá ektenie.

Na všednodenní večerní se u nás ve farních chrámech toto všechno vynechává a po velké ektenii se ihned zpívá „Hospodine, k tobě volám“.

Po kathismě kněz nebo diákon
(je-li přítomen, vychází severními vrátky a stane na obvyklém místě)
praví malou ektenii:

Znovu diákon: **O**pět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Neboť tvá jest vláda...

Возглаголетъ цїенникъ:

Гко твоѡ держава, ѡ твоѡ ѣсть царство, ѡ сила, ѡ слава, ѡтца, ѡ сына, ѡ свѡтаго дѡха, нынѣ ѡ прино, ѡ во вѣки вѣковъ.

дїкъ: ѡминь.

Таже, Гдн воззвахъ: поетъ на гл҃ехъ ст҃ихирь. **Таже ст҃ихирь.**

На г, ст҃ихирь:

Ижедѡ ѡз темницы дѡшѡ мою, ѡповѣдатеѡ ѡмени твоѡмѡ.
Менѣ ждѡтъ правѣдницы, дондеже воздѡди мнѣ.

На и:

Иже гл҃бинны воззвахъ къ тебѣ Гдн, Гдн, ѡглыши гл҃ехъ мой.
Да вѡдѡтъ ѡуши твоѡ, внемлющѣ гл҃ѡ молѣнїѡ моегѡ.

На ѡ:

ѡще беззаконїѡ назириши Гдн, Гдн, ктѡ постоитъ; ѡкѡ ѡ тебѣ ѡчищенїѡ
ѣтъ.

ѡмене радн твоѡгѡ потерпѣхъ тѡ Гдн, потерпѣ дѡшѡ моѡ къ слоѡо твоѡ,
ѡповѡ дѡшѡ моѡ на Гдѡ.

На ѡ:

ѡ ст҃ражи ѡт҃рениѡ до нѡци, ѡ ст҃ражи ѡт҃рениѡ, да ѡповѡетъ ѡнѡ на Гдѡ.
ѡкѡ ѡ Гдѡ млть, ѡ многоѡ ѡ негѡ ѡзбавленїѡ, ѡ тоѡ ѡзбавитъ ѡнѡ ѡ
вѣхъ беззаконїѡ ѣгѡ.

Хвалите Гдѡ вси ѡзыцы, похвалите ѣгѡ вси людѣ.

ѡкѡ ѡтвердїѡ млть ѣгѡ на насъ, ѡ истина Гднѡ прекывѡетъ во вѣки.

Слава, ѡ нынѣ, **кѡродиненя.**

Мїтва вѡда:

Вечеръ, ѡ заѡтра, ѡ полдне, хвалимъ, кл҃гословимъ,
кл҃годаримъ ѡ молимѡ тебѣ, вѡкѡ вѣхъ: ѡправн молн-
твѡ нашѡ ѡкѡ кадѡло предѡ тобѡю, ѡ не ѡклонн сердцеъ на-
шихъ вѡ словеса ѡнѡ вѡ помышленїѡ лѡкавѣтѡ: но ѡзбавн
насъ ѡ вѣхъ лѡвѡцихъ дѡшы нашѡ, ѡкѡ къ тебѣ, Гдн, Гдн,
ѡчи нашн, ѡ на тѡ ѡповѡхомъ, не пограмн насъ бже нашѡ.

ѡкѡ подѡкѡетъ тебѣ...

Kněz: **N**eboť tvá jest vláda a království i moc a sláva, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Poté se zpívá úryvek z žalmu 140. / 141.: „**Hospodine, k tobě volám, vyslyš mne; vyslyš mne...**“ Následuje čtení stichir a každé předchází tzv. stíšek:

Na 10:

Vyveď ze žaláře duši mou, abych oslavoval jméno tvé.
Čekají spravedliví, že mne odměníš.

Na 8:

Z hlubin volám k tobě, Hospodine, Hospodine, vyslyš volání mé.
Kéž bude tvé ucho naslouchat hlasu prosby mé.

Na 6:

Budeš-li nepravosti míti na zřeteli, Hospodine, Hospodine, kdož obstojí? U tebe však je očištění.

Pro jméno tvé, Hospodine, čekal jsem na tebe, očekává duše má tvé slovo; doufá duše má v Hospodina.

Na 4:

Od stráže jitřní až do noci, od stráže jitřní nechť doufá Israel v Hospodina.

Neboť u Hospodina je milost a hojné je u Něho vysvobození. On vysvobodí Israele ze všech jeho nepravostí.

Chvalte Hospodina, všichni národové; vychvalujte Ho, všichni lidé!
Neboť upevnila se jeho milost nad námi a pravda Hospodinova zůstává navěky.

Žalmista: »Sláva... I nyní...« (*Následuje bohorodičen.*)

Při velké večerní se nyní koná vchod. Kněz potichu říká modlitbu vchodu:

Večer, za svítání a v poledne chválíme a blahoslovíme tebe, díky vzdáváme tobě a modlíme se k tobě, Vládce všech: Nechť vznáší se modlitba naše jako kadidlo před tebou; nedej, aby srdce naše uchylovala se k řečem nebo myšlenkám zlým, ale vysvobod' nás ode všech, kdož úklady činí duším našim; neboť k tobě, Hospodine, Pane, obráceny jsou oči

naše a v tebe složili jsme...

Возглаше́ніе:

И́ко подо́баѣтъ тебѣ всѣ́каа сла́ва, че́сть и покло́не́ніе, О́цѣ, и Снѣ, и Свѣ́томѣ Дхѣ, ны́нѣ и прѣснѡ, и во вѣ́ки вѣ́ковѣх, а́минь.

Та́же бѣ́гослова́етъ вхо́дъ:

Благо́словѣ́нъ вхо́дъ свѣ́тыхъ твои́хъ, всегдѣ, ны́нѣ и прѣснѡ, и во вѣ́ки вѣ́ковѣх.

и возглаша́етъ діа́конъ: Премѣ́дростъ, прѡ́рети.

Днѣ́хъ же: свѣ́те ти́хій стѣ́ла сла́вы, безме́ртнаго, О́ца нѣнаго, стѣ́го бѣ́женнаго, И́исе Хрѣ́те, прѣше́дше на за́падѣ со́лнца, ви́дѣвши свѣ́тъ ве́черній, поѣмъ О́ца, Сна, и Свѣ́го Дха, Бга. до́сто́ннъ сѣи во всѣ́ времена пѣ́тъ бы́ти гла́сы преподо́бными, Сне бѣ́жій, жи́вотъ да́и: тѣ́мже ми́ръ тѣ́ сла́витъ.

По вхо́дѣ́ же, положи́въ о́бычнѣ́й покло́нъ о́чиченный мо́нахъ, и́ли чте́цъ, поѣ́тъ про́кіменъ днѣ́.

и́ще же сѣ́тъ свѣ́ота ве́чера, глаго́летъ:

Гдѣ́ воцрѣ́а, въ ле́потѣ́ ѡ́блече́а.

Стѣ́хъ: ѡ́блече́а Гдѣ́ въ е́нѣ, и́ преподо́аа.

Стѣ́хъ: И́ко о́утверди́ все́леннѣ́ю, гдѣ́же не подви́житѣ́а.

Стѣ́хъ: до́мѣ́ твоѣ́мѣ́ подо́баѣ́тъ стѣ́ина Гдѣ́, въ до́лготѣ́ днѣ́.

Въ недѣ́лю ве́чера, гла́сѣ́ и́:

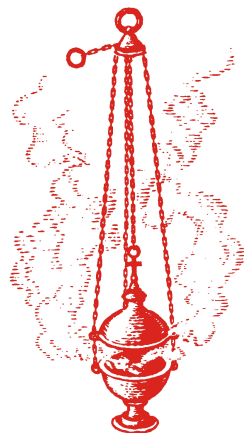
Сѣ́ ны́нѣ́ бѣ́гослови́те Гдѣ́ ве́и ра́бѣ́ Гдѣ́ни.

Стѣ́хъ: Свѣ́таи́и во хра́мѣ́ Гдѣ́ни, во дво́рѣ́хъ до́мѣ́ Бга на́шегѡ.

Въ понеде́льникѣ́х ве́чера, гла́сѣ́ дѣ́:

Гдѣ́ о́услы́шитъ мѣ́, внегдѣ́ воззва́ти мѣ́ къ немѣ́.

Стѣ́хъ: Внегдѣ́ призва́ти мѣ́, о́услы́ша мѣ́ Бгѣ́ пра́вды моѣ́.

Во вто́ринкѣ́х ве́чера...

naše a v tebe složili jsme naději svoji; nedopusť, Bože náš, abychom byli zahanbeni. — Neboť tobě náleží všechna sláva, čest i klanění, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Na to kněz žehná vchod, říkáje tiše: Blahosloven vchod svatých tvých, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Kněz nebo diákon:

Velemoudrost! Povznesme se!

Věřící zpívají hymnus od Sofronia, patriarchy jerusalemského:

Světlo tiché, svaté slávy, nesmrtelného Otce nebeského, Svatého, Blaženého, Ježíši Kriste. Přišedše k západu slunce a spatřivše záři večerní, opěváme Otce, Syna i Svatého Ducha, Boha. Synu Boží, jenž dáváš život, hoden jsi po všechny časy hlasy ctihodnými být opěvován. Pročež svět tebe velebí.

Po vchodu se sloužící pokloní jako obvykle. Dle místního zvyku pak diákon (není-li přítomen, tak kněz) čte prokimen.

Pozor mějme! Pokoj všem! Velemoudrost!

V sobotu večer:

1. Hospodin kraluje, **I** oděn jest velikolepostí.
2. Oblékl se Hospodin v sílu a přepásal se.
3. Neboť upevnil vesmír, kterýž se nepohne.
4. Domu tvému náleží svatost, Hospodine, navěky.

V neděli večer:

1. Aj, nyní dobrořečte Hospodinu, **I** všichni služebníci Hospodinovi.
2. Stojící ve chrámě Hospodinově, v nádvořích domu Boha našeho.

V pondělí večer:

1. Hospodin mne vyslyší, **I** když jej budu vzývatí.
2. Když volal jsem, vyslyšel mne Bůh spravedlnosti.

V úterý večer...

Во вѣчѣрнихъ вѣчера, гласъ ѿ:

Милостѣ твоѡ, Гдѣ, поженѣтъ мѡ всѡ днѣ жнвотѡ моєгѡ.

Стѣхъ: Гдѣ пасѣтъ мѡ, ѡ ничтѡже мѡ лишнѣтъ, на мѣстѣ слѡчнѣтъ
тѡмѡ вселѣ мѡ.

Въ срдѣ вѣчера, гласъ ѿ:

Бже, во ѡмѡ твоѡ спасѣ мѡ, ѡ въ снѣтѣ твоѡй срдѣ мнѣ.

Стѣхъ: Бже, оубѡлиши молнѣтъ моѡ, внѡши глаголы оубѣтъ моѡхъ.

Въ четвертѡхъ вѣчера, гласъ ѿ:

Помощь моѡ ѡ Гдѣ сотворѡшагѡ нѡ ѡ зѣмлю.

Стѣхъ: Возведѡхъ ѡчи моѡ въ горы, ѡнѡдѡже прѣидѣтъ помощь
моѡ.

Въ пятѡхъ вѣчера, гласъ ѿ:

Бже, застѡпникъ моѡ сѣи ты, ѡ милостѣ твоѡ предвѡрнѣтъ мѡ.

Стѣхъ: Нзмѣ мѡ ѡ врагѡ моѡхъ Бже, ѡ ѡ востаѡщихъ на мѡ нѡзѡбнѣ
мѡ.

Ѣ ѡеѡ полагаѣтъ чтенѣ [ѡце сѣтъ].

Ѣвращѣа же сѣѣнникъ къ западѡ, согбенѣ ѡмѣлѡй рѡцѣ, стѡитѡ ѡжндалѡй
исполнѣнѡ прокѣмена: тѡже поклонѣтъ, ѡ ѡходнѣтъ на мѣсто своѡ. По
прокѣмнѣ же, глаголетѡ дѡконѡ, ѡце сѣтъ, нѡшѣдѡ еѡверноѡ стѡранѡю [ѣерѣй
же внѡтърѡ олтарѡ стѡитѡ прѣдѡ стѡю тѡрапѣзонѡ]:

Рцемъ всѡ...

V úterý večer:

1. Milost tvá, Hospodine, **I** následovati mne bude po všechny dny mého života.
2. Hospodin jest pastýř můj, nebudu míti nedostatku. Na místa hojnosti mne přivede.

Ve středu večer:

1. Bože, ve jménu svém spasiž mne, **I** a silou svojí spravuj mne.
2. Bože, vyslyš modlitbu mou, popřej sluchu slovům úst mých.

Ve čtvrtek večer:

1. Pomoc má jest od Hospodina, **I** kterýž učinil nebe i zemi.
2. Pozdvihuj oči své k horám, odkudž přijde pomoc má.

V pátek večer:

1. Bože, ochránce můj jsi ty; **I** milost tvá mne předcházej.
2. Vytrhni mne z rukou nepřátel mojich, Bože, a od těch, kteří povstávají proti mně, vysvoboď mne.

Kněz je při zpěvu proklimenu obrácen k západu, stojí (na horním místě), očekáváje dokončení zpěvu proklimenu. Pak se ukloní a odchází na své místo před svatý prestol. (Při všednodenní večerní, není-li diákon, kněz stane na soleji před zavřenými královskými dveřmi, aby po dokončení zpěvu „Dejž, Hospodine, abychom večer tento...“ říkal prosebnou ektenii.)

Na velké večerní před velkými svátky nebo při službě s litíjí se po proklimenu vsouvá do postupu služby **čtení paremíjí**: většinou tři čtení ze Starého zákona (při zavřených královských dveřích – věřící mohou sedět); občas jsou to čtení z Nového zákona (při otevřených královských dveřích – věřící stojí).

Kněz nebo diákon před čtením každé paremíje: Velemoudrost!

Žalmista: Čtení z knihy proroka..., čtení z knihy Stvoření..., **apod.**

Kněz nebo diákon: Pozor mějme! (**Žalmista čte paremii.**)

Na velké večerní nyní následuje ektenie vroucí. Při všednodenní večerní se koná až po závěrečných troparech a začíná až od „Smiluj se nad námi, Bože...“ (Čili bez prvních dvou proseb.)

Rceme všichni...

Рцѣмъ вѣн ѿ вєєа̀ дѹшнѣ, н ѿ вєєгѹ помышлѣнїа наше҃го рцѣмъ.

Дѣкъ: Гдѣ, помнѣй.

Господи вседержителю, Бѣже Ѡтцѣхъ нашихъ, молимъ ти еа, оꙋслыши н помнѣй.

Дѣкъ: Гдѣ, помнѣй.

Помнѣй насъ, Бѣже, по величїѣ мїлостн твоѣй, молимъ ти еа, оꙋслыши н помнѣй.

Дѣкъ: Гдѣ, помнѣй. (Трїжды.)

Ѣще молимъ ѿ господїне нашемъ Блаженнѣйшемъ митрополїтѣ (нма рекъ) [ѿ господїне нашемъ (высоко-) Превъсвщеннѣйшемъ (нлн: архїєпископѣ, нлн: єпископѣ) (нма рекъ)], н вєей ко Хрїтѣ братїн нашей.

Дѣкъ: Гдѣ, помнѣй. (Трїжды.)

Ѣще молимъ ѿ братїахъ нашихъ, свщеннцѣхъ, свщенномонасѣхъ, н вєемъ ко Хрїстѣ братствѣ нашемъ.

Дѣкъ: Гдѣ, помнѣй. (Трїжды.)

Ѣще молимъ ѿ странѣ нашей, правїтелехъ н коннствѣ еа, да тнхоє н безмѡлвное житїє поживѣмъ ко вєакомъ благочїстїн н чнстотѣ.

Дѣкъ: Гдѣ, помнѣй. (Трїжды.)

Ѣще молимъ ѿ клаженнхъ н принопаматнхъ создателехъ сватѣгѡ храма еєѡ [нлн: стѣла ѡбїтєлн еа], н ѿ вєѣхъ преждепочнвшнхъ Ѡтцѣхъ н братїахъ, здѣ лежащнхъ н повєрѣдѣ, православнохъ.

Дѣкъ: Гдѣ, помнѣй. (Трїжды.)

Ѣще молимъ ѿ мїлостн, жнзнн, мїрѣ, здравїн, спасєнїн, поскєнїн, процєнїн н ѡставлєнїн грѣхѡвхъ раѡвхъ Бжїнхъ, братїн сватѣгѡ храма еєѡ [нлн: стѣла ѡбїтєлн еа].

Дѣкъ: Гдѣ, помнѣй. (Трїжды.)

Ѣще молимъ...

Diákon (je-li přítomen)

pak vychází severními vrátky před královské dveře ke čtení vroucí ektenie.
Kněz zůstává v oltáři, stojí před svatým prestolem.

Ektenie vroucí

Rceme všichni z celé duše a z celé mysli své rceme!

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Hospodine, Vševládece, Bože otců našich, prosíme tebe, vyslyš nás a smiluj se!

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Smiluj se nad námi, Bože, podle velikého milosrdenství svého, prosíme tebe, vyslyš nás a smiluj se!

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za vladyku našeho metropolitu (jméno) [i za vladyku našeho (archi-) episkopa (jméno)] a všechny naše bratry v Kristu.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za bratry naše, kněžstvo, mnišské duchovenstvo a všechno bratrstvo naše v Kristu.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za vlast naši a její představitele ve správě státní i ve vojsku, abychom životy své tiše a pokojně strávili ve všeliké zbožnosti a čistotě.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za blažené a věčné paměti hodné zakladatele svatého chrámu tohoto [svatého monastýru tohoto] i za všechny pravoslavné dříve zesnulé otce i bratry, zde a všude jinde odpočívající.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za milost, život, pokoj, zdraví, spásu, navštívení, odpuštění a prominutí hříchů pro služebníky Boží z bratrstva svatého chrámu tohoto.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za ty...

Бѣще молимеѧ ѡ плодоносаѣщихъ и добродѣющихъ во свѣтѣхъ и вечернихъ храмѣхъ семъ, тѣхъждающихъ, поющихъ и предстоающихъ людехъ, ѡждиающихъ ѡ тебе великіѧ и богагыѧ милости.

Лікх: Гдн, помилѡй. (Трижды.)

Возглашѣтъ цѣнникъ:

Гдн милостивъ и человеколюбецъ Божъ сн, и тебѣ славу возсылаемъ, Отцѣ, и Сынѣ, и Свѣтомѣ Духѣ, нынѣ и присно, и во вѣки вѣкѡвъ.

Лікх: ѡмннь.

Тѣже: Сподоби, Гдн, въ вечеръ сн:

Діаконъ: Исполнимъ вечернюю молитву нашѣ Гдн.

Лікх: Гдн помилѡй.

Зачтѡпи, спаси, помилѡй и сохрани насъ Бже твоєю благодѣтїю.

Лікх: Гдн, помилѡй.

Днѣ всегѡ совершена, свѣта, мѣрна и безгрѣшна, оу Гда просимъ.

Лікх: Подѡй, Гдн.

Ѡггѧ мѣрна, вѣрна настѡвника, хранитѣля душъ и тѣлесъ нашихъ, оу Гда просимъ.

Лікх: Подѡй, Гдн.

Процѣниѧ и ѡставленїѧ грѣхѡвъ и прегрѣшенїѧ нашихъ, оу Гда просимъ.

Лікх: Подѡй, Гдн.

Добрыхъ и полезныхъ дѣламъ нашимъ, и мѣра мѣровн, оу Гда просимъ.

Лікх: Подѡй, Гдн.

Прочеє время жнокѧ...

Ještě modlíme se za ty, kteří přinášejí dary a kteří dobrodiní činí ve svatém a veledůstojném chrámě tomto, za přísluhující, zpívající a přítomný lid, očekávající od tebe velikých a hojných milostí.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Kněz: **N**eboť milostivý a lidumilný Bůh jsi ty, a tobě chválu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Žalmista:

Dejž, Hospodine, abychom večer tento...

Následuje ektenie prosebná

Vykonejme večerní modlitbu naši k Hospodinu.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodati (milostí) svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom celý den dokonale, svatě, pokojně a bez hříchu strávili, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za anděla pokoje, věrného vůdce, ochránce duší a těl našich, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za odpuštění a prominutí hříchů a poklesků našich Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za to, co je dobré a užitečné duším našim, a za mír světa Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Abychom ostatní čas...

Прочеє время живота нашего во мирѣ и покаѣнїи скончати, оу Гда просимъ.

Діакъ: Подій, Гди.

Хртіанскїа кончіны живота нашего, безболѣзненны, непоркідны, мирны и добраго ѿвѣста на страшиемъ сдѣици Хртѣмъ просимъ.

Діакъ: Подій, Гди.

Престѣю, пречтѣю, преблгословеннѣю, славною блщю нашѣмъ Бцѣ, и принодѣмъ Мрію со крѣми стѣми поманивши, самн себе, и дрѣмъ дрѣмъ, и всѣмъ животѣмъ нашимъ Хртѣмъ Бгѣмъ предадимъ.

Діакъ: Течѣ, Гди.

И сціенникъ возглашѣтъ:

Ико блгъ и члвкѣколюбецъ Бгъ сн, и твѣмъ славу возымаемъ, ѿцѣ, и снѣ, и стѣомъ дхѣ, нынѣ и прино, и во вѣки вѣкѣмъ.

Діакъ: ѿмннь.

Сціенникъ: **Мнрѣ** вѣмъ.

Діакъ: И дхѣмъ твоимъ.

Діаконъ: **Г**лавѣи наша Гдѣи приклонимъ.

Діакъ: Течѣ, Гди.

Молѣтва главоприклоненїа:

Гди Бже нашѣ, приклонивый нбѣа и сошѣдый на спасенїе рода челоуѣческаго, призри на рабѣ твоѣ, и на достоїнїе твоѣ. Течѣ во страшномъ и члвкѣколюбецѣ сдѣи, твои рабѣ поклонїша главѣи, своѣ же покорїша вѣа, не ѿ челоуѣкѣмъ ѿжидѣюще помощи, но твоеѣмъ прогѣмѣ мїлостн, и твоегѣмъ чающе спасенїа: ѣже сохрани на великое время, и по настоїщемъ вечерѣ и во приходѣщю нѣчь, ѿ великаго врага, ѿ великаго противнаго дѣйства дїавольскаго, и ѿ помышленїи сѣтнхъ, и воспомнїенїи лѣкѣмъ.

Abychom ostatní čas života svého v pokoji a pokání skončili, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za křesťanské skonání života našeho, bez bolesti, bez zahanbení, v pokoji a za dobré zodpovídání se na hrozném soudu Kristově prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie, se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme. (*Diákon, pokloniv se a přežehnav, odstupuje před ikonu Spasitele.*)

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz: **N**eboť dobrotivý a lidumilný Bůh jsi ty, a tobě chválu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz: **P**okoj všem.

Věřící: I duchu tvému.

Diákon: **S**kloňme hlavy své před Hospodinem.

Věřící: Před tebou, Hospodine.

Kněz se tiše modlí:

Hospodine, Bože náš, který jsi nebesa sklonil a sestoupil pro spasení pokolení lidského, shlédni na služebníky své i na dědictví své; neboť před tebou, přísným a lidumilným soudcem, služebníci tvoji sklonili hlavu i šíjí svou; neočekávají pomoci od lidí, nýbrž od tebe očekávají milosti a touží po spasení tvém. Opatruj je každého času i tohoto večera, ochraňuj je také v nastávající noci před každým nepřítelem a všelikým působením ďábelským, před daremnými myšlenkami a úmysly zlými.

Budiž vláda království...

Тѣже возглаголетъ свѣщенникъ:

Бѣди держава црѣтвѣа твоегѡ благословѣна и препрославлена,
Оца и Сна, и Сѣагѡ дѣа, нынѣ и прѣсно, и во вѣки вѣкѡвъ.

Лѣкъ: ѡмнѣ.

Тѣже ижеходимъ въ причѡръ, поѡце стѣхирѣ
храма или прѣздника, совершаѡце лѣтѣю.
Свѣщенникъ же и дѣаконъ съ кадиальницею ижео-
дѣтъ въспѣ еѣверною странѡю, прѣдѣдѣтъ же
имъ со двѣма лампадома: стѣимъ же двѣремъ
зачтворѣнымъ свѣщымъ.

Слава, стѣагѡ: и нынѣ, вѣорѡдиченъ.

и по стѣхъ глаголетъ дѣаконъ,
ѡце ли ижесть дѣаконѡ,
свѣщенникъ, мѣтвы стѣ:

Спаси Бже, люди твоѡ, и благословѣи достоѡнѣе твое: поѣ-
тѣи мѣрѣ твоѡи мѣлостѣю и щедрѡтами, возвыси рога
хрѣтѣанъ православнохъ, и низпосли на ны мѣлостѣи твоѡи
всѡгѣтъа, молитвами всепрѣчѣтъа влѣщцы нашеѡ Бѣы и прѣс-
нодѣы Мрѣи: силѡю чѣтнагѡ и живѡтвѡрѡцагѡ крѣта: прѣдѣта-
тельствы чѣтнѣхъ ибнѣхъ силъ безплѡтнѣхъ: чѣтнагѡ, славно-
гѡ прѡрѡка, прѣдѣтѣи и крѣтѣитѣла Иѡанна: стѣихъ славнохъ и
всехѡбальныхъ аплѣ: иже во стѣихъ Оцѣ нашихъ, и вселѣнскѣхъ
великѣхъ оучѣтелей и стѣитѣелей, вѡсѣла вѣликагѡ, Григорѣа
вѣолоѡба и Иѡанна Златѡсѣтагѡ: иже во стѣихъ Оцѡ нашегѡ
Нѣколаѡ архѣпѣкпа, мѣрлѡнѣиискагѡ чѣдоствѡрѡца: иже во стѣихъ
Опѣсѣцъ нашихъ Мѣлѡдѣа и Вѣрѣлла, оучѣтелей словѣнскѣхъ:
стѣагѡ равноапѡстольнагѡ великагѡ кнѣза Рѡстислава: иже во
стѣихъ стѣрѡтѡтѣрпцевъ кнѣза вѡчеслава и кнѡгинѣи Людмѣлы:
мѣч. Ѣрѡсѣи: прѣбнѣхъ и вѣноѡсныхъ Опѣсѣцъ нашихъ Иѡанна
чѣшикагѡ и Прѡкѡпѣа сѣзавѣкагѡ: (мѣчен. Иѡанна и Иѡерѡнѣма):

свѣщенномѣченника Горѣзда...

(Hlasitě:) Budiž vláda království tvého blahoslovena a velebena, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: I duchu tvému.

Nekona-li se litije ani bdění, pak se teď přednášejí **stichiry na stichovně.**

Pokud se slouží litije, následují nyní **litijní stichiry** příslušného svátku. »Sláva... I nyní...« a pak následuje litijní ektenie. Na litiji se odchází do chrámové předsíně (nebo západní části chrámu); kněz a diákon společně vycházejí s kadidelnicí severními vrátky, před nimi jsou neseny dvě svíce (svaté dveře jsou zavřeny); dle řecké tradice se vychází královskou bránou.

Litijní ektenie po ukončení zpěvu litijních stichir.

Kněz nebo diákon:

S pasiž, Bože, lid svůj a požehnej dědictví svému. Navštiv svět svou milostí a slitovností, pozdvihni korouhev křesťanů pravoslavných a sešli na nás bohaté své milosti. Na přímluvy nejčistší Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie, mocí uctívaného a životodárného kříže, s přispěním úctyhodných nebeských beztělesných mocností, na přímluvy důstojného a slavného proroka, předchůdce a křtitele Jana, svatých slavných a všechvalných apoštolů, svatých našich otců velikých učitelů celého světa a světitelů Basila Velikého, Řehoře Theologa a Jana Zlatouústého, svatého otce našeho Mikuláše, arcibiskupa Myr Lykejských, divotvorce, svatých apoštolům rovných Cyrila a Metoděje, učitelů slovanských, svatého zbožného knížete Rostislava Moravského, svatého mučedníka a knížete českého Václava a svaté mučednice kněžny Ludmily, mučednice Orosie, ctihodných a bohonosných otců našich, Ivana, poustevníka českého, a Prokopa Sázavského, (muč. Jana a Jeronýma,) světitele mučedníka Goražda Českého a Moravsko-slezského, novomučedníků českých i svt. muč. Stanislava, světitele vyznavače Alexije Karpatského, svatých vítězných mučedníků, ctihodných a bohonosných

otců našich...

свѣщенномъченика Горѣзда: нѡвыхъ мъченикѡвъ чѣшикихъ: свѣщенномъченика Станислава: стѣнителя исповѣдника ѿлеѣіа карпаторъскаго: стѣхъ славныхъ и доброповѣдныхъ мъчениковъ: преподобныхъ и вѣгонѡсныхъ ѡцѣ нашихъ, стѣхъ и праведныхъ вѣгѡцѣ Іоакіма и ѿнны, и стѣгѡ [иѡкх, ѣгѡже ѣсть хрѣмх] и вѣхъ стѣхъ. Молимъ тѣ многомилостиве Гдѣ, оуслыши насъ грѣшныхъ молѡщихъ тебѣ, и помилѡй насъ.

дѣхъ: Гдѣ, помилѡй, мѣ.

Ѣще молиме ѡ благовѣрномъ и христороукѣномъ православному родѣ нашему, ѡ повѣдѣ, прекиваніи, мирѣ, здравіи, спасеніи ѣгѡ, и Гдѣ вѣгѡ нашему, наипаче поспѣшити и пособити ѣмѡ во вѣхъ, и покорити подѣ нѡзѣ ѣгѡ великаго врага и сѣпостѣта.

дѣхъ: Гдѣ, помилѡй, ѡ.

Ѣще молиме ѡ господіне нашемъ Блаженнѣйшемъ митрополитѣ (иѡа рѣкх) [тѣже, ѡ господіне нашемъ (высоко.) Превсвѣщеннѣйшемъ, или: архієпископѣ, или: єпископѣ нашемъ, иѡкх, ѡце ѣсть: ѡце ли ѡнѣтель, и ѡ архімандритѣ или иеромонѣ нашемъ иѡкх:], и ѡ всемъ во хрѣтѣ братствѣ нашемъ, и ѡ великой дѡшѣ хрѣтіанствѣ, скорѡцею же и ѡслобленнѣй, милости Бжїи и помощи требующей. Ѡ покровеніи града [стѣгѡ домѡ] сѣгѡ, и живѡщихъ въ немъ. Ѡ мирѣ, и состоѡніи всегѡ міра. Ѡ вѣгѡстоѡніи стѣхъ Бжїиныхъ цркви. Ѡ спасеніи и помощи со тѣаніемъ и стѣхомъ Бжїимъ треждающихъ и сѣжѡщихъ ѡтѣцъ и братїи нашихъ. Ѡ ѡставлишихъ, и во ѡшерствѣи сѣщихъ. Ѡ ищѣленіи въ немоцехъ лежащихъ. Ѡ оупеніи, ѡслабѣ, вѣженной пѡмѣти, и ѡ ѡставленіи грѣховъ вѣхъ преждеѡшедшихъ ѡтѣцъ и братїи нашихъ, зѣдѣ лежащихъ и повѣдѡ православнохъ. Ѡ и зѣвленіи плѣненныхъ, и ѡ братїахъ нашихъ во сѣжѡхъ

сѣщихъ, и ѡ вѣхъ сѣжѡщихъ...

otců našich, svatých a spravedlivých rodičů Jáchyma i Anny, svatého (*jméno svatého, jehož jest chrám a jehož jest svátek*) a všech svatých, prosíme tebe, mnohomilostivý Pane, vyslyš nás hříšné, modlící se k tobě, a smiluj se nad námi.

Věřící: Hospodi, pomiluj. (40×)

Ještě modlíme se za pravou víru vyznávající a Krista milující pravoslavné pokolení naše. Za jeho vítězství, zachování, pokoj, zdraví a záchranu. Aby mu Pán a Bůh náš ve všem přispěti ráčil a ku pomoci byl, aby pod nohy našeho rodu pravoslavného srazil každého nepřítele a škůdce jeho.

Věřící: Hospodi, pomiluj. (30×)

Ještě modlíme se za jejich svatosti pravoslavné patriarchy, za vladyku metropolitu (*jméno*) [za vladyku (*jméno*); za archimandritu, igumena (*jméno*)], i za všechno v Kristu bratrstvo naše, i za každou duši křesťanskou trpící a zarmoucenou, milosti Boží a pomoci žádající; za záštitu města tohoto [či svatého příbytku tohoto] a všech v něm žijících [nebo vsi této a všech v ní žijících]; za mír a dobrý stav celého světa; za blaho svatých církví Božích; za spasení a pomoc těm, kteří se s pílí a bázní Boží namáhají, i za sloužící otce i bratry naše; za ty, kteří vše opustili a v pustině přebývají; za uzdravení nemocných; za pokoj a odpočinutí, blahou památku a odpuštění hříchů všem dříve se odebravším zesnulým pravoslavným otcům a bratrům našim, zde i všude jinde pochovaným; za osvobození zajatých, i za bratry naše ve službách jsoucí, a za všechny slouživší a sloužící ve svatém chrámě [či monastýru] tomto, rceme:

Věřící: Hospodi, pomiluj. (50×)

Ještě modlíme se, aby ochráněno bylo město toto [byla ves tato] i svatý chrám tento [či monastýr tento] a všechna města a země od hladu, moru, zemětřesení, potopy, ohně, meče, vpádu

cizozemců a občanské války...

сѣщцнхъ, ѿ всѣхъ слѣжащцнхъ ѿ слѣжнвшнхъ ко сѣѣмъ храмѣ
сѣмъ [нѣн: ко сѣѣн ѡбнчтелн сѣн], рцѣмъ.

днѣк: Гдн, помнлѣн, ѿ.

Бсѣ молимъ ѿ ѣже сохраничса градъ сѣмъ [нѣн: вѣсн сѣн], ѿ
сѣѣмъ храмъ сѣмъ [нѣн: сѣѣн ѡбнчтелн сѣн] ѿ всѣкомъ градъ ѿ
сѣтранѣ ѿ глада, гѣбнчтельствѣ, трѣса, потѣпа, ѡгна, мечѣ,
нашествѣа ѿноплемѣнннковъ, ѿ междѣѣбнмъ вѣанн: ѿ ѣже
млнѣстнвѣ ѿ влѣговѣѣтнлнвѣ бѣчн влѣгомъ ѿ члѣѣколѣбнвомъ
Бѣѣ нашемъ, ѿвратнччн всѣкѣн гнѣвъ на ны двнжнмъ, ѿ
нѣзѣаччн ны ѿ налѣжащцгѣ ѿ прѣвѣднлгѣ своѣѣ прѣцѣнѣа, ѿ
помнлѣаччн ны.

днѣк: Гдн, помнлѣн, трнѣды.

Бсѣ молимъ ѿ ѣже ѡслѣшаччн Гдѣ Бѣѣ глѣсѣ молѣнѣа
наѣс грѣшннхъ, ѿ помнлѣаччн наѣс.

днѣк: Гдн, помнлѣн, трнѣды.

Тѣже помнлѣчѣ ѣже хѣцѣчѣ, жнвѣа ѿ мѣртѣвѣа, члннѣ.

Ослѣшн ны, Бѣѣ ѡпснчтелю наѣс, ѡповѣанѣ всѣхъ
концѣвъ землн ѿ сѣщцнхъ вѣ мѣрн далѣче, ѿ млнѣ-
стнвѣ, млнѣстнвѣ вѣдн, влѣко, ѿ грѣсѣхъ наѣснхъ, ѿ помнлѣн
ны.

Млнѣстнвѣ ко ѿ члѣѣколѣбѣвѣ Бѣѣ сѣн, ѿ тѣѣѣ слѣвѣ возы-
лѣемъ, ѡѣѣ, ѿ снѣ, ѿ сѣѣмъ дѣѣ, нынѣ ѿ прнѣсѣ, ѿ ко вѣкн
вѣѣкѣвѣ.

днѣк: ѡмннѣ.

Тѣже глѣгѣчѣ: **Мнѣ** всѣмъ.

днѣконѣ: Глѣвѣ наѣсѣ Гдѣн прнклѣннмъ.

Влѣко млнѣстнвѣ...

cizozemců a občanské války; aby milostivý a přístupný k našim modlitbám byl blahý a lidumilný Bůh náš a odvrátil od nás veškerý na nás uvalený hněv a vysvobodil nás od přicházejícího spravedlivého trestu svého a smiloval se nad námi.

Věřící: Hospodi, pomiluj. (3×)

Ještě modlíme se, aby Hospodin Bůh vyslyšel hlas modlitby nás, hříšných, a smiloval se nad námi.

Věřící: Hospodi, pomiluj. (3×)

Kněz může tiše vzpomínat živé i zesulé.

Dále kněz:

Vyslyš nás, Bože, Spasiteli náš, naděje všech končin země i těch, kteří jsou daleko na moři; a milostiv, milostiv budiž, Vládce, ke hříchům našim a smiluj se nad námi. Neboť milostivý a lidumilný Bůh jsi ty a tobě chválu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz: Pokoj všem.

Věřící: I duchu tvému.

Kněz: Skloňme hlavy své před Hospodinem.

Věřící: Před tebou, Hospodine. *(Všichni skloní hlavy)*

Kněz (hlasitě):

Vládce mnohomilostivý, Pane Ježíši Kriste, Bože náš, na přímluvy nejčistší Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie, mocí uctívaného a životodárného kříže, s přispěním úctyhodných nebeských beztělesných mocností, na přímluvy důstojného a slavného proroka, předchůdce a křtitele Jana, svatých slavných a všechvalných apoštolů, svatých slavných vítězných mučedníků i ctihodných a bo-

-honosných otců našich...

И вѣсѣмъ приклонѣшымъ главѣ, моли́телемъ свѣдѣніемъ величїемъ:

Кѣко многомолитвѣ Гдѣ, Иисе Хрѣтѣ Бже нашѣ, молитвами всепрѣчтыа влчцы нашеа Бцы и преносѣвы Мрїи: сілою чѣтнагѡ и животворѣцагѡ крѣта: предста́тельство чѣстны́хъ нбѣенныхъ сілѡхъ безплѣтны́хъ: чѣтнагѡ славнагѡ пророка, предтечи и крѣтитѣла Іѡанна: стѣихъ славны́хъ и всехвалѣныхъ апѣстѡлѡхъ: стѣихъ славны́хъ и докроповѣдны́хъ мѣчениковѡхъ: прѣбны́хъ и вѣно́сныхъ Оцѣ нашнѣхъ: иже во стѣихъ Оцѣ нашнѣхъ и вселенскнѣхъ великнѣхъ оучителѣй и стѣителѣй, Васїліа великагѡ, Григорїа вѣсло́ва и Іѡанна Златоустѡгѡ: иже во стѣихъ Оцѣ нашнѣхъ Нїколаа архїепѣпа, мѣрлѡнїкїискагѡ чѣдотворѣца: иже во стѣихъ Оцѣ нашнѣхъ Меѡдіа и Вѣрїілаа, оучителѣй словенскнѣхъ: стѣагѡ равноапѣстольнагѡ великагѡ кнѣза Растисла́ва: иже во стѣихъ стѣротѣрпцевѣхъ кнѣза Вячесла́ва и кнѣгїни Людмїлы: мѣч. Орѣїи: прѣбны́хъ и вѣно́сныхъ Оцѣ нашнѣхъ Іѡанна чѣскагѡ и Прокѡпїа сѣзавѣкагѡ: (мѣчен. Іѡанна и Іеронїма:) свѣщенномѣченика Горѣзда: но́выхъ мѣчениковѡхъ чѣскакнѣхъ: свѣщенномѣченика Станисла́ва: стѣитѣла исповѣдника Ілеѣїа карпатторѣскагѡ: стѣихъ и праведны́хъ вѣсоцѣ Іѡакїма и Іанны, и стѣагѡ [и́аки, сѣвоже сѣть хра́мѣ], и вѣсѣхъ стѣихъ твои́хъ, влгопрїѣчнѣ сотвори моли́твѣ нашѣ, дѣрѣи́ намѣ ѡбста́вленїе прегрѣшѣнїй нашнѣхъ, покрѣи́ насѣ крѣвомѣхъ крилѣ твоѣю, ѡженї ѡ насѣ великаго врага и сѣпосѣта, оумири́ нашѣ жнѣзнь: Гдѣ, помїлѣи́ насѣ, и мїрѣ твоѣй, и спасї дѣшы́ нашѣ, іакѡ влгѣ и члѣвѣколю́бѣцѣ.

Таже начинаемъ стѣхїры стѣхѡвны, и поїмѣ вхѡднѣхъ вѣ хра́мѣ.

Слава, и нынѣ, вѣнѣ. Таже, нынѣ ѡпѣцаемшї: Трїсѣѡе. По Очѣ нашнѣ:

Возглашѣетѣ свѣдѣніемъ:

Иакѡ твоѣ сѣть црѣтво, и сіла, и слава, Оцѣ, и Снѣ, и Стѣагѡ Дѣа, нынѣ и прїенѡ, и во вѣкнѣ вѣкѡвѣхъ, а́мїнь.

Гдѣ Иисе Хрѣтѣ Бже нашѣ...

honosných otců našich; svatých našich otců, velikých učitelů celého světa a světitelů Basila Velikého, Řehoře Theologa a Jana Zlatoústého, svatého otce našeho Mikuláše, arcibiskupa Myr Lykejských, divotvorce, svatých apoštolům rovných Cyrila a Metoděje, učitelů slovanských, svatého zbožného knížete Rostislava Moravského, svatého mučedníka a knížete českého Václava a svaté mučednice kněžny Ludmily, mučednice Orosie, ctihodných a bohonosných otců našich, Ivana, poustevníka českého, a Prokopa Sázavského, (muč. Jana a Jeronýma) světitele mučedníka Gorazda Českého a Moravsko-slezského, novomučedníků českých i svt. muč. Stanislava, světitele vyznavače Alexije Karpatského, svatých a spravedlivých rodičů Jáchyma i Anny, svatého *(jméno svatého, jehož jest chrám a svátek)* i všech svatých svých učň modlitbu naši sobě příjemnou, daruj nám odpuštění hříchů našich, ochraň nás záštitou křídel svých, zapuď od nás každého nepřítel a odpůrce, daruj mír životu našemu, Pane, smiluj se nad námi i nad světem svým a spasiž duše naše jako blahý a lidumil.

Věřící: Amen.

(Konec litijní ektenie a vchází se z před síně do chrámu.)

Žalmista čte **stichiry na stichovně.**

Žalmista: »Sláva...« (Následuje zpěv svatému z mineje, ze svátku či z triodu.)

Žalmista: I nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen. (Následuje bohorodičen.)

Věřící zpívají **chvalozpěv Simeonův:**

Nyní propouštíš, Pane, služebníka svého, podle slova svého v pokoji, neboť viděly oči mé spasení tvé, které jsi připravil před obličejem všech lidí, světlo ke zjevení pohanům, a slávu lidu svého israelského.

Neboť tvé jest království...

Ἐπισημειώσιμος τροπάριον: Ἐἵη δέο: τριῖς ἄκι.

Предлагаются же на оубоубованномъ столѣ радн бѣгословѣнїа пѣть хлѣбцовъ, пшеница, и двѣ горѣда на сїе оубрѣоенныа: ѣдинъ испѣаненъ вїна ѿ плода лѣзнаго, дрѣгїи же ѣлѣа. Дїаконъ же кадитъ ѿкрестъ стола, и настрѣотѣла тѣокма, и іерѣа. Іерѣй же взѣмъ ѣдинъ хлѣбъ, знаменуетъ ѣмъ прочыа хлѣбы, и глаголетъ молитвѣ сїю велеглаеню:

Вѣда глаголетъ: **ѣмъ благословїи**, тогда денїцею оубазѣтъ на предложєнныа хлѣбы, пшеницѣ, вїно и ѣлїи.

Гдн Іисе Хрѣте Бже нашъ, бѣгословїи пѣть хлѣбцовъ и пѣть тѣислицъ насытїи, ѣмъ бѣгословїи и хлѣбы сїѣ, пшеницѣ, вїно и ѣлїи: и оумножи сїѣ во градѣ ѣмъ [иѣи въ кѣсїи сїи, иѣи во сѣкїи ѿкїтїи сїи], и во всемъ мїрѣ твоѣмъ, и въшѣа ющыа ѿ нїхъ вѣрныа ѡсвѣтїи. Іѣкѣ ты ѣси бѣгословїа и ѡсїѣлїа всѣхъскаа, Хрѣте Бже нашъ, и тѣвѣ славу возымаемъ, со безначальнымъ твоимъ Ѹѣемъ, и вѣстїымъ, и бѣгїмъ, и жнѣотворѣщымъ твоимъ дѣхомъ, нынѣ и прїснѣ, и во вѣкїи вѣкѣѡвъ.

Дїакъ: ѣмїи.

И по ѣмїи, ѣкїе: Бздн ѣма Гднѣ бѣгвѣно ѿ нынѣ и до вѣкѣа. триῖς ἄκι. И глаголемъ: Бѣгословїю Гда на вѣлѣѣе времѣа: даже до не аншѣтѣа вѣлѣкаго вѣлѣа.

Сїѣеннїкъ же ѡшѣдъ стѣитъ предъ сѣѣымъ двѣрїемъ, зрѣа къ западу. По испѣаненїи же ѡлама, сїѣеннїкъ къ нарѣду глаголетъ:

Бѣгословїѣ Гднѣ на вѣсѣ, тогѣ бѣгѣдѣтїю и чѣловѣколѣбїемъ, вѣсѣда, нынѣ и прїснѣ, и во вѣкїи вѣкѣѡвъ.

Премѣдрѣстїа...

Žalmista říká trisagion až po Otčenáš.
Kněz:

Neboť tvé jest království, moc i sláva, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Po Otčenáši následují **tropary** podle typikonu (zpívá žalmista).

Koná-li se litije a požehnání pěti chlebů, jsou na připraveném stolku připraveny chleby a nádoby s vínem a olejem; diákon okuřuje při troparech kolem stolku, a pak představeného.

Je-li bdění zpívá se: Raduj se, Bohorodice Panno... (Resp. tropar svátku.)

Po odzpívání troparů praví kněz (diákon): K Hospodinu modleme se!

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Kněz (vezme jeden z chlebů, požehná jím ostatní chleby a říká nahlas modlitbu k požehnání předloženého):

Pane, Ježíši Kriste, Bože náš, jenž jsi pět chlebů požehnal a pět tisíců jimi nasýtil, sám požehnej chleby tyto, (pšenici,) víno a olej (*ukazuje na ně pravící*) a rozmnož je v tomto městě [*tomto monastýru, této vesnici*] a v celém světě svém; posvěť věrné, kteří z nich okusí. Neboť ty žehnáš a posvěcuješ veškerenstvo, Kriste, Bože náš, a tobě chválu vzdáváme, s bezpočátečným Otcem tvým i přesvatým a blahým a oživujícím Duchem tvým, nyní i vždycky, až na věky věků.

Věřící: Amen.

Budiž jméno Hospodinovo blahosloveno, od nyní až na věky. (3×)

Pokud je jen litije (bez bdění), pak může ihned následovat propuštění.

Koná-li se bdění, následuje vždy ještě část žalmu 33. / 34.:

„Blahosloviti budu Hospodina každého času...“

Kněz stojí před svatými dveřmi obrácen k západu.

Po dokončení žalmu praví:

Požehnání Hospodinovo na vás, blahodatí a lidumilností jeho, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Velemoudrost...

Во иныя же дни, щце нкеть прѣзднества комѹ, творител на вечерни еице:

По великой ѡсктенїи кадо, іема радоваа, и по кадо, іемѣ ѡсктенїа маала. И на Гдн
воззвахъ, стѣхїиры. Свѣте тихїи: и прокіменъ дне: ѡи, алааѡа.

Тяже, сподоби, Гдн, въ вечеръ еи: и ѡсктенїа: Исполнимъ вечернюю молитву
нашѹ: и на стѣхѡвнѣ стѣхїиры: и нынѣ ѡпѡцаешн: Трнѣтѡе. И тропари по
оугаваѹ чїна. И потѡмъ ѡсктенїа: Помїади насъ бже: По возгараѣ же іерей
глаголетъ:

ПРЕМЪДРОСТЬ.

Лїкъ же: Блгоговїи.

їерей: **С**ыи блгоелокенъ Хртѡеъ бгъ нашъ, всегда, нынѣ и
прїсно, и во вѣки вѣкѡвъ.

Лїкъ: аминь. Оутверди бже, стѣю православию вѣрѹ и правослабныхъ хрїстіанъ,
во вѣкъ вѣка.

їерей: **П**ресѣа бже, спаси насъ.

Лїкъ: Честнѣишю херѡвїмъ:

їерей: **С**лава тебѣ, Хртѣ бже, оупованїе наше, слава тебѣ.

Лїкъ: Слава, и нынѣ: Гдн помїади, трижды. Блгоговїи.

*їерей же, ѡбратиел ѡ стѣхъ дверей на западъ къ людемъ,
глаголетъ ѡпѡетъ, и помнїаетъ стѣго, ѡмже сажка поетел.*

Хртѡеъ истинный бгъ нашъ, молитвами прѣчтыа своѣа
Мѣре, стѣхъ слабныхъ и всехвальныхъ аплъ, (и стѣхъ храма, и
дне): (иже во стѣхъ ѡтѣецъ нашихъ Ме,одїа и Квїлла, оучител
ей словенскнхъ: стѣгѡ равноапѡстольнагѡ великагѡ кнѣз Рав
тислава: иже во стѣхъ стѣтѡтѣрпцевъ кнѣзѡ вачелавъ и кнѣ
гїни Людмїлы: рѣбныхъ и бѡносныхъ ѡтѣецъ нашихъ Іѡанна
чѣскагѡ и Прокѡпїа сѣзавекагѡ: свѡценномѹченника Горѣзда:
стїтѣла испѡвѣдника алекїа карпатѡрѡскагѡ), и вѣхъ стѣхъ,
помнїаетъ и сплетъ насъ, ѣкѡ блгъ и члѣкѡколювецъ.

а минь...

Žalmista (koná-li se bdění):

Amen. Sláva na výsostech Bohu...

Dále čte žalmista šestižalmí (což je začátek jitřní, kterou bdění pokračuje).

Není-li na velké večerní požehnání chlebů, pak ihned po troparech následuje propuštění.

Když není předvečer svátku, slouží se u nás všednodenní večerní tímto způsobem: po velké ektenii není „Blažený muž“ ani malá ektenie; po prokřemenu ihned následuje „Dejž, Hospodine, abychom večer tento“, a pak obvyklá prosebná ektenie atd. Po Otčenáši tropary. Po troparech zkrácená vroucí ektenie (pronáší se až od třetí prosby): „Smiluj se nad námi, Bože...“ Na to se už říká propuštění.

Propuštění:

Kněz: Velemoudrost!

Věřící: Požehnej!

Kněz: Požehnán jest Kristus, Bůh náš (Jsoucí), vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Věřící: Amen. Upevni, Bože, svatou pravoslavnou víru a pravoslavné křesťany na věky věkův.

Kněz: Přesvatá Bohorodice, spasiž nás!

Věřící: Tebe nad cherubíny ctěnější a nad serafíny bez přirovnání slavnější, bez porušení Boha Slovo porodivší, pravou Bohorodici velebíme.

Kněz: Sláva tobě, Kriste Bože, naděje naše, sláva tobě!

Věřící: Sláva Otci i Synu i Svatému Duchu, i nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen. Hospodí, pomiluj (3x). Požehnej!

Kněz se modlí zakončení:

Kristus, pravý Bůh náš na přímluvy přecisté Matky své, svatých slavných a všechvalných apoštolů, svatého (*jméno svatého, jehož jest chrám*), svatého (*jméno*), jehož památku dnes slavíme, svatých Cyrila a Metoděje, apoštolů a učitelů slovanských, svatého zbožného knížete Rostislava Moravského, svatého mučedníka a knížete českého Václava a svaté mučednice

kněžny Ludmily...

Лічк: ілінік.

И лічк поётъ многолѣтїе.

Вѣдомо же бѣди, іакѡ бѣгословенный хлѣбъ єсть помогаѣтельный ѿ вѣлкихъ зѡлахъ, яце ех вѣроу прїемаетса.

Оуѣщанїе:

И єе текѣ вѣдомо бѣди, ѿ іерее! и блюдї, да сохраниши: єлїи єи бѣгословенный второе да не бѣгословиши, ни вїно, ни пшеницу, ниже хлѣбы на второмъ бдѣнїи: но яце вельми малѡ, нѡваа не оу бѣгословеннаа предмета. єлїи же єи, єгоже бѣгословиа єи, яце єсть іконостаєса, на цѣлоканїи ѿвразда, люди знаменай. можеши же и вх крашнахъ снѣсти: вїно же испїти со бѣгоговѣнїемъ, ѡбаче іакѡже бѣгословеннаа. хлѣбы же на раздалнїи дврї раздровїкх раздаванї, илї вх домѣ чертнѡ на трапезѣ прѣжде ѡкцихъ брашенъ іаждь: пшеницу же илї єкї, илї со иноу измелї, и ех благодаренїемъ ижднї. дїтѡргнїати же єи хлѣбами, илї вїномъ, да не дѣрзнешї, по правнѡ номоканѡнномѡ ѿ еваценнодѣїеткїи.

kněžny Ludmily, svatých ctihodných a bohonosných otců našich, Ivana, poustevníka českého a Prokopa Sázavského, světitele mučedníka Gorazda Českého a Moravsko-slezského, světitele vyznavače Alexije Karpatského, svatých a spravedlivých rodičů Jáchyma i Anny a všech svatých nechť smiluje se nad námi a spasí nás jako blahý a lidumil.

Věřící: Amen.

Někde je zvykem, že kněz při každé velké večerní zehná:

Požehnání Hospodinovo na vás, blahodatí a lidumilností jeho, vždycky, nyní i přistě, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Pokud večerní bohoslužbě nepředcházela 9. hodinka, čtou se všechny modlitby tzv. „začátku obvyklého“ (od Králi nebeský až po Otčenáš) i následně „Hospodi, pomiluj“ (12×) a »Sláva... I nyní...« až na večerní hned po „Blahosloven Bůh náš...“ Pak se teprve čte: „Pojďte, pokloňme se Králi našemu Bohu...“

Upozornění z církevně-slovanské příručky

Věz, knězi, a dávej pozor, abys zachovával toto: požehnaný olej nechť podruhé nežehnáš při dalším bdění, a stejně tak i víno či pšenici nebo chleby. Olejem, který jsi požehnal, pomazávej lidi, když přicházejí políbit vystavenou ikonu. Můžeš jej také použít k jídlu (nebo vlít do lampády v chrámu). Víno můžeš zbožně vypít (nebo jím pokropit rozdávané chleby). Pamatuj, že jsou to požehnané dary. Chleby rozděl na kousky a rozdávej věřícím, nebo je sněz doma při stolování před ostatními pokrmy. Pšenici buď zasej nebo semel s ostatním zrním na mouku a spotřebuj ji s vděčností Bohu. Tyto chleby ani víno nesmíš použít na liturgii, neboť to posvátná pravidla o konání bohoslužeb zakazují. (Dle řecké praxe se dnes již při tomto obřadu nepoužívá, ale bývá zvykem, zvláště slouží-li více kněží, číst při modlitbě požehnání před ohlasem jména přítomných, nemocných apod.)

Známo budiž, že požehnaný chléb je pomocí od veškerého zla, pokud je užíván s vírou.

ЧИНЪ

СВАЦѢННЫА И БЖЕСТВЕННЫА ЛІТЪРГІА

Хотѣи свацѣнникъ бжественно совершати тайнодѣяствіе, долженъ ѣсть перѣе оуко примиренъ быти со вѣрми, и не имѣти что на кого, и ердце же, ѣлика сила, ѡ лѣкавыхъ елюстѣи помысловъ, воздержатнел же ех вѣчера, и трезвѣитнел даже до времени свацѣннодѣяствіа. Времени же настѣавшѡ, повнегда совершити ѡбычный предстоѣтелю поклонѣ, вхѡднѣтх вх храмѣ: и соединѣтел со діаконѡмъ, творѣтх вкѡпѣ кх востѡкъ предъ стѣлами двѣрлами поклонѣнїа тѣи.

Тѣже глѣтх діаконъ: Бл҃гословѣи владѣико.

Сѣѣнникъ: Бл҃гословѣнъ бѣхъ нѣшъ, воегда, нынѣ и прѣншо, и во вѣки вѣкѡвъ, ѡмнѣнь.

Начннѣтх глаголати діаконъ: Цр҃ю нѣный: Трѣстѡе. По Очѣ нѣшъ:

Сѣѣнникъ: Іѣко твое ѣсть цр҃тво:

Тѣже глаголютх:

Помнѣлѣи нѣшъ Гд҃и, помнѣлѣи нѣшъ: вѣлкаго во ѡвѣтѣа недоумѣюще, еїю тѣи мѣтвѣ іѣко бл҃цѣ грѣшнїи прнноснмъ: помнѣлѣи нѣшъ.

Слѣка:

Гд҃и, помнѣлѣи нѣшъ, на тѣа ко оуповахомъ, не прогнѣвайтел на ны сѣлѡ, ннже поманѣи веззаконїи нѣшнхъ: но прѣзри и нынѣ іѣко бл҃гослѣрѡбенъ, и нзѣавн ны ѡ враговъ нѣшнхъ. Ты ко ѣнѣ бѣхъ нѣшъ, и мы людіе твоеи, вси дѣла рѣкѣ твоею, и нма твое прнзывѣемъ.

И нынѣ:

Мносердїа двѣри ѡвѣрзи намъ, бл҃гословѣннаа бѣе, надѣющїнел на тѣа да не погнѣнемъ, но да нзѣавнмел твокою ѡ вѣдъ: ты ко ѣнѣ спасѣнїе рѡда хрїстїанскаго.

Тѣже ѡхѡдѣтх ко ікѡнѣ хр҃товѣ и целѣютх ѡ, глаголюще:

Прѣчтомѣ твоемѣ ѡбразѣ...

Božská liturgie svatého Jana Zlatoústého

Proskomidie

Kněz, který hodlá vykonat službu Božských Tajin, se má dříve smířit se všemi a nemít nic proti komukoliv, má chránit srdce, jak možno, od zlých myšlenek, být zdrženlivým a strážlivým od předvečera až do času služeb Božích. V ustanovený čas se kněz i diákon postaví před svatými dveřmi oltáře a učiní společně, žehnajíce se, tři poklony k východu. Potom se začíná:

Diákon: Požehnej, vladyko!

Kněz: **B**lahosloven Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův, amen.

Diákon: Králi nebeský... (Následuje Trisagion až po Otče náš.)

Kněz: Neboť tvé jest království...

Potom říkají oba:

Smiluj se nad námi, Pane, smiluj se nad námi, neboť žádné omluvy nevědouce, tuto modlitbu tobě, jako Vládci svému, my hříšníci přinášíme: smiluj se nad námi.

Sláva Otci i Synu i Svatému Duchu.

Pane, smiluj se nad námi, neboť v tebe doufáme; nehněvej se na nás velmi, aniž rozpomínej se na hříchy naše, ale pohleď i nyní jako milosrdný na nás a zbav nás nepřátel našich; neboť tys Bůh náš a my lid tvůj, všichni dílo rukou tvých a jméno tvé vzýváme.

I nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Bránu milosrdenství otevři nám, požehnaná Bohorodice, abychom doufající v tebe nezhyňuli, ale osvobozeni byli tebou od všeliké bídy; ježto jsi spása pokolení křesťanského.

Přečistému obrazu tvému...

Пречѣтомъ твоёмъ образу поклоняемца благій, просѣце процѣнїѧ прегрѣшенїи нашихъ, Хрѣте Бже: колюю ко благоволихъ съи плотью взыти на крѣтъ, да ѡзбавиши, ѡже создѧхъ съи, ѡ работы вражїѧ. Тѣмже благодарственнѡ копїемъ ти: радостнѡ исполнихъ съи велѧ, спсе нашихъ, пришедый спастнѡ мїръ.

Тѣже цѣлуютъ ѡ иконѡхъ вѣны, глаголюще тропарь:

Милосердїѧ същи источникъ, милости сподоби насъ Бже, прїзри на людѡ согрѣшившыѧ, гвѣн ѡакъ приенѡ еѧлъ твоѡ: на члѡ ко оупокающе, раддѡса, копїемъ ти, ѡакъ ѡногда Гаврїїѧхъ безплотныхъ архїстратїгъ.

Тѣже приклонше главѡ, глѡтъ сїѡ молїтвѡ:

Гдѡ, низпослѡ рѡкъ твоѡ еѧ высотѡ стѣгѡ жнлицѡ твоегѡ, ѡ оукрѣпнѡ мѡ въ предлежащю елжѡхъ твоѡ: да неосѡжденнѡ предстанѡ страшномъ прѣтолѡ твоёмъ, ѡ безкрѡвное свѡщеннодѣяствїе совершѡ. ѡакъ твоѡ съеть еѧ ѡ елѡва, ко вѣкн вѣкѡвъ. ѡмїнѡ.

Тѣже творѡтъ ѡ кѡ ликѡмъ поклѡны по сѡномъ, ѡ чѡкѡхъ ѡходѡтъ кѡ жерѡтвенникъ, глаголюще:

Внїдѡ въ домъ твоѡ, поклонїса ко храмѡ стѡмъ твоёмъ въ стѡрѡхъ твоѡмъ. Гдѡ, нагѡбнѡ мѡ правдою твоѡю, врагъ моѡхъ раднѡ испрѡбнѡ прѣдъ твоѡю пѡтъ моѡ. ѡакъ неѡеть ко оустѡхъ ѡхъ истинны, ердце ѡхъ съетнѡ, грѡкъ ѡверѡтъ гортѡнѡ ѡхъ, ѡзыкнѡ своѡмнѡ льщѡхъ. Съдѡ ѡмъ Бже, да ѡпадѡтъ ѡ мыслѡй своѡхъ, по мнѡжерѡтвѡхъ нечѡетѡ ѡхъ ѡзрїннѡ ѡ, ѡакъ прѡгорчїша члѡ Гдѡ. ѡ да возвеселѡтѡса вѡ оупѡвѡнїнѡ на члѡ, ко вѣкн возрадѡютѡса, ѡ веселїшнѡса въ нѡхъ, ѡ похѡлѡтѡса ѡ тѡеѡ любѡщїнѡ ѡмѡ твоѡ. ѡакъ ты благословнїши правѡдникѡ, Гдѡ. ѡакъ ѡрѡжїемъ благоволенїѧ вѡнчѡхъ съи насъ.

Вшѡдше же ко свѡтїлицѡ, творѡтъ поклѡны трѡ прѣдъ стѡю трѡпѡзѡ, ѡ цѣлуютъ стѡе сѡлїе ѡ стѡю трѡпѡзѡ. Тѣже прїемлѡтъ кѡ рѡкн своѡ кїждѡ стѡхарѡ своѡ, ѡ творѡтъ поклѡны трѡ кѡ вѡстѡкѡхъ, глаголюще кѡ еѡѡ кїждѡ:

Бже, ѡчїстнѡ мѡ...

Nato odejdou k ikoně Kristově a říkají:

Přečistému obrazu tvému klaníme se, Blahý, prosíce za odpuštění hříchů svých, Kriste Bože; neboť tys ráčil dobrovolně tělem vstoupiti na kříž, abys vysvobodil z otroctví nepřítelů ty, jež jsi byl stvořil. Proto vděčně voláme k tobě: Radostí naplnil jsi vše, Spasiteli náš, přišed spasit svět.

I žehnajíce se, políbí ikonu Krista. — Potom odcházejí k ikoně Bohorodice, říkajíce:

Jsouc milosrdenství pramen, rač slitovati se nad námi, Bohorodice! Shlédni na lid hříšný, zjev jako vždy moc svou. Neboť v tebe doufajíce, k tobě, jako kdysi Gabriel, beztělesných vrchní vojevůdce, voláme: Raduj se!

I žehnajíce se, líbají ikonu Bohorodice. — Poté se postaví uprostřed, skloní oba hlavu a kněz říká tuto modlitbu:

Hospodine, vztáhni ruku svou s výsosti svatého sídla svého a posilni mne k nastávající službě tvé, abych, stana před strašným trůnem tvým, nekrvavou obětí neodsouzeně vykonal. Neboť tvá jest moc i sláva, na věky věkův. Amen.

Nato se oba pokloní též lidu a odcházejí do oltáře, řkouce:

Vejdu do domu tvého a klaněti se budu svatému chrámu tvému v bázni tvé. Hospodine, veď mne ve spravedlnosti své; pro nepřátele mé spravuj před sebou cestou mou; neboť není v ústech jejich pravdy, srdce jejich je daremné, hrobem otevřeným je hrdlo jejich, jazykem svým klamou. Sudiž je, Bože, nechať padnou od úmyslů svých, pro množství nešlechetností jejich zavrhni je, neboť odporní jsou tobě, Hospodine. I ať rozveselí se všichni, kdož doufají v tebe, na věky ať se radují, a ty přebývatí budeš v nich; i ať honosí se tebou všichni, kdož milují jméno tvé. Neboť ty žehnáš spravedlivému, Hospodine, a štítem zalíbení korunoval jsi nás.

Vstoupivše do svatyně, učiní, žehnajíce se, dvě poklony před svatým prestolem a políbí svaté evangelium i svatý prestol. Opět se žehnají a učiní třetí poklonu. Potom vezmou do svých rukou každý svůj stichar a konají, žehnajíce se, tři poklony k východu, řkouce pro sebe:

Bože, očistiž mne...

Б҃же, ѡчїнѣти мѧ грѣшнаго ѡ помїнлѹи мѧ.

Тѧже прїхѡдитѣ кѣ свѧщенникѹ діаконѣ, держѧ вѣ деиной рѹцѣ стїхарь со Ѡраремѣ, ѡ подклонїиѣ ѣмѹ главѹ, глаголетѣ:

Бл҃гословїи, владыко, стїхарь со Ѡраремѣ.

Сщїенникѣ глаголетѣ:

Бл҃гословенїѣ Б҃гѣ нашіѣ, всегдѧ, нынѣ ѡ прїнїшѹ, ѡ во вѣки вѣкѹвѣ.

Тѧже ѡхѡдитѣ кѣ себѣ діаконѣ, во ѣдїнѹ странѹ свѧчїилица, ѡ ѡблачїтїѣ вѣ стїхарь, моляса еице:

Возрадѹетсѧ дѹша моѧ ѡ Гдѣ, ѡблечѣ ко мѧ вѣ рїзѹ спасенїѧ, ѡ ѡдѣждїю вєєлїѧ ѡдѣѧ мѧ: ѣкѹ женихѹ возложїи мѡи вѣнѣцѣ, ѡ ѣкѹ невѣстїцѹ ѡҹкрасїи мѧ красотою.

Ѣ Ѡрарь ѡҹко цѣловѧвѣ, налагаѣтѣ на лѣвое рѧмо.

Нарѹкавнїцы же налагаѧ на рѹки, на деишю ѡҹко, глаголетѣ:

Дєснїца твоѧ, Гдї, проєлѧвїѣ вѣ крѣпостї: деснѧл твоѧ рѹкѧ, Гдї, сокрѹшїи врагїи, ѡ множеетѣкомѣ слѧвы твоєѧ стѣрѧѣ ѣдї сѹпорѣтѣты.

На лѣвѹю же, глаголетѣ: Рѹцѣ твоѡи сотѣвориетѣ мѧ ѡи создѧетѣ мѧ. Вразѹмїи мѧ, ѡ наѹчїѣлѣ зѧповѣдемѣ твоїмѣ.

Тѧже ѡшѣдѣ вѣ предлѡженїѣ, ѡҹготовлѣтѣ еїѣснїѧ. Сщїенникѣ ѡҹко діаконѣ поєтѣвлѣтѣ ѡ шїшю странѹ, потїрь же, ѣже ѣтѣ стїшю чѧшѹ, ѡ деишю, ѡ прѡчѧл сѣ нїмїи.

Сщїенникѣ же еице ѡблачїтїѣлѣ: прїемѣ стїхарь вѣ лѣвѹю рѹкѹ, ѡ поклонїѣлѣ трїиждѣ кѣ востѡкѹ, ѣкѹже речѣлѣ, назнѧменѣтѣ глагола:

Бл҃гословенїѣ Б҃гѣ нашіѣ, всегдѧ, нынѣ ѡ прїнїшѹ, ѡ во вѣки вѣкѹвѣ, ѧмїнѣ.

Тѧже ѡблачїтїѣлѣ, глагола:

Возрадѹетсѧ дѹша моѧ ѡ Гдѣ: [до концѧ.]

Тѧже прїемѣ ѣпїтрахїѧ, ѡ назнѧменѧвѣ, ѡблачѣтѣлѣ ѣшю, глагола:

Бл҃гословенїѣ Б҃гѣ, ѡзлїнѣѧлїи бл҃годѧтѣ своѡи на свѧщенникїи своѡи: ѣкѹ мѹро на главѣ, сѹходѧщїѣ на брѧдѹ, брѧдѹ ѧрѡнїю, сѹходѧщїѣ на ѡмѣтѣ ѡдѣждѣ ѣгѡ.

Бл҃гословенїѣ Б҃гѣ, прѣпоєлѣлїи...

Bože, očistiž mne hříšného a smiluj se nade mnou. (Třikrát)

Nato přistoupí diákon ke knězi, drží v pravé ruce stichar s orarem a skloniv hlavu, dí:

Požehnej, vladyko, stichar s orarem!

Kněz žehnaje: Požehnaný jest Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Diákon: Amen.

Pak odejde diákon zpět na své místo a oblékaje se do sticharu, modlí se takto:

Radovati se bude duše má v Bohu, neboť oblékl mne v roucho spasení a pláštěm radosti přioděl mne; jako ženicha ověncil mne korunou a jako nevěstu okrášlil mne ozdobami.

Potom diákon políbí orar a položí jej na své levé rameno.

Když navléká jeden z nárukávníků na svou pravou ruku, říká:

Pravice tvá, Hospodine, proslavila se v síle; pravice tvá, Hospodine, porazila nepřátele a velikou slávou svou potřel jsi ty, kteří povstali proti tobě.

Když dává druhý nárukávník na levou ruku, dí:

Ruce tvé stvořily a učinily mne; dejž mi ten rozum, abych se naučil příkázáním tvým.

Potom odejde na místo přípravné (k žertveníku) a chystá zde posvátné předměty: diskos, kalich, kopí, pokrovce, hvězdicí atd. Svátý diskos postaví na levou, kalich pak na pravou stranu.

Kněz se obléká takto: vezme stichar do levé ruky, požeňná se a pokloní třikrát k východu, a pak žehná stichar, řka:

Požehnaný jest Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Potom políbiv stichar, obléká jej se slovy:

Radovati se bude duše má v Bohu, neboť oblékl mne v roucho spase- ní a pláštěm radosti přioděl mne; jako ženicha ověncil mne korunou a jako nevěstu okrášlil mne ozdobami.

Poté přijme epitrachil, požeňná jej, políbí a klade na svou šíji, řka:

Požehnaný jest Bůh náš...

Тѣже пріѣмъ поѣсъ ѿ полагѣла, глаголетъ:

Благословенъ Бѣъ, преподѣлаи мѧ еялюю, ѿ положѣнъ непороченъ пѣтъ мѡнъ, совершаи нѡзѣ мѡнъ ѣакѡ ѣленнѣ, ѿ на выѡкихъ порѣвлѣаи мѧ.

Нарѣкавницы же, ѣакѡ выше речеа. Тѣже пріѣмъ навѣдренникъ, ѡце ѣще прѡтоѡггѣахъ великѣа цѣркѣе, ѿ нѣи кто, ѿ мѣаи догѡннѣтво нѣкоѣ, ѿ благословенъ ѿ, ѿ цѣловѣахъ, глаголетъ:

Преподѣши мѣчь твоѡ по бедрѣ твоѡи еяльнѣ, красотѡю твоѡю, ѿ добротѡю твоѡю, ѿ налѣцѣи, ѿ оупѣваи ѿ царствѣи, ѿ истиннѣ раднѣ ѿ кротѡсти ѿ правды, ѿ наставитѣ тѣа днѣнѡ десница твоѡа, всегда, нынѣ ѿ прѣнѡ, ѿ во вѣки вѣкѡвѣа, ѡминъ.

Тѣже пріѣмъ фелѡнъ ѿ благословенъ, цѣлѣетъ гѣа еяце:

Щѣенницы твоѡи, Гдѣ, ѡблекѣтѣа вѣа правдѣ, ѿ преподѡбнѣи твоѡи радѡстѡю возрадѣютѣа, всегда, нынѣ ѿ прѣнѡ, ѿ во вѣки вѣкѡвѣа, ѡминъ.

Тѣже ѡшѣаше вѣа предложѣнѣе, оумывѡютъ рѣки, глаголюще:

Оумѡю вѣа неповиннѣхъ рѣцѣ мѡнъ, ѿ ѡбыдѣ жерѣтвенникъ твоѡи, Гдѣ, ѣже оуѣлышатн мѣа гѣахъ хвалы твоѡеа, ѿ повѣдатн вѣа чѣдеа твоѡа. Гдѣ, возлюбѣхъ бл҃гоуѣпѣе дѡмѣ твоѡегѡ, ѿ мѣѣтѡ еленѣа гѣа-вы твоѡеа: да не погубѣиши еѣа нечестѣнкѡми дѣшѣ мѡю, ѿ еѣа мѣжн кровѣи животѣа мѡегѡ, ѿже вѣа рѣкаѣхъ беззакѡнѣа, десница ѿхъ ѿпѡлнѣа мѣа. ѿзъ же неслѡбѣемъ мѡимъ ходѣхъ, ѿзѣаки мѧ, Гдѣ, ѿ помѣлѣи мѧ: ногѣ мѡа еѣа на правѡтѣ, вѣа цѣркѣахъ благословѣа тѣа, Гдѣ.

ѿ тѣакѡ ѡходѣтѣ вѣа предложѣнѣе.

Тѣже поклонѣнѣа трѣа прѣдъ предложѣнѣемъ сотѡрѣше, глаголютѣа кѣаждѡ:

Бже, ѡчѣитн мѧ грѣшнаго, ѿ помѣлѣи мѧ.

ѿ: ѿисѣпѣахъ ны ѣси ѡ клѣтѣвы законнѣа чѣтною твоѡю кровѣю, на крѣтѣа пригѡвѡдѣа ѿ копѣемъ проѡдѣа, безѣмерѣтѣа ѿточѣахъ ѣси чѣловѣкѡмъ: еѣеа нѡшѣа, гѣава чѣеѣ.

Благословенъ Бѣъ нѡшѣа...

Požehnaný jest Bůh náš, jenž vylévá blahodať svou na kněze své jako myro na hlavu, kanoucí až na bradu, bradu Áronovu, stékající až na lem jeho roucha.

Pak vezme pás, požehná jej, políbí a opásaje se jím, praví:

Požehnaný jest Bůh náš, jenž přepasuje mne silou a činí neposkvřenou cestu mou; činí nohy mé jako laní a na výsostech postavuje mne.

Když navléká jeden z nárukávníků na svou pravou ruku, říká:

Pravice tvá, Hospodine, proslavila se v síle; pravice tvá, Hospodine, porazila nepřátele a velikou slávou svou potřel jsi ty, kteří povstali proti tobě.

Když dává druhý nárukávník na levou ruku, dí:

Ruce tvé stvořily a učinily mne; dejž mi ten rozum, abych se naučil přikázáním tvým.

Má-li kněz povolen nábederník, vezme jej, požehná, políbí, klade na sebe, řka:

Přepásej se mečem při bedrech svých, reku udatný, přepásej se krásou a dobrotou svou, do boje vyjeď, a uspěješ. Kraluj pro pravdu, mírnost a spravedlnost. Pravice tvá k podivuhodným *skutkům* tě dove-de; vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

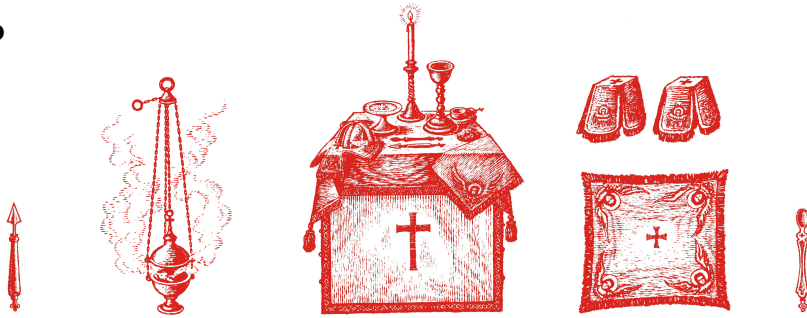
Potom vezme felon, požehná jej, políbí a odívá se jím s těmito slovy:

Kněží tvoji, Hospodine, oblekou se ve spravedlnost a svatí tvoji radovat se budou radostí velikou; vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Poté kněz i diákon odejdou k umyvadlu a umývají si ruce, řkouce:

Umyji v nevinnosti ruce své a obejdu obětní oltář tvůj, Hospodine, abych uslyšel hlas chvály tvé a vypravoval všechny divy tvé. Hospodine, já si zamiloval krásu domu tvého a místo přebývání slávy tvé. Nezahubiž s bezbožnými duši mou a s vražedníky život můj; v jejichžto rukou nepravosti jsou a pravice jejich úplatků plná. Já pak v dobrosrdenství svém chodím, vysvobodiž mne, Hospodine, a smiluj

se nade mnou. Noha má...

Та́же глаго́летъ дѣако́нъ: Бѣ́гословѣ́, влады́ко.

И́ начиня́етъ сщѣ́нникъ:

Бѣ́гослове́нъ Бѣ́гъ на́шихъ, всегда́, ны́нѣ́ и́ прѣ́сно, и́ во вѣ́ки вѣ́ковъ.

Дѣако́нъ: ѿми́нь.

Та́же прѣ́млетъ сщѣ́нникъ лѣ́вою о́у́кю рѣ́кою проефо́ръ, десно́ю же сѣ́ое́ копѣ́, и́ зна́менда́й ехъ нѣ́мъ три́жды́ верху́ печа́ти проефо́ръ, глаго́летъ:

Въ́ воспо́мнаніе́ Гда́, и́ Бга́, и́ Спса́ на́шего́ І́иса Хр҃та́. [Три́жды.]

И́ акі́е кодрѣ́аетъ копѣ́ въ́ десно́ю ст҃ранѣ́ печа́ти, и́ глаго́летъ рѣ́жа:

І́акѡ́ о́вчѣ́ на́ заколе́ніе́ веде́са.

Въ́ лѣ́вю́ же: **И́** і́акѡ́ агне́цъ непоро́ченъ прѣ́мъ ст҃ригѣ́щаго́ с҃го́ ве́згла́еенъ, та́кѡ́ не ѡ́верза́етъ о́у́стъ ево́ихъ.

Въ́ го́рнюю́ же ст҃ранѣ́ печа́ти:

Во́ смире́ніи с҃го́ сѣ́дъ с҃го́ взѣ́тса.

Въ́ до́льную́ же ст҃ранѣ́:

Ро́дъ же́ с҃го́ кто́ исповѣ́еть;

Дѣако́нъ же, взира́а благоговѣ́йно на́ енце́во́ тѣ́нство, глаго́летъ на́ с҃дно́мъ ко́емждо́ рѣ́заніи́: Гдѣ́ помолнѣ́са, держа́а и́ о́ра́ръ въ́ рѣ́цѣ́.

По́ сѣ́хъ глаго́летъ: возмѣ́, влады́ко.

Сщѣ́нникъ же, вложѣ́въ сѣ́ое́ копѣ́ ѡ́ ко́венныхъ десны́а ст҃раны́ проефо́ръ, взнима́етъ сѣ́ый хлѣ́къ, глаго́ла е́нце:

І́акѡ́ взѣ́млетса ѡ́ зе́млі́ живото́тъ с҃го́.

Жре́тса агне́цъ Бж҃ій...

se nade mnou. Noha má stojí na cestě pravé, ve shromážděných dobrořečítí budu tobě, Hospodine.

Pak odejdou ke stolu předkladnému a třikrát se před ním pokloní, žehnajíce se, přičemž každý z nich říká:

Bože, očistiž mne hříšného a smiluj se nade mnou. (*Třikrát*)

Poté kněz: Vykoupil jsi nás od kletby Zákona krví svou drahocennou, nechav se na kříž přibítí a kopím probodnouti, nesmrtelnosti pramen lidem jsi otevřel, Spasiteli náš, sláva tobě.

Pak diákon: Požehnej, vладыko!

Kněz začíná:

Blahosloven Bůh náš, vždycky, nyní i přístě, až na věky věkův.

Diákon: Amen.

Nato kněz vezme do levé ruky nejlepší prosforu, do pravé ruky svaté kopí a činí jím třikrát po vrchu pečeti chleba znamení kříže, řka:

Na památku Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista.
(*Třikrát*)

A ihned zanoří svaté kopí v pravou stranu pečeti (jakoby z pohledu Beránka) a krájí se slovy:

Nařízne zprava — Jako ovce k zabití veden jest.

Nařízne zleva — A jako beránek neposkrvněný, před tím, kdož jej stříže, ani nehlesl, neotevřev úst svých.

Nařízne shora — V ponížení jeho odňat jest soud jeho.

Nařízne zdola — Rod jeho pak kdo vypoví?

Diákon, hledě zbožně na toto tajemství, dí při každém jednotlivém řezu, drže orar v ruce: K Hospodinu modleme se.

Pak dí: Vyjmi, vладыko!

Kněz nato vbodne svaté kopí zředu do spodní části prosfory (řeže vodorovně nad spodní stranou prosfory) a vyjme Beránka, řka:

Neboť vzat jest ze země život jeho.

A položí jej křížem (který je na pečeti) dolů na svatý diskos.

Obětuje se Beránek...

И положи въ и знаи на стѣмъ дѣкортѣ, рекшъ дѣаконъ: Пожри, владыко.

Жрѣтъ ѣгò крѣткѣднш, еице глагола:

Жрѣтъ агнецъ бжїи, вземлаи грѣхъ міра, за мїрскїи жнвотѣи спасенїе.

И ѡбращаетъ дрзгшю странъ горѣ, имшцшю крѣтъ. И глаголетъ дѣаконъ: Прокоди, владыко.

Иерей же прокодал и въ десншю странъ стѣмъ копїемъ, глаголетъ:

Бдинъ ѡ воннъ копїемъ рѣбра ѣгò прокоде, и абїе изыде кровъ и вода: и кидѣвнїи свндѣтельствова, и истинно ѣтъ свндѣтельство ѣгò.

Дѣаконъ же вавлетъ во стѣи почтиръ ѡ вїна вкшпѣ и воды, рекїи прѣжде ко стїеннш: Блгословїи, владыко, стѣе соединенїе, и вземъ надъ нїми блгословенїе. [Стїенникъ: Блгословенно соединенїе стѣхъ твонхъ, вездѣ, нынѣ и прїенш, и во вѣки вѣкшвхъ.]

II Стїенникъ же прїемъ въ ршцѣ вторшю профоръ, глаголетъ:

Въ чѣсть и пѣмать преклбгословеннш влшцы нашеш бшїи и прїснодѣи мшїи, ѣже молитвами прїимїи, Гдїи, жертвѣ шю въ пренѣннїи твонїи жертвенникъ.

И вземъ частнш, полагаетъ ѡ ѡдесншю стѣгш хлѣба, кнїзїи средѣ ѣгò, глагола:

Предста црїица ѡдесншю текѣ, въ ршзѣ позлацїеннш ѡдѣлана, предкращенна.

III Таже прїемъ третїю профоръ, глаголетъ:

Чертнѣгш слѣвнагш пророка, прѣтѣн и крѣтитѣла ѡанна.

И вземъ пѣркшю частнш, полагаетъ ѡ лѣкшю странъ стѣгш хлѣба, твораїи начало пѣркагш чїна. Таже глаголетъ:

Стѣхъ слѣвнхъ пророковъ: Мшвѣа и мшршна, Илїи и ѡлїссѣа, дѣда и ѣссѣа: стѣхъ трїехъ стпроковъ, и данїїла пророка, и вѣхъ стѣхъ пророковъ.

И вземъ (вторшю) частнш, полагаетъ ѡ долѣ пѣркшю благчїннш.

Стѣхъ слѣвнхъ и вѣхвѣальнхъ аплш...

Diákon: Obětuj, vladyko!

Kněz obětuje (nařízne Beránka z jeho spodní strany na způsob kříže), řka:

Obětuje se Beránek Boží, jenž snímá hřích světa, za světa život a spásu.

A obrací jej nahoru stranou, na které je pečeť s křížem.

Diákon říká: Probodni, vladyko!

Kněz vbodne kopí do pravé strany Beránkovy, řka:

Jeden z vojáků kopím bok jeho probodl, a hned vyšla krev a voda. A ten, který to viděl, svědectví vydal a pravé jest svědectví jeho.

Diákon pak vlévá do kalicha víno spolu s vodou, řka napřed ke knězi:
Požehnej, vladyko, svaté sjednocení!

Kněz žehnaje: Požehnáno budiž sjednocení svatých tvých *darů*, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Kněz vezme druhou prosforu, vyřízne z prostředka částici, řka: **II**

Ke cti a na památku nejlahoslovenější Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie, na jejíž přimluvy přijmi, Hospodine, tuto oběť na nadnebeský oltář svůj.

A klade částěčku na pravou stranu Beránka, poblíž jeho středu, se slovy:

I stanula královna po pravici tvé, oděna jsouc v překrásný zlatý šat.

Potom vzav třetí prosforu (obsáhleji viz na str. 164), **III**
vyřízne z ní postupně devět částěček a říká:

1 Ke cti a na památku důstojného a slavného proroka, Předchůdce a Křtitele Jana.

A vzav první částěčku z této prosfory, klade ji po levé straně Beránka a činí začátek prvního sloupce.

2 Svatých a slavných proroků Mojžíše i Árona, Eliáše a Elisea, Davida a Jesse, svatých tří mládenců i Daniele proroka i všech svatých proroků.

A vzav druhou částěčku, klade ji zbožně pod první.

Svatých slavných a všechvalných...

ТѢЖЕ ПАКИ ГЛАГОЛЕТЪ:

Г СѢТЫХЪ СЛАВНЫХЪ И ВЕСЕВАЛЬНЫХЪ АПѢЛ ПЕТРА И ПАВЛА, И ПРОЧИХЪ ВРЕХЪ СѢТЫХЪ АПѢТОЛОВЪ.

И ТАКО ПОЛАГАЕТЪ ТРЕТЬЮ ЧАСТИЦУ ДОЛѢ ВТОРЫА, СКОНЧАВА ПЕРВЫЙ ЧИНЪ.

ТѢЖЕ ГЛАГОЛЕТЪ:

А ИЖЕ ВО СѢТЫХЪ ОЦЪ НАШИХЪ СѢТИТЕЛЕЙ, ВАСИЛІА ВЕЛИКАГО, ГРИГОРІА БОГОСЛОВА, И ІОАННА ЗЛАТОУСТАГО, АНАСТІА И ВѢРИЛА, НИКОЛА МѢРЛѢНІИСКАГО, МЕЛОДІА ОУЧИТЕЛА СЛОВЕНСКАГО, МИХАИЛА КІЕВСКАГО: И ВРЕХЪ СѢТЫХЪ СВАТИТЕЛЕЙ.

И ВЗЕМЪ ЧЕТВЕРТУЮ ЧАСТИЦУ, ПОЛАГАЕТЪ Ю КАИЗЪ ПЕРВЫА ЧАСТИЦЫ, ЧТОРА ВТОРОЕ НАЧАЛО. ТѢЖЕ ПАКИ ГЛАГОЛЕТЪ:

Б СѢТАГО АПОСТОЛА, ПЕРВОМЪЧЕНИКА И АРХІДАКОНА СТЕФАНА, СѢТЫХЪ ВЕЛИКИХЪ МЧНИКОВЪ, ДМИТРИА, ГЕОРГІА, ФЕОДОРА ТУРОНА, ФЕОДОРА СТРАТИЛАТА, КНАЗА ВАСЕЛАВА, НОВЫХЪ МЧЕНИКОВЪ ЧЕШКИХЪ, И ВРЕХЪ СѢТЫХЪ МЧЕНИКЪ: И МЧНИЦЪ, ФЕКЛЫ, ВАРВАРЫ, ВѢРИАКИН, ЕВФІМІИ И ПАРАКЕВЫ, ЕКАТЕРІНЫ, КНАГИНИ ЛЮДМИЛЫ, И ОРОСІИ, И ВРЕХЪ СѢТЫХЪ МЧНИЦЪ. И СВАЩЕННОМЪЧЕНИКА ГОРАЗДА, И СТАНИСЛАВА, И ВРЕХЪ СѢТЫХЪ СВАЩЕННОМЪЧЕНИКОВЪ. И СѢТИТЕЛА НЕПОВѢДНИКА АЛЕКСІА КАРПАТОУСКАГО. И ВРЕХЪ СѢТЫХЪ НЕПОВѢДНИКОВЪ.

И ВЗЕМЪ ПЯТУЮ ЧАСТИЦУ, ПОЛАГАЕТЪ Ю ДОЛѢ ПЕРВЫА, СЪЦІА НАЧАЛОМЪ ВТОРАГО ЧИНА.

ТѢЖЕ ГЛАГОЛЕТЪ:

Г ПРЕПОДОКНЫХЪ И БОГОБОЯНЫХЪ ОЦЪ НАШИХЪ, АНТОНІА, ЕВДУМІА, САВВЫ, ОНУФРІА, АНАСТІА АВОНИСКАГО, ВѢРИЛА ОУЧИТЕЛА СЛОВЕНСКАГО, АНТОНІА И ФЕОДОСІА ПЕЧЕРСКИХЪ, СЕРГІА РАДОНЕЖСКИГА, ВАРЛААМА ХУТЫНСКИГА: ІОАННА ЧЕШСКИГА И ПРОКОПІА СІЗАВСКИГА, И ВРЕХЪ ПРѢБНЫХЪ ОТЕЦЪ: И ПРѢБНЫХЪ МАТЕРЕЙ, ПЕЛАГИИ, ФЕОДОСІИ, АНАСТАСІИ, ЕВПРАХІИ, ФЕВРОНИИ, ФЕОДЛАИ, ЕВФРОСІНИИ, МАРИИ СЪГЛУПЦАНИИ, И ВРЕХЪ СѢТЫХЪ ПРѢБНЫХЪ МАТЕРЕЙ.

И ТАКО ВЗЕМЪ ШЕСТУЮ ЧАСТИЦУ, ПОЛАГАЕТЪ Ю ДОЛѢ ВТОРЫА ЧАСТИЦЫ, ВО ИСПОЛНЕНІЕ ВТОРАГО ЧИНА.

СѢТЫХЪ И ЧЕЛОТВОРЦЕВЪ...

3 Svatých slavných a všehvalných apoštolů Petra a Pavla, Dvanácti a Sedmdesáti i ostatních svatých apoštolů (a všech apoštolům rovných).

A vzav třetí částěčku, klade ji pod druhou a ukončuje tím první sloupec.

4 Svatých otců našich světitelů: Basila Velikého, Řehoře Theologa a Jana Zlatouštěho, Athanasia a Cyrila, Mikuláše Myrlikejského; Metoděje, učitele Slovanů, Gorazda a Klimenta; Michala Kyjevského i všech svatých světitelů.

A vzav čtvrtou částěčku klade ji do řady vedle té první, začínaje tím druhý sloupec.

5 Svatého apoštola, prvomučedníka a archidiákona Štěpána, svatých velikých mučedníků: Dimitria, Jiří, Theodora Tyrona, Theodora Stratelata, Václava, novomučedníků českých i všech svatých mučedníků. — A svatých mučednic: Thekly, Barbory, Kyriaky, Euthymie a Paraskevvy, Kateřiny, Ludmily, Orosie i všech svatých mučednic. — Světitele mučedníka Kypriana Kartagenského i Gorazda Českého a Moravsko-slezského i Stanislava a všech světitelů mučedníků. Světitele vyznavače Alexije Karpatského. (I všech vyznavačů.)

A vzav pátou částěčku, klade ji zbožně pod čtvrtou.

Ctihodných a bohonosných otců...

По сіѣхъ же глаголетъ:

А СѢТѢХЪ ѿ ЧУДОТВОРЦЕВЪ БЕЗЕРБЕННИКЪ, КОСМЪ ѿ ДАМІАНА, КЪРА ѿ ІУАННА, ПАНТЕЛЕЙМОНА ѿ ЕРМОЛАА, ѿ ВСѢХЪ СѢТѢХЪ БЕЗЕРБЕННИКОВЪ.

Ѹ ВЗЕМЪ ЕДИНУ ЧАСТИЦУ, ПОЛАГАЕТЪ Ю ВѢРХЪ, ЧКОРЪ ТРЕТІЕ НАЧАЛО, ПО ЧІНЪ.

ТѢЖЕ ПАКИ ГЛАГОЛЕТЪ:

Б СѢТѢХЪ ѿ ПРАВЕДНЫХЪ БГОЦѢ, ІУАКІМА ѿ АННЫ, ѿ СѢАГВ, ИМЪ, (ѢГВЖЕ ѢТЬ ХРАМЪ ѿ ѢГВЖЕ ѢТЬ ДЕНЬ) ѿ СѢАГВ РАВНОАПЕРТОЛЬНАГВ КНѢЗА РАУТИЛАКА: ѿ ВСѢХЪ СѢТѢХЪ, ИХЖЕ МОЛІТКАМИ ПОСѢТІ НЫ, БЖЕ.

Ѹ ПОЛАГАЕТЪ ОДНУ ЧАСТИЦУ ДОЛѢ ПЕРВЫА БЛАГОЧІННВ. ѢЦЕ ЖЕ КЪ СІМЪ ГЛАГОЛЕТЪ:

Г ИЖЕ ВО СѢТѢХЪ ОЦА НАШЕГВ ІУАННА, АРХІЕПКА КОНСТАНТИНОПОЛЬСКАГВ, ЗЛАТОУСТАГВ.

Ѹ ЧАКВ ВЗЕМЪ Д-Ю ЧАСТИЦУ, ПОЛАГАЕТЪ Ю ВЪ КОНЕЦЪ ТРЕТІАГВ ЧІНА ВО ѸПОЛНЕНІЕ.

IV

ТѢЖЕ ПРІЕМЪ ЧЕТВЕРТУ ПРОСФОРУ, ГЛАГОЛЕТЪ:

ПОМАНІ, ВЛКО ЧЕЛОВѢКОЛЮБЧЕ, СѢТѢШЫА ПРАВОСЛАВНЫА ПАТРІАРХИ Ѹ ГОСПОДІНА Ѹ ОЦА НАШЕГВ БЛАЖЕННѢЙШАГО МИТРОПОЛІТА, ИМЪ, ГОСПОДІНА НАШЕГО (ВЫСОКО-) ПРЕОБЛАЩЕННЕЙШАГО (ИЛИ АРХІЕПІСКОПА, ИЛИ ЕПІСКОПА, ѢГВЖЕ ѢТЬ ШКАРТЬ), ИМЪ, Ѹ ВЕЛІКОЕ ѢПІКОПСТВО ПРАВОСЛАВНЫХЪ, ЧЕСТНОЕ ПРЕСВѢТЕРСТВО, ВО ХРІТѢ ДІАКОНСТВО, Ѹ ВЕСѢ СВАЩЕННИЧЕСКІЙ ЧІНЪ: (АЩЕ ВО ШКІТЕЛ: АРХІМАНДРИТА, ИЛИ ИГУМЕНА, ИМЪ), ВРАТІЮ Ѹ СОСЛУЖЕВНИКИ НАША, СВАЩЕННИКИ, ДІАКОНЫ, Ѹ ВСЮ БРАТІЮ НАШУ, ТѢЖЕ ПРИЗВАЛЪ ѢСИ ВО ЧКОВѢ ОБЩЕНІЕ, ЧКОНІМЪ БЛАГОУТРОБІЕМЪ, ВЕКЛАГІЙ БЛКО.

Ѹ ВЗЕМЪ ЧАСТИЦУ, ПОЛАГАЕТЪ Ю ДОЛѢ СѢАГВ ХАЧКА.

ПОМАНІ, ГДН, КОГОХРАНИМЪЮ СТРАНЪ...

6 Ctihodných a bohonosných otců našich: Antonia Velikého, Euthymia, Sávy Posvěceného; Onufria, Athanasia a Petra Athonských; Cyrila, učitele slovanského; Antonije a Theodosije Pečerských; Nauma, Sávy, Angelára; Ivana Českého, Prokopa Sázavského; Sergije Radoněžského, Serafima Sarovského i všech ctihodných otců. — A ctihodných matek: Pelagie, Theodosie, Anastasie, Eupraxie, Fevronie, Theodulie, Eufrosinie, Marie Egyptské i všech svatých ctihodných matek.

A vzav šestou částěčku, klade ji zbožně pod pátou, uzavíraje 2. sloupec.

7 Svatých a nezištných divotvůrců: Kosmy a Damiana, Kýra a Jana, Pantelejmona a Hermolaje i všech svatých nezištníků.

A vzav sedmou částěčku klade ji do řady vedle té první a čtvrté, začínaje tím třetí sloupec.

8 Svatých spravedlivých (bohorodičů) Jáchyma i Anny a svatého (jméno) (*jehož jest chrám*) a svatého (jméno) (*jehož je den*), sv. knížete Rostislava i všech svatých, na jejichž přímluvy navštív nás, Bože.

A vzav osmou částěčku, klade ji zbožně pod sedmou.

9 Svatého otce našeho Jana Zlatouštěho, arciepiskopa cařihradského.

A vzav devátou částěčku, klade ji zbožně pod osmou.

IV

Pak kněz vezme čtvrtou prosforu a vyjme z ní postupně dvě částěčky se slovy:

1. Rozpomeň se, Vládce lidumilný, na veškerý episkopát pravoslavný, řádně hlásající slovo pravdy tvé; na vладыku našeho metropolitu (jméno), na vладыku našeho (archi-) episkopa (jméno) (*vzpomeň i na biskupa, jímž byl vysvěcen, žije-li*), na důstojné presbyterium a diákonstvo v Kristu i veškeré duchovenstvo a mnišstvo [v monastýru: na archimandritu, igumena] [na bratry a spoluslužebníky naše, na kněze (jmenuj), diákonu (jmenuj)] a veškeré bratrstvo naše, jež jsi povolal k obecenství svému v milosrdenství svém, Vládce nejdobrotivější.

Klade částěčku pod Beránka na levou stranu.

Rozpomeň se, Hospodine, na vlast...

Таже помніаѣтѣх ѿтранѣ нашѣ, глагола еіце:

Помані, Гдн, богохранімѣю ѿтранѣ нашѣ ѿ праволаікныхъ людѣй
ѣла.

Таже помніаѣтѣх ѿ ѿхже ѿмачѣ жнвѣхъ по ѿмени, ѿ на коѣждо ѿма взнімаѣтѣх
чѣстнцѣ, приглагола:

Помані, Гдн, ѿмакѣ.

ѿ таікохъ взѣмѣхъ чѣстнцы, полагаѣтѣхъ ѿ долѣ ѿгѣго хлѣба.

V Таже взѣмѣхъ пѣтѣю проефорѣ, глаголетѣхъ:

Ѿ пѣмачнѣ ѿ ѿставлѣнінъ грѣхѣхъ ѿтѣншнхъ патріархѣхъ, право-
лаікныхъ ѿ блѣжѣннхъ создѣтелѣй ѿгѣго хлѣма егѣѣ (ѿце ко ѿкнѣтелн:
ѿгѣма ѿкнѣтелн ела).

Таже помніаѣтѣхъ ѿкоположнѣшаго ѣгѣѣ архіерѣа, ѿ дрѣгнѣхъ, ѿхже хѣщѣтѣхъ,
ѿгѣпшнхъ по ѿмени. На коѣждо ѿма взнімаѣтѣхъ чѣстнцѣ, приглагола:

Помані, Гдн, ѿмакѣ.

ѿ конѣнѣ глаголетѣхъ еіце:

ѿ грѣхѣхъ вѣхъ надѣждѣ коікрнѣа, жнзнінъ вѣчнхъ ѿ твоегѣѣ ѿкнѣнѣа
ѿгѣпшнхъ, праволаікныхъ ѿтѣсѣхъ ѿ братнѣй нашнхъ, члѣвѣколѣкѣ
Гдн.

ѿ взнімаѣтѣхъ чѣстнцѣ. По еімѣхъ глаголетѣхъ:

Помані, Гдн, ѿ моѣ недостѣннѣство, ѿ прѣстнѣ мнѣ вѣлакоѣ согрѣ-
шѣннѣ, вѣлѣноѣ же ѿ невѣлѣноѣ.

ѿ взнімаѣтѣхъ чѣстнцѣ. ѿ прѣѣмѣхъ гѣвѣхъ, сокрѣаѣтѣхъ на діскѣхъ чѣстнцы долѣ ѿгѣго
хлѣба, ѿкоже вѣтнѣ ко ѿтѣврѣжѣнінѣ, ѿ не ѿпаданѣтнѣ чѣсомѣ.

Таже діакѣхъ прѣѣмѣхъ каднѣльннцѣхъ, ѿ дѣлѣмѣмѣхъ влѣжнѣхъ вѣхъ нѣ, глаголетѣхъ кѣ
снѣнннѣхъ: блѣгоелѣкнѣ, влѣдѣкнѣ, каднѣло.

ѿ ѿкѣ еіамѣхъ глаголетѣхъ: Гдѣ помѣланѣма.

ѿ снѣнннѣхъ молнѣтѣхъ каднѣла:

Ваднѣло тѣвѣ прнѣоснѣмѣхъ, хрѣтѣ блѣже нашѣхъ, вѣхъ конѣ влѣ-
гѣодѣаннѣа дрѣхѣвнѣагѣ, ѣже прѣѣмѣхъ вѣхъ прѣнѣкнѣннѣ тѣвѣѣннѣ
жѣрѣ-
тѣвнннѣхъ, кознінѣполѣнѣ намѣхъ блѣгодѣтѣхъ прѣѣгѣго тѣвѣгѣѣ дѣла.

ѿ прнѣѣдннѣхъ свѣзда...

2. Rozpomeň se, Hospodine, na vlast naši a všechen pravoslavný lid této země.

Klade částečku pod Beránka na pravou stranu.

Pak vzpomíná živých, jichž chce, dle jména; při každém vyjme částečku, řka:

Pamatuj, Pane, na (jméno).

A takto vybírá částečky podle jmen a pokládá je pod Beránka.

Nato, vzav pátou prosforu, vyřízne z ní částečku a dí: **V**

Na památku a odpuštění hříchů svatých patriarchů pravoslavných a blažených zakladatelů svatého chrámu tohoto.

A klade částečku pod Beránka, pod předcházející řadu.

Pak připomíná světivšího jej biskupa (pokud už není naživu) a jiných, kterých chce, v Pánu zesnulých, dle jmen. Při každém jméně vyjme částečku a klade ji mezi ostatní v této řadě, řka:

Pamatuj, Pane, na (jméno).

Nakonec pak:

A na všechny, v naději budoucího vzkříšení, života věčného a společenství s tebou zesnulé pravoslavné otce a bratry naše, *pamatuj*, lidumilný Hospodine.

Pak vezme ještě čtvrtou prosforu, vyřízne z ní částečku a říká:

Rozpomeň se, Hospodine, i na mne nehodného a odpusť mně všechny hříchy úmyslné i neúmyslné.

A položí částečku pod Beránka do řady vzpomínek za živé. Nato, vzav houbu, shrnuje na svatém diskose částečky pod Beránkem, aby snad nevypadly.

Zatím diákon, vzav kadidelnici a vloživ do ní kadidlo, dí ke knězi:

Požehnej, vladyko, kadidlo!

A ihned též dí: K Hospodinu modleme se.

Kněz se modlí, žehnaje kadidlo:

Kadidlo tobě přinášíme, Kriste, Bože náš, jako duchovní vůni líbeznou, kterou přijav na nadnebeský obětní oltář svůj, sešli nám blahodať nejsvětějšího Ducha svého.

I přišedši hvězda...

Діаконы: ГДЪ помолнмса.

Сцієнникъ покаянхъ свѣздицѣ, полагаєтхъ верхѣ етѣаго хлѣба, глагола:

И пришедши свѣзда етѣ верхѣ, и дѣже бѣ отрочѣ.

Діаконы: ГДЪ помолнмса.

Іерей, покаянхъ пѣрвый покровецѣ, покрываєтхъ етѣи хлѣкхъ ехъ діскогомхъ, глагола:

ГДЪ воцрѣса, въ лѣпотѣ ѡбелечеса: ѡбелечеса ГДЪ въ енаѣ, и прѣпоасеса, ико оутверди вселеннѣю, іакже не подвижитеса. Готокъ прѣтоахъ твоѣ ѡтоаѣ, ѡ вѣка ты єси. Воздвигоша рѣки, ГДн, воздвигоша рѣки глаы своѣ. Вѣзмѣтхъ рѣки сотрѣнїа своѣ, ѡ глаыохъ водѣ многихъ. Дѣкны высотѣ морскїа, дѣвенѣ въ высотнхъ ГДѣ. Свидѣнїа твоѣ оубѣрїшаса сѣаѡ. Домѣ твоємѣ подокаєтхъ етѣина, ГДн, въ долготѣ днїи.

Діаконы: ГДЪ помолнмса.

Покрїи, владыко.

Іерей же, покаянхъ вторїи покровецѣ, покрываєтхъ етѣи потїръ, глагола:

Покрїи нѣса добродѣтель твоѣ, Хрѣте, и хвалы твоєѣ испольнѣ землѣ.

Діаконы: ГДЪ помолнмса.

Покрїи, владыко.

Іерей же, покаянхъ покровѣ, еирѣчь, воздѣхъ, покрываєтхъ и ѡвоа, глагола:

Покрїи насѣ кровомѣ криаѣ твоєю и ѡженнѣ ѡ насѣ вѣакаго врага и сѣпостѣта. Оумнрнѣ жнвѣтхъ насѣ, ГДн, помїлѣи насѣ, и мїръ твоѣи, и спаснѣ дѣшы насѣ, іакѡ блѣхъ и человекѣколюбѣцѣ.

Таже прїємхъ сцієнникъ кадиальницѣ, кадїтхъ предложенїє, глагола трїжды:

Бл҃гословенїѣ Бгѣ насѣ, сїце бл҃говоливый, слава тебѣ.

Діаконы же на коємѣдо глаголетхъ:

Всегдѣ, нынѣ и прїенѡ, и во вѣки вѣкѡвѣ, амїнь.

И покланяѣтса бл҃гоговѣннѡ Ѣва, трїжды.

Бже, Бже насѣ...

Diákon: K Hospodinu modleme se.

Kněz okouří svatou hvězdici a klade ji svrchu na diskos se slovy:

I přišedší hvězda, stanula nad místem, kdež bylo dítě.

Diákon: K Hospodinu modleme se.

Kněz, okouřiv první pokrovec, pokrývá jim svatý diskos, řka:

Hospodin kraluje, oděn jest velikolepostí. Oblékl se Hospodin v sílu a přepásal se, neboť upevnil vesmír, kterýž se nepohne. Přípraven jest trůn tvůj přede všemi časy, od věčnosti jsi ty. Pozdvihují se řeky, Hospodine, pozdvihují řeky hlasy své; vzpínají vysoko proudy vod vlny své, s hlukem se pohybují vodstva mnohá; avšak nad sílu vln mořských mnohem silnější jest Hospodin na výsostech. Svědectví tvá jsou velmi jistá. Domu tvému svatost náleží, Hospodine, po všechny dny.

Diákon: K Hospodinu modleme se. Pokryj, vладыko!

Kněz, okouřiv druhý pokrovec, pokrývá jim svatý kalich, řka:

Vznešenost tvá zastřela nebe, Kriste, a země plna chvály tvé!

Diákon: K Hospodinu modleme se. Pokryj, vладыko!

Kněz, okouřiv třetí, větší pokrovec (aer), pokrývá jim obojí, řka:

Přikryj nás záštitou křídel svých a zapuď od nás každého nepřítel a odpůrce; v pokoji spravuj život náš, Hospodine, smiluj se nad námi a nad světem svým, a spasiž duše naše jako blahý a lidumil.

Pak, vzav kadidelnici, okouří předložené dary, řka třikráte:

Požehnaný jest Bůh náš, jemuž se takto zalíbilo. Sláva tobě!

Diákon pak pokaždé dí:

Vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Při tom se oba vždy zbožně pokloní.

Nato bere diákon kadidelnici a říká:

Za předložené důstojné dary k Hospodinu modleme se.

Bože, Bože náš...

Тáже дiáконъ глаголетъ:

Ѡ предложенныхъ четныхъ дарѣхъ Гдѣ помóлимса.

Сщiенникъ же, прiемъ кадиальницѣ, глаголетъ мѣтвѣ предложенiа:

Бже, Бже нашъ, небный хлѣбъ, пици всемѣ мирѣ, Гда нашого и Бга Ииса Хрста пославый, Спса и иЗбáвителя и блгодѣтеля, блгословáща и ѡсвщáюща насъ, самъ блгослови предложениe сiе, и приими ѣ въ пренбный твои жертвенникъ. Помани, гакъ блгъ и члвчкóлюбецъ, принесиши и иже ради принесóша: и насъ неосуджены сохрани во сщеннодѣствiи бжественныхъ твоихъ танихъ. Гакъ стиса и пролависа пречтноe и великолѣпое имя твоe, Ѡца, и Сна, и Стáгѡ Дха, нынѣ и присно, и во вѣки вѣкѡвъ, аминь.

И поемъ творитъ ѡпѣетъ тáмо, глагола еице:

Слáва тебѣ, Хрсте Бже, ѡпованiе наше, слáва тебѣ.

Дiáконъ: Слáва, и нынѣ: Гди, помилуй, трiжды. Блгослови.

Сщiенникъ глаголетъ ѡпѣетъ.

Ице ѡкъ сѣтъ недѣла: Воскресый иЗ мёртвыхъ Хртóсѡ истинный:

Ице ли же нi:

Хртóсѡ истинный Бгъ нашъ, молитвами пречистымъ своeмъ Мтре, иже во стыхъ Ѡца нашего Иѡанна, архiепопа константинопольскагѡ, Златошетагѡ, и вѣхъ стыхъ, помилуетъ и спасетъ насъ, гакъ блгъ и челоувѣкóлюбецъ.

Дiáконъ: аминь.

По ѡпѣетѣ же кадитъ дiáконъ стóе предложениe: таже ѡходитъ, и кадитъ стѣю трапѣзѣ крстóмъ крестовидно, глагола въ ектѣ:

Бо гробѣ плóтски, во адѣ же съ дшiю гакъ Бгъ, въ раи же съ разбóйникомъ, и на рѣтолѣ быль сiи Хрте, со Ѡцѣмъ и Дхомъ, вса исполнаи неописанный.

Црiю небный...

Kněz čte modlitbu předlození:

Bože, Bože náš, jenž jsi za pokrm celému světu seslal chléb nebeský – Pána a Boha Ježíše Krista, Spasitele, vykupitele a dobrodince, žehnajícího nám a posvěcujícího nás, sám požehnej předložení toto a přijmi je na nadnebeský obětní oltář svůj. Rozpomeň se jako blahý a lidumil na ty, kdo je přinesli a za které přineseno jest, a nás neodsouzeně zachovej v posvátném vykonávání Božských Tajin tvých. Aby se světlo a velebilo přečestné a velikolepé jméno tvé, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Potom k zakončení proskomidie říká:

Sláva tobě, Kriste Bože, naděje naše, sláva tobě!

Diákon: Sláva Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen. Hospodi, pomiluj. Hospodi, pomiluj. Hospodi, pomiluj. Požehnej!

Kněz říká malé propuštění: (Vstavší z mrtvých) Kristus, pravý Bůh náš, na přímluvy přečisté Matky své, svatého otce našeho Jana Zlatoustého, arciepiskopa cařihradského, i všech svatých, nechť smiluje se nad námi a spasí nás jako blahý a lidumil.

Diákon: Amen.

Po tomto zakončení okuřuje diákon svaté předložení, pak odchází ke svatým dveřím, odhrnuje oltářní oponu a poté okuřuje svatý prestol okolo na způsob kříže, celý oltář, ikonostas, kněze a celý chrám, řka pro sebe (při okuřování prestolu):

Ve hrobě s tělem, v pekle s duší co Bůh, v ráji pak s lotrem a na trůně s Otcem a Duchem, vše nevystižitelně naplňuje, byl jsi, Kriste!

A pak okuřuje dál, říká žalm 50. / 51.: Smiluj se nade mnou, Bože...

Po okouření chrámu vchází diákon opět do oltáře, okuřuje svatý prestol a kněz; poté odloží kadidelnici a přistupuje ke knězi. Postavivše se oba před svatým prestolem, modlí se každý pro sebe (kněz se vztaženýma rukama), řkouce:

Králi nebeský...

Тѣже ѱаломъ ѿ.

И покладѣвъ стѣннице же и храмъ весь, вхѡдѣтъ пакѣи во стѣны Ѡлтарь, и покладѣвъ стѣшу трапѣзѣ пакѣи, и стѣнника, кадильницѣ ѡбѡ ѡлагаетъ на мѣсто своѡ, елѣкъ же приходѣтъ ко іерѣю. И стѣвши вкѡпѣ предѣ стѡю трапѣзою, покланѣется трижды, вхъевѣ моладѣеа, и глаголюще:

Гдѣи нѣный, ѡутѣшителю, дѡше истины, иже вездѣ съи и всѣл исполнѣлѣи, сокровище благихъ и жѣзни подателю: прѣидѣи и вселѣеа вхъ ны, и ѡчѣсти ны ѡ всѣкѣа ескверны, и спасѣи, елѣже, дѡшы нашѣ.

Слава вхъ вѣшнихъ бѣгѣ, и на землѣи мѣрѣ, вхъ члѣвѣцѣхъ елѣголенѣи. **Дважды.**

Гдѣи, ѡутѣнѣ моѣ ѡкѣрзеши, и ѡутѣ моѣ возвѣстѣтъ хвалѣ твоѡ.

Тѣже цѣлѡтъ, евацѣнникѣ ѡбѡ стѡе елѣе, дѣаконѣ же стѣшу трапѣзѣ. И поелѣмъ подклонѣвъ дѣаконѣ своѡ главѣ евацѣнникѣ, держѣлѣ и ѡрѣрѣ тремѣи перѣты дѣенѣа рѣкѣи, глаголетъ:

Врѣма сотворѣти Гдѣи, владѣико, елагословѣи.

Евацѣнникѣ, знѣменѣа елѣе, глаголетъ:

Елѣгословѣнѣ бѣхъ нашѣ, вездѣ, нынѣ и прѣенѡ, и во вѣкѣи вѣкѡвѣхъ.

Тѣже дѣаконѣ: Помолѣеа ѡ мнѣ, владѣико евацѣи.

Стѣнникѣ: Да испрѣвѣтъ Гдѣ стѡпы твоѣ.

И пакѣи дѣаконѣ: Поманѣи ма, владѣико стѣи.

Стѣнникѣ: Да поманѣтъ тѣ Гдѣ бѣхъ во цѣтѣи своѣмѣхъ, вездѣ, нынѣ и прѣенѡ, и во вѣкѣи вѣкѡвѣхъ.

Дѣаконѣ же рѣкѣ: ѡмѣнѣ.

И поклонѣеа, иехѡдѣтъ ескверными дѣерѣми, понѣже цѣкѣа дѣерѣи до вхѡда не ѡверзѣютѣа. И стѣвѣ на ѡбычномѣ мѣстѣ, прѣамѡ стѣихъ дѣерѣи, покланѣется елѣголенѣемѣ, трижды, глагола вхъ еевѣ:

Гдѣи, ѡутѣнѣ моѣ ѡкѣрзеши, и ѡутѣ моѣ возвѣстѣтъ хвалѣ твоѡ.

И поелѣмъ начинѣетъ глаголатѣи: Елѣгословѣи, владѣико.

И начинѣетъ евацѣнникѣ: Елѣгословѣно цѣтѣо:

Благословѣно цѣрѣтѣо...

Králi nebeský, Utěšiteli, Duchu pravdy, jenž jsi všude přítomen a vše naplňuješ, poklade blaha a dárce života, přijď a usidliž se v nás a očistiž nás od všeliké skvrny a spasiž, Blahý, duše naše. *(Jedenkrát)*

Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj, lidem dobrá vůle. *(Dva-krát; kněz se vztaženýma rukama.) Po ukončení se vždy ukloní a přežehnají.*

Hospodine, rty mé otevři a ústa má zvěstovati budou chválu tvou. *(Bez vztažených rukou; ukloní se a přežehnají.)*

Nato políbí – kněz svatě evangelium (a prestol) – diákon svatý prestol.

Pak diákon, skloniv hlavu svou ke knězi a drže orar třemi prsty pravice, dí:

Čas jest sloužiti Hospodinu. Požehnej, vladyko!

Kněz (žehناه mu): Požehnan jest Bůh náš, vždycy, nyní i příště, až na věky věkův.

Diákon: Amen. Pomodli se za mne, vladyko svatý!

Kněz: Hospodin nechť vede kroky tvé.

Diákon: Pamatuj na mne, vladyko svatý!

Kněz: Nechť pamatuje na tebe Hospodin Bůh v království svém, vždycy, nyní i příště, až na věky věkův.

Diákon: Amen.

A pokloniv se, vychází z oltáře severními dveřmi (poněvadž svatě dveře se otvírají až před malým vchodem) a postaviv se na příslušném místě, naproti svatým dveřím, pokloní se, přežehná se zbožně třikrát, říká pro sebe:

Hospodine, rty mé otevři a ústa má zvěstovati budou chválu tvou.

Nato hlasitě začíná dle následujícího postupu.

Koná-li kněz proskomidii bez diákona, vynechávají se slova diákonova i odpovědi kněze na ně. (Dále se při liturgii vynechávají tiché dialogy mezi knězem a diákonem a různé diákonovy výzvy – např. „Požehnej, vladyko!“ apod. Jinak kněz říká a koná, co přísluší diákonovi, sám.)

Slouží-li svatou liturgií více kněží, koná proskomidii pouze jeden z nich.

V době proskomidie čte žalmista hodinky: třetí a šestou (počáteční ohlas kněze na začátku čtení hodinek je místo ohlasu před přípravou Beránka).

Blahosloveno budiž království...

Вѣдати подоваѣтъ: ѿце безъ діакона слѣжитъ іерей, въ прокомидіи діаконскихъ словъ, ѿ на литургии предъ сѣлїемъ, ѿ на шѣстѣхъ сѣгѡ: Благословїи владыко, ѿ Проконїи владыко, ѿ вѣрїа сотворити, да не глаголетъ, чтою сѣтїи ѿ чинѡвое предложїе. ѿце же соборомъ слѣжатъ сїенїи мнѡзи, дѣйствѡ прокомидїи сѣдїи іерей токомѡ да творитъ, ѿ глаголетъ ѿзображенїа: прочїи же слѣжителїи ничтоже прокомидїи сѡбнѡ да глаголетъ.

БОЖЕСТВЕННАА СЛѢЖБА, ѿЖЕ БО СВАТЫХЪ ОТЦА НАШЕГО ІОАННА ЗЛАТОУСТАГО.

Дїаконъ: Благословїи, владыко.

Іерей: Благословѣно царствѡ, Отца, ѿ Сына, ѿ Свѣтаго Дѣха, нынѣ ѿ прїснѡ, ѿ во вѣки вѣкѡвъ.

Лїкъ: ѿмїнь.

Дїаконъ: Мїромъ Гдѣ помѡлимсѡ.

Лїкъ: Гдѣ, помїлѡй.

☩ свѣшнѣмъ мїрѣ, ѿ спасѣнїи дѣши нашихъ, Гдѣ помѡлимсѡ.

Лїкъ: Гдѣ, помїлѡй.

☩ мїрѣ всеѡ мїра, благоугодїи свѣтыхъ Божїихъ церквїи, ѿ соединѣнїи вѣхъ, Гдѣ помѡлимсѡ.

Лїкъ: Гдѣ, помїлѡй.

☩ свѣтѣмъ храмѣ сѣмъ ѿ еѡ вѣрою, благоговѣнїемъ ѿ стрѡхомъ Божїимъ вхождѡцїихъ вѡнь, Гдѣ помѡлимсѡ.

Лїкъ: Гдѣ, помїлѡй.

☩ господїнѣ нашѣмъ Блаженнѣйшемъ митрополїтѣ (ѿма рекъ), ѡ господїнѣ нашѣмъ [ѿли: Высокѡ_превосвѣщеннѣйшемъ архїєпископѣ, ѿли: Превосвѣщеннѣйшемъ єпископѣ] (ѿма рекъ), четїнѣмъ превѣтерствѣ, во Хрїтѣ дїаконствѣ, ѡ всемъ прїчтѣ ѿ людехъ, Гдѣ помѡлимсѡ.

Лїкъ: Гдѣ, помїлѡй.

☩ ст҃ранѣ нашей...

Božská služba svatého otce našeho Jana Zlatoušného

Řád liturgie katechumenů

Diákon: Požehnej, vladyko!

Kněz: **B**lahosloveno budiž království Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen

Ektenie velká

Diákon: **V** pokoji k Hospodinu modleme se!

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za pokoj shůry a spásu duší našich k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za mír celého světa, za blaho svatých církví Božích a za sjednocení všech k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za svatý chrám tento a za vcházející v něj s vírou, zbožností a bázni Boží k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za metropolitu...

☩ ст҃ранѣ́ на́шей, правѣ́телехъ ѿ ко́ннствѣ́ ѿ̀дъ, Гдѣ́ помóлимса.

Дѣ́нь: Гдѣ́, помѣ́ль.

☩ гра́дѣ́ се́мхъ [и́ли: ѿ́ вѣ́н се́й, е́ли въ монастыре́, что: ѿ́ свѣ́тѣ́й ѿ́кѣ́тел се́й], ве́лкомхъ гра́дѣ́, ст҃ранѣ́ ѿ́ вѣ́роу жи́вѣ́щихъ въ нѣ́хъ, Гдѣ́ помóлимса.

Дѣ́нь: Гдѣ́, помѣ́ль.

☩ благоуст҃ворѣ́нїи воздѣ́хвхъ, ѿ́ нѣ́обѣ́лїи плодо́вхъ зе́мныхъ ѿ́ вре́менѣ́хъ мѣ́рныхъ, Гдѣ́ помóлимса.

Дѣ́нь: Гдѣ́, помѣ́ль.

☩ пла́вающихъ, пѣ́тешестѣ́ующихъ, недѣ́гѣ́ющихъ, ст҃ра́ждѣ́щихъ, плѣ́нныхъ, ѿ́ спа́сѣ́нїи ѿ́ хъ, Гдѣ́ помóлимса.

Дѣ́нь: Гдѣ́, помѣ́ль.

☩ нѣ́закѣ́тнелъ на́мхъ ѿ́ ве́лїкѣ́хъ е́корѣ́и, гнѣ́ва ѿ́ нѣ́жды, Гдѣ́ помóлимса.

Дѣ́нь: Гдѣ́, помѣ́ль.

Застѣ́пнѣ́, спа́сїи, помѣ́ль ѿ́ сохрѣ́нїи на́схъ, Бо́же, тѣ́воею благода́тїю.

Дѣ́нь: Гдѣ́, помѣ́ль.

Пресвѣ́тѣ́ю, пречѣ́стѣ́ю, преклагосло́веннѣ́ю, сла́внѣ́ю Влады́чнїцѣ́ на́шѣ́ Богоро́днїцѣ́ ѿ́ прѣ́снодѣ́вѣ́ Марїю, со всѣ́ми свѣ́тѣ́ми поманѣ́_вшѣ́, са́ми себѣ́, ѿ́ дрѣ́вхъ дрѣ́ва, ѿ́ ве́сь жи́вотѣ́ на́шхъ Хрѣ́стѣ́ Бо́гѣ́ преда́дїмхъ.

Дѣ́нь: Тѣ́бѣ́, Гдѣ́.

Возглаше́нїе:

Гко подо́бѣ́тѣ́ тѣ́бѣ́ ве́лїкаа сла́ва, че́сть ѿ́ покло́нѣ́нїе, о́тцѣ́, ѿ́ сы́нѣ́, ѿ́ свѣ́томѣ́ дѣ́хѣ́, ны́нѣ́ ѿ́ прѣ́сно, ѿ́ во вѣ́ки вѣ́ковъ.

Дѣ́нь: ѿ́мнѣ́.

Гдѣ́ Бо́же на́шхъ, сѣ́ужѣ́ держа́ва...

Za vladyku našeho metropolitu (*jméno*) [za vladyku našeho (archi-) episkopa (*jméno*)], za důstojné kněžstvo, diákonstvo v Kristu, za veškeré duchovenstvo a lid k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za vlast naši a její představitele k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za město toto [vesnici tuto, svatý monastýr tento], za všechna města a země i za ty, kteří podle víry v nich žijí, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za příznivé počasí, za hojnost plodů zemských a za pokojné časy k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za cestující po zemi, vodě i vzduchem, za nemocné, trpící, zajaté a za spásu jejich k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom vysvobozeni byli od všelikého soužení, hněvu a nouze, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodati (milostí) svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhu a veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz: **N**eboť tobě náleží všeliká sláva, čest a klanění, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Hospodine, Bože náš, jehož...

И поётца пѣрвыи антѣфѡны ѿ пѣвцѣвъ. Свѣщенникъ же глаголетъ тайно молѣтвѣ пѣрваго антѣфѡна. Дѣаконъ же поклонивъсѣ оутѣплетъ ѿ мѣста своегѡ, и ѡшедъ стѡитъ прѣдъ икѡною Христѡвою, держѧ и ѡрѧръ тремѣи пѣретыи десныа рѣки.

Молѣтва пѣрваго антѣфѡна:

ГДН БОЖЕ НАШЪ, СГѡЖЕ ДЕРЖАВА НЕСКАЗАНА, И СЛАВА НЕПОС-
ТНЖИМА, СГѡЖЕ МИЛОСТЬ БЕЗМѢРНА, И ЧЕЛОВѢКОЛЮБИЕ
НЕИЗРЕЧЕНО: СѦМЪ, Владыко, по благоутрѡбѣи твоемѣ, призри
на ны, и на свѣтлыи храмъ сей, и сотвори сѧ нами, и молѧ-
цими сѧ нами, богатыа милостѣи твоѡ и щедрѡты твоѡ.

По исполненѣи же антѣфѡна, пришедъ дѣаконъ, и стѧкъ на свѣщникѣхъ мѣстѣхъ,
и поклонивъсѣ, глаголетъ:

ПѦки и пѦки мѣромъ ГДЪ помѡлимсѧ.

Дѣакъ: ГДн, помѣлѣи.

Застѣпи, спѧси, помѣлѣи и сохрани насѧ, БЖЕ, твоею блгодѣтѣю.

Дѣакъ: ГДн, помѣлѣи.

Престѣлю, пречѣстѣлю, преблгословеннѣю, славишѣю влчцѣ нашѣ БЦѣ и
принеодѣѣ Мрѣю, со свѣми стѣми поманишѣсѣ, сѧми себе, и дрѣгѣ
дрѣга, и всѣхъ живѡтѣхъ нашѣхъ Хртѣ БГѣ предадимъ.

Дѣакъ: Твѣѣ, ГДн.

Возглаголанѣе:

ГДнко твоѡ держава, и твоѡ ѣсть царство, и сила, и слава,
ѡтца, и сына, и свѣтагѡ дѣха, нынѣ и присно, и во вѣки
вѣкѡвъ.

Дѣакъ: Ѧминъ.

И поётца подѡкнѣ ѿ пѣвцѣвъ вторѣи антѣфѡны. Дѣаконъ же подѡкнѣ
творитъ, ѣкоже и въ пѣрвой молѣтвѣ.

ГДн БОЖЕ НАШЪ, СПАСИ...

Kněz tiše čte modlitbu první antifony. Diákon, pokloniv se, odstoupil již před ohlasem kněze ze svého místa a stanul před ikonou Kristovou, drže orar třemi prsty pravice.

Věřící lid zpívá 1. antifonu: Dobrořeč, duše má, Hospodinu...

Modlitba první antifony:

Hospodine, Bože náš, jehož vláda jest nevýslovná a sláva nevýstižná, jehož milost jest nezměrná a lidumilnost nevypravitelná: Ty sám, Vládce, shlédni na nás a na svatý chrám tento podle milosrdenství svého a prokaž nám i všem, kteří se s námi modlí, hojné milosti a slitování svá.

Po dokončení antifony stane diákon znovu před svatými dveřmi, pokloniv se a přežehnáv, praví:

Opět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz: **N**eboť tvá jest vláda a království i moc a sláva, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz tiše čte modlitbu druhé antifony. Diákon činí podobně jako předešle.

Věřící lid zpívá 2. antifonu: Jednorozený Synu a Slovo Boží...

Hospodine, Bože náš, spasiž...

Молитва второго антифона:

ГДН БО́ЖЕ НА́ШИХ, СПАСИ́ ЛЮ́ДИ ТВОѦ И́ БЛАГОСЛОВИ́ ДОСТОА́ННІЕ ТВОЕ́, И́СПОЛНѢ́НІЕ ЦѢ́РКВЕ ТВОЕѦ СОХРА́ННІ, ѠСВѦТИ́ ЛЮ́БЛЦЫА БЛАГОСЛОВІ́Е ДО́МУ ТВОЕГѠ: ТЫ́ ТЧѢ́Х КОСПРОСЛА́ВНІ КОЖЕ́ТКЕННОЮ ТВОЕ́Ю СИ́ЛОЮ, И́ НЕ ѠСТѦ́ВНІ НА́СЪ, ОУ́ПОВА́ЮЩИХЪ НА ТѦ.

ТА́ЖЕ ДІА́КОНЪ: ПА́КНІ И́ ПА́КНІ МИ́РОМЪ ГДЪ́ ПОМО́ЛНЕМЪ.

ДІА́КЪ: ГДН, ПОМИ́ЛЪИ.

ЗАСТУ́ПНІ, СПАСИ́, ПОМИ́ЛЪИ И́ СОХРА́ННІ НА́СЪ, БЖЕ́, ТВОЕ́Ю КЛГОДА́ТІЮ.

ДІА́КЪ: ГДН, ПОМИ́ЛЪИ.

ПРЕСѢ́ЩЮ, ПРЕСѢ́ЩЮ, ПРЕБЛГОСЛОВѢ́ННЮ, СЛА́ВНЮ ВЛЧЦЪ́ НА́ШЪ БЦЪ́ И́ ПРИСНОДѢ́В МІ́РІЮ, СО ВРѢ́МНІ СѢ́МНІ ПОМА́НЪШЕ, СА́МНІ СЕБѢ́, И́ ДРЪГЪ́ ДРЪГА, И́ КЕ́СЪ ЖИВО́ТЪ НА́ШЪ ХРѢ́ТЪ́ БГЪ́ ПРЕДА́ДНМЪ.

ДІА́КЪ: ТЕБѢ́, ГДН.

Возгласіеніе:

И́ КО БЛА́ГЪ́ И́ ЧЕЛОВЕ́КОЛЮ́БЕЦЪ́ БО́ГЪ́ СЪ́СНІ, И́ ТЕБѢ́ СЛА́ВЪ́ ВОЗЫ́ЛАЕМЪ, ѠТЦЪ́, И́ СЫ́НЪ, И́ СВѦТО́МУ ДЪ́ХЪ, НЫ́НѢ́ И́ ПРИ́СНО, И́ ВО ВѢ́КНІ ВѢ́КѠВЪ́.

ДІА́КЪ: А́МІ́НЬ.

Молитва третьего антифона:

И́ ЖЕ ѠБЦЫА́ СІ́А И́ СОГЛѢ́СНЫА ДА́РОВА́ВЫИ НА́МЪ МОЛІ́ТВЫ, И́ ЖЕ И́ ДВѢ́МА, И́ЛНІ ТРѢ́МЪ, СОГЛѢ́ЩУЩИМЪ Ѡ́ И́МЕНИ ТВОЕ́МЪ, ПРОШѢ́НІА ПОДА́ТНІ ѠБѢ́ЩА́ВЫИ: СА́МЪ И́ НЫ́НѢ́ РѢ́КЪ ТВОИ́ХЪ ПРОШѢ́НІА КЪ ПОЛѢ́ЗНОМУ́ И́СПО́ЛННІ, ПОДА́А НА́МЪ И́ ВЪ НАСТО́АЩЕМЪ ВѢ́ЦѢ́ ПОЗНА́НІЕ ТВОЕ́А И́СТИНЫ, И́ ВЪ БЪДА́ЩЕМЪ ЖИВО́ТЪ ВѢ́ЧНЫИ ДА́РЪА.

ЗДѢ́ ѠТВѢ́ЗАЮ́ТЪА ДВѢ́РНІ НА МА́ЛЫИ ВХО́ДЪ.

ПѢ́ВАЕМЪ́ ЖЕ ТРЕ́ЕМЪ́ АНТИ́ФѠ́НЪ Ѡ ПѢ́ВЦѢ́ХЪ, И́ЛНІ КЛА́ЖЕННАМЪ, Я́ЦЕ СЪ́ТЪ́ НЕДѢ́ЛА. СЪ́ДА́ ПРИ́ИДУ́ТЪ НА »СЛА́ВА«, СВАЩЕ́ННИКЪ́ И́ ДІА́КОНЪ, СѢ́АВШЕ́ ПРѢ́ДЪ СВѦ́.

Владыко ГДН Божже...

Modlitba druhé antifyny:

Hospodine, Bože náš, spasiž lid svůj a požehnej dědictví svému, zachovej plnost církve své, posvěť ty, kdož milují krásu domu tvého, oslav je Božskou mocí svou a neopouštěj nás, doufající v tebe.

Znovu diákon: **O**pět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodati svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz: **N**eboť dobrotivý a lidumilný Bůh jsi ty, a tobě chválu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Modlitba třetí antifyny:

Ty, jenž jsi nám tyto společné a jednomyslné modlitby daroval a který jsi slíbil, že splníš prosby, shodnou-li se na čem dva neb tři ve jménu tvém, sám i nyní prosby služebníků svých k užitku splniž tím, že udělíš nám v nynějším věku poznání pravdy tvé, v budoucím pak daruješ nám život věčný.

Věřící lid zpívá 3. antifonu (resp. *Blahoslavenství, je-li neděle či svátek*):
V království svém rozpomeň se na nás, Bože...

Teď se otevírají svaté dveře k malému vchodu. Kněz s diákonem stojíce před svatým prestolem, učiní tři poklony a při každé se pokřížují. Pak kněz vezme svaté evangelium, podává je diákonu a obcházejí zprava

Vládce, Hospodine...

тою трапéзю, творѣтъ поклѣны чрѣ. Тѣже пріѣмъ свѣщенникъ свѣтѣе ѡгѣлаѣ, даѣтъ дѣаконѣ, и ѡдѣтъ ѿ десныа странѣ розадѣ пресѣтѣла, и тако ѡзшедше свѣверною странѣю предѣдѣщымъ ѡмъ лампадамъ, творѣтъ малый вхѣдъ, и ставше на ѡбѣчнѣмъ мѣстѣ, приклонѣютъ ѡба главѣ, и дѣаконѣ рекшѣ:

Гдѣ помѣлимъ.

Глаголетъ свѣщенникъ мѣтѣ вхѣда чѣино.

Молѣтка вхѣда:

Бладѣко Гдѣ Бѣже нѣшъ, ѡустѣвивый на небесѣхъ чѣны и квѣннѣтка ѡгѣлаѣ и ѡрѣгѣлаѣ, въ слѣженіѣ твоѣмъ славы: розтворѣ розвѣдомъ нѣшимъ вхѣдѣ свѣтѣхъ ѡгѣловъ бѣтѣ, розславолюбѣцихъ нѣмъ, и розславолюбѣцихъ твоѣмъ блѣгѣтъ. Ѣкво подѣкѣтъ тѣбѣ великаа слава, чѣтъ, и поклонѣніѣ, ѡтцѣ, и сѣнѣ, и свѣтомѣ дѣхѣ, нынѣ и прѣсно, и во вѣки вѣковъ. Ѣминъ.

Молѣтѣ же скончѣвшѣа, глаголетъ дѣаконъ ко свѣщенникѣ, показѣаи къ возтѣкѣ деснѣю, держѣа крѣцѣ и ѡрѣръ трѣмѣ прѣрѣты:

Благословѣи владѣко, свѣтѣй вхѣдѣ.

И свѣщенникъ благословѣа глаголетъ:

Благословѣнъ вхѣдѣ свѣтѣхъ твоѣхъ, всегдѣ, нынѣ и прѣсно, и во вѣки вѣковъ.

Посѣмъ дѣаконъ подаѣтъ ѡгѣлаѣ свѣщенникѣ, и цѣлѣтъ ѡщенникъ ѡвѣлаѣ. Ѣполнѣшѣа же конѣчномѣ трѣпарѣю, вхѣдѣтъ дѣаконъ посреде, и ставъ предѣ іерѣемъ, возвышѣетъ малѣ рѣцѣ, и показѣа свѣтѣе ѡвѣлаѣ, глаголетъ величѣаю:

Премѣдрѣтъ, прѣсѣтѣ.

Тѣже, поклонѣвѣа сѣмъ и свѣщенникъ розадѣ ѡгѣ, вхѣдѣтъ во свѣтѣй ѡлтѣръ. И дѣаконъ ѡкво полагаѣтъ ѡтѣе ѡвѣлаѣ на стѣнѣ трапѣзѣ.

Прѣвѣмъ же поѣтъ:

Бѣе стѣй...

kolem svatého prestolu. Vyjdou severními dveřmi a kráčejí za světloňošem, nesoucím rozžatou svíci, konají malý vchod a stanou naproti svatým dveřím. Oba skloní hlavu. Diákon praví:

K Hospodinu modleme se!

Kněz tiše říká modlitbu malého vchodu:

Vládce, Hospodine, Bože náš, jenž jsi ustanovil na nebesích řády a voje andělů a archandělů ke službě slávy své, se vchodem naším spoj i příchod svatých andělů, kteří by tobě s námi spolusloužili a spoluoslavovali dobrotu tvou. Neboť tobě náleží všeliká sláva, čest a klanění, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Po skončení modlitby ukazuje diákon k východu, drže orar třemi prsty (položiv si evangelium na levou stranu prsou či na levé rámě), a praví knězi:

Požehnej, vladyko, svatý vchod!

Kněz tiše žehná vchod:

Požehnaný jest vchod svatých tvých, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Nato diákon podává knězi evangeliář k políbení a po ukončení zpěvu, postaviv se dopředu před kněze, naproti svatým dveřím, pozdvihuje svaté evangelium, volaje:

Velemoudrost, povznesme se!

Pak se oba ukloní a vcházejí do svatého oltáře. Diákon položí svaté evangelium na svatý prestol. Mezitím se kněz pokloní, přežehná se a políbí ikonu Spasitele, obrátí se k lidu, požehná světloňoše, a obrátí se k ikoně Bohorodice, před níž se pokloní a políbí ji, načež vejde do oltáře.

Věřící lid zpívá: »Pojďte, pokloňme se...«

Pojďte, pokloňme se a padněme před Kristem. Synu Boží, ve svatých podivuhodný, spasiž nás, zpívající tobě: Alleluja.

(Jedenkrát)

Je-li neděle: Synu Boží, jenž jsi vstal z mrtvých...

Je-li svátek Bohorodice: Synu Boží, na přímlyvy Bohorodice...

Svatý Bože, jenž ve svatých...

Прїидїте, поклонїмса, ѿ припадѣмъ ко ХрїстѸ. Спасї ны, Сынѣ Божїи, во сватѣхъ дївєнъ сый, поющїа тї, аллелѹїа. (Ѣдїножды)

ѿце же недѣла: Богородїцїи нꙋ мѣртвѣхъ поющїа тї, аллелѹїа. (Ѣдїножды) Тяже: Ѡбїчныа тропарї.

Сщїенникъ же глаголетъ мѣтвѸ сїю:
Молїтва трїсвѣтаго пѣнїа:

Бже сѣи, ѿже во сватѣхъ почиваѣи, ѿже трїсвѣтѣмъ глаголюмъ ѿ серафїмѣхъ воспѣваемыи, ѿ ѿ херѹбїмѣхъ славоглаголюмыи, ѿ ѿ всѣхъ небесныхъ силъ поклоняемыи: ѿже ѿ небытїа во сѣже бытїи приведеи всѣхъ, создавый человека по ѿбразѸ твоемѸ ѿ по подобїю, ѿ всѣхъ твоимъ дарованїемъ оукрасивый: даѣи просїцемѸ премѹдрость ѿ раꙋмїи, ѿ не презрѣѣи согрѣшающаго, но полагаѣи на спасенїе покаенїе: сподобивый насъ, смиренныхъ ѿ недостойныхъ рабѣхъ твоихъ, ѿ въ часъ сїи ст҃ати предъ славою свѣтаго твоегѡ жертвенника, ѿ должное тебѣ поклоненїе ѿ славоглаголющїи приносїти: самъ, Владыко, прїими ѿ ѿ оꙋгнѣхъ насъ грѣшныхъ трїсвѣтѹю пѣснь, ѿ поспѣши ны благоутїю твоею. Прости намъ всѣе согрѣшенїе, вольное же ѿ невольное. Ѡсвѣти насъ дѹши ѿ тѣлесѹ, ѿ даждь намъ въ преподобїи служїти тебѣ всѣ дни жнвотѹ нашегѡ: молїтвами свѣтаго Богороднїцы, ѿ всѣхъ сватѣхъ, ѿ всѣхъ тебѣ благоудїившихъ.

Ѣгда же пѣвцы прїидѹтъ на послѣднїи тропарї, глаголетъ дїаконъ ко іереевѹ, приклонъ къспѣ главѸ, ѿ Орарь въ рꙋцѣ держѹ тремї сѣреты:

Благослови, Владыко, время трїсвѣтаго.

Іерей же, знаменѹя сѣго, глаголетъ:

Ико свѣтѣ сѣи, Боже нашъ, ѿ тебѣ слава возсылаемъ, ѠтцѸ, ѿ СынѸ, ѿ свѣтомѸ дѹхѸ, нынѣ ѿ присно.

ѿ во всѣхъ...

Poté se zpívají tropary a kondaky dne.

Kněz říká modlitbu trojsvaté písně:

Svatý Bože, jenž ve svatých spočíváš, jenž jsi trojsvatým hlasem serafínů opěvován, cherubíny oslavován a veškerými mocnostmi nebeskými uctíván; jenž jsi z nejsoucna ve jsoucnost veškerenstvo přivedl, člověka dle obrazu a podoby své stvořil a ozdobil jej všelikým darem svým; jenž prosícímu dáváš moudrost a poznání a nepohrdáš hříšníkem, ale ukládáš mu pokání ke spasení; jenž jsi nás, ponížené a nehodné služebníky své, učinil hodnými, abychom i v tuto hodinu stáli před slávou svatého obětního stolu tvého a náležité uctívání a slavosloví tobě přinášeli: Ty sám, Vládce, přijmi i z úst nás, hříšných, trojsvatou píseň a navštiv nás dobrotou svou; odpusť nám všechny hříchy naše, úmyslné i neúmyslné. Posvěť duše i těla naše a dopřej nám, abychom ve svatosti sloužili tobě po všechny dny života svého, na přímluvy svaté Bohorodice i všech svatých, tobě po všechny věky se zalíbivších.

Když se zpívá poslední tropar (resp. kondak), praví diákon knězi, skloniv hlavu a drže orar třemi prsty pravice:

Požehnej, vladyko, čas trojsvaté písně!

Kněz pak, požehnáv jej, zvolá:

Neboť svatý jsi, Bože náš, a tobě slávu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky...

Nato diákon (není-li diákon, pak se toto vynechává) vychází svatými dveřmi z oltáře a ukazuje orarem nejprve na ikonu Kristovu, volá:

Až na věky věkův.

Скончавшѣя же тропарѣ, приходитѣ дѣяконѣ вѣнѣ стѣхъ двѣрей, и показавши
Сраремѣ, пѣрвѣе ѡвѣ ко икѡнѣ Хрѣтовѣ глаголетѣ:

Гдѣ, спасѣи благочестѣивыя, и ѡуслѣши ны.

Тѣже навѡднѣтѣ, глагола ко вѣнѣ стѡлицымыхъ велегласно:

И ко вѣкѣи вѣкѡвѣхъ.

Дѣяконъ: ѿмѣнь.

Пѣвѣаеѣ же трисеквѣтомѣ, глаголютѣ и еѡми, іерей же и дѣяконѣ, трисѣтѣе,
творѣаще вѣдѣнѣ и поклѡны трѣи предѣ стѣю трѣпѣзою. Тѣже глаголетѣ дѣяконѣ
ко іерейю:

Покелѣи, владыко.

и ѡходитѣ кѣ горнемѣ мѣстѣ, и сѣѣнникѣ ѡходѣ глаголетѣ:

Благословѣнѣ грядѣи ко ѿмѣ Господне.

Дѣяконъ: Благословѣи, владыко, горній прѣстѡлѣ.

Іерей же: Благословѣнѣ сѣи на прѣстѡлѣ славы царствѣа творѣго, сѣдѣи
на хрѣвѣимѣхъ, всегда, нынѣ и прѣсно, и ко вѣкѣи вѣкѡвѣхъ.

По исполненіи трисѣтѣаго, дѣяконѣ пришѣдѣ предѣ свѣтѣа двѣри, глаголетѣ:

Вѡнмемѣ.

Іерей же возгласѣетѣ: **М**іръ вѣсѣмѣхъ.

и чтѣѣхъ глаголетѣ: и дѣховѣи твоѣмѣ.

и пакѣи дѣяконъ: **П**ремѣдрѡстѣ.

и чтѣѣхъ, прокѣименѣ, ѡсѡбѣи давидѡвѣхъ.

Посѣм дѣяконъ: **П**ремѣдрѡстѣ.

и чтѣѣхъ надписаніѣ апѡстѡла: дѣлѣи стѣхъ апѣлѣ чтѣніѣ. ѿнѣ: Совѡрнаго
пѡслѣнѣа іѡковѣа... ѿнѣ: ...Петрѡва чтѣніѣ. ѿнѣ: Кѣ рѣмѣанѡмѣхъ... ѿнѣ:
Кѣ корѣнѣанѡмѣхъ... ѿнѣ: Кѣ галѣтѡмѣхъ пѡслѣнѣа свѣтѣаго апѡстѡла
Пѡвѣа чтѣніѣ.

и пакѣи дѣяконъ: **В**ѡнмемѣ.

Дѣяконъ чтѣи...

Hospodine, spasíš zbožné a vyslyš nás.

Diákon se obrací k lidu a provolává:

Až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Věřící lid zpívá Trojsvatou píseň:

Svatý Bože, svatý Silný, svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi (*tříkrát*). Sláva Otci, i Synu, i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen. Svátý Nesmrtelný, smiluj se nad námi. Svátý Bože, svatý Silný, svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi.

Za zpěvu kněz i diákon říkají také „trisagion“, společně činíce poklony před svatým prestolem. Pak praví diákon knězi:

Poveliž, vladyko!

Nato se odebírají k hornímu místu. Kněz cestou říká:

Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně.

Diákon: Požehnej, vladyko, horní trůn!

Kněz: **P**ožehnaný jsi na trůně království svého, jenž na cherubínech spočíváš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Po dokončení pěni „trisia“ praví diákon, který vyšel před svaté dveře:

Pozor mějme!

Kněz (žehnaje lid): **P**okoj všem.

Žalmista: I duchu tvému.

Diákon: **V**elemoudrost!

Žalmista čte **prokimen** ze žalmu Davidova.

Diákon (po ukončení zpěvu prokimen): **V**elemoudrost!

Žalmista: Čtení z listu svatého apoštola... (Čtení ze skutků apoštolských... Apod.)

Diákon: **P**ozor mějme!

Pokoj tobě...

ѧ́постолъ же чтомъ, ѧлланѡѡа же пѣва́емъ, дїа́конъ прїемъ кадїальницъ и дѡѡмїамъ, прихѡднтъ ко еваѡїенникъ, и прїемъ благоеловенїе ѡ негѡ, каднтъ еваѡтѡ трапѣзъ ѡкрестъ, и ѡтаръ вѣсъ, и сїѡенника.

ѧ́плъ же исполньшеа, глаголетъ еваѡїенникъ: **М**нрх тн.

И чтецъ: И дѡховн твоемъ.

дїа́конъ: **Пр**емъдростъ.

И чтецъ: ѧлланѡѡа.

Сїѡенникъ же, еѡò предъ еѡò трапѣзѡю, глаголетъ мѡтвъ сїю.

Моли́тва пре́жде е́ваѡгелїа:

Козеїаи въ ердцахъ нашихъ, человеколюбе Владыко, твоегѡ когоразумїа нетлѣнный свѣтъ, и мысленныхъ нашихъ ѡверзи Ѧчи, во е́ваѡгельскихъ твоихъ проповѣданїй разумѣнїе. Вложи въ насъ и страхи блаженныхъ твоихъ заповѣдей, да плшчїа похоти всѧ поправше, дѡхѡвное жительство прѡйдемъ, всѧ ѧже ко благобгождѣнїю твоемъ, и мѡдрствующе и дѣюще. Ты бо еси прѡсвѣщенїе дѡшъ и тѣлесъ нашихъ, Хрїсте Боже: и текѣ славу возсылаемъ, со безначальнымъ твоимъ Ѧтцемъ, и всевшчїимъ и блгїимъ и животворащимъ твоимъ дѡхомъ, нынѣ и пришо, и во вѣки вѣковъ. ѧ́минь.

дїа́конъ же, кадїальницъ ѡложнвъ на ѡбычное мѣсто, прихѡднтъ ко сїѡенникъ, и подклоннвъ е́мъ главу свою, держѧ ѡраръ крайними персты и ѡказѡа на еѡò е́влїе, глаголетъ:

Благеловн, владыко, благовѣстїтеля еваѡтѡ апѡстола и е́ваѡгелїста (имѧ рекъ).

Сїѡенникъ, знаменѡа е́ò, глаголетъ:

Богъ, моли́твами еваѡтѡ, славнагѡ, всехвѧльнагѡ апѡстола и е́ваѡгелїста (имѧ рекъ) да дѡстъ текѣ глаголъ благовѣстѡющемъ сїлою мно́гою, во исполненїе е́ваѡгелїа возлюбленнагѡ бна своегѡ, Господа нашего Іисуса Хрїста.

Премъдростъ, прѡрчи, ѡуслшшнмъ...

Žalmista čte epištolu. (*Kněz se může posadit na své sedátko v oltáři.*)

Mezitím diákon vezme kadidelnici a kadidlo, přichází ke knězi a přijav od něho požehnání, okuřuje svatý prestol, celý oltář, svaté dveře, svaté ikony, kněze a lid.

Kněz (po ukončení čtení epištoly): **P**okoj tobě!

Žalmista: I duchu tvému.

Po přečtení apoštola se zpívá „alleluja“ (s příslušnými verši).

Diákon: **V**elemoudrost! (*Toto zvolání jen říká-li se verše na alleluja.*)

Věřící: Alleluja, alleluja, alleluja.

Kněz stojí před svatým prestolem a říká tiše modlitbu před čtením evangelia:

Rozsviř v srdcích našich, lidumilný Vládce, nehynoucí světlo božského poznání svého a otevři duchovní oči naše k chápání evangelijních hlásání tvých; vlož v nás též bázeň blahoslavených přikázání tvých, abychom všechny tělesné žádosti přemáhající, duchovní život vedli, myslíme a činíme vše, v čem máš zalíbení. Neboť tys osvícení duší i těl našich, Kriste Bože, a tobě slávu vzdáváme, s bezpočátečným Otcem tvým a nejsvětějším i blahým a oživujícím Duchem tvým, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Diákon, odloživ po okuřování kadidelnici na její místo, přijde ke knězi, skloní hlavu, drže orar třemi prsty pravice, ukazuje jím na svaté evangelium a praví:

Požehnej, vладыko, zvěstovatele svatého apoštola a evangelisty (**jméno**)!

Velemoudrost! Povznesme se...

И подаётъ ѿмѹ стѹе ѿвѣіе.

Діаконы же рекъ: ѿмѣнь.

И поклонивъ сватѹмѹ ѿвѣгелію, вѹзметъ ѿ, и иѹшедъ сватѹми дверѹми, предходѹщими ѿмѹ лампадамъ, прихѹднтъ и стѹнтъ на ѿмѹнѣ, или на ѹчненнѣмъ мѣстѣ.

Іерей же, стѹл предъ сватѹю трапѣзю и зрѹ къ западѹ, возглаголетъ:

Премѹдростъ, прѹстн, ѹгелышнмъ сватѹгѹ ѿвѣгеліа.

Тѹже свѹщенникъ: **Мнрѹ** вѣѣмъ.

Лѹдѣ: И дѹховн твоѣмѹ.

Діаконы: **Ѹ** (иѹма рекъ) сватѹгѹ ѿвѣгеліа чтѣнїе.

Лнкъ: Слава тебѣ, Господн, слава тебѣ.

Свѹщенникъ: **Вѹнмемъ.**

ѿце же стѹтъ двѹ діаконѹ, чѹ ѿднх да глаголетъ:

Премѹдростъ, прѹстн... Тѹже, и: вѹнмемъ.

Исполнившѹ ѿвѣію, глаголетъ ѿпнникъ: **Мнрѹ** тн, благовѣстѹющемѹ.

Лнкъ: Слава тебѣ, Господн, слава тебѣ.

И ѹшедъ діаконъ даже до стѹихъ дверей, ѹдаётъ стѹе ѿвѣіе ѿпнникѹ, и за-творѹютъ пакн стѹѹа дверн. Діаконы, стѹѹк на ѹбычнѣмъ мѣстѣ, начинѹетъ стѹце:

Рцѣмъ вѣн Ѹ вѣлѹ дѹшн, и Ѹ вѣгѹ помышлѣнїѹ нѹшегѹ рцѣмъ.

Лнкъ: Гдн, помнлѹ.

Господн вѣдѣржнчелю, Бѹже Ѹтѣцѹ нѹшнхъ, мѹлнмъ тн ел, ѹгелышн и помнлѹ.

Лнкъ: Гдн, помнлѹ.

Помнлѹ нѹсѹ, Бѹже...

Kněz, žehnaje mu, dí: Bůh na přímluvy svatého slavného, všehvalného apoštola a evangelisty (*jméno*) dejž tobě hlas zvěstovati mocí velikou, aby se naplnilo evangelium nejmilejšího Syna jeho, Pána našeho Ježíše Krista.

A podává mu svaté evangelium.

Diákon: Amen. A pokloniv se svatému evangeliu, vezme je a vychází svatými dveřmi; spolu s ním jde od severních dveří na místo čtení světloňoš. Diákon se postaví na ambon nebo na místě určeném (na ambonu před svatými dveřmi se čte evangelium čelem k lidu; čte-li se uprostřed chrámu, pak čelem k oltáři).

Kněz (2. diákon) stojí před svatým prestolem, hledí k západu (k lidu) a zvolá:

Velemoudrost! Povznesme se a poslyšme svaté evangelium!

Kněz žehná lid: **P**okoj všem.

Věřící: I duchu tvému.

Diákon: **O**d ... svaté evangelní čtení.

Věřící: Sláva tobě, Pane, sláva tobě.

Kněz (2. diákon): **P**ozor mějme! (*A předčítá se z evangelia.*)

Po ukončení evangelijního čtení dí kněz, žehnaje diákona:
Pokoj tobě, zvěstujícímu.

Věřící: Sláva tobě, Pane, sláva tobě.

Diákon přichází svatými dveřmi do oltáře a odevzdá svaté evangelium knězi, který je políbí a postaví na svatý prestol za antimins.

Následuje promluva kněze k věřícím (kázání též může být až ke konci svaté liturgie po zaambonové modlitbě). Káže se na ambonu.

Poté je možno zavřít svaté dveře. Diákon vyjde severními dveřmi (není-li kázání hned po evangeliu, podává evangeliář knězi ve svatých dveřích a sám zůstává před nimi na soleji), stane na obvyklém místě před svatými dveřmi, pokloniv se a přežehnav, dí, drže orar třemi prsty pravé ruky:

Ektenie vroucí

Rceme všichni z celé duše a z celé mysli své rceme!

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Hospodine, Vševládce, Bože otců našich, prosíme tebe, vyslyš nás a smiluj se!

Smiluj se nad námi, Bože...

Помѣ́луй на́съ, Бо́же, по вели́чїѣи мѣ́лостѣи твоѣ́и, мо́лимъ ти е́сѣ, оу́слы́шиши ѿ помѣ́луй.

Лѣ́къ: Гдѣ́, помѣ́луй. (Трѣ́жды.)

Моли́тва приле́жнаго моле́нїа:

Гдѣ́ Бо́же на́шихъ, приле́жное е́ѣ моле́нїе прѣ́имѣ ѿ твоѣ́ихъ ра́бъ, ѿ помѣ́луй на́съ по мно́жеству́ мѣ́лостѣи твоѣ́ѣ, ѿ ще́дрѡты твоѣ́ѣ низпослѣ́ на ны́, ѿ на всѣ́хъ лю́дехъ твоѣ́хъ, ча́ющыѣ ѿ тебе́́ кога́тыѣ мѣ́лостѣи.

Ѹ́ще мо́лимъ ѡ́ господѣ́не на́шемъ Блаже́ннѣ́йшемъ мѣ́трополѣ́тѣ (ѿма́ рекъ) [ѡ́ господѣ́не на́шемъ (Высоко-) Преосвя́щеннѣ́йшемъ (ѿли́: архѣ́пископѣ́, ѿли́: е́пископѣ́) (ѿма́ рекъ)], ѿ всѣ́хъ ко Хрѣ́стѣ́ бра́тїи на́шей.

Лѣ́къ: Гдѣ́, помѣ́луй. (Трѣ́жды.)

Ѹ́ще мо́лимъ ѡ́ бра́тїа́хъ на́шихъ, свѣ́щенницѣ́хъ, свѣ́щенно́мона́хѣхъ, ѿ всѣ́хъ ко Хрѣ́стѣ́ бра́тѣ́хъ на́шемъ.

Лѣ́къ: Гдѣ́, помѣ́луй. (Трѣ́жды.)

Ѹ́ще мо́лимъ ѡ́ стѣ́нѣ́хъ на́шей, правѣ́телехъ и ко́ннствѣ́хъ е́ѣ, да ти́хоѣ ѿ безмо́лвное́ житїѣ́ поживѣ́мъ ко всѣ́комъ благочѣ́стїи ѿ чѣ́стотѣ́.

Лѣ́къ: Гдѣ́, помѣ́луй. (Трѣ́жды.)

Ѹ́ще мо́лимъ ѡ́ блаже́нныхъ ѿ принопа́матныхъ, свѣ́тѣ́йшихъ патрї́архѣ́хъ правосла́вныхъ, ѿ создáтелехъ свѣ́таго хра́ма сего́ [ѿли́: стѣ́нѣ́хъ ѡ́кнѣ́хъ е́ѣ], ѿ всѣ́хъ преже́дпочнѣ́вшихъ ѡ́тцѣ́хъ ѿ бра́тїа́хъ, зде́ лежа́щихъ ѿ покви́дъ, правосла́вныхъ.

Лѣ́къ: Гдѣ́, помѣ́луй. (Трѣ́жды.)

Ѹ́ще мо́лимъ ѡ́ плодоно́сѣ́щихъ ѿ добродѣ́ющихъ ко стѣ́мъ ѿ всѣ́хъ стѣ́нѣ́хъ хра́мѣ́ е́ѣ, трѣ́жда́ющихъ, пою́щихъ ѿ предсто́ящихъ лю́дехъ, ѡ́жнда́ющихъ ѿ тебе́́ вели́кїѣ́ ѿ кога́тыѣ мѣ́лостѣи.

Лѣ́къ: Гдѣ́, помѣ́луй. (Трѣ́жды.)

Ѹ́къ мѣ́лостѣи ѿ чело́вѣ́колю́бецъ...

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Smiluj se nad námi, Bože, podle velikého milosrdenství svého, prosíme tebe, vyslyš nás a smiluj se!

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Mezitím čte kněz tiše modlitbu vroucí ektenie:

Hospodine, Bože náš, snažnou tuto prosbu přijmi od služebníků svých a smiluj se nad námi podle množství milosrdenství svého, sešli slitování svá na nás i na všechny lid svůj, očekávající od tebe hojně milosti.

(Poté rozprostírá oba boční díly a spodní díl antimínsu.)

Ještě modlíme se za vladyku našeho metropolitu (**jméno**) [i za vladyku našeho (archi-) episkopa (**jméno**)] a všechny naše bratry v Kristu.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za bratry naše, kněžstvo, mnišské duchovenstvo a všechno bratrstvo naše v Kristu.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za vlast naši a její představitele ve správě státní i ve vojsku, abychom životy své tiše a pokojně strávili ve všeliké zbožnosti a čistotě.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za blažené a věčné paměti hodné jejich svatosti pravoslavné patriarchy, za zakladatele svatého chrámu tohoto [či svatého monastýru tohoto] i za všechny pravoslavné dříve zesnulé otce i bratry, zde a všude jinde odpočívající.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za ty, kteří přinášejí dary a kteří dobrodiní činí ve svatém a veledůstojném chrámě tomto, za přísluhující, zpívající a přítomný lid, očekávající od tebe velikých a hojných milostí.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Neboť milostivý...

Возглашініє:

ГІКѠ МІЛОСТНѠКЪ І ЧЕЛОВѢКОЛЮБЕЦЪ БОГЪ СІИ, І ТЕРѢ СЛѠВУ ВОЗЫЛѠЕМЪ, ОЦЦУ, І СЫНУ, І СВѠТОМУ ДУХУ, НЫНѢ І ПРИСНѠ, І ВО ВѢКИ ВѢКѠВЪ.

Ліікх: Амїнь.

Ѡце ли вѠдетъ ѡ оубоішнхъ приношенїе, діаконхъ или сїіенникъ глаголетъ
 Ѡктенїю сїю:

ПОМІЛѠИ НАСЪ, БЖЕ, ПО ВЕЛІЦѢИ МІЛОСТИ ТВОЕЙ, МОЛІМЪ ТИ СѠ, ОУСЛЫШИ І ПОМІЛѠИ.

Ліікх: Гдї, помілѠи. (Трїжды.)

Ѡце молиме ѡ оубокоенїи душѠхъ оубоішнхъ рабѠѠхъ кожіихъ (іма рекх), і ѡ ѡже протїителѠ імъ всѠкомѠ прегрѣшенїю, вольномѠ же і невольномѠ.

Ліікх: Гдї, помілѠи. (Трїжды.)

ГІКѠ ДА ГДѠ БОГЪ ОУЧІНІТЪ ДУШѠ ІИХЪ, ІДѢЖЕ ПРАВЕДНІИ ОУПОКОЛЮТ- СѠ.

Ліікх: Гдї, помілѠи. (Трїжды.)

МІЛОСТИ БОЖІѠ, ЦѠРСТѠ НЕКЕІНАГО, І ѠСТАВЛЕНІѠ ГРѢХѠѠХЪ ІИХЪ, ОУ ХРІСТА БЕЗСМѢРТНАГО ЦѠРѠ І БОГА НАШЕГО ПРОСИМЪ.

Ліікх: Подїи, Гдї.

Діаконх: ГдѠ помоліме.

Ліікх: Гдї, помілѠи.

Сїіенникх:

БЖЕ ДУХѠВЪ І ВСѠКІѠ ПЛОТИ, СМѢРТЬ ПОПРАВИИ, І ДІѠКОМ ОУПРАЗДНИВИИ, І ЖИВОТЪ МІРУ ТВОЕМУ ДАРОВАВИИ: СѠМЪ, ГДІ, ПОКОИ ДУШѠ ОУБОІШНХЪ РАБѠ ТВОИХЪ (іма рекх), ВЪ МѢСТѢ СВѢТЛѢ, ВЪ МѢСТѢ ЗЛАЧІѢ, ВЪ МѢСТѢ ПОКОИИѢ, ѠНЮДЖЕ

Ѡрѣже колѣзнь, печаль...

Kněz: **N**eboť milostivý a lidumilný Bůh jsi ty, a tobě chválu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Koná-li se služba *za zesnulé*, pak diákon či kněz pronáší ektenii tuto:

Smiluj se nad námi, Bože, podle velikého milosrdenství svého, prosíme tebe, vyslyš nás a smiluj se.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modleme se za pokoj duší zesnulých služebníků Božích (*jména*), i aby jim prominut byl všeliký hřích úmyslný i neúmyslný.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Aby Hospodin Bůh umístil duše jejich tam, kde spravedliví odpočívají.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

O milost Boží, království nebeské a odpuštění hříchů jejich u Krista, nesmrtelného Krále a Boha našeho prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane.

Diákon: K Hospodinu modleme se. (*A odstoupí před ikonu Spasitele.*)

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Kněz říká modlitbu za zesnulé:

Bože duchů i všelikého těla, jenž jsi smrt přemohl, ďábla zmařil a světu svému život daroval: Ty sám, Pane, upokoj duše zesnulých služebníků svých (*jména*) v místě světla, v místě hojnosti, v místě pokoje, kdež pominula bolest, zármutek a lkaní. Všeliký hřích, jehož se zesnulí dopustili ať slovem, ať skutkem aneb pomyšlením, odpusť jim, jako dobrotivý a lidumilný Bůh. Neboť není člověka, jenž by živ byl a ne-hřešil, ty jediný jsi bez hříchu, spravedlnost tvá jest spravedlnost na věky a slovo tvé jest pravda.

Neboť ty jsi vzkříšení...

ШЕБѢЖЕ КОЛѢЗНЬ, ПЕЧАЛЬ И ВОЗДУХАНИЕ. ВЕЛКОЕ СОГРЕШЕНИЕ,
СОДѢЛАННОЕ ИМИ СЛОВОМЪ, ИЛИ ДѢЛОМЪ, ИЛИ ПОМЫШЛЕНИЕМЪ,
И҆АКО БЛАГИЙ ЧЕЛОВѢКОЛЮБЕЦЪ БОГЪ, ПРОСТИ. И҆АКО НѢСТЬ
ЧЕЛОВѢКЪ, И҆ЖЕ ЖИВЪ БЪДЕТЪ, И НЕ СОГРЕШИТЪ: ТЫ БО СДѢИИ
ТОКМЪ ВЕЗЪ ГРЕХА, ПРАВДА ТВОА ПРАВДА ВО ВѢКИ, И СЛОВО ТВОЕ
ИСТИНА.

Возгласъ:

И҆АКО ТЫ СЕИ ВОСКРЕСЕНИЕ И ЖИВОТЪ И ПОКОЙ ОУСПОШИХЪ РАБЪ
ТВОИХЪ (И҆МА РЕКЪ), ХРИСТЕ БОЖЕ НАШЪ, И ТРЕБЕ СЛАЗЪ ВОЗЕМАЕМЪ,
СО БЕЗНАЧАЛЬНЫМЪ ТВОИМЪ ОУТЦЕМЪ, И ПРЕСВЯТЫМЪ И БЛАГИМЪ
И ЖИВОТВОРАЦИМЪ ТВОИМЪ ДУХОМЪ, НЫНѢ И ПРИСНО, И ВО
ВѢКИ ВѢКОВОЪ.

Ликъ: ѿмѣнь.

Таже дѣаконъ: Помолитесь, ѡглашеннѣи, Гдѣви.

Ликъ: Гдѣ, помѣлѣи.

Вѣрнѣи, ѡ ѡглашенныхъ помолитесь, да Гдѣ помѣлѣтѣ и҆хъ.

Ликъ: Гдѣ, помѣлѣи.

Ѹгласятѣ и҆хъ словомъ истины.

Ликъ: Гдѣ, помѣлѣи.

Ѹкрѣятѣ и҆мъ евангеліе правды.

Ликъ: Гдѣ, помѣлѣи.

Соединитѣ и҆хъ свѣтѣи своѣи сокорнѣи и апостольствѣи цѣркви.

Ликъ: Гдѣ, помѣлѣи.

Спаи, помѣлѣи, заступѣи и сохрани и҆хъ, Боже, твоѣю благодѣтїю.

Ликъ: Гдѣ, помѣлѣи.

Ѹглашеннѣи, главоу ваша Гдѣви приклоните.

Гдѣ Боже нашъ...

Nahlas: **N**eboť ty jsi vzkříšení i život a pokoj zesnulých služebníků svých (*jména*), Kriste Bože náš, a tobě slávu vzdáváme s bezpočátečným Otcem tvým a přesvatým i blahým a oživujícím tvým Duchem, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Ektenie za katechumeny:

Diákon: [**K**atechumeni, modlete se k Hospodinu!]

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Věrní, modleme se za katechumeny, aby Hospodin smiloval se nad nimi.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Aby je naučil slovu pravdy.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Aby zjevil jim evangelium spravedlnosti. (*Při tom kněz rozprostře vrchní díl antiminsu.*)

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Aby sjednotil je se svatou svou obecnou a apoštolskou církví.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Spasiž je, smiluj se nad nimi, zastaň se jich a ochraňuj je, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

[Katechumeni, skloňte hlavy své před Hospodinem!] (*A diákon odstoupí před ikonou Spasitele.*)

Věřící: Před tebou, Hospodine.

Hospodine, Bože náš...

Лі́къ: Тѣѣ, Гдн.

Мо́лі́тва ѿ ѿглаше́нныхъ прѣ́жде свѣта́гѡ возноше́нїа:

Гдн Божє на́шш, ѿже на вы́сокихъ живѣ́й и на смире́нныхъ призира́ай, ѿже спасе́нїе ро́дѣ челове́чєскомѣ низпоела́кый, ѣди́нороднаго сы́на твоєгò и Бòга, Гд́а на́шего Іисѹса Хрїста: прїзри на рабы́ твоѡ ѿглаше́нныхъ, подкло́ньшыа тебе́ своѡ вы́а, и сподо́би а́ во вре́мѡ благополꙋчноє ба́ни пакыкытїа, ѿставле́нїа грѣхòвъ и о́дѣжди негласнїа: соединїи ѿхъ свѣтѣ́й твоє́й, собо́рнѣй и апо́стольскѣй цѣркви, и сопричтїи ѿхъ и́збранномѣ твоємѣ ста́дѣ.

Возглаше́нїе:

Да и́ чїн єа́ на́ми сла́вѣ пречестно́е и великолѣ́пое ѿма́ твоє, О́тца́ и сы́на и свѣта́гѡ дѹха, ны́нѣ и прїсєнѡ, и во вѣ́ки вѣ́кòвъ.

Лі́къ: а́мїнь.

И́ просѣра́етѣ а́нгѣлїнєхъ свѣщє́нникєхъ.

Дїа́конєхъ глаго́летѣ: ѡ́лицы ѿглаше́ннїи, и́зыдїте.

ѿце ли є́сть второй дїа́конєхъ, возглаша́етѣ и то́н: ѿглаше́ннїи, и́зыдїте.

Та́же па́ки пѣрвый: ѡ́лицы ѿглаше́ннїи, и́зыдїте. Да никто́ ѿ ѿглаше́нныхъ: ѡ́лицы вѣ́рнїи, па́ки и па́ки мїро́мѡ Гд́ѣ помòлимєа.

Лі́къ: Гдн, помїлѹй.

ѿце ли же є́динъ є́сть то́чїю дїа́конєхъ, и́ли а́ще ієрѣ́й сла́житѣ безъ дїа́кона, то́гда глаго́летѣ є́ще:

Ѻлицы ѿглаше́ннїи, и́зыдїте: ѿглаше́ннїи, и́зыдїте: ѡ́лицы ѿглаше́ннїи, и́зыдїте: да никто́ ѿ ѿглаше́нныхъ, ѡ́лицы вѣ́рнїи, па́ки и па́ки мїро́мѡ Гд́ѣ помòлимєа.

Лі́къ: Гдн, помїлѹй.

Благодарїмѣ тѣ, Гдн...

Modlitba za katechumeny, kterou čte kněz tiše při ektenii nebo při sklánění hlav katechumenů:

Hospodine, Bože náš, jenž na výsostech přebýváš a k poníženým shlížíš, jenž jsi ke spáse pokolení lidského seslal jednorozeného Syna svého a Boha, Pána našeho Ježíše Krista: Shlédni na služebníky své, katechumeny, [kteří před tebou sklánějí šíje své,] a učň je v pravý čas hodnými koupele znovuzrození, prominutí hříchů a roucha neporušitelnosti, sjednoť je se svatou, obecnou a apoštolskou církví svou a připočti je k vyvolenému stádcí svému.

Kněz nahlas: **A**by i oni s námi velebili nejetěnější a velikolepé jméno tvé, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Při slovech ohlasu je u nás zvykem činit svatou hubkou nad antiminsem kříž, pak ji políbit a odložit na kraj antiminsu.

[*První diákon:* Katechumeni, odejděte!

Druhý diákon, je-li: Katechumeni, vyjděte ven!

První diákon: Kdož jste katechumeny, vyjděte ven! Nikdo z katechumenů, nezůstávej zde! Věrní, opět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.]

Slouží-li jen jeden diákon, či slouží-li kněz bez diákona,
pak se volá takto:

[**Katechumeni, odejděte!** Kdož jste katechumeny, vyjděte ven!
Katechumeni, odejděte! Nikdo z katechumenů, nezůstávej zde!]

Věrní, opět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Děkujeme tobě...

Молитва вѣрныхъ пѣркал:

Благодаримъ тѣ, Гдѣ Бже силъ, сподобившаго насъ предстѣти ѣ нынѣ стѣомъ твоёмъ жертвенникъ ѣ припѣти ко щедрѣтамъ твоимъ ѣ нашихъ грѣбѣхъ ѣ ѣ людскихъ невѣдѣннѣхъ. Прѣимѣ, Бже, молѣнѣ наше, сотвори ны достѣпны быти, ѣже приносѣти тебѣ молѣнѣ ѣ мольбы ѣ жертвы безкровныя ѣ вѣхъ лѣдехъ твоихъ: ѣ оудовѣ насъ, ѣже положиѣ еси въ службу твою сѣю, силою дѣха твоего свѣтѣго, неосудѣннѣ ѣ непреткновеннѣ, въ чѣстѣмъ свидѣтельствѣ совѣстѣи нашеѣ, призывѣти тѣ на всѣкое время ѣ мѣсто: да послѣшѣ насъ, милостивъ намъ бѣдешъ во множетвѣ твоѣмъ благостѣи.

Зачѣпѣ, спасѣ, помѣлѣ ѣ сохрани насъ, Бже, твоѣю благодѣтѣю.

Лѣкъ: Гдѣ, помѣлѣ.

Дѣаконъ: Прѣмѣдрѣсть.

Возглашенѣ:

Гко подокѣетъ тебѣ всѣкаѣ слава, чѣсть ѣ поклонѣнѣ, стѣцѣ ѣ бѣнѣ ѣ свѣтомъ дѣхъ, нынѣ ѣ приеши, ѣ во вѣки вѣковъ.

Лѣкъ: ѣмѣнь.

Дѣаконъ: Пѣки ѣ пѣки мѣромъ Гдѣ помѣлимѣ.

Лѣкъ: Гдѣ, помѣлѣ.

бѣдѣ свѣщенникъ бѣнѣ слѣжитъ, сѣ не глаголѣтъ:

ѣ свѣшнѣмъ мѣрѣ, ѣ спасѣнѣи дѣши нашихъ, Гдѣ помѣлимѣ.

Лѣкъ: Гдѣ, помѣлѣ.

ѣ мѣрѣ всѣго мѣра, благостѣпнѣи свѣтѣхъ бѣжѣихъ церквѣ ѣ соеднѣнѣи вѣхъ, Гдѣ помѣлимѣ.

Пѣки, ѣ многожды...

Modlitba za věrné, první po rozprostření antiminsu:

Děkujeme tobě, Hospodine, Bože mocností, jenž jsi nás uznal za hodny stanout před svatým obětním oltářem tvým a hluboce se klaněti slitovnosti tvé nad hříchy našimi a nevědomostí lidskou. Přijmi, Bože, modlitbu naši a učin nás hodnými přinášeti tobě modlitby, prosby a nekrvavé oběti za všechen lid tvůj. Mocí Svatého Ducha svého uzpůsob nás, kteréž jsi pro službu tuto ustanovil, abychom bez odsouzení a pochybení a s čistým svědectvím svědomí svého vzývali tebe v každém čase a na každém místě. Nechť nás vyslyšíš a milostiv nám budeš v hojné dobrotě své.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Diákon: Velemoudrost! *(A odstoupí před ikonu Spasitele.)*

Kněz: **Neboť tobě náleží všeliká sláva, čest a klanění, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.**

Věřící: Amen.

Diákon (kněz): **O**pět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Slouží-li kněz sám, bez diákona, pak následující čtyři prosby vynechává.

Diákon (kněz nikoliv): Za pokoj shůry a spásu duší našich k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Diákon (kněz nikoliv): Za mír celého světa, za blaho svatých církví Božích a za sjednocení všech k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Diákon (kněz nikoliv): Za svatý chrám tento a za vcházející v něj s vírou, zbožností a bázni Boží k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Opět a mnohokráte...

Ді́кы: Гд́и, помі́луй.

Ѡ свѣтѣмъ хра́мѣ е́мъ ѡ́ еъ вѣроу, благоговѣ́нїемъ ѡ́ стрѣхомъ
Бо́жїимъ вхо́дѣнїхъ въ о́нь, Гд́у помóлимъ.

Ді́кы: Гд́и, помі́луй.

Ѡ ѡ́збави́тисѧ нѧмъ ѡ́ всѧ́кѣа́ е́сѡ́рєи, гнѣ́ва ѡ́ ѡ́жды Гд́у помóлимъ.

Ді́кы: Гд́и, помі́луй.

Мі́тва вѣрныхъ второ́ла:

Па́ки, ѡ́ мно́гажды тебѣ́ припа́даемъ, ѡ́ тебѣ́ мо́лимъ,
благі́и ѡ́ чело́вѣколю́бче, ꙗ́кѡ да призо́рєвъ на моле́нїе
на́ше, ѡ́чи́стїиши на́ша дѡ́шы ѡ́ тѣлеса́ ѡ́ всѧ́кѣа́ е́сквѣрны́ плó-
ти ѡ́ дѡ́ха, ѡ́ да́и нѧмъ не́повї́нное ѡ́ не́оу́сѡ́жденное предсто́нїе
свѣта́гѡ твоегѡ́ жѣ́ртвенника. Да́руй же, Бо́же, ѡ́ мо́лимъ,
еъ нѧмъ преспѣ́ванїе жи́тїа ѡ́ вѣры ѡ́ рѡ́зума дѡ́хобнагѡ: да́ждь
ѡ́мъ вє́гда со стрѣхомъ ѡ́ лю́бїю сла́жащымъ тебѣ́,
неповї́ннѡ ѡ́ не́оу́сѡ́жденнѡ причастї́тисѧ свѣтѣ́хъ тво́ихъ
та́инъ, ѡ́ не́бєснагѡ твоегѡ́ ца́рствїа́ сподо́битисѧ.

Зачтѡ́пї, спасї, помі́луй, ѡ́ сохрани́ насъ, Бо́же, твоєю́ благода́тїю.

Ді́кы: Гд́и, помі́луй.

Ді́аконъ: Премѡ́дрость.

Вхо́днѣхъ ді́аконъ е́сквѣрными́ двѣрьми.

Возглаше́нїе:

ꙗ́кѡ да подъ держа́вою твоєю́ вє́гда храни́ми, тебѣ́
сла́вѡ́ возсыла́емъ, Ѡ́тцѡ́ ѡ́ Сы́нѡ ѡ́ свѣто́мѡ́ дѡ́хѡ́,
ны́нѣ ѡ́ прї́снѡ, ѡ́ во вѣ́ки вѣ́кѡ́въ.

Ді́кы: ѡ́мїнь.

ѡ́ ѡ́верза́ютсѧ стѣ́ла двѣ́ри.

Та́же, херѡ́кїметскїи пѣ́сни пѣ́ваемъѡ́, ді́аконъ, прї́емъ каді́альницѡ́, ѡ́ фѡ́міамъ
вложї́въ, прихóднѣхъ ко е́їє́ннїкѡ́, ѡ́ прї́емъ ќлгословѣ́нїе ѡ́ негѡ́, каді́нѣхъ стѣ́ю

Никто́же до́сѡ́нїхъ...

Diákon (kněz nikoliv): Abychom vysvobozeni byli od všelikého soužení, hněvu a nouze, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Modlitba za věrné – druhá:

Opět a mnohokráte se před tebou hluboce klaníme a prosíme tebe, Blahý a Lidumile, abys shlédł na modlitby naše, očistil duše naše i těla od všeliké poskvrny tělesné i duchovní, a dovolil nám bez viny a odsouzení sloužit svatému obětnímu oltáři tvému. Dejž pak, Bože, aby i modlíci se s námi prospívali v životě i ve víře a v duchovním poznání. Dejž těm, kteří ti slouží vždy s bázni a láskou, aby bez provinění a odsouzení přijali účast na svatých Tajinách tvých a stali se hodnými nebeského tvého království.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Diákon: Velemoudrost!

Diákon vchází severními dveřmi do oltáře.

Kněz: **A**bychom pod vládou tvou povždy chráněni, tobě slávu vzdávali, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Nikdo z těch...

трапéзѸ ѠкрéетѸ, ѡ Ѡлтáрь вéсь, ѡ ꙗкѡнѡвтáрь, тáже сщѣнникá, лики ѡ лóуди,
 глагóлетѸ же ѡ ѡ-ѡлóмъ, ѡ тропáри ѡумнáнѣльнъ, ѣлико ѡзвóлнѸ.
 Сщѣнникъ же глагóлетѸ тáйнѡ мáткѸ.

Моли́тва, ꙗже творѣтъ свáщенникъ въ сѣбѣ,
 херувѣмской пѣсни пѣвáемъѣй:

Никто́же доутóннъ ѿ свáзáвшихá плотскѣми похотѣми
 ѡ сластѣми прихóдити, ѡли́ приближитисá, ѡли́ слáжити
 тебѣ, Царю́ славы: ѣже во слáжити тебѣ, велико ѡ стрáшно ѡ
 самѣмъ небéснымъ сѣлáмъ. Но ѡбáче, неизреченнагѡ рáди ѡ
 безмѣрнагѡ твоегѡ челоуѣколюбѣа, непрелóжнѡ ѡ неизмѣн-
 нѡ бѣлá ѣси челоуѣкъ, ѡ áрхѣерей нáмъ бѣлá ѣси, ѡ слáжебныа
 сѣлá ѡ безкрóвныа жéртвы свáщеннодѣѣствѣе прѣдалá ѣси
 нáмъ, ꙗко Владыка всѣхъ: ты во ѣдинъ, Гди́ Бже́ нáшъ,
 владычествóеши небéсными ѡ земными, ꙗже на престóлѣ
 херувѣмстѣ носѣмый, ꙗже серафѣмѡвъ Гдѣ́ ѡ Царь́ ꙗнсáнлевъ,
 ꙗже ѣдинъ свáтъ ѡ во свáтýchъ почивáи. Тá оубо молю́
 ѣдинаго благаго ѡ благопослáшливаго: при́зри на мá грѣшнаго
 ѡ непотрѣкнаго раба́ твоегò, ѡ шчѣсти мою́ дѣшш ѡ сѣрдце ѿ
 совѣсти лóкáвы, ѡ оудовли́ мá сѣлоу свáтáгѡ твоегѡ дѣха,
 ѡблеченна благадáтѣю свáщенства, прѣдстáти свáтѣй твоей
 сѣи трапéзѣ ѡ свáщеннодѣѣствовати свáтѡе ѡ пречѣстѡе твоѡ
 тѣло ѡ чистыю крóвь: къ тебѣ во прихóждѸ, приклóнь мою́
 вѣю, ѡ молю́ ти сá, да не ѡтврати́ши лицá твоегѡ ѿ менѣ,
 ниже́ ѡрѣниши менѣ ѿ Ѡтрѡкъ твоихъ: но сподóби при-
 несѣнными тебѣ бѣити, мною́ грѣшнымъ ѡ недостóйнымъ
 рабóмъ твоимъ, дарóмъ сѣмъ: ты во ѣси́ приносáи ѡ при-
 носѣмый, ѡ прѣемáи ѡ раздавáемый, Хрѣ́те́ Бже́ нáшъ, ѡ тебѣ́
 славу́ возсыла́емъ, со безначáльнымъ твоимъ Ѡтцѣмъ, ѡ
 пресвáтымъ ѡ блáгимъ ѡ животворáщимъ твоимъ дѣхомъ,
 нынѣ ѡ при́сно, ѡ во всѣки вѣкóвъ. ѡминь.

ꙗже херувѣмы...

Řád liturgie věrných

Otevírají se svaté dveře. Poté je zpívána Cherubínská píseň, při níž diákon vezme kadidelnici a vloživ kadidlo, obdržev od kněze požehnání, okuřuje svatý prestol kolem i celý oltář, ikonostas, kněze a lid, říkáje tiše žalm 50. / 51. a kající tropary podle svého přání. Mezitím čte kněz tichou modlitbu.

Modlitba, kterou koná kněz potichu
za zpěvu Cherubínské písně:

N ikdo z těch, kdož jsou spoutáni tělesnými žádostmi a slastmi, není hoden přistupovati nebo přibližovati se k tobě či sloužiti tobě, Králi slávy. Vždyť tobě sloužiti jest veliké a strašné i samým mocnostem nebeským. Avšak ty z nevýslovné a nezměrné lidumilnosti své stal ses bez proměny a beze změny člověkem, stal ses naším veleknězem a jakožto Vládce všech, odevzdal jsi nám posvátnou službu této liturgické a nekrvavé oběti, neboť ty sám jediný, Pane, Bože náš, vládneš nade vším nebeským i pozemským; jenž jsi nesen na trůně cherubíny, jsi Pán serafinů a Král Israelský, jako jediný Svatý ve svatých spočíváš. Tebe, jediného dobrého a ochotně naslouchajícího, tedy prosím: Shlédni na mne, hříšného a neužitečného služebníka svého, a očisť duši mou i srdce mé od svědomí zlého a učiň mne způsobilým mocí Svatého Ducha svého, abych oděn jsa v blahodať kněžství, stál před tímto svatým stolem tvým a vykonal posvátný řád *Tajiny* tvého svatého a přecistého Těla i drahocenné Krve, neboť k tobě přicházím se skloněnou šíjí svou a modlím se k tobě: Neodvracej tváře své ode mne, aniž vylučuj mne z *počtu* služebníků svých, ale učiň mne hodným, aby přineseny tobě byly mnou, hříšným a nehodným služebníkem tvým, dary tyto. Neboť ty sám jsi ten, který obětuje a obětován jest, přijímá *dary* a sám je rozdáván, Kriste, Bože náš, a tobě slávu vzdáváme, s bezpočátečným Otcem tvým a přesvatým i blahým a oživujícím Duchem tvým, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Cherubíny tajemně...

Нѣпóлнышымыѧ же молѣтвѣ и каждѣнію, сщ҃енникъ и дїаконыхъ, ст҃авше предъ ст҃ою трапѣзю, глаголютъ херувїмскѣю пѣснь, трїжды: по ко́емждо же скончанїи, покланяютсѧ по ѣди́ноци.

Сщ҃енникъ: **И**же херувїмы тайнво ѡбразѣюще, и животворѣцїей Тронцѣ трисвѣтѣю пѣснь припѣвающе, великое нынѣ житѣйское ѡложїмъ попечѣнїе.

Дїаконыхъ: **И**ко да царѧ всѣхъ подїнемъ, аггльскими невїдимво дорѣносїма чїнми. ѡлннѣѣ, ѡлннѣѣ, ѡлннѣѣ.

Тѣже ѡхóдѧтъ въ предложѣнїе, предходѣщѣ дїаконыхъ, и кади́тъ іерей свѣтѣл, въ свѣѣ молѣсѧ:

Бóже, ѡчїстїи мѧ грѣшнаго. (Трїжды)

Дїаконыхъ глаголетъ ко сщ҃енникѣ: возми, владыко.

и сщ҃енникъ, взѣмъ воздѣхъ, возлагаетъ на лѣвое ра́мо ѣгѡ, глагола:

Возми́те рѣки ва́ша ко свѣтѣл, и благословїте Гдѧ.

Тѣже свѣтѣй дїаконыхъ прїемъ, поставлетъ на главѣ дїакона, со великими вниманїемъ и благоговѣнїемъ, имѣетъ же вѣщѣ дїаконыхъ и кади́льницѣ на ѣдинѣмъ ѡ перетокѣ десныѧ рѣки. Самъ же свѣтѣй потїръ въ рѣцѣ прїемлетъ, и нехóдѧтъ ѡба свѣрною страною, предходѣщымъ ѡмъ лампадамъ (и ѡхóдѧтъ храмъ, молѣцесѧ).

Дїаконыхъ глаголетъ:

Господїна и Ѡтца́ на́шего Блаженнѣйшаго митрополи́та (и́ма рекъ), [Господїна на́шего (Высоко-) Преосвѣщеннейшаго (архї-) ѣпископа (и́ма рекъ) (ѣгѡже ѣсть ѡклатъ)] и великое ѣпископство правослѣвныхъ, и вѣсѣ свѣщенническїй и монашескїй чїнъ, и прїчетъ церковный, да поманѣтъ Гдѣ Бгъ во царствїи своѣмъ, всегда, нынѣ и прїсно, и во вѣки вѣкѡвѣхъ.

Тѣже свѣщенникъ:

Брѧтїю ст҃агѡ храма сего, вѣсѣ и всѣхъ правослѣвныхъ хрїстїанъ да поманѣтъ Гдѣ Бгъ во царствїи своѣмъ, всегда, нынѣ и прїсно, и во вѣки вѣкѡвѣхъ.

Věřící lid zpívá Cherubínskou píseň: Cherubíny tajemně představující a oživující Trojici trojsvatou píseň pějíce...

Po okuřování a modlitbě kněz i diákon, stojíce pak před svatým prestolem, říká jí třikrát „Cherubínskou píseň“ a pokaždé se jednou pokloní:

Kněz (se vztaženými rukama): Cherubíny tajemně představující a oživující Trojici trojsvatou píseň pějíce, všechny nyní světské odložme péče!

Diákon: Abychom přijali Krále všech, andělskými řády neviditelně se slávou provázeného. Alleluja, alleluja, alleluja.

Poté se znovu společně klanějí, přičemž kněz políbí svatý antimins a svatý prestol, diákon svatý prestol, uklánějí se lidu a odcházejí oba k žertveníku, kde kněz okuřuje předložené dary, říkáje tiše:

Bože, očistiž mne hříšného. (Třikrát)

Diákon nato říká knězi: Vezmi, vладыko!

Kněz, sňav z darů velkou pokrývku (aer), položí ji diákonu na levé rameno, řka:

Vztáhněte ruce své ke svatyni a dobrořečte Hospodinu.

Nato vzav svatý diskos, položí jej s veškerou pozorností a zbožností na hlavu diákona (nebo mu jej podá do rukou, aby držel diskos ve výši čela); diákon má zároveň zavěšenu na jednom z prstů pravé ruky i kadidelnici. Kněz sám pak vezme svatý kalich, načež oba vycházejí severními dveřmi, kráčeji za světloňošem (procházejíce chrámem s modlitbou). Nakonec stanou před svatými dveřmi a obrátí se čelem k lidu. Cestou a poté stojíce na soleji, říkájí:

Diákon: Na vладыku našeho metropolitu (jméno) [na vладыku našeho (archi-) episkopa (jméno)], na veškeré pravoslavné archijerejstvo, všechno důstojné kněžstvo, diákonstvo v Kristu, mnišstvo i služebnictvo církevní nechť rozpomene se Hospodin Bůh v království svém, vždycky, nyní i přístě, až na věky věkův. (Diákon hned poté odchází do oltáře.)

Věřící: Amen.

Kněz: Na zakladatele, dobrodince a obec svatého chrámu tohoto (na naše nemocné i na zesnulé bratry naše), na vás i na všechny pravoslavné křesťany nechť...

ВШЕДЪ ЖЕ ДІАКОНЪ ВНІТРЬ СВАТЫХЪ ДВЕРЕЙ, СТОИТЪ ОДЕИШЮ: Ѳ ХОТІАЩЕ СВАЩЕННИКЪ ВНІТИ, ГЛАГОЛЕТЪ КЪ НЕМУ ДІАКОНЪ:

ДА ПОМАНЕТЪ ГДЬ БГЪ СВАЩЕНСТВО ТВОЕ КО ЦАРСТВІИ СВОЕМЪ.

Ѳ СЩЕННИКЪ КЪ НЕМУ:

ДА ПОМАНЕТЪ ГДЬ БГЪ СВАЩЕННОДІАКОНСТВО ТВОЕ КО ЦАРСТВІИ СВОЕМЪ, КЦЕГДА, НЫНѢ Ѳ ПРИСНУ, Ѳ КО ВЪККИ ВЪКЪОВЪ.

Ѳ СЩЕННИКЪ ОУКЪ ПОСТАВЛЯЕТЪ СВАТЫЙ ПОТІРЪ НА СВАТШЮ ТРАПЕЗУ. СВАТЫЙ ЖЕ ДІСКЪСЪ ВЗЕМЪ СО ГЛАВЫ ДІАКОНА, ПОСТАВЛЯЕТЪ Ѳ ТОЙ НА СВАТШЮ ТРАПЕЗУ, ГЛАГОЛА:

БЛАГОБРАЗНЫЙ ІОСИФЪ, СЪ ДРЕВА СНЕМЪ ПРЕЧИСТОЕ ТѢЛО ТВОЕ, ПЛАЦАНІЦЕЮ ЧІСТОЮ ОУКВІВЪ, Ѳ КОНАМИ КО ГРОКѢ НОКѢ ПОКРЫВЪ ПОЛОЖИ.

КО ГРОКѢ ПЛОТКИ, КО АДЕ ЖЕ СЪ ДШЕЮ ІАКУ БГЪ, КЪ РАІ ЖЕ СЪ РАЗКОИНИКОМЪ, Ѳ НА ПРЕТОЛѢ БЫЛЪ СЪН, ХРІСТЕ, СО ОУТЦЕМЪ Ѳ ДУХОМЪ, ВЕЛЪ НЕПОЛНААНЪ НЕОПІСАНИЙ.

ІАКУ ЖИВНОСЕЦЪ, ІАКУ РАЛЪ КРАЕНКІЙШІЙ, КОИСТИННЪ Ѳ ЧЕРТОГА ВЕЛКАГО ЦАРИКАГО ПОКАЗАЛА СВѢТЛКІЙШІЙ, ХРІСТЕ, ГРОКЪ ТВОЙ, НЕ ТОЧНИКЪ НАШЕГО ВОСКРЕСЕНІА.

ТАЖЕ ПОКРЪВЦЫ ОУКЪ ВЗЕМЪ Ѳ СЩЕННАГО ДІСКЪСА, Ѳ СГІАГО ПОТІРА, ПОЛАГАЕТЪ НА СДІНІКІЙ СТРАИѢ СГІАА ТРАПЕЗЫ. ВОЗДЪХЪ ЖЕ Ѳ ДІАКОНА РАМА ВЗЕМЪ, Ѳ ПОКАДИВЪ ПОКРЫВАЕТЪ ѲМЪ СГІА, ГЛАГОЛА:

БЛАГОБРАЗНЫЙ ІОСИФЪ, СЪ ДРЕВА СНЕМЪ ПРЕЧИСТОЕ ТѢЛО ТВОЕ, ПЛАЦАНІЦЕЮ ЧІСТОЮ ОУКВІВЪ, Ѳ КОНАМИ КО ГРОКѢ НОКѢ ПОКРЫВЪ ПОЛОЖИ.

Ѳ ПРЕМЪ КАДИЛЬНИЦЪ Ѳ ДІАКОНОВЫ РУКИ, КАДИТЪ СГІА ТРИЖДЫ, ГЛАГОЛА:

ОУБЛАЖИ, ГДИ, БЛАГОВОЛЕНІЕМЪ ТВОИМЪ СІОНА, Ѳ ДА СОЗІЖАДУТЪ СТѢНЫ ІЕРУСАЛИМСКІА: ТОГДА БЛАГОВОЛИШИ ЖЕРТВЪ ПРАВДЫ, ВОЗНОШЕНІЕ Ѳ ВЕСОЖЕГАСМАА, ТОГДА ВОЗЛОЖАТЪ НА ОУТАРЬ ТВОЙ ТЕЛЬЦЫ.

Ѳ ОДАВЪ КАДИЛЬНИЦЪ (Ѳ ОУЩЕТИВЪ ФЕОНЫ), ПРИКЛОНИВЪ ГЛАВЪ, ГЛАГОЛЕТЪ ДІАКОНЪ:

Исполнимъ молитвъ...

všechny pravoslavné křesťany nechť rozpomene se Hospodin Bůh v království svém, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. (*Žehná kalichem a odchází do oltáře.*)

Věřící: Amen.

Věřící lid zpívá druhou část Cherubínské písně:

Abychom přijali Krále všech, andělskými řády neviditelně se slávou provázeného. Alleluja, alleluja, alleluja.

Diákon, přišed do oltáře, stojí po pravé straně prestolu a drží diskos ve výši hlavy; když přichází kněz, praví k němu diákon:

Nechť rozpomene se Hospodin Bůh na kněžství tvé v království svém.

Kněz odvěti diákonu: Nechť rozpomene se Hospodin Bůh na diákonství tvé v království svém, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Pak postaví svatý kalich na svatý prestol, požehná světloňoši (zavře svaté dveře a zatáhne oponu). Bere svatý diskos s hlavy diákona, postaví jej na svatý prestol, řka:

Šlechtný Josef, s dřeva sňav přečisté tělo tvé, plátnem čistým je ovinul a pokryv je věcmi vonnými, ve hrob nový je položil.

Ve hrobě tělem, v pekle s duší co Bůh, v ráji pak s lotrem a na trůně s Otcem i Duchem, vše nevystižitelně naplňuje, byl jsi, Kriste.

Jako životnosec, krásnější než ráj, vpravdě skvostnější než každá královská komnata, ukázal se, Kriste, hrob tvůj, pramen našeho vzkříšení.

Potom vezme pokrývku se svatého diskosu, položí ji na levou stranu svatého prestolu, pak sejme pokrývku se svatého kalicha a položí ji na pravou stranu svatého prestolu. Nato vezme velkou pokrývku (aer) s ramene diákona, okouří ji a pokrývá jí svatý diskos i kalich, řka:

Šlechtný Josef, s dřeva sňav přečisté tělo tvé, plátnem čistým je ovinul a pokryv je věcmi vonnými, ve hrob nový je položil.

I vzav kadidelnici z ruky diákona, okuřuje svaté dary třikrát, řka:

Prokaž dobrodiní Sionu...

Помані ма, врати н соелѣжнїтелю.

И діаконх кх немѣ:

Да поманѣтх Гдѣ Бгх свациѣнство твоє во царствїи своємх.

Таже и діаконх, поклонївх и самх главѣ, держѣл вкѣпѣ и Орарь тремн пѣреты деснїцы, глаголетх ко еїѣнникѣ:

Помолїеа ѡ мнѣ, владыко сватый.

И свациѣнникх: Дѣхх сватый найдетх на тѣ, и сила кышнагѡ ѡрѣнїтх тѣ.

И діаконх: Тойже дѣхх содѣїствѣетх намх всѣ дни животѣ нашегѡ.

И пакн чѡїжде: Помані ма, владыко сватый.

И свациѣнникх: Да поманѣтх тѣ Гдѣ Бгх во царствїи своємх, всегда, нынѣ и прїенѡ, и во вѣки вѣкѡвх.

И діаконх, рѣкх: ѿмннь,
и цѣловавх деснїцѣ еїѣнника, и сходитх сѣверными двѣрьми,
и стѣвх на ѡбычнѣмх мѣстѣ, глаголетх:

И сполнимх молїтвѣ нашѣ Гдѣви.

Лїкх: Гдн, помїлѣй.

Ѳ предложѣннѡх чертнѡх дарѣхх, Гдѣ помолнмса.

Лїкх: Гдн, помїлѣй.

Ѳ стѣмх храмѣ семх, и сз вѣрою, блгоговѣнїемх и стрѣхомх кѣїнмх входѣннѡх конь, Гдѣ помолнмса.

Лїкх: Гдн, помїлѣй.

Ѳ и зблвнїтїеа намх ѡ всѣкїа екорби, гнѣва и нѣжды, Гдѣ помолнмса.

Лїкх: Гдн, помїлѣй.

Застѣпн, спасн, помїлѣй и сохрани насз бже твоєю блгодѣтїю.

Лїкх: Гдн, помїлѣй.

Днѣ всегѡ совершѣнна...

Prokaž dobrodiní Sionu, Hospodine, v zalíbení svém; nechť zbudovány jsou zdi jerusalemské. Tehdy zalíbíš sobě oběť spravedlnosti, žertvu a celopaly; tehďáz beránky na oltář tvůj klásti budou.

A odloživ kadidelnici (a spustiv felon), nakloní hlavu k diákonovi, řka:

Rozpomeň se na mne, bratře spolusloužící!

Diákon: Rozpomeň se Hospodin Bůh na kněžství tvé v království svém.

A skloniv i on hlavu, drže orar třemi prsty, dí knězi:

Pomodli se za mne, vladyko svatý!

Kněz: Duch Svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího zastíní tě.

Diákon: Tentýž Duch nechť spolupůsobí s námi po všechny dny života našeho.

A ihned: Rozpomeň se na mne, vladyko svatý!

Kněz: Rozpomeň se na tě Hospodin Bůh v království svém, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Diákon: Amen. *Políbiv pravici kněze, vychází z oltáře severními dveřmi a postaviv se před svaté dveře, dí:*

Doplňme modlitbu naši k Hospodinu.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za předložené důstojné dary k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za svatý chrám tento a za vcházející v něj s vírou, zbožností a bázní Boží k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom vysvobozeni byli od všelikého soužení, hněvu a nouze, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodati (milostí) svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom celý den...

Днè вєрегò совершєнна, свѣта, мѣрна ѡ безгрѣшна, оу Гда прòснмх.

Лѣкх: Подѣи, Гдн.

Аггѣла мѣрна, вѣрна наєтавнника, храничѣла дшшх ѡ тѣлєєх на̀шнх, оу Гда прòснмх.

Лѣкх: Подѣи, Гдн.

Процїєнїа ѡставлєнїа грѣхòвх ѡ прєгрѣшєнїи на̀шнх, оу Гда прòснмх.

Лѣкх: Подѣи, Гдн.

Дòбрых ѡ полєзных дшшамх на̀шнх, ѡ мѣра мѣровн, оу Гда прòснмх.

Лѣкх: Подѣи, Гдн.

Прòчєє врємѣа жнвòтѣа на̀шегò вх мѣрѣ ѡ покаанїи скончѣти, оу Гда прòснмх.

Лѣкх: Подѣи, Гдн.

Хрѣтїанскїа кончїны жнвòтѣа на̀шегò, безболѣзненны, непòртѣдны, мѣрны ѡ дòбрагò шѣвѣта на єтрашнѣмх єдїнцїи Хрѣтòвѣ прòснмх.

Лѣкх: Подѣи, Гдн.

Прєсѣтѣю, прєчѣтѣю, прєклѣгòсловєннѣю, єлѣвнѣю влѣцѣ на̀шѣ Бѣѣ, ѡ прнєнодѣѣ Мрїю єò врѣмн єтѣмн поманѣвше, єамн єєкє, ѡ дрѣгѣ дрѣга, ѡ вєєѣ жнвòтѣа на̀шѣ Хрѣтѣ Бѣѣ прєдадїмх.

Лѣкх: Тєвѣ, Гдн.

Млѣтва прнношєнїа,
по повѣтавлєнїи вѣжєтвєннх дарòвх на єтѣнїи трапєзѣ.

Гдн Бжє вєдєржїчѣлєю, єдїнє єтє, прїємлѣнї жєртвѣ хвалєнїа шѣ прнзывѣюцїнх тѣа врѣмѣа єрдцємх. Прїмнї ѡ на̀єх грѣшнх молєнїа ѡ прнєсїи кò єтòмѣ твòємѣ жєртвєнннѣ, ѡ оудòвлнї на̀єх прнноєїчїи тєвѣ дѣры жє ѡ жєртвѣ дхòвнх ѡ

на̀шнх грѣсѣхх...

Abychom celý den dokonale, svatě, pokojně a bez hříchu strávili, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za anděla pokoje, věrného vůdce, ochránce duší a těl našich, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za odpuštění a prominutí hříchů a poklesků našich Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za to, co je dobré a užitečné duším našim, a za mír světa Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Abychom ostatní čas života svého v pokoji a pokání skončili, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za křesťanské skonání života našeho, bez bolesti, bez zahanbení, v pokoji a za dobré zodpovídání se na hrozném soudu Kristově prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie, se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme. *(Diákon, pokloniv se a přezhnav, odstupuje před ikonu Spasitele.)*

Věřící: Tobě, Hospodine.

Modlitba přinášení důstojných darů Bohu, po jejich uložení na svatý prestol:

Hospodine, Bože, Vševládce, jediný svatý, jenž přijímáš oběť chvály od vzývajících tebe celým srdcem, přijmiž i modlitbu nás hříšných, přinesiž ji na svatý oltář svůj a učiň nás způsobilými, abychom přinášeli tobě dary a oběti duchovní za hříchy své a nevědomost lidskou. Učiň nás hodný-

-mi, abychom našli...

на́шихъ грѣсѣхъ ѿ людеки́хъ невѣдѣнїихъ, ѿ сподо́би на́хъ ѿбръсѣти́ благода́ть предъ тобо́ю, ѣ́же бы́ти тебѣ́ благопрїа́тнѣи́ жерѣтвѣ́ нашеи́, ѿ вселїтисѧ дѣхъ благода́ти твоѧ́ бл҃гѡмѹ́ въ на́хъ, ѿ на предлежа́щихъ даре́хъ си́хъ, ѿ на всѣ́хъ люде́хъ твои́хъ.

Возглаше́нїе:

Шедро́тами ѣ́диноро́днаго Сѣ́на твоѧ́, ѧ́хъ нї́мже бл҃гого́вѣнъ ѣ́си, со пребѣ́тымъ ѿ бл҃гї́мъ ѿ животворѣ́нїемъ твои́мъ дѣ́хомъ, ны́нѣ ѿ при́сно, ѿ во вѣ́ки вѣ́ковъ.

Лї́къ: ѧ́мїнь.

Ѣре́и: **М**и́ръ всѣ́мъ.

Лї́къ: ѿ дѣ́ховъ твоѧ́.

Дїа́конъ: **В**озлю́бимъ дръ́гъ дръ́га, да ѣ́диномы́слїемъ ѿповѣ́мы.

Лї́къ: О́ца, ѿ Сѣ́на, ѿ Сѣ́аго дѣ́а, Трї́цъ ѣ́диносѣ́щнїю, ѿ неразда́льнїю.

ѿ сїѣ́нникъ покланѣ́тсѧ трї́жды, гл҃а та́йнѡ:

Возлюблю́ тѧ́, Гдї́и, крѣ́посте моѧ́, Гдї́и о́утвержде́нїе моѧ́, ѿ при́вѣ́жнїце моѧ́. [Трї́жды.]

ѿ цѣ́луетъ сѣ́ла си́це, ѧ́коже сѣ́тъ покровѣ́ны, перѣ́че верхѹ́ сѣ́аго дїа́коа: та́же верхѹ́ сѣ́аго потїра́, ѿ край сѣ́аго трапе́зы предъ собо́ю. ѧ́ще ли вѣ́дѣтъ свѣ́щенникѡвъ два, ѿли́ мно́жае, то ѿ онї́ цѣ́луетъ сѣ́ла вси́, ѿ дръ́гъ дръ́га въ ра́мена. Насто́лтель же глаго́летъ: Хрї́то́хъ посре́дѣ́ на́хъ. ѿ ѡ́бѣщѣ́тъ цѣ́ловѣ́ный: ѿ сѣ́тъ, ѿ вѣ́детъ. Та́коже ѿ дїа́коннѣ́, ѧ́ще вѣ́дѣтъ два ѿли́ три, цѣ́луетъ кї́ждо о́ра́ръ сво́и ѿдѣ́же крѣ́та о́бразъ, ѿ дръ́гъ дръ́га въ ра́мена, чо́жде глаго́люще, ѣ́же ѿ свѣ́щенникѡ́въ. Подо́бнѣ́ же ѿ дїа́конъ спокланѣ́тсѧ, на не́мже стои́тъ мѣ́стѣ́, ѿ цѣ́луетъ о́ра́ръ сво́и, ѿдѣ́же сѣ́тъ крѣ́та о́бразъ, ѿ та́ко возглаше́тъ:

Двѣ́ри, двѣ́ри, прѣмѣ́дростїю ко́нмемъ.

Сїѣ́нникъ же воздви́зетъ воздѣ́хъ, ѿ держи́тъ на́д сѣ́а́ми дарми́. ѧ́ще же ѿни́и вѣ́дѣтъ сїѣ́нникѡ́въ сла́жа́нїи, та́коже воздви́зютъ сѣ́а́и воздѣ́хъ, ѿ держи́тъ на́д сѣ́а́ми дарми́, потра́сающе, ѿ глаго́люще къ себѣ́, ѧ́коже ѿ люде́и, ѿповѣ́данїѣ́ вѣ́ры:

Вѣ́рїю...

mi, abychom našli blahodát před tebou, aby byla tobě příjemnou obětí naše, a dobrý Duch blahodati tvé aby usídlil se v nás, sestoupiv na tyto předložené dary a na veškeren lid tvůj.

Kněz: **S**litovností jednorozeného Syna tvého, s nímž veleben jsi s přesvatým, blahým a oživujícím Duchem tvým, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz: **P**okoj všem.

Věřící: I duchu tvému.

Diákon: **M**ilujme druh druhá, abychom jednomyslně vyznávali.

Věřící: Otce i Syna i Svatého Ducha, Trojici jednobytou a nerozdílnou.

Kněz se klaní třikrát a říká tiše:

Milovati budu tebe, Hospodine, sílo má; Hospodin jest hradba má a útočiště mé. *(Třikrát)*

A políbí pokryté posvěcované dary: nejprve aer nad svatým diskosem, pak nad kalichem a nakonec okraj svatého prestolu. Jsou-li kněží dva neb více, tedy i oni všichni takto líbají důstojné dary, jeden po druhém, a poté i jeden druhého na ramenou. Svěcením starší vždy řekne: „Kristus uprostřed nás,“ a mladší odvětí: „Jest a bude.“

Stejně tak diákon, jsou-li dva neb tři, políbí jeden každý svůj orar tam, kde je znamení kříže, a pak jeden druhého na ramenou, říkajíce totéž, co kněží. Podobně i diákon, který stojí před svatými dveřmi, políbí svůj orar tam, kde je znamení kříže, a provolává:

Diákon: [**D**věře, dvěře!] **Pozor mějme k velemoudrosti!**

Kněz sejme z posvěcovaných darů aer, pozdvihne jej a drží nad důstojnými dary. Slouží-li více kněží, spolupozdvihují aer a drží společně nad přinášenými dary, chvějíce (potřásajíce) jím a říkajíce potichu Vyznání víry.

Věřím v jednoho Boha...

Вѣрѣю во ѣдїнаго Б҃га О҃ца вездержїтеля, творца небѣ и землї, видимыхъ же вѣремъ и невидимыхъ. И во ѣдїнаго Г҃да І҃уса Хр҃та, С҃на Б҃жїа, ѣдинороднаго, ѣже ѿ О҃ца рождѣннаго прѣжде вѣкѣхъ вѣкѣхъ: свѣта ѿ свѣта, Б҃га истинна ѿ Б҃га истинна, рождѣнна, не со-творѣнна, ѣдиноосѣина О҃цѣмъ, ѣмже всѣ быша. Насъ ради человекѣхъ, и нашегѡ ради спасенїа, шедшаго съ небѣ, и воплотївшася ѿ Д҃ха С҃та и Мрїи Дѣвы, и кочеловѣчшася. Распятаго же за ны при понтїй-стѣмъ Пїлатѣ, и страдавша, и погребѣнна. И воскресшаго въ третїи денъ по писанїемъ. И возшедшаго на небѣ, и сѣдѣща ѡдеснѡ О҃ца. И пакн грядущаго со славою, сѣдѣти живымъ и мѣртвымъ, сгѡже цр҃твїю не вѣдетъ конца. И въ Д҃ха С҃таго, Г҃да, животворцаго, ѣже ѿ О҃ца исходѣцаго, ѣже со О҃цемъ и С҃номъ спокланѣема и слави-ма, глаголавшаго прр҃оки. Во ѣдинѣ стѣшю соборнѡ и апльскѡ цр҃ковѣ. Исповѣдѡю ѣдино кр҃щенїе, во ѡставленїе грѣхѡвхъ. Чаю воскреснїа мѣртвыхъ: И жїзни вѣдущагѡ вѣка. Аминь.

дїаконъ: Станемъ добрѣ, станемъ со стрѣхомъ, вѡнмемъ, стѡе возношенїе въ мирѣ приносїти.

дїакъ: Милость мїра, жертвѣ хваленїа.

И спїенникъ оубо вземъ воздѣхъ ѿ стѣхъ, и цѣловѣвъ ѣ, полагаѣтъ на ѣдино мѣсто, глагола: Блгодать г҃да: дїаконъ же поклонївсѣ, вхѡдѣтъ во стѣнъ олтарѣ. И прїимъ рїпѣдъ, вкѣтъ стѣаа кѣгоговѣннѡ.

Возглашенїе:

Блгодать Г҃да нашегѡ І҃уса Хр҃та, и любѣ Б҃га и О҃ца, и причастїе С҃тагѡ Д҃ха, вѣди со вѣмѣми вѣми.

дїакъ: И со дѣхомъ твоїмъ.

спїенникъ: Горѣ ѣмѣмъ сердца.

дїакъ: И мамы ко Г҃дѣ.

спїенникъ: Блгодарїмъ Г҃да.

дїакъ: Достѡнно и правѣдно єсть, поклонѣтисѣ О҃цѣмъ, и С҃нѣмъ, и С҃томъ Д҃хѣмъ, Трїцѣ ѣдиноосѣинкѣ и нераздѣльнѣмъ.

Достѡнно и правѣдно...

Žalmista: **V**ěřím v jednoho Boha, Otce, Vševládcce, Stvořitele nebe a země, všeho viditelného i neviditelného.

I v jednoho Pána, Ježíše Krista, Syna Božího, jednorozeného a z Otce zrozeného přede všemi věky. Světlo ze Světla, Boha pravého z Boha pravého, rozeného, nestvořeného, jednobytného s Otcem, skrze něhož vše učiněno bylo. **J**enž pro nás lidi a pro naše spasení sestoupil s nebe, vtělil se z Ducha Svatého a Marie Panny a člověkem se stal. **J**enž za nás ukřižován byl pod Pontským Pilátem, trpěl a pohřben byl. **A** třetího dne vstal z mrtvých podle Písem. **V**ystoupil na nebesa a sedí po pravici Otce. **A** znovu přijde se slávou soudit živé i mrtvé; jeho království nebude mít konce.

I v Ducha Svatého, Pána, oživujícího, jenž z Otce vychází a s Otcem i Synem spoluctěn a spoluoslavován jest a mluvil skrze proroky.

I v jednu svatou, obecnou a apoštolskou církev.

Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchů.

Očekávám vzkříšení mrtvých a **ž**ivot věku budoucího. Amen.

Diákon: **S**tůjmež pevně, stůjmež s bázní, pozor mějme a v pokoji přinesme svatou oběť!

Věřící: Milost pokoje, oběť chvály.

Kněz políbí aer a pokládá jej složený na jeho místo na prestole. Diákon při zvolání kněze: „Blahodať Pána našeho...“ se pokloní a vchází do svatého oltáře. Vezme ripidu a ovívá jí zbožně posvěcované dary (není-li ripidy, činí tak jedním z pokrovců).

Kněz, žehnaje lid: **B**lahodať Pána našeho Ježíše Krista a láska Boha Otce a účastenství Svatého Ducha budiž se všemi vámi.

Věřící: I s duchem tvým.

Kněz se vztaženýma rukama: **V**zhůru srdce!

Věřící: Máme k Pánu.

Kněz se vztaženýma rukama: **V**zdávejme díky Hospodinu!

Věřící: Důstojno a spravedlivo jest klaněti se Otcí i Synu i Svatému Duchu, Trojici jednobytné a nerozdílné.

Důstojno a spravedlivo...

СЦІЕННИКЖ ЖЕ МОЛНЦЕА:

Достойно и праведно тѣ пѣти, тѣ ел҃гословѣти, тѣ хвалѣти, тѣ ел҃годарѣти, тѣ ел҃ покланѣти на великомъ мѣстѣ величїа твоегѡ: ты бо єси Б҃гъ неизречененъ, недовѣдомъ, невидимъ, непортижимъ, прїсно сый, такожде сый, ты и єдинородный твоѣ С҃нъ, и д҃хъ твоѣ С҃тїй. Ты ѿ небытїа въ бытїе насъ привелъ єси, и ѡпадшымъ возстѣавилъ єси паки, и не ѡстѣпилъ єси всѣ творѣ, дондеже насъ на нѣбо возвелъ єси, и цр҃тво твоє даровалъ єси вѣдущее. Ѡ сн҃хъ вѣхъ благодаримъ тѣ, и єдинороднаго твоегѡ С҃на, и д҃ха твоегѡ С҃таго, ѡ вѣхъ, ѡже вѣмы, и ѡже не вѣмы, гл҃венныхъ и негл҃венныхъ ел҃годѣанїихъ бывшихъ на насъ. Ел҃годаримъ тѣ и ѡ службѣ сїй, юже ѡ р҃цкхъ нашихъ прїати и зволелъ єси, аще и предстоѣтъ тѣ ел҃цы архѣгл҃вхъ, и тмы ѡгл҃вхъ, херубїмнъ, и серафїмнъ шестокрилатїнъ, многоочїтїнъ возвышѣица пернатїнъ.

Возглашенїе:

Повѣднѹю пѣснь поюще, копїюще, взывающе и глаголюще.

Дн҃кхъ: С҃тѣ, с҃тѣ, с҃тѣ Гд҃ь саваѡдъ, исполнь нѣбо и землѣ славы твоеѣ, ѡанна въ вышнихъ, ел҃гословенъ градїи во ѡма Гд҃не, ѡанна въ вышнихъ.

И зѣ паки дїаконъ, прїимъ с҃тѣю свѣзднїцѹ ѿ с҃таго дїакоа, творнѣтъ кр҃ста Ѧбразъ верхѹ с҃гѡ, и цѣловакъ ю помазѣтъ. Тѣже прїходнѣтъ, и стѣнѣтъ на деснѣй странѣ: и вземъ рїпидѹ въ р҃цѣ, ѡмахнѣвѣтъ чн҃хѡ со всѣмъ вниманїемъ и страхомъ, верхѹ с҃тїхъ дарѡвхъ, гакѡ не рѣети мѡхамъ, ни инѡмѹ часѡмѹ таковоѡмѹ. Аще же нѣсть рїпиды, творнѣтъ еѣ со єдинѣмъ покрѡцемъ.

СЦІЕННИКЖ МОЛНЦЕА:

Съ сїмнѣ и мы блаженными сїлами, вл҃ко человекѡлюбче, копїемъ и глаголемъ: с҃тѣ єси и пресѣтъ, ты и єдинородный

твоѣ С҃нъ, и д҃хъ твоѣ С҃тїй...

Kněz pronáší modlitbu svaté anafory:

Důstojno a spravedливо jest tebe opěvovati, tobě dobrořečiti, tebe chváliti, tobě děkovati, tobě se klaněti na každém místě panování tvého; neboť ty jsi Bůh nevýslovný, nevyzpytatelný, neviditelný, nevystižitelný, věčně jsoucí, věčně týž, ty a jednorozený Syn tvůj a Duch tvůj Svátý; ty z nejsoucna v jsoucnost přivedl jsi nás a padnuvší pozvedl jsi nás opět a neopustiv nás, činil jsi vše, až jsi nás do nebe povznesl a království své budoucí nám daroval. Za to vše děkujeme tobě i jednorozenému Synu tvému i Duchu tvému Svátému, za všechno, známé i neznámé, zjevené i nezjevené dobrodiní prokázané nám. Děkujeme tobě i za službu tuto, již jsi z rukou našich ráčil přijmouti, ačkoliv tě obsluhují tisíce archandělů, zástupové andělů, cherubínové a serafínové, šestikřídlí i mnohoocí, *ve výsostech* na křídlech se vznášející.

Kněz:

Vítěznou píseň zpívajíce, volajíce, hlásajíce a pravíce:

Věřící lid zpívá: Svátý, svatý, svatý jest Hospodin zástupů (Savaof). Plna jsou nebesa i země slávy tvé. Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně.

V této chvíli diákon, odloživ ripidu a přešed předtím kolem prestolu na levou stranu, vezme svatou hvězdicu se svatého diskosu a činí jí znamení kříže nad ním. Poté políbiv ji, složí ji a položí na svatý prestol. Pak přejde opět na pravou stranu svatého prestolu, vezme ripidu a věje jí tiše a s plnou pozorností a bázní nad posvěcovanými dary.

Kněz se modlí:

Stěmito blaženými mocnostmi i my, Vládce lidumilný, voláme a pravíme: Svátý jsi a přesvatý, ty i jednorozený Syn tvůj i Duch tvůj Svátý; svatý jsi a přesvatý, a velikolepá jest sláva tvá, jenž jsi sobě tak zamiloval svět svůj, že jsi Syna svého jednorozeného dal, aby každý, kdož věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný. Jenž přišed a naplniv veškeré záměry *tvé* s námi, v noci, v níž vydán byl aneb spíše sám sebe

vydal za život světa...

vydal za život světa, vzal chléb do svatých, přečistých a neposkrvněných rukou svých, a díky vzdav, požehnal, posvětil, rozlomil a dal svatým svým učedníkům a apoštolům, řka:

Kněz nahlas pronáší ustanovující věty tajemné večeře:

Vezměte, jezte, to jest Tělo mé, kteréž za vás lámáno jest na odpuštění hříchů.

Věřící: Amen.

Při těchto slovech kněz i diákon, který drží orar třemi prsty pravice, ukazují na svatý diskos. Po nich se s úklonou přezehnají.
(Stejně tak i při druhé větě: „Pijte z něho všichni,“ nad kalichem.)

Kněz tiše: Podobně i kalich po večeři, řka:

Kněz nahlas: **P**ijte z něho všichni, to jest Krev má Nového zákona, která se za vás a za mnohé vylévá na odpuštění hříchů.

Věřící: Amen.

Kněz se modlí:

Pamatujíce tedy na toto spásitelné přikázání a na všechno, co se pro nás stalo: kříž, hrob, třetího dne zmrtvýchvstání, na nebe vystoupení, po pravici usednutí, druhý a slavný příchod opětný, –

Kněz nahlas:

Tvoje z tvého tobě přinášíme pro vše a za vše.

Ještě přinášíme tobě...

СЕМЪ ЖЕ ГЛАГОЛЕМЪ, ДІАКОНЪ ѠЛАГАЕТЪ РІПІДЪ, Ѡ ПРЕЛОЖИ РЪЦѢ КЪ ТВОЕМЪ ВЪЗРАՄЪ,
Ѡ ПОДЪЕМЪ СЪТЪМЪ ДІАКОНЪ, Ѡ СЪТЪМЪ ПОТІРЪ, Ѡ ПОКЛОНИТЕЛЪ ѠМНІЕННІКЪ.

Діакъ: Твѣ поѣмъ, твѣ бл҃гословімъ, твѣ бл҃годарімъ, Гдѣ, Ѡ мѡлимъ ти сѧ,
Бже нашъ.

СѠЦІЕННІКЪ ЖЕ МОЛНТЕЛ:

СЦІЕ ПРИНОСИМЪ ТИ СЛОВЕСНЮ СІЮ Ѡ БЕЗКРОКНЮ СЛЪЖБЪ, Ѡ
ПРОСИМЪ, Ѡ МОЛИМЪ, Ѡ МІЛИ Сѧ ДѢЕМЪ, НИЗПОСЛІ ДХА
ТВОЕГО СЪТЪГО НА НЫ, Ѡ НА ПРЕДЛЕЖАЦЫА ДАРЫ СІА.

Ѡ ДІАКОНЪ ОУБѠ ѠЛАГАЕТЪ РІПІДЪ, Ѡ ПРИХОДИТЪ БЛИЗЪ КО ІЕРЕЮ, Ѡ ПОКЛАНИТЕЛЪ
ѠБА ТРИЖДЫ ПРЕДЪ СЪТОЮ ТРАПЕЗЮ, МОЛЦІАЕА ВЪ СЕБѢ Ѡ ГЛАГОЛУЦА:

Гдѣ, Ѡже пресѣтѧго твоего ДХА ВЪ ТРЕТІЙ ЧАСЪ АПЛОМЪ ТВОИМЪ
НИЗПОСЛАВЫЙ, ТОГО БЛАГІЙ НЕ ѠНМНІ Ѡ НАСЪ: НО ѠБНОВНІ НАСЪ МОЛЪ-
ЦИНЪ ТИ Сѧ.

Сѣтїхъ: СЕРДЦЕ ЧІСТО СОЗІЖДИ ВО МНѢ БЖЕ, Ѡ ДЪХЪ ПРАВЪ ѠБНОВНІ ВО
ОУТРОБѢ МОЕЙ.

Пѧки: Гдѣ, Ѡже пресѣтѧго твоего ДХА:

Сѣтїхъ: НЕ ѠВЕРЖИ МЕНЕ Ѡ ЛИЦА ТВОЕГО, Ѡ ДХА ТВОЕГО СЪТЪГО НЕ
ѠНМНІ Ѡ МЕНЕ.

Ѡ ПѧКИ: Гдѣ, Ѡже пресѣтѧго твоего ДХА:

ТАЖЕ ГЛАВЪ ПОКЛОНИВЪ ДІАКОНЪ, Ѡ ПОКАЗЪА СО ѠРАРЕМЪ СЪТЪМЪ ХЛѢБЪ, ГЛАГОЛЕТЪ
ТЪМЪ:

Бл҃гословнѣ вл҃ко, сѣтѣмъ хлѣбъ.

СЦІЕННІКЪ ЖЕ ВОСТАВЪ, ЗНАМЕНУЕТЪ ТРИЖДЫ СЪТЪМЪ ДАРЫ, ГЛАГОЛА:

Ѡ СОТВОРИ ОУБѠ ХЛѢБЪ СЕЙ ЧЕСТНОЕ ТѢЛО ХРІТА ТВОЕГО.

Діаконъ: ѠМІНЬ.

Ѡ ПѧКИ ДІАКОНЪ:

Бл҃гословнѣ вл҃ко, сѣтѣмъ чашъ.

Ѡ СЪЖЕ ВЪ ЧАШН СЕЙ...

Při těchto slovech diákon, odloživ ripidu, přeloží ruce ve způsob kříže, uchopí levou rukou svatý kalich, pravou pak rukou svatý diskos a pozdvihuje je do výše (činí s nimi nad antiminsem znamení kříže), skloniv při tom hlavu.

Věřící lid zpívá: Tebe opěváme, tobě dobrořečíme, tobě děkujeme, ó Pane, a modlíme se k tobě, Bože náš.

Kněz se tiše modlí:

Ještě přinášíme tobě liturgickou tuto a nekrvavou službu, i prosíme, modlíme se a snažně žádáme: Sešli Ducha svého Svatého na nás a na předložené dary tyto.

[Diákon odkládá ripidu a přistupuje blíže ke knězi. Oba se třikrát pokloní před svatým stolem a potichu při tom říkají třikrát:
Bože, očistiž mne hříšného a smiluj se nade mnou.

Kněz se vztaženýma rukama: Pane, jenž jsi přesvatého Ducha v třetí hodině apoštolům svým seslal, téhož Ducha, Blahý, neodejmi od nás, ale obnov nás, modlíci se k tobě.

Diákon první verš: Srdce čisté stvoř ve mně, Bože, a ducha pravého obnov v nitru mém.

Nato se oba pokloní a přezehnají (stejně tak i po druhém verši).

Kněz podruhé vztahuje ruce: Pane, jenž jsi přesvatého Ducha...

Diákon druhý verš: Nezamítej mne od tváře své a Ducha svého Svatého neodnímej ode mne.

Kněz potřetí vztahuje ruce: Pane, jenž jsi přesvatého Ducha...]

Poté diákon, skloniv hlavu, ukazuje orarem na svatý chléb a praví tiše:
Požehnej, vladyko, svatý chléb!

Kněz skloněn, činí postupně třikrát znamení kříže nad posvěcovanými dary.
Nejprve žehná svatý chléb, řka:

A učiň chléb tento drahocenným Tělem Krista tvého.

Diákon: Amen.

Načež diákon se skloněnou hlavou ukazuje orarem na svatý kalich a praví tiše:

A co v kalichu tomto...

И свѣщенникъ благоговѣла глаголетъ:

И ѣже въ чаши єи, чѣнѣю кровь Хрѣта твоего.

Діаконъ: ѿмнѣ.

И пакн діаконъ, показѣа и Ѡвоа сѣла, глетъ:
Благоговѣннѣ вѣко, Ѡвоа.

Свѣщенникъ же, благоговѣла Ѡвоа сѣла, глетъ:

Преложивъ дѣомъ твоимъ сѣымъ.

Діаконъ: ѿмнѣ, ѿмнѣ, ѿмнѣ.

И главо подклонивъ діаконъ свѣщенникѣ, и рѣкъ:
Поманн ма, сѣый вѣко, грѣшнаго.

Свѣщенникъ же глаголетъ: Да поманѣтъ тѣ Гдѣ Бгѣ во сѣтвѣн своѣмъ,
всєгда, нынѣ и прѣсно, и во вѣки вѣковѣхъ.

Діаконъ же рѣкъ: ѿмнѣ, преходитъ, на нѣмже пѣрвѣе стоаши мѣстѣ.

Свѣщенникъ же молитѣа:

Икоже быти причащающимъа во трезвѣннѣ дѣшнѣ, во ѡставленнѣ грѣхѣхъ, въ прѣвѣщеннѣ сѣаго твоего дѣа, во исполненнѣ сѣтвѣа нѣнаго, въ дерзновѣннѣ ѣже къ тебѣ, не въ сѣдѣ, нлѣ во ѡсѣждѣннѣ.

Ѣще приносимъ тѣ словѣснѣю єиѣ слѣжево, ѡ нѣже въ вѣрѣ почившихъ, прѣѡцѣхъ, ѡцѣхъ, патрѣарѣхъ, прѣѡцѣхъ, ѡпѣхъ, проповѣдницѣхъ, сѣнѣсѣхъ, мѣченицѣхъ, исповѣдницѣхъ, воздѣржницѣхъ, и ѡ великомъ дѣсѣ прѣвѣднѣмъ въ вѣрѣ скончавшемъа.

И прнѣмъ кадѣло, сѣенникъ возгласитъ:

Израдно ѡ прѣсѣтѣннѣ, прѣчѣстѣннѣ, прѣблагословѣннѣннѣ, славноннѣ Владычницѣ нашѣннѣ, Богородницѣ и прѣснодѣвѣ Марѣннѣ.

сѣаго ѿоанна...

Požehnej, vladyko, svatý kalich!

Kněz pak skloněn, žehná svatý kalich, řka:

A co v kalichu tomto, učiň drahocennou Krví Krista tvého.

Diákon: Amen.

Poté diákon se skloněnou hlavou ukazuje orarem na obojí a praví tiše:

Požehnej, vladyko, obojí!

Kněz, žehnaje oboje svaté předložení, dí:

Proměňiv je Duchem svým Svatým.

Diákon: Amen. Amen. Amen.

A ihned se oba přežehnají a hluboce se klanějí.

Diákon, skláněje hlavu, dí knězi:

Rozpomeň se na mne hříšného, vladyko svatý!

Kněz: Nechť rozpomene se na tebe Hospodin Bůh v království svém, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Diákon: Amen. (*Odstoupí na své původní místo.*)

Kněz se pak tiše modlí:

A by toto bylo přijímajícím ke střízlivosti duše, k odpuštění hříchů, k účastenství Svatého Ducha tvého, k naplnění království nebeského, ke smělosti před tebou, ne v soud aneb k odsouzení.

Ještě přinášíme tobě liturgickou tuto službu za ty, kteří u víře zesnuli, za praotce, otce, patriarchy, proroky, apoštoly, kazatele, evangelisty, mučedníky, vyznavače, zdrženlivce i za každou duši spravedlivou, u víře skončivší.

Kněz přijav kadidelnici, praví hlasitě:

Zvlastě za nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavnou Vládkyni naši, Bohorodici a vždycky Pannu Marii.

Za svatého proroka...

И кади́тъх предъ стѣ́ю трапéзю трѣ́жды.

Дѣ́яконъ же кади́тъх стѣ́ю трапéзѹ Ѹ́крестъх, и поминáетъх ѡ́же хѡ́цетъх живѣ́ль и мѣ́ртвѣмъ.

Дѣ́якъ по́етъх: до́сто́йно ѣ́сть ѡ́ко вои́стиннѹ, блажѣ́тъх тлѣ́ бѣ́ѹ, приноблѣ́женнѹ, и пренепо́рочнѹ, и мѣ́ръ бѣ́а нáшегѡ. Чтѣ́нѣ́ишѹ херѹ́вимъ, и слáвнѣ́ишѹ безъ сравнѣ́нѣа серафѣ́имъ, безъ и́стлѣ́нѣа бѣ́а слóва рѡ́ждшѹю, сщцѣ́ю бѣ́ѹ тлѣ́ велнчáемъ.

Дѣ́яконъ поминáетъх дѣ́птѹ́ха, сѣ́рѣчь помáнникъ о́убо́пшнѣх.

Свáщенникъ же мо́лителá:

Стѣ́агѡ ѿвáнна прорóка, предтѣ́чн и крестнѣ́телá, стѣ́ихъ слáвнѣ́их и всехвáльнѣ́их а́пль, стѣ́агѡ ѿ́мъкъ, ѣ́гѡ́же и пáмáть совершáемъ, и вѣ́рѣх стѣ́ихъ твои́хъ, ѿ́хже моли́твами по́рѣ́тн нáсъ, бѣ́же.

И помáнн вѣ́рѣх о́убо́пшнѣх ѡ́ наде́жди вои́крѣ́нѣа живото́а вѣ́чнагѡ. И поминáетъх, ѿ́хже хѡ́цетъх, о́убо́пшнѣх по именóмъ. И о́упокóй ѿ́хъ, и дѣ́же при́сѣ́щáетъх свѣ́тъх лицá твоегѡ.

Ѹ́ще мо́лимъ тлѣ́, помáнн, гдѣ́, всáкое ѣ́пѣ́кпѣ́ство правослáвнѣ́ихъ, прáвѡ прáвѣ́ишнѣ́х слóво твоегѡ ѿ́стннѣ́и, всáкое прееквѣ́терѣ́ство, ко хрѣ́стѣ́ дѣ́яко́нѣ́ство, и всáкѣ́й свáщенникѣ́скѣ́й чинѣ́х.

Ѹ́ще прино́симъ тѣ́и слóвѣ́снѹ е́ю елѹ́жеѹ ѡ́ вселѣ́ннѣ́й, ѡ́ стѣ́й собо́рнѣ́й и а́пльстѣ́й црѣ́кви, ѡ́ ѿ́же въ чистотѣ́ и четнѣ́мъ жи́тельствѣ́ пре́квѣ́аюцихъ.

Ѹ́ благовѣ́рномъ и христóлюбѣ́вомъ правослáвномъ рѡ́дѣ́ нáшемъ. дáждь ѣ́мѹ, гдѣ́, мѣ́рнѡе црѣ́тво, да и мѣ́ въ тишинѣ́ ѣ́гѡ́ тѣ́хое и безмóлвное житѣ́е поживѣ́мъ, ко всáкомъ блáгочѣ́стѣ́и и чистотѣ́.

И по пѣ́нѣ́и стѣ́а, свáщенникъ возгласáетъх:

Въ пѣ́рвѣ́х помáнн...

A kněz okuřuje třikrát před svatým prestolem.

Poté diákon okuřuje svatý prestol ze všech stran, vzpomínaje všech, jichž chce, živých i mrtvých.

Věřící lid zpívá (není-li sváteční službou předepsáno jinak):

Jest vpravdě důstojno blahoslaviti tebe, Bohorodici, vždy blahoslavenou a přečistou Matku Boha našeho. Tebe nad cherubíny ctěnější a nad serafíny bez přirovnání slavnější, bez porušení Boha Slovo porodivší, pravou Bohorodici velebíme.

Diákon čte z diptychu (což je zápis jmen pro modlitební vzpomínání) jména zesnulých.

Kněz se modlí:

Za svatého proroka, předchůdce a křtitele Jana, svaté, slavné a všechvalné apoštoly, svatého (*jméno*), jehož památku slavíme, i za všechny svaté tvé, na jejichž přímluvy navštív nás, Bože.

A pamatuj na všechny zesnulé v naději vzkříšení k životu věčnému. (*Vzpomíná jmen zesnulých, jichž chce.*) A upokoj je tam, kde svítí světlo tváře tvé. (Bože náš.)

Ještě prosíme tebe, rozpomeň se, Hospodine, na všechny pravoslavné biskupy, řádně hlásající slovo pravdy tvé, všechno kněžstvo, diákonstvo v Kristu a veškeré duchovenstvo (i mnišstvo).

Ještě přinášíme tobě liturgickou službu tuto za celý svět, za svatou, obecnou a apoštolskou církev, za ty, kteří v čistotě a počestném životě přebývají.

Za věřící a Krista milující pravoslavný rod náš. Daruj mu, Hospodine, pokojnou vládu, abychom mohli žít v klidu, tichým a pokojným životem, ve všelike zbožnosti a čistotě.

Po dokončení zpěvu věřících následuje ohlas:

Především pamatuj...

Въ пѣрвыѣхъ поманнѣ, Гдѣи, господина и Отца нашего Блаженнѣйшаго митрополита (ѿма реки) [и (высоко-) Превесла-ценнѣйшаго (архі-) епископа (ѿма реки)], егѡже [иже] дѣрѣи етѣмъ твоимъ црквамъ, въ мѣрѣ, цѣла [цѣлыхъ], чѣстна [чтнѣхъ], здрава [здравѣхъ], долгодѣнствѣюща [долгодѣнствѣющихъ], прѣво прѣваца [прѣващихъ] слово твоє и истины.

и чѣкы поитъ: и вѣхъ, и вѣ.

Діаконъ помнѣтъ поманникъ живѣхъ.
Свѣщенникъ же молнтѣ:

Поманнѣ, Гдѣи, градъ сей [вѣсь сѣю], въ немъже живѣмъ, и всѣкѣи градъ и странѣ, и вѣрою живѣщихъ въ нихъ. Поманнѣ, Гдѣи, плавающихъ, пѣтешествѣющихъ, недѣлѣющихъ, страждѣющихъ, плѣненнѣхъ, и спасеніе ихъ. Поманнѣ, Гдѣи, плодоносащихъ, и добротворѣщихъ во етѣхъ твоихъ црквахъ, и помнѣющихъ оубѡгѡ, и на вѣ нѣ милостн твоѡ ннзполаи.

и помнѣтъ по именѡмъ, иже хѡитъ, живѣхъ.

Возглашеніе:

И дѣждъ намъ еднѣмн оустѣи и еднѣмъ сердцемъ славити и воспѣвати прѣчтноє и великолѣпоє ѿма твоє, Отца, и Сѣа, и Сѣагѡ дѣа, нынѣ и прѣсно, и во вѣки вѣкѡвъ.

Діакъ: ѿмнѣ.

Свѣщенникъ, ѡбрачѣа ко дверѣмъ и благоговѣа, глаголетъ:

И да вѣдѣтъ милостн великагѡ Бѣа и Сѣа нашего Іиса Хрѣта со вѣмн вѣмн.

Діакъ: и со дѣомъ твоимъ.

Діаконъ, прѣемъ времѡ ѡ свѣщенника, и ижедѣ, етѣхъ на ѡбычномъ мѣстѣ, глаголетъ:

Вѣ етѣмъ поманѣвше, пакн и пакн мѣромъ Гдѣ помѡлимѣа.

ѡ прннееннѣхъ и ѡсвѣщеннѣхъ...

Kněz: **N**ejprve rozpomeň se, **Hospodine**, na vladyku našeho metropolitu (jméno) [i na vladyku našeho (archi-) episkopa (jméno)] a zachovej ho [je] svaté církvi své v pokoji, neporušeného [neporušené], počestného [počestné], zdravého [zdravé], dlouho žijícího [žijící] a řádně hlásajícího [hlásající] slovo pravdy tvé.

Věřící: I na všechny. (I na všechny a na vše.)

Diákon čte jména vzpomínaných živých.

Kněz se modlí za ostatní živé:

Pamatuj, Pane, na město toto [ves tuto; svatý monastýr tento], kde žijeme, a na každé město i zemi a s vírou žijící v nich. Pamatuj, Pane, na plavící se i cestující, na nemocné, trpící, zajaté a na záchranu jejich. Pamatuj, Pane, na ty, kteří přinášejí dary, a na všechny dobrodince ve svatých chrámech tvých i na pamětlivé chudých, a sešli na nás všechny milost svou.

A vzpomíná jmen živých, jichž chce.

Kněz nahlas: **A**dej nám jedněmi ústy a jedním srdcem slaviti a opěvovati nejuctívanější a velikolepé jméno tvé, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz se obrací k lidu a žehnaje mu, dí hlasitě: **A**milost velikého Boha a Spasitele našeho Ježíše Krista budiž se všemi vámi.

Věřící: I s duchem tvým.

Ektenie prosebná

Diákon vychází severními dveřmi z oltáře
a postaviv se před svaté dveře, praví:

Vzpomenuvše na všechny svaté, opět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Za přinesené a posvěcené...

Ді́нк: Гди́, поми́луй.

Ѡ при́несѣнныхъ и ѡсвѣщенныхъ честныхъ дарѣхъ, Гдѣ́ помолѡнимсѧ.

Ді́нк: Гди́ поми́луй.

Ико да члвѣколюбецъ Бгъ нашъ пріемъ ѿ во стѣ́й и прене́мый и мысленный своѣ́ жер́твенникъ, въ коню́ блгоуха́нїа дх́овнаго, вознесе́слетъ намъ бж́жественную благодѣ́ть и даръ стѣ́го дха́, помолѡнимсѧ.

Ді́нк: Гди́, поми́луй.

Ѡ и́збавитсѧ намъ ѡ всѧ́кїа ико́рби, гнѣ́ва и нѣ́жды, Гдѣ́ помолѡнимсѧ.

Ді́нк: Гди́, поми́луй.

Застѣ́пи, спасѣ́и, поми́луй и сохрани́ насъ, бж́е, твоѣ́ю благодѣ́тїю.

Ді́нк: Гди́, поми́луй.

Дне́ всегѡ соверше́нна, свѣ́та, мѣ́рна и безгрѣ́шна, оу́ Гда́ про́симъ.

Ді́нк: Пода́й, Гди́.

Игѣ́ла мѣ́рна, вѣ́рна насѣ́вника, храни́телеа дѣ́ших и члѣ́еъ нашихъ, оу́ Гда́ про́симъ.

Ді́нк: Пода́й, Гди́.

Проце́нїа и ѡста́вленїа грѣ́хѡвъ и прегрѣ́шенїй нашихъ, оу́ Гда́ про́симъ.

Ді́нк: Пода́й, Гди́.

Добрыхъ и полѣ́зныхъ дѣ́шїамъ нашимъ, и мѣ́ра мѣ́рови, оу́ Гда́ про́симъ.

Ді́нк: Пода́й, Гди́.

Проче́е вре́мѧ живо́та нашегѡ въ мѣ́рѣ́ и пока́нїи́ сконча́ти, оу́ Гда́ про́симъ.

Ді́нк: Пода́й, Гди́.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za přinesené a posvěcené drahocenné Dary k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Aby lidumilný Bůh náš, přijav je na svatý nadnebeský a duchovní oltář svůj jako příjemnou vůni duchovní, seslal nám Božskou blahodat a dar Svatého Ducha, modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom vysvobozeni byli od všelikého soužení, hněvu a nouze, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí (milostí) svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom celý den dokonale, svatě, pokojně a bez hříchů strávili, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za anděla pokoje, věrného vůdce, ochránce duší a těl našich, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za odpuštění a prominutí hříchův a poklesků našich Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za to, co je dobré a užitečné duším našim, a za mír světa Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Abychom ostatní čas života svého v pokoji a pokání skončili, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za křesťanské skonání...

Хрѣтіанскіа кончіны животѧ nášегѡ, безколѣзненны, непостыдны, мѣрны ѡ добрагѡ ѡбѣта на стрѣшнѣмъ сѣдїици Хрѣтѡвѣ просімъ.

Лїкъ: Подїи, Гдн.

Соединѣніе вѣры, ѡ причастїе Сѣагѡ Дѣа ѡспросїше, сѧмн себѣ, ѡ дрѣгъ дрѣга, ѡ вѣсь живѡтѣ нашѣ Хрѣтѣ Бѣгѣ предадїмъ.

Лїкъ: Тебѣ, Гдн.

Свѣщенникъ же молїтъ:

Тебѣ предлагаемъ живѡтѣ нашѣ вѣсь ѡ надеждѣ, вѣко человекѡлюбче, ѡ просімъ, ѡ молїмъ, ѡ мїли сѧ дѣемъ, сподѡбн нашѣ причастїтїсѧ нѣныхъ твоїхъ ѡ стрѣшныхъ тѣлнхъ, сѧ свѣщенныа ѡ дѣховныа трапѣзы, сѧ чїстою совѣстїю, во ѡставленїе грѣхѡвѣ, во прощенїе согрѣшенїй, во ѡбщенїе Дѣа Сѣагѡ, во наследїе црѣтїа нѣнагѡ, во дерзновѣнїе ѣже кѣ тебѣ, не во сѣдѣ нлѣ во ѡсѣжденїе.

Свѣщенникъ возгласїтъ:

И сподѡбн нашѣ, вѣко, со дерзновѣнїемъ, не ѡсѣжденнѡ смѣтн причывѣтн тебѣ, нѣнаго Бѣа Ѡца, ѡ глаголѣтн.

Лїдїе: Ѡче нашѣ, ѡже ѣси на нѣбѣхъ, да стїтїсѧ ѡмѧ твоѣ, да прїидѣтѣ царствїе твоѣ: да вѣдѣтѣ вола твоѡ, ѡакѡ на нѣбѣ, ѡ на землї. Хлѣбѣ нашѣ насѣщный дѣждѣ намѣ днѣсь, ѡ ѡстави намѣ долги нашѣ, ѡкоже ѡ мы ѡставлѣемъ должникѡмъ нашимъ: ѡ не введї насѣ во ѡсѣшенїе, но ѡзбѣви насѣ ѡ лѣкавагѡ.

Свѣщенникъ:

Икѡ твоѣ ѣсть црѣтво, ѡ сїла, ѡ слава, Ѡца, ѡ Сѣа, ѡ Сѣагѡ Дѣа, нынѣ ѡ прїснѡ, ѡ во вѣкн вѣкѡвѣ.

Лїкъ: ѡмїнь.

Свѣщенникъ: Мнѣрѣ вѣемъ.

Лїкъ: ѡ дѣовн твоѡмѣ.

Глѣкѣ вѣашѣ...

Za křesťanské skonání života našeho, bez bolesti, bez zahanbení, v pokoji a za dobré zodpovídání se na hrozném soudu Kristově prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Sjednocenost ve víře a účastenství Ducha Svatého vyprosviše, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz se modlí:

Tobě poručíme veškerý život náš i naději, Vládce lidu-milný, i prosíme, modlíme se a snažně žádáme: Učiň nás hodnými účastniti se s čistým svědomím nebeských tvých a strašných Tajin, tohoto posvátného a duchovního stolování, na odpuštění hříchů a prominutí poklesků, ke společenství Ducha Svatého, k dědictví království nebeského, ke smělosti před tebou, ne v soud nebo v odsouzení.

Kněz hlasitě se vzhůru vztaženými rukama: **A** učiň nás hodny, Vládce, abychom s důvěrou neodsouzeně směli vzývatí tebe, nebeského Boha Otce a říkati:

Lid: Otče náš, jenž jsi na nebesích! Posvěť se jméno tvé, přijď království tvé, buď vůle tvá jako v nebi tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dejž nám dnes a odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme viníkům našim, a neuvoď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.

Kněz: **N**eboť tvé jest království, moc i sláva, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz žehnaje lidu: **P**okoj všem!

Věřící: I duchu tvému.

Diákon: **S**kloňte hlavy své před Hospodinem.

Věřící: Před tebou, Hospodine.

Děkujeme tobě, Králi...

Діако́нх: Главкѣ ка́ша Гдѣи приклонѣте.

Діа́кх: Тебѣ, Гдѣи.

Сціѣнникх мо́лител:

Блгода́римъ тѣ, Црѣю невидимый, ѣже неисчѣтною твоєю́ си́лою всѣмъ содѣ́тельствовалъ єси, ѣ мно́жествомъ мѣлоути твоєѣ ѿ немытѣлѣ вхъ вытѣе всѣмъ привѣлъ єси: самъ влѣко, съ нѣеє прѣзри на подклони́ша тебѣ главкѣ своѣ, не ко подклони́ша плѣти ѣ кро́ви, но тебѣ стра́шному Бгѣ. Ты оубо, влѣко, предлежѣицамъ вре́мъ на́мъ ко благоє ѣзравнѣи, по коегѣже своєй по́требѣ: пла́вающимъ сплѣвай, пѣтешѣствѣюцимъ спѣтешѣствѣи, недѣгѣющимъ ѣсцѣлѣи, врачѣмъ дѣши ѣ тѣлѣєсх.

Козглаше́нїе:

Блгода́тїю, ѣ щедро́тами, ѣ челоуѣколю́бїемъ єдино́роднагѣ Сна твоєгѣ, съ нимъже влѣгословѣнъ єси, со прѣсѣ́тымъ ѣ влѣгѣмъ ѣ животоуворѣщимъ твоимъ дѣхомъ, нынѣ ѣ прѣснѣ, ѣ ко вѣки вѣкѣмъ.

Діа́кх: ѣминь.

Сціѣнникх же мо́лител:

Бонми, Гдѣи Іисе Хрѣте Бже на́шъ, ѿ сѣгѣ жили́ца твоєгѣ, ѣ ѿ прѣстола сла́вы царствѣлѣ твоєгѣ, ѣ прѣидѣ ко єже ѿсвѣтѣти на́сх, ѣже горѣ со о́цѣмъ сѣдѣи, ѣ зде на́мъ невидимѣ спрѣвыѣлѣи: ѣ сподо́би держа́вною твоєю́ рѣкою прѣпода́ти на́мъ прѣчи́стоє тѣло твоє ѣ чѣстнѣю кро́вь, ѣ на́ми вре́мъ лю́демъ.

Бже, ѿчи́сти мѣ...

Kněz se modlí:

Děkujeme tobě, Králi neviditelný, jenž jsi nepředstavitelnou mocí svou vše vytvořil a podle hojné milosti své z ničeho k jsoucnosti přivedl. Sám, Vládce, shlédni s nebes na ty, kteří sklonili hlavy své před tebou, neboť nesklonili se před člověkem, ale před tebou, Bohem strašným. Ty, Vládce, cokoli nás očekává, tedy k dobrému všem spravuj, jak je komu zapotřebí: plav se s plavícími, spolucestuj s cestujícími a nemocné zhoj, lékaři duší i těl.

Kněz: **B**lahodatí a slitovností i lidumilností jednorozného Syna svého, s nímž blahosloven jsi, spolu s přesvatým, blahým a oživujícím Duchem svým, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz se modlí:

Slyš nás, Pane Ježíši Kriste, Bože náš, ve svatém sídle svém a na prestole slávy království svého. Přijď posvětit nás, jenž nahoře s Otcem na trůně sedíš a zde s námi neviditelně spolupřebýváš. Rač milostivě vladařskou rukou svou podat přečisté Tělo své a drahocennou Krev nám, a skrze nás lidu všemu.

Bože, očistiž mne...

Сѣи моли́тъвѣ глаго́лемѣй, діаконъ сто́и прѣдъ сѣ́и ми двѣрьми, ѡподе́жетъ ѡра́ремъ крѣговѣдш. Та́же покланя́етъ свѣщенникъ, подо́внѣ ѡ діаконъ, на нѣмже сто́итъ мѣстѣ, глѡща та́инш, тры́жды:

Бѣже, ѡчи́тити мѧ грѣшнаго, ѡ помнѣши мѧ.

Ѣгда́ же вѣднѣхъ діаконъ сѣщенника простира́юща рѣцѣ, ѡ прикаса́юща сѣ́омъ хлѣбъ, ко ѣже сотвори́ти свѣто́е возноше́нїе, возглася́етъ:

В ѡн мѣмъ.

Сѣщенникъ же, возносѧ сѣ́и хлѣбъ, возглася́етъ:

Сѣ́а сѣ́и мѣмъ.

Ліи́к: Ѣди́нъ сѣ́х, ѣди́нъ гдѣ, іисъ хрѣ́то́сѣ, ко сла́вѣ бѣа ѡ́ца, а́минь.

Ѣ пою́тъ ліи́цы кіншникъ днѣ, Ѣли сѣ́агш.

Діаконъ же вхѡднѣхъ ко сѣ́и олтарѣ, Ѣ стѣвѣ ѡдеснѣю свѣщенника держа́щагш сѣ́и хлѣбъ, глаго́летъ:

Раздрокнѣ, влѣко, сѣ́и хлѣбъ.

Сѣщенникъ же раздроклѧ Ѣ на четы́ре чѣсти со вниманіемъ Ѣ благоговѣніемъ, глаго́летъ:

Раздроклѣетсѧ Ѣ раздѣлѣетсѧ агнецъ бѣ́и, раздроклѣемый Ѣ нераздѣлѣемый, всегда́ іадомый Ѣ нникогда́же Ѣжди́вѣемый, но причаща́ющысѧ ѡсвѣща́и.

Діаконъ же, показѧ ѡра́ремъ сѣ́и потнѣрь, глаго́летъ:

Ѣспѡлни, влѣко, сѣ́и потнѣрь.

Сѣщенникъ же взѣмъ горѣ лежѧщю чѣстнѣю, іа́же, іисѡ, твори́тъ сѧ нѣю крѣтъ верхѣ сѣ́агш потнѣрѧ, глаго́ла:

Ѣсполне́нїе дѣ́ха сѣ́агш.

Ѣ та́кш вла́етъ ко сѣ́и потнѣрь.

Діаконъ: а́минь.

Ѣ прѣмла чеплотѣ, глаго́летъ кш сѣщенникъ:

Бѣгословнѣ, влѣко, чеплотѣ.

Бѣгословѣнна чеплотѧ сѣ́и хлѣбъ...

Zatímco se kněz takto modlí, diákon, stojící před svatými dveřmi, se opasuje orarem křížem přes prsa. Pak oba říkají tiše na svém místě:

Bože, očistiž mne, hříšného, a smiluj se nade mnou. (Třikrát. Přitom se pokaždé pokřijují a ukloní.)

Když kněz vztahuje ruce ke svatému chlebu a dotýká se jej, aby učinil svaté pozdvihování, zvolá diákon:

Pozor mějme!

Kněz pak zbožně pozdvihne svatý chléb, volaje:

Svaté svatým.

Věřící: Jeden Svatý, jeden Pán, Ježíš Kristus, k slávě Boha Otce. Amen.

Věřící lid dále zpívá zpěv ke svatému přijímání (kinonikon), jak se to náleží dle dne v týdnu, svátku či památky slaveného svatého.

Diákon vchází jižními dveřmi do oltáře a postaviv se po pravici kněze, držícího svatý chléb, praví:

Rozdrob, vladyko, svatý chléb!

Kněz rozlamuje svatý chléb opatrně a zbožně na čtyři části a dí:

Drobí a rozděljuje se Beránek Boží, jenž se drobí a nedělí, povždy se požívá a nikdy neubývá, ale přijímající posvěcuje.

(O drobení svatého Beránka viz v příloze této knihy na str. 163.)

Diákon pak ukazuje orarem na svatý kalich a praví:

Naplň, vladyko, svatý kalich!

Kněz, vzav svrchu ležící část »IS«, činí s ní kříž nad svatým kalichem, řka:

Plnost Ducha Svatého.

A vkládá ji do svatého kalicha.

Diákon: Amen.

A vzav horkou vodu, praví knězi:

Požehnej, vladyko, vroucnost.

Požehnána budiž vroucnost...

Сщ҃енникъ же кѣго словаетъ, глагола:

Бл҃гословѣнна теплотѣ ст҃ыхъ твоихъ, всегда, нынѣ и прѣсно,
и во вѣки вѣковъ, аминь.

И діаконъ виваетъ, ѣлико довольно, кр҃тосвѣдѣннѣ внѣтрѣ ст҃аго почина,
глагола:

Теплотѣ вѣры испольнѣ д҃ха ст҃аго, аминь.

И ѡстаивнѣ теплотѣ, стоитъ малѣ подаль.

Сщ҃енникъ же глаголетъ: діаконе, прѣстѹпи.

И прѣидѣхъ діаконъ творитъ поклонѣннѣ благоговѣннѣ, проелъ прощеніѣ.
Сщ҃енникъ же держѣ ст҃ый хлѣкъ, даетъ діаконѣ: и цѣловѣхъ діаконъ
подающѣю ѣмѣ рѣкъ, прѣемлетъ ст҃ый хлѣкъ, глагола:

Преподѣждь мнѣ, вѣко, ч҃тнѣе и ст҃ѣе ч҃кло Гд҃а и Бга и Спса нашегѣо Ииса
Хртѣ.

Сщ҃енникъ же глаголетъ:

Имѣхъ, свѣщеннодіаконѣ преподѣтелъ ч҃тнѣе и ст҃ѣе и прѣч҃тѣе ч҃кло Гд҃а и
Бга и Спса нашегѣо Ииса Хртѣ, во ѡставленіѣ грѣхѣвѣхъ ѣгѣо, и въ жнзнь
вѣчнѣю.

И ѡходитъ еозадѣ ст҃ымъ трапѣзы, приклоннѣхъ главѣ, и молнитъ ѣакѣ и св.
щенникъ.

Подобнѣе взѣмъ и свѣщенникъ ѣдинѣ ч҃стнѣцѣ
ст҃аго хлѣка, глаголетъ:

Чтнѣе и прѣстѣе ч҃кло Гд҃а и Бга и Спса нашегѣо Ииса Хртѣ
преподѣтелъ мнѣ, имѣхъ, свѣщенникѣ, во ѡставленіѣ
грѣхѣвѣхъ моихъ, и въ жнзнь вѣчнѣю.

И приклоннѣхъ главѣ молнитъ, глагола:

Вѣрѣю, Гд҃и, и неповѣдѣю, ѣакѣ ты ѣси конѣтиннѣ Хртѣе,
Снхъ Бга живѣгѣо, прѣидѣый въ мнрѣ грѣшннѣхъ спасчнѣ, ѡ ннхъже
пѣрвнѣ ѣемъ ѣзхъ: ѣще вѣрѣю, ѣакѣ сѣ самѣе ѣсть прѣч҃тѣе
ч҃кло твоѣ, и сѣ ѣсть самѣа ч҃стнѣа крѣвь твоѣ. Молѣю

ѡубѣо ч҃стѣ: помнѣши мѣ...

Kněz, žehnaje vřelou vodu, dí:

Požehnána budiž vroucnost svatých tvých, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Diákon pak vlévá, kolik je potřeba, na způsob kříže do svatého kalicha, řka:

Vrroucnost víry plna Ducha Svatého. Amen.

Odloživ zbylou horkou vodu, stojí poblíž.

Kněz pak říká: Diákone, přistup!

Diákon přistoupiv, pokloní se zbožně, prosí za odpuštění a pokládá pravou ruku dlaní vzhůru na levou dlaň se slovy:

(Hle, přistupuji k nesmrtelnému Králi a Bohu našemu.) Podej mi, vладыko, drahocenné a svaté Tělo Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista.

Kněz pak (rozpůliv opatrně částici »CHS«) vezme svatý chléb, dává jej diákonovi na dlaň a praví:

Diákonu (jméno) podává se drahocenné a svaté a přečisté Tělo Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista, na odpuštění hříchů jeho a k životu věčnému.

Diákon, polbiv podávající ruku, přijímá svatý chléb (na složené dlaně) a odchází zpět, stane ze severní strany svatého prestolu; tam, skloniv hlavu, modlí se spolu s knězem: Věřím, Pane, a vyznávám...

Kněz: **H**le, přistupuji k nesmrtelnému Králi a Bohu našemu.

Kněz podobně jako diákon vezme jeden díl z částice »CHS« svatého chleba, vloží si jej na pravou dlaň, řka:

Drahocenné a přesvaté Tělo Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista podává se mně, knězi (jméno), na odpuštění hříchů mých a k životu věčnému.

A skloniv hlavu, modlí se (společně s diákonem či ostatními duchovními):

Věřím, Pane, a vyznávám, že ty jsi vpravdě Kristus, Syn Boha živého, jenž jsi přišel na svět spasit hříšníky, z nichž první jsem já. Věřím také, že toto jest samo přečisté Tělo tvé a toto

jest sama drahocenná Krev...

оубо текѣ: помнѣи мѧ, и прости ми прегрѣшєнїѧ моѧ
вѡльнаѧ и невѡльнаѧ, ѣже слѡвомѧ, ѣже дѣломѧ, ѣже
вѣдѣнїемѧ и невѣдѣнїемѧ: и сподѡби мѧ невоужденно
причаститиѧ пречїстѣхѣ твоѣхѣ тѣннствѧ, во ѡставленїе
грѣхѡвѣхѣ и во жизнь вѣчнѡю.

Тѧже: Вечерн твоѧ тѣнныѧ, днесь оубо бжїи, причастника мѧ
прїимнї: не ко врагѡмѧ твоѣмѧ тѣннѡ повѣмѧ, ни лобзанїѧ
тѣ дамѧ ѣкѡ їсѡда, но ѣкѡ разбойникѣ исповѣдаю тѧ: помнї
нї мѧ, Гдїи, во црѣтвїи твоѣмѧ.

Да не во сѡдѧх ѡнѡ во ѡужденїе вѡдетѣ мнѣ причащенїе стѣхѣ
твоѣхѣ тѣннѣхѣ, Гдїи, но во ѡщєленїе души и тѣла.

И такѡ причащѧетѣ во рѣкѧхѣ держимаго со стѣхомѣ и вєщѣмѣ
оутверженїемѣ. Тѧже востѧвѣ, прїемлетѣ оубѡма рѣкѧма еѣ покровцемѣ стѣи по-
тѣрь, и причащѧетѣ трижды и з негѡ, глагола:

Чтныѧ и стѣѧ крѡве Гдѧ бгѧ и спѣѧ нашегѡ їисѧ хрѣтѧ,
причащѧюсѧ ѧзѣ рѣкѣ бжїи, сщєнникѣ ѡмѣхѣ, во ѡставленїе
грѣхѡвѣхѣ моѣхѣ, и во жизнь вѣчнѡю, ѧминѣ.

И такѡ свои оутѣнѣ, и сщєннаго потѣрѧ во рѣкѣ держимымѣ покровцемѣ
(плѧтомѣ) ѡтѣрь, и глаголетѣ:

Гѣ прикоснѣѧ оутѣнѧмѣ моѣмѣ, и ѡнѣметѣ беззакѡнїѧ
моѧ, и грѣхѣи моѧ ѡчїститѣ.

Тѧже призываетѣ дїакѡна, глагола: дїакѡне, прїстѣпнї.

И дїакѡнѣ прїходнтѣ и поклонѧетѣ ѡдїноѡ, глагола:

Се прїхождѣ кѣ безсмертнѡмѣ црѣю. **И:** Преподѧждѣ мнѣ, владыко,
честнѡю и стѣю крѡвѣ Гдѧ и бгѧ и спѣѧ нашегѡ їисѧ хрѣтѧ.

И глаголетѣ сщєнникѣ:

Причащѧетѣ рѣкѣ бжїи дїакѡнѣ, ѡмѣхѣ, чтныѧ и стѣѧ крѡве Гдѧ и бгѧ и
спѣѧ нашегѡ їисѧ хрѣтѧ, во ѡставленїе грѣхѡвѣхѣ твоѣхѣ, и во жизнь
вѣчнѡю.

Бѧгодарїмѣ тѧ, вѣко...

jest sama drahocenná Krev tvá; i modlím se proto k tobě: Smiluj se nade mnou a odpusť mně hříchy mé úmyslné i neúmyslné, jichž slovem či skutkem, vědomě i nevědomě jsem se dopustil, a učiň mne hodným neodsouzeně přijmouti přečisté tvé Tajiny na odpuštění hříchů a k životu věčnému.

A dále: Za účastníka večere své tajemné, Synu Boží, přijmiž mne dnes; neboť nezjevím tajemství nepřátelům tvým, aniž políbení tobě dám jako Jidáš, ale jako onen lotr vyznávám tebe: Rozpomeň se na mne, Pane, v království svém.

Aby nebylo mně v soud nebo zatracení přijímání svatých tvých Tajin, ó Pane, ale k uzdravení duše i těla.

A tak přijímají kněz i diákon Tělo Páně, jež drží na rukou, s bázní a pevnou vírou. Pak se kněz napřímí, vezme iliton (liturgický ubrousek), oběma rukama uchopí svatý kalich a přijímá z něj třikrát se slovy:

Drahocennou a svatou Krev Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista přijímám já, služebník Boží, kněz (jméno), na odpuštění hříchů svých a k životu věčnému. Amen.

Nato osuší svá ústa a okraj svatého kalicha ilitonem, který drží v ruce, políbí svatý kalich a dí:

Hle, dotekl se úst mých, snímá nepravosti mé a očišťuje od hříchů mých.

Pak vyzve diákona slovy:

Diákone, přístup!

Diákon přistoupí a jednou se pokloní, řka: Hle, znovu přistupuji k nesmrtelnému Králi a Bohu našemu. **A hned:** Podej mi, vладыko, drahocennou a svatou Krev Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista.

Kněz pak dáváje diákonu pít ze svatého kalicha, praví:

Přijímá služebník Boží, diákon (jméno), drahocennou a svatou Krev Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista, na odpuštění hříchů svých a k životu věčnému.

Přijímajícímu diákonu kněz říká: Hle, dotekl se úst tvých, snímá nepravosti tvé a očišťuje od hříchů tvých.

Děkujeme tobě, lidumilný...

Причащёнъ же діаконъ, глетъ цїенникъ:

Сѣ причоудиша оустнѣ твоѣ, и ѡиметъ беззаконїа твоѣ,
и грѣхѣ твоѣ ѡчиститъ.

[Зри] Подобаѣтъ вѣдати, ѣко аще естъ хотѣнїи причащатиса стѣхъ тѣхъ,
раздроблетъ цїенникъ двѣ части стѣго агнца ѡставшиа, ѣже, Нѣ, и ѣже Кѣ,
на малыя частицы, ѣко кѣти вѣмъ причащеникомъ довольна, и тѣкомъ вла-
глетъ ихъ во стѣю чашѣ. И покрываѣтъ стѣи потїрѣ покрѡвцемъ, (подѡнѣ и на
стѣи днѣкохъ возлагаетъ свездїицѣ и покрѡвцы).

Таже глаголетъ молїтвѣ:

Блгодарїмъ тѣ, вѣко члвкѡлюбче, блгодѣтелю дѣшхъ нѣ-
шнхъ: ѣко и въ настоѣщїи дѣнѣ сподѡбїлхъ єси насъ нѣ-
ныхъ твоїхъ и безмѣртныхъ тѣнствѣхъ. Исправїи насъ пѣтъ,
оутвердїи ны во стѣрѣ твоѣмъ вѣдѣ, соблюди насъ живѡтъ,
оутвердїи насѣ стѣопы, молїтвѣми и молѣньми славыа Бѣи
и принодѣвы Мрїи, и вѣхъ стѣхъ твоїхъ.

И тѣкомъ ѡверзїютъ двѣри стѣго олтарѣ. И діаконъ, поклонївша єдиноу,
прїемлетъ потїрѣ со благоговѣнїемъ, и прихѡдитъ во двѣри, и возноєт стѣи по-
тїрѣ, показвѣтъ и людемъ, глагола:

Со стѣрахомъ вѣїнмъ и вѣроу причѣспїте.

Лїкъ: Блгословѣнъ градїи во ѣма Гдѣ, Бгѣ Гдѣ, и гвїеѣ намъ.

Таже причѣспїютъ хотѣнїи причащатиса: и тѣкомъ ѣдѣтъ єдинъ по єдиноу,
и поклоняютсѣ со вѣщѣмъ оумленїемъ и стѣрахомъ, согбеннѣ рѣцѣ къ
перемъ ѣмѣце: таже прїемлетъ вѣертвѣннѣмъ тѣи.

Цїенникъ же причащѣєт єго (по ѡвѣчаню ѡ тѣла и крѡве гдѣи,
со вѣкнѣмъ ѡпасствомъ) глаголетъ:

Причащѣетсѣ рѣвѣ вѣїи, ѣмкѣ, чѣтнѣгѡ и стѣгѡ тѣла и
крѡве Гдѣ и Бгѣ и Спѣса насѣгѡ Іисѣ Хрїтѣ, во ѡставлѣнїе
грѣхѡвѣхъ и въ жїзнь вѣчнѣю.

И діаконъ ѡтирѣет ѣмѣ оустнѣ плѣтомъ: и цѣлѣетъ причащѣвнѣмъ стѣю
чашѣ, и поклонївша ѡхѡдитъ.

И тѣкомъ причащѣютсѣ вѣи.

Ѡмыи, Гдѣ, грѣхѣи...

Je potřeba vědět, že jsou-li přítomni věřící, kteří budou přijímat svaté Tajiny, rozdrobí kněz dvě zbylé části svatého Beránka («NI» a »KA») na malé částičky, aby stačily pro všechny přijímající, a vloží je do svatého kalicha. Z nich se podává přijímání. Svatý kalich pokrývá pokrovcem (ubrouskem).

Děkujeme tobě, lidumilný Vládce, dobrodinče duší našich, že jsi i dnes uznal nás hodnými nebeských a nesmrtelných Tajin. Spravuj cestu naši, upevni nás všechny v bázni své, zachovej život náš a upevni kroky naše na přímluvy a prosby slavné Bohorodice a vždycky Panny Marie i všech svatých tvých.

Před svatým přijímáním věřících se otevírají svaté dveře, diakon, pokloniv se jednou, vezme zbožně kalich od kněze, stane ve svatých dveřích, pozdvihuje kalich se svatými Tajinami před lidem a zvolá:

S bázní Boží (s láskou) a u víře přistupte!

Věřící: Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně. Bůh jest Hospodin a zjevil se nám.

Věřící, kteří jsou náležitě připraveni ke svatému přijímání, se shromažďují před svatým ambonem, pod kalichem, a modlí se jedněmi ústy poslední modlitbu před svatým přijímáním:

Věřím, Pane, a vyznávám, že jsi ty vpravdě Kristus, Syn Boha živého...

K přijímání přistupují jeden po druhém, klanějí se a s veškerým vnitřním pohnutím i bázní skládají ruce na prsou do podoby kříže, a tak přijímají Božské Tajiny.

Kněz podává svaté přijímání (Těla a Krve Páně, jak je obvyklé, s veškerou opatrností), řka:

Přijímá služebník Boží (jméno) drahocenné a svaté Tělo a Krev Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista na odpuštění hříchů a k životu věčnému.

Diakon (nebo přísluhující) přidrží mezi kalichem a ústy přijímajícího rozprostřený iliton, jímž pak každému ihned po přijímání osuší ústa. Přijímající poté políbí svatý kalich dole, a podstoupiv, pokloní se a pokřížuje; pak odchází. Podobně i ostatní přijímající.

Smyj, Pane, hříchy...

По причащеніи же, входитъ іерей ко еѣйи Олтарѣ, и поставлѣетъ еѣла на еѣчкѣхъ престолѣ.

Тогда пріемъ діаконъ еѣйи діскоузъ верхѣ еѣаго почирѣ, и глагола возкрѣсныхъ пѣснн еѣа:

Возкрѣсѣніе Хрѣтово видѣвши, поклонимъ еѣомѣ Гдѣ Иисѣ, ѣдиномѣ безгрѣшномѣ. Хрѣтѣ твоемѣ поклонѣемъ Хрѣте, и еѣтоѣе возкрѣніе твое поѣмъ и славимъ: ты ко ѣси бѣхъ нашихъ, развѣчѣ тебе иного не знаѣмъ, има твое именѣемъ. Пріидите вси вѣрніи, поклонимъ еѣомѣ Хрѣтоѣ возкрѣнію: еѣ ко пріиде крѣтомѣ радостѣ всемѣ мирѣ. Вегда благословѣцѣ Гдѣ, поѣмъ возкрѣніе ѣго: распѣтѣ ко претерпѣвѣ, смертѣю смертѣ разрѣши.

Свѣчїи, свѣчїи, новыи іерусалиме, слава ко Гдѣ на чекѣ возїа. Ликѣи нынѣ, и веселимъ сїоно: ты же чѣла краѣшїи бѣе, ѡ корѣнїи рѣчѣа твоеѣ.

Ѧ пасха велиа, и свѣщенїиша, Хрѣте! Ѧ мѣдросте, и слово бѣжїи и сіло! Подавай намъ истѣе тебе причащѣтїи, въ невечѣрнѣмъ дни царѣтѣа твоеѣ.

Ѧчирѣетъ еѣо гѣкою сѣло дѣрѣе, со вниманїемъ и кѣгоговѣнїемъ, глагола словеса еѣа:

Ѧмыи, Гдѣ, грѣхїи поминѣвшихъ заѣ кровїю твоеѣю чертнѣю, мѣтѣами еѣихъ твоихъ.

И покрывѣетъ еѣйи почирѣ покрѣвцемъ, подѣкѣ и на еѣйи діскоузъ возлагѣетъ свѣздицѣ и покрѣвцы. (Тѣже глаголетъ мѣтѣвѣ: Благодаримъ тѣа, вѣко чѣвѣколюкѣе, кѣгодѣтелю дѣши нашихъ:)

Сїѣнникъ же благословѣетъ люди, приглагола возгѣенѣо:

Спасїи, бѣе, люди твоѣ, и благословїи достоѣнїе твое.

Вознесїа на нѣса, бѣе...

Sbor nebo ostatní věřící zpívají: Tělo Kristovo přijměte, z pramene nesmrtelnosti okuste.

Když poslední připravený věřící přijme svaté Tajiny, ukončí se toto pění chvalozpěvem:

Alleluja, alleluja, alleluja.

Po ukončení přijímání odchází kněz do oltáře a postaví svatý kalich na svatý prestol. Není-li přijímajících, diákon ihned po slovech: „S bázní Boží...“ odevzdá svatý kalich knězi, který jej postaví na svatý prestol.

Diákon rovněž odejde do oltáře a vzav svatý diskos, drží jej nad svatým kalichem a říká následující paschální písně:

Vzkříšení Kristovo spatřivše, pokloňme se svatému Pánu Ježíši, jedinému bezhříšnému. Kříži tvému klaníme se, Kriste, a svaté vzkříšení tvé opěváme a slavíme, neboť ty jsi Bůh náš, kromě tebe jiného neznáme a jméno tvé zýváme. Pojďte, všichni věrní, pokloňme se svatému Kristovu vzkříšení, neboť hle, skrze kříž přišla radost celému světu. Vždycky blahoslovíce Pána, opěváme vzkříšení jeho, neboť ukřižování přetrpěv, smrtí smrt zničil.

Skvěj se, skvěj se, nový Jerusaleme, neboť září na tobě sláva Hospodnova. Plesej nyní a vesel se, Sione! Ty pak, přečistá Bohorodice, ozdob se slávou ze vzkříšení toho, jehož jsi porodila!

Ó, Pascho veliká a nejposvátnější, Kriste! Ó, Moudrosti a Slovo Boží a Sílo! Daruj nám opravdověji tebe přijímat v bezvečerném dni království tvého.

Stírá svatou hubkou důkladně, pozorně a se zbožností, co je na diskose (částěčky za svaté a za živé i zesnulé), do kalicha, řka tiše:

Smyj, Pane, hříchy zde vzpomenutých svou drahocennou Krví na přímluvy svatých svých.

Pokrývá svatý kalich pokrovcem, uloží na svatý diskos svatou hvězdici, svatou lžičku a ostatní pokrovce. Pokud ji ještě neříkal, tedy nyní kněz říká děkovnou modlitbu: „Děkujeme tobě, lidumilný Vládce, dobrodinče duší našich...“

Kněz, postaviv se do svatých dveří a žehnaje lid, dí přitom hlasitě:

Spasiž, Bože, lid svůj a požehnej dědictví svému.

Povznesl ses na nebesa...

И ѡбращающе дїаконы же и сщїенники къ еѣѣи трапѣзѣ, и кадиѣтъ сщїенники
трижды, глагола въ себѣ:

Вознесѣла на небѣа, Бже, и по всей землѣ слава твоѣа.

Лїкъ же поѣтъ:

Видѣхомъ свѣтъ истинный, прїахомъ дха неѣаго, ѡбрѣтохомъ вѣрѣ
истиннѣю, нераздѣльнѣи Трїцѣ поклонѣемѣа: ча во насъ спасаѣ еѣтъ.

Таже взѣмъ сщїенники еѣи дїаконы, возлагѣтъ на главѣ дїакона, и дїаконы
прїемъ и со благоговѣнїемъ, зра внѣ къ двѣремъ, ничтѣже глагола, ѡходѣтъ въ
предложѣнїе, и поставлѣтъ и. сщїенники же поклонѣмѣа, и прїемъ еѣи почтѣрь,
и ѡбращѣа къ двѣремъ, зра на лѣдн, глаголетъ таинво:

Благовословѣнъ Бгъ нашъ:

и возгласѣо:

Бсегдѣа, нынѣ и прїсѣно, и во вѣки вѣкѣо въ.

Лїкъ: ѡмнѣ.

Да исполнатѣа ѡста наша хвалѣнїа твоѣа, Гдн, ѣкво да поѣмъ славу
твоѣа, ѣкво сподобѣа еѣи насъ причастїтѣа еѣи твоимъ, бжест-
веннымъ, безсмѣртнымъ и животворѣющимъ таиннамъ, соключѣ насъ во
твоѣи еѣи весь дѣнь побчѣтѣа правдѣ твоѣи. ѡмнѣа, ѡмнѣа,
ѡмнѣа.

*и ижедѣ дїаконы свѣрною двѣрїю, и стѣкъ на ѡбывномъ мѣстѣ,
глаголетъ:*

**Прѣстї прїимше бжественныхъ, еѣихъ, прѣчѣтыхъ, безсмѣртныхъ,
небесныхъ и животворѣщихъ, страшныхъ Хрѣтовыхъ таиннъ, достѣн-
но благодаримъ Гда.**

Лїкъ: Гдн, помнѣи.

Застѣпнѣ, спасѣ, помнѣи и сохрани насъ Бже твоѣю блгодѣтїю.

Лїкъ: Гдн, помнѣи.

**Дѣнь весь совершѣнъ, еѣтъ, мїренъ и безгрѣшенъ испросѣше, самн
себѣ и дрѣгъ дрѣга, и весь живѣтъ нашъ Хрѣѣ Бгѣ предадимъ.**

ѣкво ча еѣи ѡскачѣнїе...

Kněz se obrací ke svatému prestolu, třikrát okuřuje svaté Dary na oltáři, řka potichu:

Povznesl ses na nebesa, Bože, a po celé zemi se *rozšířila* sláva tvá.

Věřící zpívají: Viděli jsme světlo pravé, přijali jsme Ducha nebeského, našli jsme víru pravou, nerozdílné Trojici klaníme se, neboť ta spasila nás.

Potom kněz vezme svatý diskos, postaví jej na hlavu diákona a diákon uchopiv jej zbožně, stane ve svatých dveřích, pohledí z nich ven (k lidu), a odchází k žertveníku, na který diskos postaví. Kněz, pokloniv se, vezme svatý kalich, činí jím kříž nad antiminsem, říkáje tiše:

Požehnaný jest Bůh náš.

Poté stane ve svatých dveřích a žehnaje svatým kalichem lidu, zvolá:

Vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

A odejde k žertveníku, na který svatý kalich postaví, a přijav kadidelnici, třikrát jej okouří. Pak se postaví opět před svatým prestolem.

Věřící zpívají: Ať naplněna jsou ústa naše opěvováním slávy tvé a chválením tebe, ó Pane, že jsi uznal nás za hodné účastniti se svatých tvých Božských, nesmrtelných a oživujících Tajin. Zachovej nás v posvěcení svém, abychom po celý den učili se pravdě tvé. Alleluja, alleluja, alleluja.

Kněz skládá antimins. Diákon vychází severními dveřmi z oltáře a postaví se před svaté dveře, pronáší ektenii:

Povznesme se! Přijavše Božské, svaté, přecisté, nesmrtelné, nebeské a oživující strašné Tajiny Kristovy, důstojně děkujeme Hospodinu.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodati svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Celý den dokonalý, svatý, pokojný a bezhříšný vyprosivše, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme!

(Pokřížovav se a pokloniv se, odstoupí před ikonu Spasitele.)

Neboť tys posvěcení...

Діікс: Тевѣ, Гдн.

Іерей же прѣмѡ держѧ ѣвѣліе, согнѣвѧ антїмїнесѧ, творїтѣ надї нїмѧ крѣтѧ.

Возгласїетѣ:

Гдѣ ты ѣсї ѡсвѣщенїе наше, и тевѣ слава возсылаемѧ, Ѡцѣ, и снѣ, и спѣомѣ дхѣ, нынѣ и прїсно, и во вѣки вѣкѡвѣ.

Діікс: ѡмнїнь.

Іерей: **С**ѧ мїромѣ и зыдемѧ.

Діікс: Ѡ именн Гдн.

Дїаконѣ: **Г**дѣ помолїмѧ.

Діікс: Гдн, помолї.

Млѣтва замвѡннаѧ возгласїенѡ:

Блгоеловѣлїи блгоеловѣцїиѧ тѣ, Гдн, и ѡсвѣцїлїи на тѣ ѡуповѣцїиѧ, спасї лѡди твоѣ, и блгоеловї достоїнїе твоѣ, исполнїе цркви твоѣѧ сохранї, ѡсвѣтї лѡвѣцїиѧ блгоулїїе дѡмѣ твоѣѡ: ты тѣхѣхѣ воспрїелїи бжїетвенноу твоѣю сїлю, и не ѡстѣвї насѣ ѡуповѣцїиѧ на тѣ. Мнрѣ мїровн твоѣмѣ дѣрзї, цѣрквѣмѣ твоїмѣ, свѣщеннїкѡмѣ, вѡннїтѣвѣ, и вѣѣмѣ лѡдемѣ твоїмѣ. Іѣкѣ всѣкое дѣлїе блго, и всѣкѣ дѣрѣ совершѣнѣ свѣше ѣсїтѣ, сходїи ѡ тевѣ Ѡцѣ свѣтѡвѣ: и тевѣ слава, и блгодарѣнїе, и поклонѣнїе возсылаемѧ, Ѡцѣ, и снѣ, и спѣомѣ дхѣ, нынѣ и прїсно, и во вѣки вѣкѡвѣ.

Діікс: ѡмнїнь.

Тѣже: Бѣдн їмѣ Гднѣ: трїжды.

И ѡлѡмѣ лг: Блгоеловѣлю Гдѣ:

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz složiv svatý antimins, drží zpřímá svaté evangelium. Činí jím pak nad složeným antiminsem kříž a praví hlasitě:

Kněz: **N**eboť tys posvěcení naše, a tobě slávu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz, požehnav se, políbí svaté evangelium a vychází svatými dveřmi za ambon, řka:

Odejďeme v pokoji.

Věřící: Ve jménu Páně.

Diákon, obrácen mírně ke svatým dveřím: **K**Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Kněz, postaviv se pod ambonem, modlí se
za ambonovou modlitbu (nahlas):

Hospodine, jenž blahoslovíš ty, kdož dobrořečí tobě, a posvěcuješ ty, kdož doufají v tebe, spasiž lid svůj a požehnej dědictví svému, zachovej plnost církve své, posvěť ty, kdož milují krásu domu tvého, proslav je Božskou mocí svou, a nepouštěj nás, doufající v tebe. Uděl pokoj světu svému, církvím svým, kněžím, vlasti naší a všemu lidu svému. Neboť všeliké dání dobré a každý dar dokonalý shůry jest, sestupující od tebe, Otce světél, a tobě chválu, díky a úctu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Věřící: Budiž jméno Hospodinovo blahosloveno... **(Třikrát)**

Nyní je možno číst žalm 33. / 34. a rozdávat antidor.

Požehnání Hospodinovo...

Молитвѣ же глаголемѣй, діаконъ стоитъ на деснѣй странѣ предъ ѿбразами вѣли хр҃га, держѣ ѿрарь своѣ, главѣ приклонъ, до совершенїа мѣтвѣ: сѣи же скончавшейся, сщ҃енникъ оубо входитъ ст҃ыми дверьми, и ѿшедъ въ предложенїе, глаголетъ нартолицѣю мѣтвѣ:

Мѣтвѣ, глаголемаѣ внигда потребити ст҃а:

Исполненїе закона и пророковъ самъ сѣи, хр҃те бже нашъ, исполненный всѣ ѿческое емотренїе, исполни радости и веселїа сердца нашего, всегда, нынѣ и прїсно, и во вѣки вѣковъ.

Діаконъ же вшедъ и самъ еверною страню, потреблетъ ст҃а со страхомъ, и со великими оутвержденїемъ.

[Зри] Сщ҃енникъ же изшедъ, даетъ людемъ антїдворъ.

По скончанїи же ѿлама, и раздаанїи антїдвора, глаголетъ:

Благословенїе Гд҃не на васъ, тогѡ влгодатїю и члвѣколюбїемъ, всегда, нынѣ и прїсно, и во вѣки вѣковъ.

Лїкъ: ѿмїнь.

Сщ҃енникъ: Слава тебѣ, хр҃те бже, оупоканїе наше, слава тебѣ.

Лїкъ: Слава, и нынѣ: Гд҃и, помилѣи, трїжды. Благослови.

Сщ҃енникъ: Хр҃тосъ истинный бг҃ъ нашъ, мѣтвѣами пречтѣгѣа своеѣ мѣтвѣ (и прѡчѣа), иже во ст҃ыхъ ѡцѣа нашегѡ архїепїсѣпа константїна града ѿвѣа златѡсѣтагѡ: и ст҃агѡ илїкѣ (сг҃ѡже сѣтъ храмъ), и ст҃агѡ илїкѣ (сг҃ѡже сѣтъ день), и ст҃ыхъ праведныхъ вг҃ѡсѣѣ ѿвакїма и ѿнны, и вѣсѣхъ ст҃ыхъ, помилѣтѣи и спасѣтѣи насъ, ѿкѡ влгъ и члвѣколюбѣцѣа.

Лїкъ же многолѣтѣтѣвѣтѣа.

И сщ҃енникъ, вшедъ во ст҃ый ѡлтарь, еволачитѣа евоцїенныѣ ѡдѣжды, глаголетъ влгодарѣтвенныѣ молитвѣи.

Нынѣ ѿпѣаеши...

Diákon při zaambonové modlitbě stojí před ikonou Spasitele, drže orar svůj a hlavu skloněnou do ukončení modlitby. Na konci jejím se pokřičuje spolu s knězem a odejde severními dveřmi k žertveníku, aby zde požil zbylé svaté Dary s bázní a velkou úctou.

Kněz po ukončení modlitby vejde do oltáře svatými dveřmi a říká nad diákonem modlitbu ke spotřebování svatých Darů:

Ty jediný jsi naplněním Zákona a proroků, Kriste Bože náš, vyplniv veškerý úmysl Otcův, naplň radostí a veselím srdce naše, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Kněz vychází a rozděljuje lidem antidor (u nás se to většinou nekoná). Po dokončení čtení žalmu a rozdání antidoru požehná.

**Kněz (ve svatých dveřích žehnaje lidu): Požehnání Hospodino-
vo na vás, blahodati a lidumilnosti jeho, vždycky, nyní
i příště, až na věky věkův.**

Věřící: Amen.

**Kněz (čelem ke svatému prestolu): Sláva tobě, Kriste Bože,
naděje naše, sláva tobě!**

Věřící: Sláva Oci i Synu i Svatému Duchu, i nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen. Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj. Požehnej!

Kněz vezme naprestolní žehnací kříž, vychází před svaté dveře a pronáší propuštění, žehnaje lid:

(Vstavší z mrtvých) **K**ristus, pravý Bůh náš, na přímluvy přečisté Matky své, svatých slavných a všechvalných apoštolů, svatého otce našeho Jana Zlatoústého, arciepiskopa cařihradského, svatých ... **(jejichž jest chrám tento a jejichž památku dnes slavíme)** a svatých spravedlivých (bohorodičů) Jáchyma i Anny, i všech svatých, nechť smiluje se nad námi a spasí nás jako blahý a lidumil.

Věřící: Amen.

Věřící u nás většinou přistupují pro požehnání a políbit svatý kříž.

(V některých krajích se zpívá mnoholetí biskupům apod.)

Kněz se vrací do svatého oltáře. Zavírají se svaté dveře a zatahuje opona.

Kněz svléká posvátná roucha. Čtou se modlitby po svatém přijímání.

Po tom říká kněz (může říkat žalmista):

Nyní propouštíš...

Таже: Нынѣ ѿпѣцаѣши: Трисѣ́ое. ꙗко О́че на́ших:

**Ўпѣтительный тропарь,
гласъ ѿ:**

оуѣтѣ твои́хъ ꙗкоже свѣтлостѣ о́гнѧ возей́авши кѧгодѣть,
вселеннѣю просвѣтѣти: не среволю́бѣа мѣрови сокрѣвница сниска, высо-
тѣ на́мъ смиреномѣдрѣа показѧ. Но твои́ми словесы́ наказѣа, О́че
ѿо́анне Златоѣсте: моли́ гло́ва Хрѣ́та Бѣа, спастѣ́са дѣшѣамъ на́шими.

**Гла́ва: Кондакъ,
гласъ ѿ.**

Ѿ ны́сѣхъ прѣ́ахъ ѣ́и кѣ́е́ствени́ю кѧгодѣть, ꙗко твои́ма оуѣтѣма вѣа
оу́чиши поклонѣ́тисѧ въ Трѣ́цѣ́ ѣ́диномѣ Бѣ́ѣ, ѿо́анне Златоѣсте,
вселе́женне прѣ́бене, доетѣ́ишѣ хвѣ́лимъ тѣ́а: ѣ́и во настѣ́вникѣ, ꙗко
кѣ́е́ствени́ма ѣ́ава́а.

**ꙗ ны́нѣ,
кѣ́торѣ́диченъ:**

Предстѣ́тельство хрѣ́сти́анъ непорѣ́дное, ходѣ́тайство ко Творцѣ́ не-
прелѣ́жное, не прѣ́зри грѣ́шныхъ молѣ́нѣи гласы́: но предварѣ́, ꙗко
клагѣ́а, на по́моць на́сѣ вѣ́рнѣо зовѣ́щихъ тѣ́а: оу́корѣ́ на молѣ́твѣ́,
ꙗ потѣ́нисѧ на оу́молѣ́нѣе, предстѣ́тельствѣ́юци прѣ́сенѣо Бѣ́е, чтѣ́щихъ
тѣ́а.

ꙗли́ ѣ́це хѣ́щени, рцы́ ꙗ днѣ́ тропарь.

Гѣ́ди, помѣ́аѣи, кѣ́. Четвѣ́тѣ́ишѣю: Гла́ва, ꙗ ны́нѣ:

ꙗ творѣ́тѣ ѿпѣтѣ.

Потре́бнѣишѣ же дѣ́акѣ́ стѣ́а со вѣ́кими о́пасѣ́немъ, ꙗко ничемѣ́ ѿ свѣ́ло
дрѣ́внѣишнѣхъ плѣтѣ́хъ крѣ́пнѣа, ꙗли́ ѡ́ртѣ́тисѧ, налѣ́авъ во стѣ́ю чашѣ́ ѿ вина ꙗ
воды, ꙗ потре́бнѣа, ꙗ сопрѣ́тавъ гѣ́кою вѣ́о мокротѣ́. Таже слагѣ́тѣ стѣ́а
сѣ́ды вкѣ́пѣ́, ꙗ ѡ́бвѣ́зѣа ѿ́хъ, полагѣ́тѣ на о́бѣ́чнѣомъ мѣ́стѣ́, глагѣ́ла:
Нынѣ́ ѿпѣцаѣши: ꙗ прѣ́чал, ꙗкоже ꙗ цѣ́нникѣ. ꙗ ѡ́мываѣ́тѣ рѣ́ки на
о́бѣ́чнѣомъ мѣ́стѣ́, ꙗ поклонѣ́ва вкѣ́пѣ́ со цѣ́нникѣомъ, творѣ́тѣ ѿпѣтѣ, ꙗ
кѧгодѣ́ра́це кѣ́а ѡ́ вѣ́хъ ꙗсѣ́дѣтѣ.

Конѣ́цъ кѣ́е́ствени́ма лѣ́тѣ́рѣ́и стѣ́аго ѿо́анна Златоѣстаго.

Nyní propouštíš... *Trisagion až po Otčenáš*

Závěrečný tropar a kondak sv. Janu Zlatoústému:

Blahodať z úst tvých, jako zář ohně se zaskvěvší, osvítila celý svět, poklady nezištnosti jemu nalezla a výsost pokory nám ukázala; avšak uče nás slovy svými, otče Jene Zlatoústý, pros Slovo, Krista Boha, aby spasil duše naše. (8. hlas)

»Sláva ...«

S nebes přijal jsi blahodať Božskou a ústy svými učíš všechny klaněti se v Trojici jedinému Bohu, Jene Zlatoústý, nejblaženější, ctihodný, důstojně chválíme tebe, neboť ty jsi vůdce, jenž zjevuje věci Božské. (6. hlas)

»I nyní ...« (Závěrečný bohorodičný kondak, 6. hlas)

Nezahanbitelná zastánkyně křesťanů, jistá prostřednice u Stvořitele, nepřeslechni prosebné hlasy hříšníků, ale předejdi, dobrotivá, ku pomoci nám, tebe věrně vzývajícím. Pospěš k příměluvě, pros za nás horlivě, neboť ty, Bohorodice, vždy ochraňuješ ty, kteří uctívají tebe.

Může se zpívat i tropar dne.

Hospodi, pomiluj (*dvanáctkrát*). Tebe nad cherubíny ctěnější...
Sláva... I nyní... *A malé propuštění.*

Diákon spotřebuje svaté Tajiny s velkou opatrností, aby ve svatém kalichu nezůstal nebo nevypadl ven ani nejmenší drobeček, vlévaje do něj trochu vína a pak vody, opatrně jimi vyplachuje svatý kalich, požívaje vše. Poté vytře veškerou vlhkost ze svatého kalicha svatou houbou (a svatým ubrouskem). Potom skládá všechny liturgické nádoby k sobě, pokrývá je (či zabaluje) a ukládá je na patřičné místo.

Říká spolu s knězem: Nyní propouštíš... A následující. Umývá si ruce (i ústa) na obvyklém místě (stejně jako kněz to činí hned po svatém přijímání), klaní se spolu s knězem a po propuštění odcházejí, za všechno vzdávající díky Bohu.

Konec Božské liturgie sv. Jana Zlatoústého.

**Ўпѣсты
днѣвнїи во всю
седмїцу, по ѡбычаю
сѣтъѣа восточныа цр҃кве.**

Вх недѣлю на оўтрени:

Вокресенїи и зъ мѣртвыхъ Хр҃тосѣ истинный Бг҃хъ нашъ, молитвами пречѣтыа своеѣ Мѣре, сѣтъѣхъ славныхъ и всехвальныхъ аплхъ: и прѡчала, **ѣакоже выше писано** (иже во сѣтъѣхъ ѡтсѣцъ нашихъ Меѡдѣа и Квѣрїла, оўчителей словенскїхъ: сѣтъѣго равноапѡстольнаго великаго кнѣза Растислава: иже во сѣтъѣхъ ст҃ротѣрпцевъ кнѣза Вачеслава и кнѣгини Людмїлы: прѣбныхъ и бг҃оносныхъ ѡтсѣцъ нашихъ Іѡанна Чешскаго и Прокѡпа Сазавскаго: священномученика Горѣзда: сѣтителѣ неповѣдника Ялѣѣа Карпаторѣскаго) и прѡчала, **ѣакоже выше писано.**

Во сѣтъѣи лѣтѣср҃гїи ѡпѣсты тѡйже, **ѣакоже** и на оўтрени, приглашѣетѣ же и сѣтъѣго, сѣго кывѣетѣ лѣтѣср҃гїа, Златошѣтаго, и Васїла великаго.

Вх недѣлю вѣчера, и вх понедѣльникъ на оўтрени:

Хр҃тосѣ истинный Бг҃хъ нашъ, млтвами пречѣтыа своеѣ Мѣре, предстѣтельствы честныхъ нбныхъ силъ безплѡтныхъ: сѣтъѣхъ славныхъ и всехвальныхъ аплхъ, (и сѣтъѣхъ храма, и днѣ:) и сѣтъѣхъ праведныхъ бг҃ооцъ Іѡакїма и Янны, и всѣхъ сѣтъѣхъ, помнѣетѣ и спасѣтѣ насѣ, **ѣакѡ** блг҃хъ и человекѡлюбцевъ.

Zakončení liturgie (propuštění) pro jednotlivé dny v týdnu

V neděli:

Vstavší z mrtvých, Kristus, pravý Bůh náš, na přímluvy přečisté Matky své, svatých slavných a všechvalných apoštolů, svatého otce našeho Jana Zlatouštěho, arciepiskopa pražského, svatých ... *(jejichž jest chrám tento a jejichž památku dnes slavíme)* (i svatých otců našich Cyrila a Metoděje, učitelů slovanských, sv. Rostislava, knížete moravského, sv. kníže a mučedníků Václava a Ludmily, muč. Orosie, ctihodných a bohonosných otců našich Ivana Českého a Prokopa Sázavského, světitele mučedníka Gorazda Českého a Moravsko-slezského, novomučedníků českých i světitele mučedníka Stanislava, světitele vyznavače Alexije Karpatského) a svatých spravedlivých (bohorodičů) Jáchyma i Anny, i všech svatých, nechť smiluje se nad námi a spasí nás jako blahý a lidumil.

V pondělí:

Kristus, pravý Bůh náš, na přímluvy přečisté Matky své, úctyhodných nebeských mocností beztělesných, svatých slavných a všechvalných apoštolů... *(Dále jako v neděli.)*

V úterý:

Kristus, pravý Bůh náš, na přímluvy přečisté Matky své, svatého slavného proroka, Předchůdce a Křtitele Jana, svatých slavných a všechvalných apoštolů... *(Dále jako v neděli.)*

Ve středu:

Kristus, pravý Bůh náš, na přímluvy přečisté Matky své, mocí uctívaného a oživujícího Kříže, na přímluvy svatých slavných a všechvalných apoštolů... *(Dále jako v neděli.)*

Ve čtvrtek:

Kristus, pravý Bůh náš, na přímluvy přečisté Matky své, svatých slavných a všechvalných apoštolů, svatého otce našeho Mikuláše, arcibiskupa Myr Likejských, divotvůrce... *(Dále jako v neděli.)*

Вх понедѣльникихъ вѣчера, ѿ во вторниихъ на оутрени:

Хрѣтосъ истинный Бгъ нашъ, молитвами пречистыа своєа Мѣре, честнаго славнаго пророка, предтечи ѿ крестителя Іоанна, стыхъ славныхъ ѿ всехвалныхъ апостолъ: ѿ прѡчал.

Во вторниихъ вѣчера, ѿ вх ередъ на оутрени:

Хрѣтосъ истинный Бгъ нашъ, молитвами пречистыа своєа Мѣре, силою честнаго ѿ животворцаго крѣта, стыхъ славныхъ ѿ всехвалныхъ апостолъ: ѿ прѡчал.

Вх ередъ вѣчера, ѿ вх четвертокъ на оутрени:

Хрѣтосъ истинный Бгъ нашъ, молитвами пречистыа своєа Мѣре, стыхъ славныхъ ѿ всехвалныхъ апостолъ, ѿже во сватыхъ оца нашихъ Николаа архієпископа, мѡраѡкїйцаго члдотворца: ѿ прѡчал.

Вх четвертокъ вѣчера, ѿ вх пятѡкъ на оутрени:

Хрѣтосъ истинный Бгъ нашъ, молитвами пречистыа своєа Мѣре, силою честнаго ѿ животворцаго крѣта, стыхъ славныхъ ѿ всехвалныхъ апостолъ: ѿ прѡчал.

Вх пятѡкъ вѣчера, ѿ вх сѣквѡтъ на оутрени:

Хрѣтосъ истинный Бгъ нашъ, молитвами пречистыа своєа Мѣре, стыхъ славныхъ ѿ всехвалныхъ апостолъ, стыхъ славныхъ ѿ добропокидныхъ мучениковъ, прѣбныхъ ѿ бгоносныхъ оцъ нашихъ, [ѿ стѡго храма ѿ дне,] стыхъ праведныхъ бгосцъ Іоакима ѿ ѡнны, ѿ вѣхъ стыхъ, помилуетъ ѿ спасетъ насъ: ѿ прѡчал.

ѿ во вѣсѣдмїцѣ на стѣнѣ литѡргїи кывають ѡпшеты, ѡкоже предписана, на вечерни ѿ на оутрени по днехъ: точию прилагаетъ ѿ стѡго ѡма, сѡже сѣтъ литѡргїа, сїце: ѿже во стыхъ оца нашихъ Іоанна, архієпископа константина града, златоустога.

Вѣдомо вѣди ѿ сѣмъ: ѡкоже ѡдѣже сѣтъ храма сѣса Хрѣта, рѣткѡ, ѿ ѿ бгоавлєнїе, ѿ ѿ вознесенїе, ѿ прѡчал, вх сѣдмїчнохъ ѡпшѣтѣ не возгласають нїкогда праздничныхъ ѡпшѣты, точию возгласаетъ праздничный ѡпшѣтъ вх день праздника, ѿ до ѡданїа: ѿ во вѣсѣ годѣ токмѡ, Хрѣтосъ истинный Бгъ нашъ: ѿ прѡчал по дню.

V pátek:

Kristus, pravý Bůh náš, na přímluvy přečisté Matky své, mocí uctívaného a oživujícího Kříže, na přímluvy svatých slavných a všechvalných apoštolů... *(Dále jako v neděli.)*

V sobotu:

Kristus, pravý Bůh náš, na přímluvy přečisté Matky své, svatých slavných a všechvalných apoštolů, svatých vítězoslavných mučedníků, ctihodných a bohonosných otců našich... *(Dále jako v neděli.)*

V průběhu celého týdne se používá na svaté liturgii stejné propuštění, jako je předepsáno na ten den pro večerní a jitřní bohoslužbu, avšak s tím rozdílem, že při liturgii se do propuštění vkládá jméno svatého otce, jehož liturgie se právě konala: „svatého otce našeho Jana Zlatouštího, arciepiskopa města Konstantinova“ (resp. „arcibiskupa konstantinopolského“ či „cařihradského“).

Známo budiž: v chrámech zasvěcených Kristu Spasiteli (např. Narození Páně, Zjevení Páně, Nanebevstoupení apod.) – při propuštění v obyčejném týdnu nepoužívají se sváteční propuštění. Pouze v den svátku a v následujících dnech až do opuštění svátku se mohou pronášet propuštění náležející k danému svátku. V průběhu roku se říká jenom: (Vstaví z mrtvých) Kristus, pravý Bůh náš... (A dále podle dne v týdnu a dne v roce.)

**Ἐπιφάνεια τῶν ἄγγελων
ἐν τῇ νύκτι τῆς ἑσπερίας,
ἐν τῇ λειτουργίᾳ τοῦ ἱεροῦ
(ἑπιφάνεια: ἐπιφάνεια).**

На Рѣтвѣ Хрѣтѣ:

(**Входное:** Изъ чрева прежде денницы родиша тѣ, клѣтца Гдѣ и не расклетца: ты іерей во вѣках по чинѣ Мелхиседеиковѣ.)

Иже въ вертепѣхъ родивыйся, и въ яслехъ возлегъ, нашего ради спасенія, Хрѣтосъ истинный Бгъ нашъ: и прочее до конца.

На Бгѣовленіи:

(**Входное:** Бгословенъ градъ въ йма Гдне, бгословихомъ въ изъ домъ Гдна, Бгъ Гдѣ и іавнѣа намъ.)

Иже во Іорданѣхъ креститиша изволный ѿ Іѡанна, нашего ради спасенія, Хрѣтосъ истинный: и прочее до конца.

На Скрѣщеніи:

(**Входное:** Сказѣ Гдѣ спасеніе свое, предъ іазыки ѿкры прѣвдъ свою.)

Иже во ѡблѣтихъ прѣнаго сѹмеѡна носитиша изволный, нашего ради спасенія, Хрѣтосъ истинный: и прочее до конца.

Въ недѣлю Цвѣтнннн:

(**Входное:** Бгословенъ градъ въ йма Гдне, бгословихомъ въ изъ домъ Гдна, Бгъ Гдѣ, и іавнѣа намъ.)

Zakončení liturgie (propuštění) na svátky Páně

Připojeny jsou i verše, které o některých svátcích na malém vchodu říká kněz či diákon ihned po „Velemoudrost, povznesme se!“

Na Narození Páně:

(Verš na malém vchodu: Z lůna před jitřenkou zrodil jsem tebe, přísáhl Hospodin a nebude toho želeť; ty jsi kněz navěky podle řádu Melchisedechova!)

Jenž pro naše spasení v jeskyni se narodil a v jesle se položil, Kristus, pravý Bůh náš... *(Dále jako v neděli.)*

Na Zjevení Páně:

(Verš na malém vchodu: Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně; žehnáme vám z domu Hospodinova. Bůh jest Hospodin a zjevil se nám!)

Jenž pro naše spasení v Jordáně od Jana křtiti se ráčil, Kristus, pravý Bůh náš... *(Dále jako v neděli.)*

Na Obětování Páně (Setkání Páně se Simeonem):

(Verš na malém vchodu: Zvěstoval Hospodin spasení své, před pohany odkryl spravedlnost svou.)

Jenž pro naše spasení na loktech spravedlivého Simeona nositi se ráčil, Kristus, pravý Bůh náš... *(Dále jako v neděli.)*

Na neděli Květnou:

(Verš na malém vchodu: Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně. Žehnáme vám z domu Hospodinova. Bůh jest Hospodin a zjevil se nám!)

Jenž pro naše spasení na oslátko se posaditi ráčil, Kristus, pravý Bůh náš... *(Dále jako v neděli.)*

V neděli Paschy a po celý Svatý světlý týden:

(Verš na malém vchodu: Ve chrámech dobrořečte Bohu, Hospodinu, kdož pocházíte z vyvoleného lidu jeho!)

Vstavší z mrtvých, Kristus, jenž smrtí smrt překonal a jsoucím ve hrobech život daroval, pravý Bůh náš... *(Dále jako v neděli.)*

Ve svátek Nanebevstoupení Páně:

(Verš na malém vchodu: Vznel se Bůh s jáсотem, Hospodin za zvuku rohu.)

Иже на жребѣти ѿ бл҃г҃и свѣсти и зволѣвый, нашего ради спасенїа,
Хр҃тосѣ истинный: и прочее до конца.

Въ недѣлю Пасхи, и во все свѣтлыю седмицу:

(**Входное:** Въ цѣрквахъ благоеловите б҃га, Гд҃а ѿ истощникъ
израилевыхъ.)

Хр҃тосѣ воскресий и з мѣртвыхъ, смертїю смертъ поправий, и сс-
цымъ во гробѣхъ животъ даровавий, истинный б҃гъ нашъ:

На Вознесенїе:

(**Входное:** Взыде б҃гъ въ вознѣшенїи, Гд҃ь во славѣ тр҃шнѣ.)

Иже во славѣ вознесыйсѣ ѿ насъ на небо, и ѡдеснѣю седый б҃га
и ѿца, Хр҃тосѣ истинный: и прочее до конца.

Въ недѣлю Пятидесятны:

(**Входное:** Вознесѣа Гд҃и силою твоєю, воспоемъ и поемъ силы твоѣ.)

Иже въ видѣнїи ѿгненныхъ азѣкъ съ нб҃сѣ низпославый пресѣго
д҃ха, на стѣнахъ своихъ оученикѣ и аплы, Хр҃тосѣ истинный: и прочее.

На Превраженїе:

(**Входное:** Гд҃и, послѣ свѣтъ твоѣй, и истинѣ твоѣ, чѣмъ на свѣтѣ,
и введѣста мѣ въ горѣ стѣю твоѣ.)

Иже на горѣ двѣрствѣ превраженыйсѣ во славѣ, предъ стѣми
своими оученикѣ и аплы, Хр҃тосѣ истинный: и прочее до конца.

Всемирное Воздвиженїе четнаго и животворцаго Кр҃ста:

(**Входное:** Возносите Гд҃а б҃га нашего, и поклоняйтеся подножїю ногѣ
его, ѣкѣ свѣто сътъ.)

Хр҃тосѣ истинный б҃гъ нашъ, молитвами пречистыа своеа Мѣре,
силою четнаго и животворцаго кр҃ста, стѣхъ славныхъ и все-
хвальныхъ апостолъ: и прочее.

Jenž se slávou od nás na nebesa vystoupil a po pravici Boha Otce sedí, Kristus, pravý Bůh náš... *(Dále jako v neděli.)*

O svátcích Svatodušních:

(Verš na malém vchodu: Povstaň, Hospodine, ve své moci. Budeme zpěvem oslavovat sílu tvou!)

Jenž ve způsobu ohnivých jazyků s nebe seslal přesvatého Ducha na svaté své učedníky a apoštoly, Kristus, pravý Bůh náš... *(Dále jako v neděli.)*

Na Proměnění Páně:

(Verš na malém vchodu: Hospodine, sešli světlo své a pravdu svou, abych byl poučen jimi a uveden na svatou horu tvou!)

Jenž na hoře Tábor před svatými svými učedníky i apoštoly slavně se proměnití ráčil, Kristus, pravý Bůh náš... *(Dále jako v neděli.)*

Zakončení svaté liturgie na svátky přesv. Bohorodice:

(V neděli: Vstavší z mrtvých) Kristus, pravý Bůh náš, na přímluvy přečisté Matky své, svatého otce našeho Jana Zlatoústého, arcibiskopa města Konstantinova i všech svatých, nechť smiluje se nad námi a spasí nás jako blahý a lidumil.

Dodatek – svátek Povýšení svatého Kříže:

(Verš na malém vchodu: Vyvyšujte Hospodina, Boha našeho, a kořte se u podnoží jeho, neboť svaté jest!)

Kristus, pravý Bůh náš, na přímluvy přečisté Matky své, mocí uctívaného a oživujícího Kříže, na přímluvy svatých slavných a všechvalných apoštolů... *(Dále jako v neděli.)*

Poznámka:

Sváteční propuštění se používá pouze v den svátku a ve dnech následujících až do opuštění svátku. Pokud mají některé večerní nebo jitřní bohoslužby (např. ve dnech Velkého týdne) své zvláštní propuštění, je uvedeno v řádu těchto bohoslužeb (viz v Triodu bohoslužby Velkého týdne a večer neděle svatodušní).

МЛТКВЫ НА ВСА́КШЮ НЕ́МОЦЬ.

ВрачѸ дѸши и телѣхъ, со оумилѣнемъ въ сердцѣхъ содѣрѸшенномъ къ тебѣхъ припадаемъ и стѣна́ще вопіемъ ти: исцѣли колѣзни, оубрачѸи стѣрати дѸши и тѣлесъ рабо́въ твои́хъ [или дѸши и тѣла рака твоегѡ] (**и́мѣхъ**): и прости́ и́мъ [или ѣмѸ] ѣакѡ благосердъхъ всѧ прегрѣшеніа, вольнаа и невольнаа, и скорѡ въздвѣгни ѿ Ѡдра колѣзни, молимъ ти еа, оуслыши и помилѸи.

Не хочѧи смѣрти грѣшныхъ, но ѣже обрати́ти еа и живы́ми бы́ти, пощади и помилѸи рабо́въ твои́хъ [или рака твоегѡ] (**и́мѣхъ**): милостиве, запрети́ колѣзни, оцѣви всю стѣратъ и весь недѸгъ, оутоли зѸмѸ и Ѡгнь, и прости́ крѣпкъшю твою рѸкъ, и ѣакоже ѣаировѸ дщѣрь ѿ Ѡдра колѣзни въздвѣгни и здравы́хъ [или здра́ва] предѣтави, молимъ ти еа, оуслыши и помилѸи.

На вса́коѡ проше́ние.

Бще молимъ тебѣ, Го́сподѸ Бо́гѸ на́шемѸ, ѣже оуслы́шат еа глагѸ молѣнна на́шего и моли́ткѡ, и помилѡвати рабо́въ твои́хъ (**и́мѣхъ**): благода́тию и щедро́тами твои́ми, и исполнѣти всѧ проше́нна и́хъ, и прости́ти и́мъ всѧ согрѣшеніа вольнаа и невольнаа, благопрѣч-нымъ же бы́ти моля́мъ и милостына́мъ и́хъ предъ престо́ломъ Влады́чества твоегѡ, и покрѸти и́хъ ѿ все́хъ врагѸ видныхъ и невидныхъ, ѿ вса́кѣа напѣсти, бѣды и скорби, и недѸговъ изка-вити, и пода́ти здра́вие еа долгодѣнствнемъ. Рцѣмъ вси: Го́споди, оуслы́ши и помилѸи.

При́зри, Влады́ко Человеколю́бче, милостивнымъ ти Ѡкомъ на рабы́ твоѧ [на рака твоегѡ] (**и́мѣхъ**): и оуслы́ши моле́нна на́ша, еа вѣрою приносѣмаа, ѣакѡ самъ рекъхъ ѣси: всѧ ѣлика мола́ще еа просѣте, вѣрѸйте ѣакѡ прѣимете, и вѸдетъ вамъ, и па́ки: просѣте и да́теа вамъ. Сегѡ же ра́ди и мы, аще и недостѡйни́и, оупова́юще на ми-лостъ твою, про́симъ: пода́ждь бла́гостъ твою рабо́мъ твои́мъ [рабѸ твоемѸ] (**и́мѣхъ**): и исполни бла́га желанна ѣгѡ, мирно же и ти́хо въ здра́вѣи и долгодѣнствѣи всѧ дни ѣгѡ соблюди. Рцѣмъ вси: скорѡ оуслы́ши и милостивно помилѸи.

Modlitby vkládané za uzdravení nemocných

Lékaři duší a těl, s pokorným a zkroušeným srdcem klaníme se tobě a vzýváme tebe: Zhoj nemoci a uzdrav utrpení duše i těla služebníků svých (*služebníka svého*) (**jmenuj**) a odpusť jim (*mu*) jako milosrdný veškerá provinění úmyslná i neúmyslná, a pospěš pozdvihnout je (*ho*) s lože; modlíme se k tobě, vyslyš nás a smiluj se.

Milostivý Hospodine, jenž nechceš smrti hříšníků, ale chceš, aby se obrátili a živi byli, smiluj se nad služebníky svými (*služebníkem svým*). Odežeň utrpení, zastav všechna muka a vyléč jakoukoliv nemoc; uhas horečku a utiš zimnici. Vztáhni mocnou svoji pravici a jako tenkrát dceru Jairovu, pozdvihni je (*ho*) s lože zdravé(-*ho*). Modlíme se k tobě, vyslyš nás a smiluj se.

Všeobecné prosby

Ještě prosíme tebe, Hospodina Boha našeho, abys vyslyšel hlas proseb našich i modlitbu naši, a smiloval se nad služebníky svými (**jména**), navštívil je blahodati a slitovností svou, splnil všechny prosby jejich, odpustil jim všechna provinění úmyslná i neúmyslná, aby u trůnu vlády tvé byly přijaty všechny modlitby jejich a příjemná ti byla všeliká jimi prokazovaná dobrodiní; aby ochránění byli ode všech nepřátel viditelných i neviditelných, veškerých úkladů, běd a soužení, zbaveni byli nemoci, a aby darováno jim bylo zdraví a dlouhý život. Rceme všichni: Hospodine, vyslyš nás a smiluj se!

Shlédni, Vládce lidumilný, milostivým okem svým na služebníky své (**jména**) a vyslyš prosby naše, přednášené s vírou; neboť sám jsi řekl: „Očkoli v modlitbě prosíte, věřte, že přijmete a budete mítí;“ a opět: „Proste a bude vám dáno;“ pročez i my, ač nehodní, doufající v milostivost tvoji, prosíme: Shlédni dobrotivě na služebníky své (**jmenuj**) a splň dobrá jejich přání, zachovej je v pokoji a klidu, ve zdraví a dlouhém životě po všechny dny života jejich. Rceme všichni: Hospodine, pospěš, vyslyš nás a smiluj se!

**БҒДА ПОЛУЧИШИ ДОБРАГО ПРИЧАЩЕНІЯ
ЖИВОТВОРАЩИХЪ ТѢНСТВЕННЫХЪ ДАРОВАНІЙ,
КОЕЮ ѲБІЕ, БЛАГОДАРИ ВЕЛМН, И СІА
ТѢПЛА ѿ ДУШИ БҒУ ГЛАГОЛИ:**

(Іерей: Благословенъ БҒх наших...)

СЛОВА ТЕРѢ, БҒЕ. СЛОВА ТЕРѢ, БҒЕ. СЛОВА ТЕРѢ, БҒЕ.

ТѢже благодарственнѡю сїю мѡтѡу:

Благодарю тѡ Гдн БҒе мой, ѡакѡ не ѡринѡла мѡ ѡн грѣшнаго, но ѡбщника мѡ кѡти стѣиныхъ твоихъ сподобила ѡн. Благодарю тѡ, ѡакѡ менѡ недостойнаго причаститисѡ пречистыхъ твоихъ и нѣныхъ дарѡвѡ сподобила ѡн. Но, вѡко члѡвѡколѡбче, насѡ радн оумѡрыи же и воскресий, и дарѡвѡвий намѡ страшнаѡ сїѡ и животворящаѡ тѡнства, ко благодѡнїе и ѡсѡщенїе души и тѡлесѡ нашихъ: дѡждѡ кѡти сїмѡ и мнѡ во ищѡленїе души же и тѡла, во ѡгнѡнїе великаго сопротивнаго, вѡ просѡщенїе ѡчию сѡрѡца моего, вѡ мирѡ душевныхъ моихъ силѡ, вѡ вѡрѡ непостыднѡ, вѡ любѡвь нелицемѡрнѡ, во иполнѡнїе премѡдрѡсти, вѡ соблюденїе заповѡдей твоихъ, вѡ приложнїе вѡжѡственнаѡ твоеѡ благодѡти, и твоего црѡтѡа присѡенїе: да ко стѣини твоей тѡмн сохранѡемѡ, твою благодѡть помнѡю всегда и не кѡтомѡ себѡ живѡ, но терѡ нашихъ вѡщѡ и благодѡтелю. и тѡкѡ сего житїѡ ищѡедѡ ѡ надеждн животѡ вѡчнаго, вѡ приносѡщцннѡ достїгнѡ покой, и дѡже прѡзднѡущихъ гласѡ непрестѡнный, и безконѡчнаѡ сѡдѡсть зрѡщихъ твоего лица добрѡтѡ неизрѡченнѡю. Ты ко ѡн истинное желѡнїе, и неизрѡченное весѡлїе любѡщихъ тѡ, Хрѡте БҒе нашихъ, и тѡ поѡтъ всѡ тѡварѡ ко вѡкн.

Великаго Васїліѡ, ѡ:

Вѡко Хрѡте БҒе, црѡ вѡкѡвѡ, и сѡдѡтелю всѡхъ, благодарю тѡ ѡ всѡхъ, ѡже мнѡ ѡн подѡла, блґгнѡхъ, и ѡ причѡщенїи прѡчтѡхъ и

Modlitby po svatém přijímání

Poté, co jsi obdržel účast na životodárných
a tajemných Darech, zapěj ihned s velkými
díky a z duše své vroucně rci Bohu:

(Kněz: Blahosloven Bůh náš...)

Sláva tobě, Bože. Sláva tobě, Bože. Sláva tobě, Bože.

Děkuji tobě, Pane Bože můj, že jsi neodmítl mne hříšného, ale uznal jsi mne za hodna býti účastníkem Svátostí tvých. Děkuji tobě, že jsi mně nehodnému dal přijmouti přečisté tvé nebeské Dary. Avšak, lidumilný Vládce, jenž jsi pro nás zemřel a pak z mrtvých vstal a nám strašné tyto a oživující Tajiny daroval k prospívání a posvěcení duším i tělům našim, dejž, aby ony byly i mně k uzdravení duševnímu i tělesnému, k odpuzení všeho zlého, k osvětlení očí srdce mého, k pokoji duševních sil mých, k víře nezahanbitelné, k lásce nelicoměrné, k naplnění moudrostí, k zachovávaní příkázání tvých, k účinkování Božské tvé blahodati a k získání království tvého; abych Tajinami těmito jsa v posvěcení zachován, stále byl pamětliv tvé blahodati a nežil sobě, ale tobě, Vládci našemu a Dobrodinci, a tak abych život tento dokonal v naději života věčného a dosáhl věčného pokoje tam, kde hlas slavicích zní bez přestání a cítí nekonečné štěstí ti, kdož zří nevypravitelnou krásu tváře tvé. Neboť tys pravá touha a nevýslovná radost milujících tebe, Kriste Bože náš, a tebe opěvá veškeré stvoření na věky. Amen.

Vládce, Kriste Bože, Králi věkův a Učiniteli všeho, děkuji ti za všechno, co jsi mně poskytl dobrého, i za účast na přečistých tvých a oživujících Tajinách. Prosím tebe, Blahý a Lidumile, zachovej mne pod záštitou svou a zastihň křídly svými, a dejž mně až do posledního dechu mého s čistým svědomím hodně přijímati Svátosti tvé na odpuštění hříchů a k životu věčnému. Neboť ty jsi Chléb živý, pramen

животворѣщихъ твоихъ таинствъ. Молю оубо тѣ, кляже и члвчко-любче, сохрани ма подъ кровомъ твоимъ, и въ сѣни крилѣ твоѣю, и даруй ми чистою совѣстїю даже до послѣдняго моего издыханїа, достойно причащатися стѣны твоихъ, во ѡставленїе грѣхѡвъ, и въ жизнь вѣчную. Ты бо єси хлѣбъ животный, источникъ стѣны, податель бл҃гихъ, и тебѣ слава возсылаемъ, со Оцѣмъ, и Свѣтымъ Дхомъ, нынѣ и присно, и во вѣки вѣкѡвъ, аминь.

Метафраза по стѣхѡмъ, г:

А́вкъй пи́щѸ миѣ́ плѡть твою́ ко́лею, О́гнь є́йй, и ѡпалѣ́й недо-стѡйны́а, да не ѡпалѣ́ши мене́, содѣ́телю мо́й. Па́че же пройди́ во о́уды моѣ́, бо всѣ́ соста́вы, во о́утрѡбѸ, въ се́рдце: Попали́ чѣрнїе вѣ́рхъ моихъ́ прегрѣ́шенїй. ДѸши́ ѡчи́сти, ѡсвѣти́ помышлѣ́нїа. Соста́вы о́утверди́ ехъ ко́стемъ вкѡ́пѣ. ЧѸветѣ́хъ просѣ́кти простѸ́ю па́терницѸ́. Вєгѡ́ ма́ спрингвозди́ стѣ́рхѸ́ твоємѸ́. Прїену́ покрый́, соблюди́ же и сохрани́ ма́ ѿ всѣ́кагѡ́ дѣ́ла и слова́ дѸшнѣ́ннагѡ́. Ѹ́чи́сти, и ѡмы́й, и о́укра́си ма́: О́удокри́, вразѸ́ми, и просѣ́кти ма́. Покажи́ ма́ твоѡ́ се́ленїе є́ди́нагѡ́ дѸ́а, и не кто́мѸ́ се́ленїе грѣ́хѣ. Да ѣ́акѡ́ твоегѡ́́ до́мѸ́, вхо́домъ причащѣ́нїа, ѣ́акѡ́ О́гнѣ́ мене́ вѣ́жнѣ́хъ всѣ́хъ злодѣ́й, всѣ́ка стѣ́рѣть. Моли́твенники тебѣ́ прино-шѸ́ всѣ́ стѣ́ны, Чиноначѣ́лїа же безплѡ́тныхъ, Предте́чѸ́ твоегѡ́́, премѸ́дрыа́ апѡ́лы, Въ сѣ́мъ же твою́ нескѣ́рнѸ́ю, чи́стѸ́ю мѣ́рѣ: Нѣ́же мо́лькы́ бл҃гоу́трѡбне́, прї́ими́ Хрѣ́те мо́й, и є́иномъ свѣ́та содѣ́лай твоегѡ́́ слѸ́жителѣ́. Ты бо є́си ѡсвѣ́щенїе, и є́динъй На́шихъ́ бл҃же́ дѸши́ и свѣ́тлоєть: и тебѣ́́ лѣ́поподѡ́бнѡ́. ѣ́акѡ́ Бѣ́ и влѣ́чѣ, сла́вѸ́ вєи́ возсыла́емъ на всѣ́хъ дѣ́нь.

Мѣ́тва и́на́а:

Тѣ́ло твоѡ́́ стѡ́е, Гдѣ́ и́нєе Хрѣ́те́ Бѣ́же́ на́шихъ, да вѣ́детъ́ ми́ въ живѡ́тѣ́хъ вѣ́чный, и кро́вь твоѡ́́ чѣ́тна́а во ѡсвѣ́щенїе грѣ́хѡвъ. БѸ́ди же́ ми́ бл҃годарѣ́нїе є́е въ ра́дость, Здра́вїе и вє́сєлїе: въ стѣ́рашноє́ же и втѡро́е́ прише́ствїе́ твоѡ́́ спѡдо́би ма́ грѣ́шнагѡ́ стѣ́ти ѡ́дєнѸ́ю́ сла́вы твоѡ́́, мѣ́твѣ́ми пречї́стѣ́ма́ твоѡ́́ мѣ́рѣ, и вѣ́рхъ стѣ́ныхъ.

posvěcení, Dárce všeho dobra, a tobě chválu vzdáváme, s Otcem i Svatým Duchem, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen. *(Od sv. Basila Velikého)*

Stvořiteli můj, jenž jsi dobrovolně dal mně za pokrm Tělo své, ty jsi oheň pálicí nehodné; nesežehni mne, pronikni spíše v údy mé, vstup do všech částí mé bytosti, do útrob i v srdce mé. Spal trní všech prohřešení mých; očist' duši, posvěť myšlení; upevni vnitřní síly mé spolu s kostmi; osvěť patero smyslů; připevni mne celého k bázni před tebou. Stále chraň, střež a zachovej mne od veškerého díla a slova dušehubného. Očist', omyj a ozdob mne; polepši mne, daruj mi poznání a osvěť mne. Učiň mne sídlem jediného Ducha svého, a nikoliv již sídlem hříchu. Jelikož stal jsem se příbytkem tvým, když vstoupilo do mne svaté Přijímání, nechť prchá ode mne jako před ohněm každé řádění zla, každá vášeň. Za přímluvcе své si před tebou, Milosrdným, volám všechny svaté, náčelníky řádů beztělesných, Předchůdce tvého, moudré apoštoly a s nimi i neposkvrněnou, čistou Matku tvou, jichž prosby přijmi, Kriste můj, a synem světla učiň služebníka tvého. Neboť tys jediný dobrý, posvěcení a světlo duší našich, a tobě jako Bohu a Vládci, jak se náleží, slávu každodenně všichni vzdáváme. Amen. *(Od sv. Metafrasta)*

Tělo tvé svaté, Pane Ježíši Kriste, Bože náš, budiž mně k životu věčnému a drahocenná Krev tvá na odpuštění hříchů; budiž mně tedy svatá večere tato k radosti, zdraví a veselí. Ve strašný pak a druhý příchod svůj, Pane, dejž mně hříšnému státi po pravici slávy tvé, na přímluvy přečisté Matky tvé i všech svatých. Amen

Přesvatá Vlákyně, Bohorodice, světlo zatemnělé duše mé, naděje, záštito, útočiště, útěcho, radosti moje – děkuji ti, že jsi mne nehodného uznala hodným státi se účastným přečistého Těla a drahocenné Krve Syna tvého. A tak ty, porodivší Světlo pravé, osvěť duchovní oči srdce mého; porodivší pramen nesmrtelnosti, oživiž mne, umrtveného hříchem; a jsouc milostivého Boha láskyplná milosrdná Matka, smiluj se nade mnou a vlož dojetí a zkroušenost do srdce mého, daruj pokoru uvažování mému a osvobození zajatým myšlenkám mým; i učiň mne hodným do posledního vzdechu mého neodsouzeně přijímat posvěcení přečistých Tajin k uzdravení duše i těla. A dejž mi

Мѣтва ѿнаѧ, ко пресѣтѣи Бѣѣ:

Пресѣтаѧ Блѣще Бѣѣ, свѣѣте помраченнаѧ моеѧ дѣши, надеждо, покрове, прикѣжнице, оутѣшенїе, радоканїе мое: благодарю тѧ, ѡко сподобила мѧ єси недостойнаго, причастника быти пречистаго чѣла, и чѣтнаѧ крѣе Сѧа твоегѡ. Но рѡждаша ѿ истиннаѧ свѣѣтѣ, просвѣѣти моѧ оумнаѧ Очи сѣрдца: ѡже источникѣ безсмертїа рѡждаша, ѡживотвори мѧ оумерщвлѣннаго грѣхѡмѣ: ѡже мѣтвѧ гѡ Бѣа любоклагѡчрѡкнаѧ Мѣи, помѧлѣи мѧ, и дѣждь мѧ оумнленїе, и сокрѣшенїе вѣ сѣрдцѣ моемѣ, и смнренїе вѣ мыслехѣ моїхѣ, и воззванїе вѣ плѣненїихѣ помышленїѣи моїхѣ, и сподоби мѧ до послѣднагѡ ѡздыханїа неосѡжденнѡ прїимѣти пречѣтѣихѣ тѧннѣ ѡсвѣценїе ко ѡсѣленїе дѣши же и чѣла: и подѣждь мѧ слѣзы покаанїа и ѡповѣданїа, во єже пѣѣти и славѣти тѧ во всѧ днѣ животѧ моегѡ, ѡко кѧгословѣнна и препрославѣнна єси во вѣки. ѡмнїнь.

Конѣцѣ молїтѣ по сѣѣмѣ причаценїи.

Нѣнѣ ѡпѡцаешн: *Трїсѣѡе. И по ѡѣе наѣш:*

ѡпѡсѣтїельнаѧ трѡпѣрь, глѣехѣ ѡ:

Оутѣ твоеїхѣ ѡкоже свѣѣтлѡсть ѡгнаѧ возрѣѣвши кѧгодѣть, вселѣннѡ просвѣѣти: не сребролюбїа мїровнѣ сокрѡвнїца сннїка, выѡтѣ наѣмѣ смнреномѡдрїа показѣ. Но твоїмнѣ словесѣи наказѣ, ѡѣе ѡѡанне Златѡсѣѣте: моѧ слѡва Хрїѣта Бѣа, спастїеѣа дѣшѧмѣ наѣшымѣ.

Слѡва: Конѣцѣхѣ, глѣехѣ ѡ.

ѡ нѣсѣ прїаѣхѣ єси бѣжѣственнѡ кѧгодѣть, и твоїма оутѣнама всѧ оутѣши покланѣтїеѣа вѣ Трїцѣѣ єдїномѡ Бѣѣ, ѡѡанне Златѡсѣѣте, всѣблѣженне прїбене, достѡйнѡ хвѣлїмѣ тѧ: єси ко настѣвникѣ, ѡко бѣжѣствсннѡ ѡвлѣла.

И нѣнѣ, кѣрѡдїченѣ:

Предстѣѣельствѡ хрїстїанѣ непѡстѣднѡе, ходѣтѣѣствѡ ко творѣѣ непрѣлѡжнѡе, не прѣзрї грѣшнѣихѣ молѣнїѣ глѣеѣ: но прѣдварї, ѡко

slzy pokání a vyznání, abych opěvoval a chválil tebe po všechny dny života svého, neboť blahoslovená a velebená jsi na věky. Amen.

Zakončení děkvných modliteb po účasti na svaté eucharistii

Nyní propouštíš, Pane, služebníka svého, podle slova svého v pokoji. Neboť viděly oči mé spasení tvé, které jsi připravil před obličejem všech lidí: světlo ke zjevení pohanům, a slávu lidu svého israelského.

Následuje: »Trojsvatá píseň« až po »Otče náš«

Závěrečný tropar a kondak sv. Janu Zlatoústému:

Blahodať z úst tvých, jako zář ohně se zaskvěvší, osvítila celý svět, poklady nezištnosti jemu nalezla a výsost pokory nám ukázala; avšak uče nás slovy svými, otče Jene Zlatoústý, pros Slovo, Krista Boha, aby spasil duše naše. *(Hlas 8.)*

»Sláva ...«

S nebes přijal jsi blahodať Božskou a ústy svými učíš všechny klaněti se v Trojici jedinému Bohu, Jene Zlatoústý, nejblaženější, ctihodný, důstojně chválíme tebe, neboť ty jsi vůdce, jenž zjevuje věci Božské. *(Hlas 6.)*

»I nyní ...« *(Závěrečný bohorodičný kondak, 6. hlas)*

Nezahanbitelná zastánkyně křesťanů, jistá prostřednice u Stvořitele, nepřeslechni prosebné hlasy hříšníků, ale předejdi, dobrotivá, ku pomoci nám, tebe věrně vzývajícím. Pospěš k přímlově, pros za nás horlivě, neboť ty, Bohorodice, vždy ochraňuješ ty, kteří uctívají tebe.

Chceš-li, zapěj i tropar toho dne. Následuje ukončení:

»Hospodi, pomiluj.« *(Dvanáctkrát)*

Kněz: Přesvatá Bohorodice, spasiž nás!

»Tebe nad cherubíny ctěnější ...« *(2. hlas)*

Kněz: Sláva tobě, Kriste Bože, naděje naše, sláva tobě!

»Sláva ... I nyní ...« »Hospodi, pomiluj« *(tříkrát)*. Požehnej!

Kněz pronáší malé propuštění.

благѧ, на по́мощь на́съ вѣрнѡ зовѹщихъ тѣ: оꙋ̀скорѣ̀ на моли́твѹ,
и́ потщѣ́са на оꙋ̀молені́е, предста́тельствꙋюци прѣсно Бѣ́е, чтѹщихъ
тѧ̀.

И́ли ѿ́це хощеши, рци́ и́ дню́ тропарь.

Гдѣ̀ помѣ́ди, **ѿ.** Чертнѣ́ишю: Сла́ва, и́ ны́нѣ:

и́ твори́тъ ѡ́бщегъ.

Ⲅ раздробленіи стѣгѡ ѡгнца.

Подобаетъ тебѣ вѣдати, Ⲅ іерее, ѡ́акѡ раздробля́а стѣ́и ѡгнечъ, полага́и
ча́сти крестнымъ знаменіемъ до́лѡ ко стѣ́мꙋ діскоꙋ, закла́ніемъ же горѣ́
ѡ́акѡже прѣ́жде Ⲅ́гда закала́шеа.

И́с, оꙋ̀кѡ полага́и на вѣ́шнѣ́и страни́ стѣ́гѡ діскоꙋ, ѡ́акѡ Ⲅ́тъ на востѡ́-
цѣ́: ХС же, ѡ́ до́лѡ Ⲅ́же Ⲅ́тъ на за́падѣ́: ѧ́ Ⲅ́же, НІ, ѡ́ вѣ́вернымъ страни́: Кѧ́
же, еѡ́ полѹ́деннымъ страни́, ѡ́акѡже за́ѣ и́зѡбра́зіа.

И́с, оꙋ̀кѡ ча́сть взѣ́мъ, исполна́и стѣ́ю ча́шꙋ. ХС же, ча́сть, раздробля́и
сващѣ́нникомъ и́ діакономъ. Тѣ́а же двѣ́ ча́сти стѣ́а, Ⲅ́же НІ, и́ Ⲅ́же,
Кѧ́, причастникомъ да раздроблѣши на ча́сти мѧ́а, ѡ́акѡ кѹ́детъ
довѡ́лно по разсмотрѣ́нїю твоѡ́мꙋ. ѧ́ ѡ́ ча́сти прѣстѣ́а бѣ́ы, и́ли девѡ́тихъ
чинѡ́въ стѣ́ихъ, и́ли и́ныхъ ѡ́акѡ во стѣ́мꙋ діскоꙋѣ́ ѣ́тъ, ника́кѡже ко́гдѡ
да причастіши: то́чїю ѡ́ двѡ́ ча́стїю, ѡ́ста́вшею стѣ́гѡ ѡгнца, да
причащѣ́ши.

Къ томꙋ́же тебѣ вѣ́домо кѹ́детъ и́ ѡ́ е́мъ, ѡ́акѡ Ⲅ́гда растворѣ́ши
стѣ́имъ оꙋ̀кро́пцемъ кѣ́етвѣннꙋю крѡ́вь вѣ́нню, то́гда да вли́аеши еѡ́
разсмотрѣ́ніемъ, ѡ́акѡ кѹ́ти до́лно вре́мъ хотѹ́щимъ причасті́тиса.
Та́кѡже и́ ѡ́ вѣ́на и́ воды, Ⲅ́гда пробѡ́аеши стѣ́и ѡгнечъ, то́гда да вли́ае-
ши то́акѡ, ѡ́акѡ кѹ́ти до́лно вре́мъ: поглѣ́ди́ же ника́кѡже чтѡ́ да
вли́аеши, но то́чїю ѡ́ растворѣ́ніа Ⲅ́дною, Ⲅ́же на стѣ́а стѣ́имъ, и́ та́кѡ
причащѣ́и вѣ́хъ ѡ́ е́ихъ.

O drobení svatého Beránka

Náleží se, abys věděl, ó knězi, že při rozlamování svatého Beránka máš jej držet obráceného tou částí, kde je rozříznut ve znamení kříže (při proskomidii naříznut se slovy: „Obětuje se Beránek Boží...“), dolů ke svatému diskosu; kdežto ránou po probodnutí kopím (učinenou při proskomidii se slovy: „Jeden z vojáků kopím bok jeho probodl“) nahoru, aby Beránek byl v té poloze, jako když byl dřív (při proskomidii) proboden. Částici s písmeny »IS« položíš na vrchní stranu svatého diskosu, která je na východ; částici s písmeny »CHS« pak položíš dolů, na stranu k západu; tu, jež má písmena »NI«, kladeš na severní stranu (vlevo) a tu s písmeny »KA« dáš (vpravo), na stranu polední (jižní), jak je zde zobrazeno.

Část s písmeny »IS« vezmeš a naplníš jí svatý kalich (tj. vložíš ji do kalicha). Část s písmeny »CHS« rozdrobíš pro přijímání kněží a diákonů. Ty zbylé dvě svaté části, na nichž jsou písmena »NI« a »KA«, jsou pro přijímající lid; rozdrob je dle své úvahy na maličké částičky, aby jich bylo dosti. Z částiček přesvaté Bohorodice nebo devíti řádů svatých či jiných, jež jsou na svatém diskose, nikdy nikomu nedávej přijímat – pouze z těch dvou částí ze svatého Beránka (»NI« a »KA«) nechť podáváš přijímání.

A ještě věz toto. Když ředíš svatou vodou Božskou Krev Vládcе, nechť ji vle-váš uvážlivě, aby bylo dosti pro všechny, kteří chtějí přijímat. To samé platí už při nalévání vína a vody do kalicha (při proskomidii), když probodáváš svatého Beránka; vlévej tolik, aby pak stačilo pro všechny. Později už nic nepřilévej, leč jedině při ředění (horkou vodou) konaném po „Svaté svatým“. Takto podávěj všem přijímání těchto (svatých Darů).

Obsáhlejší vzpomínání svatých při proskomidii

Kněz vezme třetí prosforu, vyřízne z ní postupně devět částechek na památku devatera řádů andělských.

V řecké liturgii je zvykem při vykrajování první částechky vzpomínat anděly:

„Ke cti a na památku blažených vůdců andělských Michaela a Gabriela i všech nebeských beztělesných mocností.“

Jana Křtitele vzpomínají Řekové až při vyjímání druhé částechky, a to jako prvního ze svatých proroků.

Zde je ponechán postup slovanské liturgie (vzpomenout na archanděly může kněz např. když žehná kopím třetí prosforu před vyřezáváním devatera částechek).

1 Ke cti a na památku důstojného a slavného proroka, Předchůdce a Křtitele Jana.

A vzav první částechku z této prosfory, klade ji po levé straně Beránka a činí začátek prvního sloupce.

2 Svatých a slavných proroků Mojžíše i Árona, Eliáše a Elisea, Davida a Jesse, svatých tří mládenců i Daniele proroka i všech svatých proroků.

A vzav druhou částechku, klade ji zbožně pod první.

3 Svatých slavných a všehvalných apoštolů Petra a Pavla, Dvanácti a Sedmdesáti i ostatních svatých apoštolů a všech apoštolům rovných.

A vzav třetí částechku, klade ji pod druhou a ukončuje tím první sloupec.

4 Svatých otců našich světitelů: Basila Velikého, Řehoře Theologa a Jana Zlatoústého, Athanasia a Cyrila, Jana Milostivého Alexandrijského, Mikuláše Myrlikejského; Metoděje, učitele Slovanů, Gorazda a Klimenta. — Michala Kyjevského, Petra, Alexije, Jóny a Filipa Moskevských; Nektária Pentapolského. — Jana Kronšadtského i všech svatých světitelů.

A vzav čtvrtou částechku klade ji do řady vedle té první, začínaje tím druhý sloupec.

5 Svatého apoštola, prvomučedníka a archidiákonu Štěpána, svatých velikých mučedníků: Dimitria, Jiří, Theodora Tyrona, Theodora Stratelata, Václava, novomučedníků českých i všech svatých mučedníků. — A svatých mučednic: Thekly, Barbory, Kyriaky, Fotinie, Mariny, Euthymie a Paraskevvy, Kateřiny, Iriny, Ludmily, Orosie i všech svatých mučednic. — Světitele mučedníka Polykarpa ze Smyrny, Kypriana Kartagenského i Gorazda Českého a Moravsko-slezského i Stanislava a všech světitelů mučedníků. Světitele vyznavače Alexije Karpatského i všech vyznavačů.

A vzav pátou částěčku, klade ji zbožně pod čtvrtou.

6 Ctihodných a bohonosných otců našich: Antonia Velikého, Euthymia, Sávy Posvěceného, Theodosia Kinoviarcha; Onufria, Athanasia a Petra Athonských; Cyrila, učitele slovanského; Antonije a Theodosije Pečerských; Nauma, Sávy, Angelára; Ivana Českého, Prokopa Sázavského. — Sergije Radoněžského, Varlaama Chutynského; Jova Počájevského a Serafima Sarovského, Nikodéma a Paisia Svatohorců i všech ctihodných otců. — A ctihodných matek: Pelagie, Theodosie, Anastasie, Eupraxie, Fevronie, Theodulie, Eufrosinie, Marie Egyptské i všech svatých ctihodných matek.

A vzav šestou částěčku, klade ji zbožně pod pátou.

7 Svatých a nezištných divotvůrců: Kosmy a Damiana, Kýra a Jana, Pantelejmona a Hermolaje i všech svatých nezištníků.

A vzav sedmou částěčku klade ji do řady vedle té první a čtvrté, začínaje tím třetí sloupec.

8 Svatých spravedlivých bohorodičů Jáchyma i Anny a svatého (jméno) *(jehož jest chrám)* a svatého (jméno) *(jehož je den)*, sv. knížete Rostislava i všech svatých, na jejichž přímluvy navštív nás, Bože.

A vzav osmou částěčku, klade ji zbožně pod sedmou.

9 Svatého otce našeho Jana Zlatouštího, arciepiskopa cařihradského.

A vzav devátou částěčku, klade ji zbožně pod osmou.

Kalendárium

Svátky pevné, tj. nepohyblivý kruh

LEDEN

Den má 10 hod. a noc 14 hod.

LEDEN (dle občansk. kalend.)

14. 1. Svátek. Na liturgii sv. Basila: Kol 2,8–12; Luk 2,20–21; 40–52 (Obřezání) Žid 7,26–8,2; Luk 6,17–23 (světíteli)

⊕ **Obřezání Páně.** Sv. Basil Veliký, arcibp. Caesaree Kappadocijské • Sv. Řehoř, ep. naziánský (otec sv. Řehoře Theologa); sv. Emilie (matka sv. Basila)

15. 2. Sv. Serafimu: Gal 5,22–6,2; Luk 6,17–23
Předsvátek Bohozjevení. Sv. Silvestr, papež římský;
+ ct. Serafim Sarovský, divotvorce • Sv. mč. Theogen, ep. parijský; svt. Kosma, patriarcha konstantinopolský

16. 3.
Předsvátek Bohozjevení. Pror. Malachiáš; mč. Gordij Kappadokijský, setník • Mč. Irína; sv. Pavla, panna; sv. Jenovefa, panna

17. 4. Apoštolům: Řím 8,8–14 (od pol.); Luk 10,1–15

Předsvátek Bohozjevení. Sbor 70ti apoštolů: Jakuba – bratra Páně, Marka a Lukáše – evang., Kleopy, Simeona, Barnabáše, Justa, Štěpána – prvomč., Timoteje, Tita, Andronika, Krišpína, Filipa, Prochora a dal. Ct. Theoktist (Bohuslav), igumen kukomský • Dionysios Areopagský

18. 5. Předvečer Křtu Páně; přísný půst.
Velké svěcení vody
Je-li pondělí – pátek: na večerní liturgii sv. Basila Velikého: paremije a 1.Kor 9,19–10,4; Luk 3,1–18
Je-li sobota či neděle: na dopolední liturgii sv. Jana Zlatoustého: 1.Kor 9,19–10,4; Luk 3,1–18. Na velké večerní: paremije (večerní liturgie se nekoná)

Svt. mč. Theopempt (po křtu Sinesios), ep. nikomedský a mč. Theonas, žrec; ct. Synklitikie Alexandrijská • Ct. Apollinarie (Zora); pror. Micheáš; ct. Grigorios Krétský

19. 6. Svátek z dvanáctera (povoleno jíst vše).
Velké svěcení vody
Na liturgii sv. Jana Zlatoustého: Tit 2,11–14; 3,4–7; Mat 3,13–17
Je-li dnes neděle či pondělí, koná se dopolední liturgie sv. Basila

⊕ **ZJEVENÍ PÁNĚ, Křest Pána našeho Ježíše Krista** (Bohozjevení čili Theofanie)

20. 7. Svátek (je-li půst, povolena ryba)
Skut 19,1–8; Jan 1,29–34

☩ Sbor sv. slavného proroka a předchůdce Páně, Jana Křtitele

21. 8.
Ct. Georgios Chozevita; ct. Dominika Konstantinop.; svt. Emilián Vyznavač, ep. kyzický • Ct. Grigorij, divotvorce pečerský; svt. Kýr a Attika, patriarchové konstantinopolské; svt. mč. Isidor, presbyter a s ním 72 mč.

22. 9.
Mč. Polyevkt Melitenský; + svt. Filip, metrop. moskevský a celé Rusi, divotvorce • Ct. Eustratij z Tarsu; 1600 mučedníků kutnohorských, husitů utrakvistů (1420)

23. 10.
Svt. Řehoř Nysský; ct. Domecián, ep. melitenský; ct. Markián, presbyter a ekonom Velikého chrámu; ☩ ct. Pavel Komelský, ig. divotv. • Svt. + Theofan Zátvorník

24. 11. Je-li půst, povoleno víno a olej
+ Ct. Theodosij Veliký, zakladatel monašského spolumístování (kinoviarcha). • ☩ ct. Michal Klopský, novgorodský divotvorce, jurodivý; sv. Agapios Syrský

25. 12.
Mč. Taťána (a další s ní v Římě umučení) • Ct. Theodora Alexandrijská; ct. Eupraxie Egyptská. Sv. Benedictus Biscop Britský; ct. Martinián Bělozerský a Galaktion

26. 13.

Mč. Ermil a Stratonik • Ct. Irinarch, zátvorník rostovský; ct. Jákov Nisivský; ct. Eleazar Anzerský

27. 14.

Opuštění Bohozjevení. Ct. otcové na Sinaji a Raithe zabití (služba se zpívala včera); ☩ **svt. Sáva Srbský** • + **Aprovn. Nina – osvětlika Gruzínů**; ct. Theodulos

28. 15.

☩ Ct. Pavel Thébský a ☩ ct. Jan Chýšník • Ct.mč. Pansofij Alexandrijský; ct. Prochor Bulhar, igumen; ct. Gavriil Lesnovský (Srbsko). Ct. Ita Britská; sv. Maurus

29. 16.

Je-li půst, povoleno víno a olej
☩ Uctívání okovů svatého a všechvalného apoštola Petra • Mč. Spevsipp, Elevsipp, Melevsipp, jejich babička Leonilla a s nimi Neon, Turvon a lovilla Kappadokijští; mč. Danaktos Makedonský, čtec; ct. Romil; blaž. sprav. Maxim, jerej z Totmy; novomuč. Damaskin Chilandarský

30. 17.

Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
Žid 13,17–21; Luk 6,17–23
+ **Ct. Antonij Veliký** (Antonín) • Sv. císař Theodosios Veliký; ct. Achillis Vyznavač, poustevník egyptský; ct. Antonij Říman z Novgorodu; novomuč. Georgios z Ioanniny

31. 18.

Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
☩ **Svt. Athanasij a ☩ Cyril**, archiepiskopové alexandrijští

ÚNOR**1. 19.**

☩ Ct. **Makarios Veliký, Egyptan** • Mč. Eufrasie Nikomedská. Ct. Makarij Alexandrijský; ct. Makárj, postník pečerský; spr. Theodor, pro Krista jurodivý, Novgorodský; ct. Antonij Sloupník (Gruzie); **svt. Marek Eugeni-kos**, archiep. efezský

2. 20.

Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
Žid 13,17–21; Luk 6,17–23
+ **Ct. Euthymij Veliký** (Dobromysl) • Mč. Inna, Pinna a Rimma – učednice ap. Ondřeje ve Skythii

3. 21.

Ct. Maxim Vyznavač; mč. Neofyt Nikájský; mč. Eugenij, Kandidos (Kanidij), Valerián a Akila • Mč. Agnes (Agnie, Anežka) – panna; **ct. Maxim Řek**

4. 22.

Je-li půst, povoleno víno a olej
Ap. Timotej ze 70ti; ct.mč. Anastasij Perský • Ct.mč. Anastasij Pečerský, diákon; ct. Josif Krétský; první z amerických hierarchů Josaf, osvětitel Aljašky a Ameriky

5. 23.

Svt.mč. Kliment Ankýrský a mč. Agathangel • Ct. Gennadij Kostromský; ct. Salaman Mlčelivec od Eufratu

6. 24.

Ct. Xenie Římská • Mč. Vavylas Sicilský; svt. Gerasim Velikopermský; mč. Jan Kazanský; ct. Makedonios, syrský poustevník; + **blaž. Ksenije Petěrburgská**

7. 25.

Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
1 Kor 12,7–11; Jan 10,9–16
+ **Svt. Řehoř Theolog**, archiep. konstantinopolský • Ct. Mares Pěvec; svt. Mojžiš, archiep. novgorodský; mč. Felicitas a 7 synů; svt.mč. Vladimír, metr. kyjevský a haličský

8. 26.

Ct. Xenofont (a Marie a děti jejich) • Ct. Simeon Starý ze Sinaje; ct. Kliment ze Stirionu; sv. Pavla Palestinská

9. 27.

Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
Žid 7,26–8; Jan 10,9–16
+ **Přenesení ostatků sv. Jana Zlatoušého** • Mč. Dimitrij Gal.; ct. Petr Egyptský

10. 28.

☩ **Ct. Efrém Syrský** • Ct. Palladij Antiochijský; Isák Syřan, ep. ninivejský; ct. Theodosij Totemský

11. 29.

☩ Přenesení ostatků **svt.mč. Ignatije Bohonosce** (Theofora) • Ct. Lavrentij Pečerský, zátvorník; mč. Roman a druhové, samosatští; svt. mč. Silván, ep. emesský, Lukáš diákon a Mokij čtec; svt. Gerasim, Pitirim, Iona

12. 30.

Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
Žid 13,7–16; Mat 5,14–19
+ **Sbor třech učitelů a hierarchů: Basila Velikého, Řehoře Theologa a Jana Zlatoušého**; svt.mč. Hippolit, papež římský (a druhové: Censorius, Sabinus, Ares, Chrysie panna, Felix, Maximus, Herculanus a dal.) • Ct. Zenon Antiochijský. Nalezení ostatků sv. Klimenta, papeže římského; sv. Petr, král bulharský

13. 31.

☩ Sv. nezištníci a divotvorci Kýr a Jan (a s nimi mč. Athanasie a 3 dcery její) • Mč. Viktorín, Viktor, Nike-

for, Klaudius a dal.; ☩ svt. Nikita, zátvorník pečerský, ep. novgorodský; ct.mč. Ilja Arduinis. Sv. Arsenios Parijský. (Zesnutí archimandrity Andreje Kolomackého)

ÚNOR

Den má 11 hod. a noc 13 hod.

14. 1.

☩ Předsvátek Obětování. Mč. Trifon • Mč. Perpetua a Felicitas; ct. Brigita Irská, abatyše

15. 2. Svátek z dvanáctera (není-li 40nice, ale je-li postní den – povolena ryba)
Žid 7,7–17; Luk 2,22–40

⊕ **OBĚTOVÁNÍ PÁNĚ** – Setkání Pána a Boha a Spasitele našeho Ježíše Krista (se Simeonem Bohopříjemcem)

16. 3.

☩ Sv. spravedlivý Simeon Bohopříjemce a pror. Anna • Pror. Azariáš. Ap.rovn. Nikolaj, archiep. japonský

17. 4.

Ct. Isidor Pilusiotský • Sv. kn. Georgij Ruský; ct. Kyrill Novoezerský, divotvorce

18. 5.

Mč. Agatha z Palerma • Svt. Polyeukt, patriarcha konstantinop.; mč. Theodula; mč. Antonios Athénský; ☩ svt. Feodosij, archiep. černigovský

19. 6.

Svt. Vukol Smyrenský; svt. Fotios – patriarcha konstantinopolský • Mč. Dorothea, Kristina, Kallista a Theofil; ct. Varsanofios Veliký a Ioannis Prorok, palestinstí

20. 7.

Svt. Parthenij; ct. Lukáš Řecký • 1003 mč. nikomedští; ct. Aprion, ep. kyperský; sv. Richard, král a poutník

21. 8. Je-li půst, povoleno víno a olej

☩ Vmč. Theodor Stratelat; ☩ pror. Zachariáš (z 12ti malých pror.) • Svt. Sávva II. Srbský

22. 9.

☩ Opuštění svátku Obětování. Mč. Nikifor z Antiochie • Svt. Innokentij Irkutský; ct. Gennadij a Nikifor; svt.mč. Markell, ep. sicilský, Filagrii, ep. kyperský a Pankratij, ep. tavromenický; svt.mč. Petr Damaskín

23. 10.

Svt.mč. Charalampios, ep. magnesijský (a Porfýrios a Baptos a dal.) • Mč. Enatha, Valentina a Pavla – panny; ct. Prochor Pečerský; sv. Galina; kn. Anna Novgorodská

24. 11. Je-li půst, povoleno víno a olej

Svt.mč. Blažej (Vlasij) Sevastijský • Svt. mč. Lukios z Adrianopole; ☩ Vyzn. kn. Vsevolod Pskovský, po sv. křtu Gavriil, divotvorce; nmč. Georgij Srbský; spr. Theodora, císařovna řecká, obnovitelka uctívání svatých ikon; ☩ ct. Dimitrij, divotvorce vologodskij

25. 12.

Svt. Meletij, archiep. antiochijský • + Svt. Alexij, metropolita moskevský a celé Rusi, divotvorce; ct. Marie – Marín; svt. Urban, ep. římský; svt. Antonios II., patr. konstantinop. + Yverská ikona Matky Boží

26. 13.

Ct. Martinian Palestinský (Martin Caesarijský) • Svt. Eulogios, archiep. alexandrijský; ct. Štěpán – v mnišství Simeon – král srbský, myrotočivý; ct. Zoja a Fotina (Světlaná); ap. mč. Akyla a Priscilla

27. 14.

+ Sv. Cyril – apoštol Slovanů. Ct. Auxentij • Ct. Issakij Pečerský, zátvorník; svt.mč. Filemon Gazský

28. 15.

Ap. ze 70ti Onesim – učed. ap. Pavla • Ct. Pafnutij, monach a jeho dcera ct. Eufrosynia, alexandrijská monaška; ct. Eusebios, poustevník syrský

BŘEZEN

1. 16. (29. února dle občanského kalendáře v přestupném roce)

Svt. mč. Pamfilij, presbyter, Valentín, diákon (a mč. Porfýrij, Pavlos, Seleukios, Iulianos, Theodulos, Ilias, Ieremias, Isaias, Samuil a Daniil v Kaesareji Palestinské) • ct. Maruf, ep. mesopotámský

- 2. 17.** (1. března) Je-li půst, povoleno víno a olej
- ☩ **Vmč. Theodor Tyron** • Spr. Mariamna, sestra ap. Filipa; svt.mč. Hermogen, patriarcha moskevský a celé Rusi, divotvorce; ct. Theodor, mlčenlivce pečerský
- 3. 18.** (2. března)
Svt. Lev I., papež římský • Svt. Agapet Vyznavač, ep. synnadský; mč. Viktor, Dorothej, Theodulij a Agrippa; svt. Flavián Vyznavač, patriarcha cařihradský
- 4. 19.** (3. března)
Ap. ze 70ti: Filemon, Archippos a mč. aprovn. Apfie • Ct. Eugenij a Makarij Vyznavači, presbyteri antiochijští; ct. Dosithej Palestinský; svt.mč. Nikitas z Epiru
- 5. 20.** (4. března)
Svt. Lev, ep. katánský • Ct. Vissarionos Veliký. Ct.mč. Kornel Pskov.; svt.mč. Sadok, ep. perský a 128 mč. s ním; sv. blahověrný kníže Jaroslav Moudrý (+ 1054)
- 6. 21.** (5. března)
Ct. Timotej ze Symvoly; svt. Eustathios Antiochijský • Svt. Ioannis Scholastikos, patriarcha konstantinop.
- 7. 22.** (6. března)
Nalezení ostatků svatých mučedníků v Eugenii • Mč. Mořic a syn Fotín se 70ti vojíny; ct. Athanasios Vyznavač; sv. Telesforos, papež římský; ct. Thalasio, Limnios a Baradatos, poustevníci syrští
- 8. 23.** (7. března)
Svt. mč. Polykarp Smyrenský • Mč. Thea (Božena); ct. Alexandr, zakladatel společenství „nespících“
- 9. 24.** (8. března) Je-li půst, povoleno víno a olej. Předchůdci: 2.Kor 4,6–15; Mat 11,2–15
- + První a druhé nalezení hlavy Jana Křtitele** • Ct. Erasmus Ruský, mnich
- 10. 25.** (9. března)
Svt. Tarasios, patr. cařihradský • Svt.mč. Regin; ct. Erasmus a Pafnutios, kefalští monaši
- 11. 26.** (10. března)
Svt. Porfýrij, ep. gazský • Mč. Sebastían a Christodulos
- 12. 27.** (11. března)
Ct. Prokop Dekapolita, vyznavač • Mč. Julián a Chronion Alexandrijští; ct. Tit, presb. pečerský; ct. Thalalos Syrský
- 13. 28.** (12. března)
Ct. Vasilios Vyznavač, Dekapolita • Ct. ženy Marína a Kýra a Domnina (Dominika), syrské mon.; svt.mč. Proterij, papež alexandrijský; svt.mč. Nestor, ep. magidijský; ap. Nymfas a Evulos; blaž. Nikola, pro Krista jurodivý
- 13. 29.** (V nepřestup. roce se přeskakuje a svatí se oslavují 28. 2.)
Ct. Jan Kassian Říman • Ct. Jan, nazývaný Barsonofij, ep. damašský (5. st.); ct. Lev, mnich kappadocký; ct.mč. Theostirik

BŘEZEN

Den má 12 hod. a noc 12 hod.

- 14. 1.**
Ct.mč. Eudokie • Ct. Agapij Vatopedský (Athos); mč. Nestor a Trivimius; sv. David Velšský, mnich a biskup
- 15. 2.**
Svt.mč. Theodot, ep. kirenejský • Ct. Agathon Egyptský; mč. Euthalie; ☩ svt. Arsenij, ep. tverský
- 16. 3.**
Mč. Eutropij, Kleonik a Vasilisk • Ct. Piama, panna; ct. Alexandra Alexandrijská; svatí Zinon a Zoilos
- 17. 4.**
+ Přenesení ostatků sv. kn. Václava do Prahy.
Ct. Gerasim Jordánský • Mč. Pavel, sestra jeho Juliána, Kodrat, Akakij a Stratonik. Svatí ze Pskova umučení latiny: ct. Ioasaf a Vasilij
- 18. 5.**
Mč. Konon • Mč. Iraida; mč. Onisij; Evlogij Palestýnský; Archelus; Marek Postník; ct. Hesyhij Postník; mč. Jan Bulharský; svt. Luka Vyznavač, simferopolský

19. 6.

Sv. 42 mč. ammorejší musulmany zabítí (Konstantin, Aetij, Theofil, Theodor; Melissen, Kallistos, Vasoj a dal.) • Nalezení Uctívaného Kříže a Hřebů svatou císařovnou Helenou v Jerusalemě. Ct. Jov, ve schimě Iisus Anzerský. Ikona Čenstochovská, Šostakovská a „Blahodatné nebe“

20. 7.

Svt. mč. chersonští: Basil, Efrém, Kapiton, Eugen, Jetherij, Elpidij a Agathodor, ep. • Svt. Pavel Vyznavač, ep. prusíadský; ct. Pavel Prostý; ep. Nestor, ct. Emilian

21. 8.

Svt. Theofylakt Vyznavač – ep. nikomedský • Ap. ze 70ti Hermas; svt.mč. Theodorit, presbyter antiochijský.

22. 9. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
40ti mučedníkům – na liturgii:
Žid 12,1–10; Mat 20,1–16

+ **Sv. 40 mč. sevastijjských** – Kyrion, Kandid, Dommos, Valentij, Severián, Leontij, Klaudius, Smaragd, Theodulos a další • Spr. Kesarij; spr. Tarasios

23. 10.

Mč. Kodrat a druhové – Kyprian, Dionisij, Anektos, Pavel, Kriskentij, Viktorin, Viktor, Serapion, Leonid a dal. i mučednice Chariessa, Basilissa, Nika, Galla, Galina, Theodora a další • Ct. Anastasie Patricie

24. 11.

Svt. Sofronios, patriarcha jerusalemský • ☩ Svt. Euthimij, archiep. novgorodský, divotvorce; ct. Sofronij, zátvorník pečerský; ct. Rehoř Sinajský; ct. Jan Moschos

25. 12.

Ct. Theofan Vyznavač • **Svt. Řehoř** – papež římský (Dvojeslov – Dialogus); **ct. Simeon Nový Theolog**

26. 13.

Svt. Nikifor, patriarcha caňhradský • Mč. Christina Periská; svt.mč. Puvlios, ep. athénský; mč. Sabin Egyptský

27. 14.

Ct. Benedikt Nursijský (zakladatel mnišství na Západě) • Svt. Euschimonos z Lampsaky. Kn. Rostislav – Michail Kyjevský; svt. Theognost, metropolita kyjevský a celé Rusi

28. 15.

Mč. Agapij (Miloš) a druhové – Puplios, Timolaos, Romulos, dva Alexandrové a dva Dionýsiové • Mč. Nikandros, lékař; svt.mč. Alexandr, jerej v Sidé

29. 16.

Mč. Sabin a Papas • Mč. Alexandrus – papež římský; ap. Aristobulus, ep. británský; ct. Christodulos, divotvorce; svt.mč. Trofymos a Thalos, presbyteri. Sv. Brendan, igumen, mořeplavec a první svatý Ameriky

30. 17.

Ct. Alexij – člověk Boží • Sv. Marín Palestinský, voják; ct.mč. Pavel, Kypr; svt. Patrik, ap. a osvítitel Irů; ☩ ct.ig. Makárij Kaljazinský, divotvorce; svt.mč. Gabriel Mtsyr

31. 18.

Svt. Cyril, archiep. jerusalemský • Ct. Aninas – monach na Eufratu; mč. Trofimos a Eukarpos; **svt. Nikolaj Velimirovič**; mč. Eduard, král Anglie

DUBEN**1. 19.**

Mč. Chrysant a Daria (a s nimi v Římě: tribun Claudius, jeho žena Hilaria, jejich synové: Iason, Maurus, presbyter Diodorus a diákon Marianus) • Muč. Pancharios Nikomedský. Ct. Vassa Pskovská

2. 20.

Ct. otcové Jan, Sergij, Patrikij a další v monastýru sv. Sávy umučení Saracény • Mč. Fotýna (Světлана) Samaritánka a dal. Spr. Ábel. Svt. Nikita, vyznavač, archiep. apolloniadský; **ct. muč. z monastýru ct. Theodosia Kinoviarcha v Jerusalemě umučení Peršany**

3. 21.

Ct.svt. Jakub Vyznavač • Svt. Cyril, ep. katánský; svt. Thoma, patriarcha caňhradský; **ct. Serafim Vyrický**

4. 22.

Svt.mč. Basilij – presbyter ankýrský • Mč. Drosida a s ní panny: Aglaida, Apollinaria, Daria, Mamthusa a Taisia; **ct. vyzn. Paraskeva (ve schimě Nina) Podkarpatská**

5. 23.

Ct.mč. Nikon, ep. a 199 žáků jeho • Mč. Filita a Lýdie, žena jeho a děti jejich; ct. Nikon, ig. kyjevsko-pečerský

6. 24.

Předsvátek Zvěstování • Ct. Zachariáš Egyptský, zatvorník; svt. Artemon Soluňský, ep. seleukijský; svt. Severus, ep. katánský; svt.mč. Parthenij, patr. konstantinop.

7. 25. Svátek z dvanáctera (není-li Velký týden – povolena ryba po liturgii). Na večerní liturgii sv. Jana Zlatoústého; paremie dne a svátku: Exod 3,1–8; Přísl 8,22–30 a pak **Žid 2,11–18; Luk 1,24–38**

⊕ **ZVĚSTOVÁNÍ PŘESVATÉ BOHORODICE** • Sv. Prokop Sázavský. Svt. Tichon Vyznavač, patr. moskevský; ct. Justýn Čeljijský (Popovič)

8. 26. Je-li půst, povoleno víno a olej
Opuštění Zvěstování. ☞ **Sbor archanděla Gabriela** • Svt.mč. Irenej, ep. sirmijský. Mč. Bathusius a Bercus, presbyteri, mnich Arpidus a dal., svt.mč. Eusebij

9. 27.

Mč. Matrona Soluňská • Mč. Manuel a Theodosij; sv. Pafnutij; ct. Jan Jasnovidný, egyptský

10. 28.

Ct. Ilarion Nový, igumen; ct. Stefan Divotvorce, igumen • Mč. Ionah a Varachios a další s nimi v Persii. Ct.mč. Eustratij Pečerský; mč. Bojan, kníže bulharský. Sv. Priskos, Malchos a Alexandros Palestinští

11. 29.

Svt.mč. Marek, ep. arethuský, Cyril diakon a další, kteří trpěli pod tyranem Juliánem • Ct. Jan Egyptský, poustevník; ct. Mark a Iona Pskovsko-pečerský; svt. Eustathios Vyznavač

12. 30.

Ct. Jan Sinajský, zvaný Klimakos (Žebříkovec) • Ap. ze 70ti: Sosthen, Apollos, Kefa, Kesarij a Epafroditos; sv. Jan, patriarcha jerusalemský; svt. Sofronios, ep. irkutský; sv. Euvula, matka vmč. Pantelejmona

13. 31.

Svt.mč. Ipatij, ep. gangerský • **Spr. Josef Spanilý**; sv. metrop. moskevští a celé Rusi, divotvorci: Jóna a Inno-kentij; ct. Apollonios; svt.mč. Abdas, ep. perský a Benjamin, diakon. Yverská ikona Matky Boží (na Athosu)

DUBEN

Den má 13 hod. a noc 11 hod.

14. 1.

Ct. Marie Egyptská • Spr. Achaz; mč. Gerontij a Basilidos; ☞ ct. Euthymij Suzdalský

15. 2.

Ct. Titus, divotvorce • Mč. Amfián a Edesij; Řehoř Nikomédský

16. 3.

Ct. Nikita Vyznavač, igumen midikijského monastýru • Mč. Theodosie (Bohuslava) Tyrská, panna; svt. Antioch. Ct. Amfilochios (Makris), starec patmoský

17. 4.

Ct. Josef, písní skladatel, a Jiří z Maleje • Ct. Zosima (naleznuvší ct. Marii Egyptskou); svt. Theon, metrop. soluňský; mč. Kallinik; svt.mč. Nikita Slovan

18. 5.

Mč. Theodulos, čtec a Agathopod, diakon a další • Ct. Theodora Soluňská; ct. Pupilios Egyptský; ct. Theona,

Simeon a Forvín; Marek Athénský; Platon Vyznavač, igumen studijský

19. 6.

⊕ **Svt. Metoděj**, apoštolům rovný, učitel Slovanů, archiepiskop moravský; svt. Eutychos, archiep. konstantinop. • Mč. Jeremiáš a Archilij, jerej; sv. 120 mč. persických; ct. Platonida Syrská; Řehoř Byzantský (Athos)

20. 7.

Ct. Jiří Vyznavač, metrop. meletinský • Mč. Kalliopij, Rufin, Akilina a s nimi 200 vojáků; Prokop a Petr. Byzantská ikona Matky Boží

21. 8.

Ap. ze 70ti Irodion, Agav, Asinkrit, Ruf, Flegont, Herm a druhové • Svt. Celestýn, papež římský; svt. Nifont, ep. novgorodský a divotvorec pečerský

22. 9.

Mč. Eupychos (Dušan) •

Ct.mč. Vadim, archimand. a učedníci jeho

23. 10.

Mč. Terent, Pompus a druhové: Afrikan, Makarij, Zenon, Alexandr a dal. 33 • Mč. Jákob, presbyter a Azadan a Abdikij, diakoni perští; svt.mč. Řehoř V., patriarcha konstantinop.

24. 11.

Svt.mč. Antipas, ep. Pergamy asijské • Mč. Prokes a Martinian; sv. Kurduva

25. 12.

Ct. Basil, vyznavač a ep. parijský • Svt.mč. Zinon, ep. veronský; sv. Isák ze Sýrie; Antusie, panna; ct. Athanasie, igumenie; svt. Sergej, patriarcha konstantinop.

26. 13.

Svt.mč. Artemon, presbyter laodicejský a družina • Mč. Krescent z Myr Licejských; sv.mč. Thomaida Egyptská. (Přepadení Konstantinopole papežskými křižáky 4. křížové výpravy)

27. 14.

Svt. Martin Vyznavač, papež římský • Mč. Antonij, Jan a Eustratij litevští; ct. Christoforos (Kryštof) Savvait; sv. Valentýn

28. 15.

Ap. ze 70ti: Aristarch, Pudens a Trofimos • Mč. Theodor, presbyter; svt. Leonid Athénský; Sebastían; Sáva Gót; sv. Mstislav, kníže ruský

29. 16.

Mč. Agapie (Milena), Irena a Chionie • Mč. Leonid, Charriessa, Nika, Galina, Kalisa. Basilissa, Nunechia a Theodora

30. 17.

Svt.mč. Simeon, ep. perský (a s ním přes tisíc dalších – např. Abdelaje a Anania, presbyterů, Ust hazana, eunucha, Fusiky, Askitrie dcery jeho, Azaty aj.); ct. Akakij, ep. meletinský • Mč. Adrian; + ct. Zosima, igumen solovčický; svt. Agapet (Miloslav), papež římský; svt. Makarij, archiep. korintský

KVĚTEN

1. 18.

Ct. Jan, učedník sv. Řehoře Dekapolity • Svt. Kosma Vyznavač, ep. chalcedonský; mč. Jan Nový; mč. Viktor, Zotik, Akindin, Zinon, Severin a Kesarij

2. 19.

Ct. Jan ze Staré jeskyně (8. st.) • Mč. Christofor, Theona a Antonij, vojíni; svt.mč. Pafnutij Jerusalemský; svt. Řehoř Vyznavač, ep. antiochijský; svt. Trifon, patriarcha konstantinop.; ct. Simeon Bosý (Athos); ct.mč. Agathangel Esfigmenský; prvý z hierarchů amerických Josaf, osvítitel Ameriky + blaž. Matrona Moskevská

3. 20.

Ct. Theodor Trichina • Ap. Zacheus, bývalý celník; mč. Gabriel Ruský; svt. Řehoř, svt. Anastasij I. Sinajský a svt.mč. Anastasij II patriarchové antiochijsští; svt. Bebran a Theotim, ep. Malé Skithie; ct. Anastasios, igumen Sinajské Hory

4. 21.

Svt.mč. Jannuarij, ep. a s ním mč. Prokulus, Sossij a Faustus, diakoni, Disiderij, čtec, Eutichos a Akution; mč. Theodor (a matka jeho Filippie, Dioskoros, Sokrates a Dionýsij) • Svt.muč. Basil (Martyš), kněz a mučedník

5. 22.

Ct. Theodor Sykeot, ep. anastasiopolský • Ap. Nathanael, Lukáš, Kliment; ct. Vitalij; přenesení ostatků zbožného knížete Vsevoloda (po křtu Gabriele)

6. 23. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

✚ Vmč. Jiří Vítězný, divotvorce • Mč. Alexandra a Valérie, císařovny; mč. Anatolij a Protoleon, Glykerius – rolník, Athanasij – žrec, Valerius

7. 24.

Mč. Sáva Stratelat (a s ním 70 vojáků) • Ct. Tomáš, jurodivý; ct. Elisabeta, divotvůrce; sv. Lukáš, švec; ct. Sáva, divotvorce pečerský; ct. Alexij, zátvorník pečerský

8. 25. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

✚ Ap. evangelista Marek • Mč. Nikus; svatých 8 otců poustevníků; svt. Makedonos, patriarcha konstantinop.

9. 26.

Svt.mč. Basileus, ep. amasijský • Spr. Glafira, panna;
☩ svt. Stefan Permský; ct. Justus

10. 27.

☩ **Ap. a svt.mč. Simeon**, ep. jerusalemský, příbuzný Pána • Ct. Simeon Nový Sloupovník; ct. Jan, igumen katarský; ct. Štefan, igumen pečerský, ep. vladimírsko-vo-lyňský; svt. mč. Ilarion Trojickij

11. 28.

Ap. ze 70ti: Jáson a Sozipáter (a další s nimi trpící); mč. Dáda, Maxim a Kintilián • Mč. Saturnin a druhové

12. 29.

Sv. devět mč. kyzických: Theognid, Rufus, Antipater, Theostich, Artemij, Magnus, Theodot, Thaumasi, Filemon; ct. Memnon Divotvorec • **Svt. Vasilij Ostrožský** (Černá Hora); ct. Amfilochij Počájevský

13. 30. Je-li půst, povoleno víno a olej

+ **Ap. Jakub Zebedeus**, bratr Jana Theologa • Ct. Kliment, písní pěvec; svt. Nikita Pečerský, ep. novgorodský, zátvorník; + **svt. Ignatij Brjančaninov**, ep. kavkazský a černomořský

KVĚTEN

Den má 14 hod. a noc 10 hod.

14. 1.

Pror. Jeremiáš • Tamara, carevna gruzínská; ct.mč. Euthimij, Ignatij a Akakij athonští; ☩ ct. Pafnutij, divotvor. Ikony Matky Boží: Byzantská, Myrodárná, Andronikova

15. 2. Je-li půst, povoleno víno a olej

☩ **Svt. Athanasios Veliký**, patriarcha alexandrijský • Spr. Tabitha. + Přenesení ostatků Borise a Glěba, po křtu Romana a Davida; ap.rovn. Boris, kn. bulharský, po křtu Michal, později mnich; svt. Athanasij III., patriarcha cařihradský, lubenský divotvorec

16. 3.

Mč. Timothej a Maura • + Ct. Feodosij, igumen pečerský; ct. Petr Divotvorec, ep. Ikona Matky Boží pečerská

17. 4.

Mč. Pelagie, panna z Tarsu • Svt.mč. Erasmus, ep. thormský; svt.mč. Silván, ep. gazský a s ním 40 dalších; přenesení ostatků spr. Lazara a ap.rovn. Marie Magdalské do Cařihradu a obnovení chrámu. Staroruská ikona Matky Boží

18. 5.

Slavná vmč. Irena • Mč. Neofit, Gáius a Gajana; ct. Varlam Serpučovský. Ct. Efrém Novozjevený, divotvůrce. Ikona „Neupijavemaja Čaša“

19. 6.

Spr. Job Mnohostrádající; ct. **Jov Počájevský**, igumen a divotvorce • Ct. Micheáš Radoněžský

20. 7. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

☩ **Zjevení znamení svatého Kříže** ve dne na nebi nad Jerusalemem o 9. hod. denní • Mč. Akakij, setník; ct. Nil Sorský Myrotečivého; ct. Nil Myrotečivý

21. 8. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

☩ **Ap. evangelista Jan Theolog**, miláček Páně; ct. **Arsenius Veliký**; ct. Pimen Postník a Arsenij Pracovitý, pečerských

22. 9.

Pror. Isaiáš; mč. Kryštof • + Přenesení ostatků svt. Mikuláše z Myr Likejských do Bari. Ct. Josef Optinský

23. 10. Paremije

+ **Ap. Šimon Zelota** (Horlivec) • Mučedníkú: Alfea, Fildelfa, Kypriana, Onisima, Erasma a dal. Ct. Isidora Jurodivá; mč. Vasilij; ct. Simeon, divotv. pečerský, ep. suzdalský; blaž. Simon, pro Krista jurodivý, jurevecký

24. 11. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

Žid 7,26–8,2; Mat 5,14–19

☩ **Svatí apoštolům rovní Metoděj a Cyril, apoštolé a učitelé Slovanů**; kn. Rostislav Velkomoravský; sv. mč. Mokios • Ct. Sofronij Pečerský, zátvorník; svt.mč. Josef, metrop. astrachanský. Obnovení Cařihradu (Konstantinopole)

25. 12.

Svt. Epifánij Kyperský; German, patr. konstantinop. • Svt.mč. Hermogen, patr. moskevský a celé Rusi, divotv.

Světitel Sabin, arch.ep. kyperský a další kyperští světitelé

26. 13.

Mč. Glykerie, panna (a s ní Laodikij, strážce věžeňský) • Mč. Alexandr Římský; Řehoř Vyznavač s manželkou Irínou a dítkami; ct. Euthimij Yverský; spr. panna Glykerije Novgorodská

27. 14.

Mč. Isidor z ostrova Chios • ☩ Blaž. Isidor, pro Krista jurodivý, divotvorec rostovský; ct. Nikita, zátvorník pečerský, ep. novgorodský; mč. Maxim; ct. Serapion Sydonit; Marek Krétský; sv. Leontij, patriarcha jerusalemský

28. 15. Je-li půst, povoleno víno a olej

☩ Ct. **Pachomios Veliký** • ☩ Sv. Isaia, ep. rostovský, divotvorec; ct. Eufrosin (Přemysl); ☩ zabítí sv. blahověr. knížete Dimitrije Uličského a Moskevského

29. 16.

Ct. Theodor Posvěcený, učedník sv. Pachomia • Svt. mč. Alexandr, episkop jerusalemský; mč. Vít, Modest a Kriscentie; sv. Otcové v lávře sv. Sávy zabítí; bl. Musa, panna. (Dobytí Konstantinopole Osmany, 1453; den smutku)

30. 17.

Ap. ze 70ti Andronik a sv. Junie • Ct. Evfrosinije, ve světě Evdokije, blahověrná vel. kn. moskevská. Mč. Solochon, Pamtamir a Pamtalon, vojíni; sv. Štěpán, patriarcha konstantinop.

31. 18.

Mč. Theodot Ankýrský a 7 mč. panen: Tekusa, Alexandra, Klaudie, Faina, Eufrasie, Matrona a Julie; mč. Petr, Dionýsij, Andrej, Pavel a panna Kristýna Lampsakijští • Mč. Simeon, Isák a Bachtisij. Ct. Makárjij Altajský

ČERVEN**1. 19.**

Svt.mč. Patricij (Patrik), ep. pruský a s ním tři presbyteři – Polyen, Akakij a Menander • + **Sv.kn. Dimitrij Donský**; + ct. Kornilij, komelský divotvorec

2. 20.

Mč. Thalás Egejský (a s ním Alexandr a Asterius) • Mč. Aksalon; + svt. Alexij, metrop. moskevský a celé Rusi. Ct. Zabulon a Sosanna, rodiče aprovn. Niny Gruzinské

3. 21. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

+ **Svatí ap.rovn. císař Konstantin a jeho matka, císařovna Helena** • Ct. Kassian Řek, uličský divotvorec. + Vladimírská ikona Matky Boží

4. 22.

Mč. Vasilisk Vyznavač • Mč. Jan – Vladimír, král srbský; svt.mč. Zachariáš; ct.mč. Pavel Peloponézský. Památka Otců 2. všeobecného sněmu

5. 23.

Ct. Michal, ep. vyznavač • Sv. Marie Kleopova, myronosi-ce; bl. Joan Vlasatý, pro Krista jurodivý; ct.mč. Michail Černorizec; ☩ svt. Leontij Rostovský; ct. Evfrosinije Po-locká, igumenie. Sbor rostovsko-jaroslavských svatých

6. 24. Je-li půst, povoleno víno a olej

☩ **Sv. Simeon Sloupník** • ☩ Ct. Nikita Sloupník, divotvorec; mč. Meletius Stratelat, Štěpán, Jan a Serapion Egyptan, Kallinik – žrec, Theodor a Faustus a s nimi 1218 vojinů a žen s dětmi; mč. 12 tribunů – Fistus, Marcel, Sergej, Fotin, Merkurij, Didimos a dal., ženy: Markiána, Zuzana, Paládie a dva mládenci: Kiriak a Kristián

7. 25. Je-li půst, povoleno víno a olej

Předchůdci: 2.Kor 4,6–12; Mat 11,2–15

+ **Třetí nalezení ctihodné hlavy Předchůdce a Křtitele Páně, Jana** • Svt.mč. Therapont, ep. kyperský; mč. Celestýn; svt. Innokentij, arciepi. chersonský. Sbor volyňských svatých. Vzpomínka sjednocení tří milio-nů uniátů s pravoslavnou církví ve městě Vilno

8. 26.

Ap. ze 70ti Karpus (a Alfeus). Sv. novomuč. Řehoř Nový, umučený carem tureckým Selimem • Mč. Averkij a Helena; ct. Jan Hesychnast, vyznavač; ct. Makárjij Kaljazinský; sv. Augustin z Canterbury, arcibiskup, divotvorec

9. 27.

Svt.mč. Therapont, ep. sardijský • ☩ Ct. Nil Stolbenský, nový divotvorec; mč. Theodora, panna a Didimos, vojín; sv. Kyprián, Fotij a Jóna, biskupové kyjevští; + spr. Jan Ruský, vyznavač; sv. Beda Ctihodný

10. 28.

Ct. Nikita, vyznavač a ep. chalcedonský; ☩ svt. Ignatij, ep. rostovský • Svt.mč. Eutichos, ep. melitinský; mč. Eli-konida; ct. Elena Divjejevská

11. 29.

Ct.mč. Theodosie, panna caňhradská • ☩ Bl. Jan Ustuzský, pro Krista jurodivý; ct.mč. Theodosie, panna tyrská; svt. Alexandr, papež alexandrijský. **Svt. Luka (Vojno-jasenský)**, vyznavač, arch.ep. simferopolský. Ikony Matky Boží: Zastánkyňe hříšníků. Památka 1. všeobecného sněmu. (Pád Konstantinopole, zabití posledního byzantského císaře Konstantina XI., dle jul. kal.)

12. 30.

Ct. Isakij (Radovan) Dalmatský, vyznavač • Ct. Jakob Galský. **Sv. mučedník Jeroným Pražský**

13. 31.

Ap. ze 70ti Herm; mč. Hermeus • Mč. Filosof Alexandrijský; sv. Petronilla; svt. Eustatij, patriarcha konstantinop.

ČERVEN

Den má 15 hod. a noc 9 hod.

14. 1.

Mč. Justin Filosof a s ním další Justin, Evellpist a Jeraks, Peon, Valerian, Chariton a s ním Charita, žena a Justus • ☩ Ct. Dionýsij, igumen glušinský divotvorec; spr. Jan Kronštadtský; ct. Justýn Čeljijský (Popovič)

15. 2.

Svt. Nikifor Vyznavač, patr. konstantinop. • ☩ Vmč. Jan Nový, Sučavský; mč. Konstantin Athonský; spr. Julianie, kn. vjazemská, novotoržská; archiep. Odo Canterburský

16. 3.

Mč. Lukilián a čtyři děti – Klaudius, Ipatij, Pavel, Dionýsij a Pavla, panna • Svt.mč. Lukian ep., Maxian presbyter, Julián diakon, Markelinus a Saturnin v Belgii. Kyperská ikona Matky Boží

17. 4.

Svt. Mitrofan, patr. caňhradský • Ct. Eleazar a Nazarij olonečtí; **ct. Marta a Marie, sestry Lazarovy**; mč. Frontasij, Severin, Severian, a Silanus; svt. nmč. Ioannikij, metrop. černohorský-primorský

18. 5.

Svt.mč. Dorothej, ep. týrský • Mč. Markian, Nikandr, Iperchij, Apollon, Leonid, Arij, Gorgij, Selinij, Irinij a Pamvon; ct. Anubios, poustevník egyptský; avva Dorothej; kniže Feodor Jaroslavič, novgorodský; kn. Igor Černigovský a Kyjevský; ct. Vassian a Iona Solověčtí; sv. Bonifác, biskup mučedník

19. 6.

Ct. Vissarion, divotvorce egyptský; ct. Hilarion Nový z Dalmatského monastýru • Ct.mč. panny Archelai, Thekla a Zuzana. Ikona Matky Boží: obměkčení zlých

srdcí (sedmi mečí zasažená)

20. 7.

Mč. Theodot Ankýrský • Svt.mč. Markellin, papež římský a mč. Klaudius, Kirin a Antonin; svt.mč. Marcel, papež římský, mč. Sisinius a Kiriak (diakoni), Smaragd, Lagrius, Apronianus, Saturnin... a mče. Priscila, Lukina a Artemie, císařovna; mče. Kalerie (Valerie); mče. Zinaida, divotvorkyně; **svt.mč. Stanislav** (Nasadil) (+1941)

21. 8. Je-li půst, povoleno víno a olej

☩ **Vmč. Theodor Stratelat** • Svt. Efrem, patr. antiochijský; ct. Zosima Fénický. Kn. mč. Vasilij a Konstantin Jaroslavští. Jaroslavská ikona Matky Boží

22. 9.

☩ Svt. Cyril Alexandrijský, archiep. • ☩ Ct. Kyrill Bělozerský, igumen, divotvorce; mče. Thekla, Marta a Marie Perské; sv. Columba, první opat Iony. Spr. Alexij Moskevský (Mečev)

23. 10.

Svt.mč. Timotej, ep. pruský • Mč. Alexandr a Antonina, panna. Svt. Vasilij, ep. rjazanský; svt. Jan, metrop. tobojský a celé Sibiře; ct. Siluán, schimnik pečerský. Sbor rjazanských svatých. Sbor sibiřských svatých.

24. 11. Je-li půst, povoleno víno a olej

✦ **Ap. Bartoloměj a Barnabáš** • Ct. Varnava Vetlužský; mč. Marie Pergamská. Ikona Matky Boží „Jest vpravdě důstojno“ (Axion Estin) a ikony „Znamení Kursko-korennoj“. 222 novomučedníci činští (1900)

25. 12.

☩ Ct. **Onufrij Veliký**; ct. **Petr Athonský** • Ct. poustevníci: Pafnutij, Timothej, Jan, Andrej, Iraklemon a Theofil

Egyptští; ct. Arsenij Koněvský, divotvorce; blahověrná kn. Anna Kašinská; **+ mče. Orosia** (Dobroslava; 880)

26. 13.

Mče. Achylina; svt. Trifill, ep. Levkusie Kyperské • Mče. Antonie. Ct. Andronik, igumen, a Sáva Moskevští, ikonopisci; ctá. Alexandra Divjejevská

27. 14.

Pror. Eliseus; svt. Metoděj, patriarcha cařhradský. Sbor divjejevských svatých

28. 15.

Pror. Ámos • **+ Svt. Jóna**, metrop. moskevský a celé Rusi, divotvorce; svt. Michail, prvý metrop. kyjevský. Mč. Vít, Modest a Kriskentie; **ct. Jeroným Stridonský**; ct. Theodor Sikeot, ep. anastasiopolský. **Blaž. Augustin, ep. hypponský. Kn. Lazar Srbský a všichni srbští mučedníci** od jeho dnů až dodnes (včetně nmč. Gorazda). (Památká bitvy na Kosově poli)

29. 16.

Svt. Tichon Amafuntský, divotvorce • Svt.mč. Tigrij, kněz a mč. Eutropij, čtec. ☩ Ct. Tichon Medynský, Kalužský; ct. Moisej Optinský; svt. Feofan Zatvornik, ep. vyšenský

30. 17.

Mč. Manuel, Savel a Izmael Perští • Ct. Josef, poustevník a Pior. Ct.mč. Nectan Britský. Blaž. jurodivá Alipije Golosevská

ČERVENEC**1. 18.**

Mč. Leontij (a Hypatij a Theodulos) • Leontij Prozřelý, Athonita; Erasmus. Bogoljubská ikona Matky Boží. Památka zesnulých (padlí v bitvě na Kosově poli)

2. 19. Je-li půst, povoleno víno a olej

+ Ap. Juda, tělesný bratr Páně • Mč. Zosima, vojín; **ct. Paisij Veliký**; sv. myronosice Marie Jákobova. **+ Svt. Jov**, patriarcha moskevský a celé Rusi; **+ svt. Joann Šanghajský a San Franciský, divotvorce**

3. 20.

Svt.mč. Metoděj Patarský, jenž potíral Origenův klam; ct. **Naum Ochridský**, žák sv. Cyrila a Metoděje •

Svt.mč. Aristoklees presbyter, Dimitrián diakon a Athanasij čtec; spr. Nikólaos Kabásilas

4. 21.

Mč. Julián z Tarsu (s matkou) • Svt.mč. Terentij, ep. ikonijský; ct. Julij, presbyter a Julián, diakon; ct. Maxim Řek

5. 22.

Svt.mč. Eusebij, ep. samosatský • Mč. Zinon a Zina; mč. Galaktion, Julianie a syn její Saturnin.

6. 23.

Mč. Agripina Římanka • **+ Uvitání Vladimírské ikony Matky Boží v Moskvě na obranu proti Tatarům.** Mč. Eustochius, Gaius, Probus, Lollius, Urvanus adal. Ikona Matky Boží pskovsko-pečerské, zv. „Umilenije“. Sbor vladimírských svatých

7. 24. Svátek (je-li půst, povolena ryba)

Řm 13,12–14,4; Luk 1,5–25; 57–68; 76; 80

+ Narození sv. Jana, Křtitele a Předchůdce Páně

• **ct. Ivan Český** (služba jemu se koná zítra). Mč. sedm bratří: Orentij, Farnakij, Eros, Firmos, Firmin, Kiriak a Longin. Spr. děti Jakov a Joann Menjužští, Novgorodští

8. 25.

Ct.mče. Feuronic, panna • ☩ Kníže Petr, jako monach David, a kněžna Fevronije, v monaštví Eufrosýnije, muromští divotvorci; ct.mč. Prokop Smyrenský. Ct. Nikon Optinský, vyznavač

9. 26.

Ct. David Soluňský • Svt. Dionýsios, ep. suzdalský; ct. Jan, ep. gótský; svt.muč. Georgij presbyter **+ Zjevení ikony přecíste Vládkyně naší Bohorodice a vždycky Panny Marie Tichvinské**

10. 27.

Ct. Sampson, hostitel cizinců a léčitel; spr. Jana, myronosice • Ct. Severus (Ševřf), kněz; ct. Rehoř Yverský, Athonský. Sbor ctihodných otců pskovsko-pečerských

11. 28. Poslední den půstu svatých apoštolů

☩ **Sv. nezištníci Kýr a Jan** • **+ Ct. Sergej a German**, divotvorci valaamští; ct. Pasij Svatohorec (památká přeložena ze zítřejšího dne). Ikona Matky Boží „Trojruká“

12. 29. Svátek (je-li půst, povolena ryba)
2. Kor 11,21–12,9; Mat 16,13–19

✚ **Slavní a všehvalní, nej přednější z apoštolů Petr a Pavel**

13. 30. Svátek (je-li půst, povolena ryba)

☞ **Sbor sv. slavných a všehvalných 12ti apoštolů:** Petra, Ondřeje – bratra jeho, Jakuba Zebedeova, Jana – bra-

tra jeho, Filipa, Bartoloměje, Tomáše, Matouše, Jakuba Alfeova, Judy Jákobova neboli Tadeáše, Šimona Zeloty a Matěje • Svt. Sofronij, ep. irkutský; mč. Meliton; Petr; Perpetua; Michal – sadař athénský

ČERVENEC

Den má 14 hod. a noc 10 hod.

14. 1. Je-li půst, povoleno víno a olej

☞ **Sv. nezištníci Kosma a Damián**, v Římě trpící • Ct. Petr Patricij; spr. Angelina Srbská, vládkyně

15. 2. Je-li půst, povoleno víno a olej

☞ Položení roucha přev. Bohorodice ve Vlachernách • Svt. Juvenalij, patr. jerusalemský; Fótij, metrop. kyjevský a celé Rusi. Ikona Matky Boží „Achtyrská“

16. 3.

Mč. Hyacint • + Svt. Filip, metrop. moskevský. Mč. Diomid, Eulapij, Asklipiodot; mč. Mokios a Marek. Ct. Alexander, vůdce mon. „neusínajících“. Bl. Joann, pro Krista jurodivý, moskevský

17. 4. Řím 8,28–39; Jan 15,17–27; 16,1–2

Svt. Ondřej Krétský; spr. Marta, matka ct. Simeona Divnohorce • **Ct. Andrej Rublev**, ikonopisec. Mč. Theodor a Theodotie. + **Svatí carští mučedníci – poslední ruský car Nikolaj II., carevna Alexandra, carevič Alexij, Olga, Taťána, Marie, Anastasie** a ostatní s nimi

18. 5.

+ **Ct. Athanasij Athonský** • ☞ **Ct. Sergij Radoněžský**, igumen. Mče. Anna a Kirilla; ct. Lampád, divotvorec irinopolský; ct. velkokněžna Jelizaveta a inokyně Varvara

19. 6.

Ct. Sisoj Veliký • Památka mč. Jana Husa a mč. Jeronýma Pražského. Mč. Marín, Marta, Auditax, Avvakum, Kirin, Valentýn – presbyter, Asterij a další v Římě. Mč. Lukie panna a s ní Rix, Antonij, Lukian, Isidor, Dion, Diodor, Kuton, Aronos (Orion), Kalik a Satur; mč. Isaur diákon, Innokentij, Felix, Herm, Vasil, Peregrin, Ruf a Rufin Makedonští.

20. 7.

Ct. Tomáš Malský; ct. Akakij • Mč. Peregrin (Pelhřim), Lukián, Pompeus, Hesychij, Papus, Saturnin a Hefman; mč. Evangelios. Ctá. Evfrosinije (dřívě Evdokije), kn. moskevská. Ikona přev. Bohorodice: „Odigitria Vlachernská“.

21. 8. Je-li půst, povoleno víno a olej

☞ **Vmč. Prokop** (a s ním druhové a 12 žen) • Spr. Prokop pro Krista jurodivý, uslužský divotvorec. + Zjevení Kazanské ikony Matky Boží. Zázrak ikony „Zvěstování“ Ustužské

22. 9.

Svt. mč. Pankrác, ep. tauromenijský • Svt. mč. Cyril Hortinský; (mč. Andrej a Probus;) svt. Theodor, ep. edeský

23. 10.

Sv. 45 mč. v Nikopolis arménském: Leontij, Mavrik, Daniel, Antonij, Alexandr, Janikita a další • + **Ct. Antonij Pečerský**, všech ruských monachů vůdce. Ct. Siluan, schimník pečerský; ct. poustevníci egyptští, ohněm a dýmem umoření. + Uložení uctívaného roucha (chitonu) Páně v Moskvě

24. 11.

☞ Vzpomínka divu vmč. Euthimie všehvalné, kterým bylo upevněno Právoslavi; ☞ **aprovn. Olga**, po svatém křtu Helena, velká kněžna ruská • Ct. Nikodým Vatopedský

25. 12.

Mč. Prokl a Hilarius; ct. Michal Malein • Ondřej Stratelat, Heraklitos, Faustus, Mina a druhové. Spr. Veronika. ✚ Ikona Matky Boží tzv. „Trojruká“

26. 13.

☩ Sbor archanděla Gabriela. Ct. Stefan Savvait • Sára Libijská; mč. Serapion

27. 14.

☩ Ap. ze 70ti Akila (a jeho manželka Priscilla, učedníci ap. Pavla, mučedníci) • Mč. Justus; ct. Onesim, divotvorc v Magnesii. Ct. **Nikodim Svatohorec**

28. 15.

Je-li půst, povoleno víno a olej
Mč. Kyrk a Julita, jeho matka; ☩ sv. **aprov. veliký kníže Vladimír**, po křtu Vasilij, posvětitel Rusů

29. 16.

Památka svatých Otců šesti všeobecných sněmů (koná se v neděli)
Svt.mč. Athinogen a 10 jeho učedníků • Mč. Pavel a Alevtina a Chionie; Antioch, lékař; Julie, panna. Památka svatých Otců 4. všeobecného sněmu. Svátek ikony Matky Boží Pskovské.

30. 17.

Je-li půst, povoleno víno a olej
☩ **Vmč. Marína** (Margarita) • Ct. Lazar a Irinarch Solovětští; ct. Leonid. Ikona přev. Bohorodice: „Odigitria Svatohorská“

31. 18.

Mč. Emilián Slovan (a mč. Hyacint Amastridský) • Vmč. Athanasius; mč. Marcel, Dasius a Maron; ct. Pamva Nitrijský; ct. Jan mnohostrádatující, zátvorník pečerský; bl. Leontij Ustužský, pro Krista jurodivý

SRPEN**1. 19.**

Ct. Makrina, sestra sv. Basila Vel.; ct. Dius • ☩ Ct. **Serafim Sarovský**; kn. Roman Rjazanský; ct. Paisij Pečerský

2. 20.

Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
Jak 5,10–20; Luk 4,22–30

☩ **Svatý slavný prorok Eliáš** • Spr. Áron, první kněz

3. 21.

Ct. Symeon, pro Krista jurodivý a Jan, spolupostník jeho; pror. Ezechiel • Ct. Onufrij, mlčenlivec a Onesim, zátvorník pečerský; mč. Eugenij

4. 22.

Je-li půst, povoleno víno a olej
☩ **Ap.rovn. myronosice Marie z Magdaly**; svt.mč. Foka • Ct.mč. Marcela; mč. Agapij; blaž. Kyprian Suzdalský, pro Krista jurodivý

5. 23.

Mč. Trofimus, Theofil a s nimi 13 dalších mč. • Mč. Apollonius; svt.mč. Apollinarius Ravenský; svt.mč. Vitalij.
+ Památka zjevení Matky Boží na hoře Počájevské k záchraně lávry od útoku tureckého. Počájevská ikona Matky Boží

6. 24.

☩ Mč. Kristýna • + **Mč. kn. Boris a Glěb**, po svatém křtu Roman a David; ct. Polykarp Pečerský

7. 25.

Je-li půst, povoleno víno a olej
☩ **Zesnutí spr. Anny**, matky přev. Bohorodice • Svaté ženy – Olympiada, diakonisa a Eupraksie, panna; mč. Sanktus, Mattur, Attala, Blandina, Bible, Vitta, Epagatha, Pontinus, Alexandr a druží; ☩ ct. Makárj, želtovodský divotvorce; ct. Theodora ze Sihly (Bohdana Karpatská). Památka 5. všeobecného sněmu

8. 26.

Svt.mč. Hermolaj, Hermippus a Hermokratos, jerejové nikomedští • Ct.mč. Paraska; ct. Mojžíš Uhřín Pečerský, mnohotrpící

9. 27.

Je-li půst, povoleno víno a olej
2 Tim 2,1–10; Jan 15,17–16,2

☩ **Vmč. a léčitel Pantelejmon**;

+ **ap.rovn.ct. Kliment, svt. ochridský, Angelár, GO-RAZD, Naum a Sáva**, svatí pětipočetníci – učedníci sv. Cyrila a Metoděje • Bl. Nikolaj Kočanov Novgorodský, jurodivý

10. 28.

Ap. ze 70ti a diakoni: Prochor, Nikanor, Timon a Parmen • Mč. Julián, Eustatij a Akakij; Drosida, Euthimij a Antonije; Irina Kappadokijská. + Zjevení ikony Matky Boží Odigitrie (ukazující cestu) Smolenské

11. 29.

Mč. Kallinik • Mč. Serafima, panna; mč. Theodtie a tři děti její. Narození sv. Mikuláše.

12. 30.

Ap. ze 70ti: Silas, Siluan, Kriskentij, Epenetus a Andronik • Mč. Jan Vojín; mč. Polychron – svt. babylonský a dal.; svt.mč. Valentýn a učedníci jeho

13. 31.

☩ Předsvátek vynesení svatého uctívaného a oživujícího kříže Páně. ☩ Spr. Evdokim Kappadocký • **Spr. Josef z Arimatie**; mč. Julita. Příprava na půst k Zesnutí přěsv. Bohorodice

SRPEN

Den má 13 hod. a noc 11 hod.

14. 1.

Začátek půstu k Zesnutí přěsv. Bohorodice Kříží: 1 Kor 1,18–24; Jan 19,6–11; 13–20; 25–28; 30–35
Svěcení nově vybraného medu

☩ **Vynášení uctívaných dřev životodárného Kříže Pána.** Sv. 7 mč. Makabejských: Abim, Antonín, Hurij, Eleazar, Eusebon, Alim, Marcell a matka jejich Solomonie a učitel jejich Eleazar • Svátek nejmilostivějšího Spasitele a přěsv. Bohorodice. Památka pokřtění Rusi

15. 2.

☩ **Prvmč. archidiakon Štěpán** • Spr. Nikodém, Gama-liel a syn jeho Aviv; ☩ blaž. Vasil Moskevský, divotvorce, pro Krista jurodivý

16. 3.

Ct. Isakij, Dalmatus a Faustus • Sv. žena Salome, myronosice; ☩ ct. Antonij Říman, divotvorce novgorodský

17. 4.

Sedm dětí mč. efezských: Maximilián, Jamblich, Martinián, Jan, Dionýsij, Exakustodián a Antonín • Ct.mč. Evdokie; mč. Jelevferij; mč. Irína; sv. Daria

18. 5.

☩ Předsvátek Proměnění Pána. Mč. Eusignij • Svt.mč. Anfirius a Favius, papežové římské; mč. Pontius Říman; Vikentij (Vincent); Kristýna; Irenej; spr. Nonna, matka svt. Řehoře Theol.; svt. Euthimij, patr. konstantinop.

19. 6.

Svátek z dvanáctera (povolena ryba)
2.Petr 1,10–19; Mat 17,1–9
Svěcení ovoce

☩ PROMĚNĚNÍ PÁNĚ**20. 7.**

Ct. mč. Dometius Peršan (a dva učedníci jeho) • Ct. Pimen Pečerský; mč. Marín, vojín a Asterij, senátor; ct.mč. Potamie, divotvorkyně; ct.mč. Asterius, divotvorce

21. 8.

Svt. Emilián Vyznavač, ep. kyzičský • Svt. Myron Krétský, divotvorce; ct. Řehoř Sinajský; ct. Řehoř, ikonopisec pečerský. ☩ Ct. Zosima a Savvatij Solověští

22. 9.

Paremije
☩ **Ap. Matěj** • Mč. Antonij Alexandrijský, Julián, Markián, Jan, Jakub, Alexij, Dimitrij, Fótij, Petr, Leontij a Marie – patricie, Řehoř a dal. za ikonu Krista trpící; sv. císařovna Irena

23. 10.

Mč. arcidiakon Laurentius (Vavřinec) (a papež Sixtus, diakoni – Felix a Agapet, vojín Roman, Říman) • Sv. Irenius Filozof; bl. Lavrentij (Vavřinec), pro Krista jurodivý

24. 11.

Mč. arcidiakon Euplus • Mč. Zuzana, panna a s ní: Gaius – papež římský, Gabin – kněz, Klaudius, Maxim a dal.; ct.mč. Theodor a Vasilij Pečerští

25. 12.

Mč. Fotios a Anikita (a mnozí s nimi) • Svt.mč. Alexandr, ep. kománský; mč. Pamfilij a Kapitón

26. 13.

☩ Opuštění svátku Proměnění. **Ct. Maxim Vyznavač** (služba se zpívala včera) • Mč. Hyppolit, Ireneus, Abundius a Konkordie, římské; ☩ svt. Tichon, ep. voroněžský, zadonský divotvorce

27. 14.

Konec půstu
☩ Předsvátek Zesnutí přěsv. Bohorodice. ☩ Pror. Micheáš • ☩ Ct. Theodosij, igumen pečerský

28. 15.

Svátek z dvanáctera (je-li půst, povol. ryba)

Filip 2,5–11; Luk 10,38–42; 11,27–28

☩ ZESNUTÍ PŘĚSVATÉ BOHORODICE

29. 16.

☩ Přenesení rukou nevytvořeného obrazu Páně z Edesy do Konstantinopole • Mč. Diomidius, lékař; ct. Jáchym Bulharský, poustevník; ct. Nikodým Meteorský

30. 17.

Mč. Myron, kněz • Ct. Alypij, ikonopisec pečerský; mč. Pavel, sestra jeho Juliána a další; Straton, Filip, Eutichian a Kyprian; mč. Thyrsa, Levkie, Koronáta a dal.

31. 18.

Mč. Florus (Květoslav) i Laurus • Mč. Herm, Serapion a Polien; svt.mč. Emilián a s ním Hiláriu, Dionýsij a Hermippus; svt. Joan a Georgij, patriarchové konstantinopolské; ct. Christoforos; ct. **Jan Rylský** a sv. Lukáš

ZÁŘÍ**1. 19.**

Mč. Ondřej Stratelat (a s ním 2593 mč. vojínů) • Mč. Timothej, Agapij a Thekla; svt. Pitirim; sv. Kalistratos. Svátek ikony Matky Boží Donské

2. 20.

Pror. Samuel • Mč. Ševif a Memnon, upálení; mč. Lukios, senátor; mč. Ilidoros a Dosis; 38 mč. upálených: Orion, Ora, Chrisantos, Pantaleon, Viktor, Rín, Zotik, Achilles a další

3. 21.

Ap. ze 70ti Tadeáš; mč. Vassa (a děti její – Theognost, Agapios a Pistos) • ☩ Ct. Avramij (Abraham) Pečerský, archimandrita, smolenský divotvorce

4. 22. Svátek

Žid 13,7–16; Jan 10,9–16

☩ **Svt. mč. Gorazd, biskup český a moravsko-slezský.** Mč. Agathonik (a Zótik, Theoprépj, Akindýn, Severián a dal.) • Mč. Felix. Svátek Gruzínské ikony Matky Boží

5. 23.

☩ Opuštění Zesnutí přev. Bohorodice. Mč. Luppis (služba jemu se bude zpívat zítra) • Svt.mč. Irenej (Lubomír), ep. lyonský; svt. Kallinik, patriarcha konstantinopolský; sv. Alžběta. **Svatí nomomučedníci čeští**

6. 24.

Svt.mč. Eutychos, učedník ap. Jana • ☩ Přenesení ostatků svt. Petra, metrop. moskevského; **ap.rovn. svt.mč. Kosma Aitolský.** Svt. mč. Maxim Gorlický. (Památka zjevení přev. Bohorodice ct. Sergiji Radoněžskému)

7. 25.

☩ Ap. Bartoloměj; ☩ ap. ze 70ti Titus, ep. krétský • Svt. Mína, patriarcha cařihradský; svt. Jan Kappadocký, patriarch konstantinop.; svt. Epifanij, patriarch konstantinop.; sv. Řehoř Utrechtský; sv. Jan Karpatský

8. 26.

Mč. Adrian a Natalie (a dalších 23 mč.) • Mč. Hadrián, syn císaře Proba + Nalezení Vladimírské ikony Matky Boží

9. 27.

Ct. Pimen Veliký • Svt. Liberius, papež římský; mč. Anthisie Nová; ct.svt.mč. Kukša a ct. Pimen Postník, pečerský

10. 28.

Ct. Mojžíš Mouřenín (Muřín, Ethiopan); + ct. **Jov Počájevský** (služba 6. května) • ☩ Sbor ctihodných otců kyjevsko-pečerských v daleké jeskyni ct. Theodosije odpočívajících; spr. Anna, prorokyně v chrámu jerusalemském; spr. Ezechiáš, král judský

11. 29. Svátek; den postní (bez ryby)

Skut 13,25–32; Mar 6,14–30

☩ **Stěti hlavy Proroka, Předchůdce a Křtitele Páně, Jana** • Mč. Anastasij Bulhar. Památka všech pravo-slavných vojáků padlých v poli

12. 30.

Světitelé: Alexandr, Jan Postník a Pavel Nový, patriarchové konstantinopolské • Ct. Alexandr Svirský, divotvorce s učedníky; + kníže Alexandr Něvský; + kn. Daniil Moskevský; ct. Kryštof Říman; ct. Fantýn Kalabrijský, divotvorce soluňský; **světitelé a patriarchové srbští**

13. 31. Je-li půst, povoleno víno a olej

☩ Položení ctěného pásu přsvaté Bohorodice • **Svt.mč. Cyprian (Kyprián), ep. kartagenský;** svt. Gennadij, patriarcha konstantinop.; 366 mč. nikomedských; sv. Aidan, první biskup lindisfarnský, divotvorce

ZÁŘÍ

Den má 12 hod. a noc 12 hod.

14. 1. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
1.Tim 2,1–6; Luk 4,16–22 (novoletí)

+ **Začátek nového církevního roku** (letopočet od stvoření světa). Ct. **Simeon Sloupník** (a matka jeho Marta) • Sbor převs. Bohorodice (arménský); mč. Aithal; mč. 40 žen postnic a mč. Ammun, diakon, učitel jejich; mč. Kallistos, Euod, Hermogen (bratři); spr. Jozue Navin

15. 2.

Mč. Mamant (a otec jeho Theodot a matka Rufina); sv. Jan Postník, patriarcha cařihradský • + Ct. **Antonij Prvozakladatel a Theodosij Pečerstí**, kinoviálního monašství na Rusi vůdcové; 3618 mč. nikomedských

16. 3.

Svt.mč. Anthimos, ep. nikomedský (a s ním diakon Theofil, Dorothej, Mardonij, Migdonij, Petr, Indis, Gorgonij, Zinon a Domena, panna a Euthimij) • Sv. Thiba, diakonisa; mč. Basilissa Nikomédská; bl. Jan, divotvorce rostovský

17. 4.

Svt.mč. Vavylos, ep. Velké Antiochie (s ním tři děti a matka jejich Christodula); sv. **Bohavidoucí pror. Mojžíš** • Mč. Hermína, dcera ap. Filipa

18. 5.

☩ Pror. Zachariáš (a spr. Alžběta, rodiče sv. Jana Křtitele) • Zabítí kn. Gléba; mč. Iriada; mč. Raisa

19. 6.

Je-li půst, povoleno víno a olej
☩ Vzpomínání divu arcihojčevůdce archanděla Michaela • Mč. Eudoksij (Romilus, Zinon, Makarij a s nimi 11.000 dalších v Armenii); ct. Archipus.

20. 7.

☩ Předsvátek Narození převs. Bohorodice. Mč. Sozont • Ap. ze 70ti Ebodos a Onisiforos; ☩ svt. Joan, arciep. novgorodský; ct.mč. Makarij Kaněvský, archimandrita

21. 8.

Svátek z dvanáctera (povolena ryba)

Filip 2,5–11; Luk 10,38–42; 11,27–28

+ **NAROZENÍ PŘESVATÉ BOHORODICE** • Ct. Ethelburga, britská královna

22. 9.

Je-li půst, povoleno víno a olej
Galat 4,22–31; Luk 8,16–21 (bohootcům)
☩ **Spr. rodiče Jáchym (Joakim) a Anna** • Mč. Severián (a Chariton). ☩ Ct. Josef Volocký, divotvorc; ct. Theofan Vyznavač; bl. Nikita Cařihradský; svt. Feodosij Černigovský. Památka 3. všeobecného (ekumenického) sněmu

23. 10.

Mč. Minodora, Mitrodora a Nymfodora • Ap. ze 70ti: Apellus, Lukius a Kliment; sv. Pulchérie (Krasava)

24. 11.

Ct. Theodora Alexandrijská • + Ct. **Sergej a German, valaamští divotvorci**; + ct. **Siluan Athonský**; mč. Ia a s ní 9000 mč. v Persii; mč. Dimitrij, Evanthia a Dimitrián, syn; svt. Daniel, keltský. Ct. Eufrosin, svatý kuchař

25. 12.

☩ Opuštění Narození převs. Bohorodice. Svt.mč. Autonomij, ep. italský • Svt.mč. Kornutos, ep. nikomedský; mč. Julián a s ním 40 mč. (Chirotonie svt.mč. Gorazda)

26. 13.

Je-li půst, povoleno víno a olej
Předsvátek Povýšení. ☩ Obnovení chrámu Vzkříšení v Jerusalemě. Svt.mč. Kornelius, setník • Svt.mč. Julián, presbyter; mč. Eliáš, Zotik, Lukián a Valerián

27. 14.

Svátek z dvanáctera a půst (povoleno víno a olej, ale bez ryby) 1.Kor 1,18–24;
Jan 19,6–11; 13–20; 25–28; 30–35

+ **POVÝŠENÍ SVATÉHO KŘÍŽE PÁNE**

(Čili „Pozdvihování svatého Kříže celosvětové“; navrácení Kříže.) • Zesnutí svt. Jana Zlatoústého

28. 15.

+ **Sv. muč. panna a princezna Orosia**. ☩ **Velkomučedník Nikita** • Svt.mč. Filius, ep. a mnozí s ním; mč. Theodot, Askliad a Maxim; mč. Porfýrij; ct. Filothej, kněz v Malé Asii; svt. Simeon, arciep. soluňský

29. 16.

Svátek. Efez 4,17–25; Mat 13,44–52
+ **Sv. mč. Ludmila, kněžna česká; ct. Prokop, igumen monastýru sázavského**. ☩ Vmč. Euthimie Všechvalná • Mč. Sebastiana; mč. Melitina; mč. Viktor a Sothenos; ct. Dorotheos, poustevník egyptský; ct. vyzn. Kukša Oděský

30. 17.

Mč. Sofie a její dcery – Věra, Naděžda a Ljuba • **Mč. Theodotie** a Agathokla. Cařihradská ikona Matky Boží.

ŘÍJEN**1. 18.**

Ct. Eumenius, ep. hortinský, divotvorce • **Mč. Ariadna**, Sofie a Irína; **svt. Arkadij**, ep. novgorodský; **vmč. kn. Bidzin** a **mč. kn. Šalva** a **Elizbar**

2. 19.

Mč. Trofimus, Savatij a Dorymedont • **Mč. Zosima**, poustevník; **kn. Igor Černigovský**; ☩ **zbožný kn. Feodor** a jeho děti – **kn. David**, **Konstantin**, divotvorci

3. 20. Je-li půst, povoleno víno a olej

☩ **Vmč. Eustatij** (Plakida) a jeho žena **Theopistie** a jejich děti **Agarj** a **Theopistos** • ☩ **Mč. Michail**, kníže černigovský a bojar jeho **Feodor**, vyznavači a divotvorci; **kn. Oleg**; **ct. mč. Jan**, egyptský vyznavač a 40 mč. s ním; **ct. mč. Hilarion**

4. 21.

☩ **Opuštění Povýšení**. **Ap. ze 70ti Kodratus** • **Svt. mč. Ipatij**, ep. efezský a **Andrej**, presbyter jeho; + **svt. Dimitrij**, metrop. rostovský; **mč. Eusebios**; **mč. Priska**

5. 22.

Svt. mč. Foka, ep. synopský • **Pror. Jonáš**; **ct. Jonáš**, presbyter, otec **sv. Theofana**, tvůrce kánonů a **Theodora Poposaných**. **Spr. Petr**; **ct. Kosmas Zografský**. 26 **ct. mč. zografských**

6. 23. Je-li půst, povoleno víno a olej
Galat 4,22-31 (od pol.); Luk 1,5-25
(Janu Křtiteli)

☩ **Početi Předchůdce a Křtitele Páně Jana** • **Ct. ženy Xantippa** a **Polyxenie**; **mč. Iraida**, panna; **mč. Mikoláš Pantapolos**; **mč. Jan**; **svt. Innokentij**, metrop. moskevský

Vysvětlivky některých zkratk

ap. – ἀπόστολος, apoštol;

pror. – пророкъ, prorok;

mč. muč. – мученикъ, mučedník;

ct. – преподобный, ctihodný (mnich, poustevník);

svt. – святи́тель, světitel (biskup nebo kněz);

7. 24.

☩ **Prvmč. Thekla**, apoštolům rovná • **Ct. Korpios** Palestýnský; **sv. Štěpán** (v monaštví Šimon), **David** a **Vladislav Srbsťtí**; **ct. Nikandr**, poustevník pečerský

8. 25.

Ct. Eufrosinie Alexandrijská • + **Ct. Sergej Radonežský, divotvorce**; **ct. Evfrosína Suzdalská**; **ct. mč. Pafnutij** Egyptan a 546 mč. s ním; **sv. Prochor**, učedník ev. Jana

9. 26. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
1. Jn 4,12–19 (od pol.); Jan 19,25–27;
21,24–25

☩ **Zesnutí sv. apoštola a evangelisty Jana Theologa** • + **Svt. Tichon**, patriarcha moskevský a celé Rusi; **svt. mč. Vladimír**, presbyter; **spr. Gedeon**, soudec israel'ský; **ct. Efrém** Perekomský, Novgorodský

10. 27.

Mč. Kallistratos a družina • **Ap. ze 70ti**: **Marek**, **Aristarchos** a **Zina**; **mč. Gajána**; 15 mč. na lodi upálených; ☩ **ct. Savvatij**, solověcký divotvorce; **mč. Akilína Soluňská**; ☩ **svt. mč. Petr**, metrop. krutický

11. 28. Svátek. Gal 6,2–8; Luk 6,17–23

+ **Sv. mč. Václav, kníže český**; + **ct. Chariton** Vyznavač • ☩ **Ct. schimonach Kyriil** a **schimonachyně Marie** (rodiče **ct. Sergije Radonež.**); **pror. Báruch**; **sbor ctihodných Otců pečerských** v blízkých jeskyních **sv. Antonije** odpočívajich

12. 29.

☩ **Ct. Kyriak**, poustevník • **Mč. Petronie**; **ct. Theofan** Mistivý. **Svt. Joann**, ep. šanghajský a sanfranciský

13. 30.

☩ **Svt. mč. Řehoř**, ep. a osvítitel Velké Arménie; **mč. Ripsimie**, **Gajanie** a 35 svatých panen a 70 mužů mučedníků • + **Svt. Michal**, prvý metropolita kyjevský a celé Rusi, divotvorce

svt. mč. – святи́енномъченикъ; světitel mučedník (biskup nebo kněz mučedníkem);

ep. – episkop, biskup, **archiep.** – arciepiškop;

vmuč. – velkomučedník;

kn. – князь, kníže (kněžna);

bl. blaž. – блаже́нный, blažený, blahoslavený.

ŘÍJEN

Den má 11 hod. a noc 13 hod.

- 14. 1.** Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
Žid 9,1-7; Luk 10,38-42; 11,27-28
- ⊕ **Záštita přesvaté Bohorodice (Pokrov).** Ap. ze 70ti Ananiáš; ct. Roman Sladkopěvec • Mč. Dominik Soluňský; mč. Krescents, Evagrius, Marcialus, Jannuaris, Alexandr, Hotie, Saturnie, Věra, Prima, Donata a dalších; ct. Jan Kukuzel a Řehoř Athonský; ☩ ct. Sávva, višerský divotvorce
- 15. 2.**
☩ Svt.mč. Kyprián a mč. Justýna • Blaž. Ondřej, pro Krista jurodivý. Kn. Anna Kašinská; blaž. Kyprián, jurodivý; mč. Řehoř Athonský
- 16. 3.**
☩ Svt.mč. Dionýsios Areopagitský, ep. athénský • Rustikos, presbyter a Jelevferij, diakon; ct. Jan Chozevita, ep. caesarijský; bl. Hesychast Athonský
- 17. 4.**
Svt.mč. Jerotheos, ep. athénský • Sv. Damara; mč. Dominika a dcery její Veronika a Prosdokie; ct. Ammon; sv.kn. Vladimír Novgorodský, divotvorec; ☩ svt. Hurij a Varsonofj Kazanští
- 18. 5.**
Mč. Charitýna • ☩ Svt. Petr, Alexej, Jóna, Filip, Hermogen Moskevští a celé Rusi, divotvorci; svt.mč. Dionýsios, ep. alexandrijský; ct. Damián, Jeremija a Matfej, jasnovidní proroci pečerstí
- 19. 6.** Je-li půst, povoleno víno a olej
☩ Sv. ap. Tomáš • Ct.mč. Makarios Athonský
- 20. 7.**
☩ Mč. Sergej a Bakchus • Mč. Julián, presbyter a Kesarij, diakon; mč. Eusebios a Filinos; mč. Pelagie z Tarsu; svt. Marek, papež římský; ct. Sergij Poslušný, pečerský
- 21. 8.**
Ct. Pelagie • Ct. Taisie Egyptská; ct. Trifon, archimandr; ct. Dositej; sv. Petronie (Petronilla); sv. Alexij Karpatský
- 22. 9.** Je-li půst, povoleno víno a olej
☩ Ap. Jakub Alfeův • Ct. Andronik a žena jeho Athanasie. Spr. Abraham, praotec a příbuzný jeho Lot
- 23. 10.**
Mč. Eulampios a Eulampie • ☩ Ct. Amvrosij Optinský. Blaž. Andrej Totemský, pro Krista jurodivý; 26 ct.mč. zo-grafských. Sbor volynských svatých
- 24. 11.** Památka svatých Otců 7. všeobecného sněmu (koná se nejbližší neděli)
Ap. ze 70ti Filip (ze sedmi diakonů); ct. Theofan Popsaný, vyznavac a kánonů tvůrce, ep. nikejský • Ct. Lev Optinský. Sbor ctihodných optinských starců: Lva, Makárije, Amvrosije, Moiseje, Antonije, Ilariona, Isakije, Anatolije, Josifa, Varsonofje, Anatolije, Nektarije, Nikona vyznavče, Isakije svt. mč. Mč. Zinaida a Filonilla; sv. Viktorína; ct. Feofan, postník pečerský. Památka divu ikony Pána našeho Ježíše Krista v Bejrútu
- 25. 12.**
Mč. Probus, Tarachos a Andronik; ct. Kosma, ep. maiumský, kánonů tvůrce • Mč. Domnika; sv. Martin Milostivý, ep. tourský. ☩ Svátek sv. Jana Křtitele na památku přenesení z Malty části dřeva Kristova Kříže, ikony Matky Boží napsané sv. evangelistou Lukášem a pravé ruky Předchůdce a Křtitele Páně Jana. Svátek Jerusalemské ikony Matky Boží
- 26. 13.**
Mč. Karpus a Papylas (a s nimi Agathodor a Agathonika) • Ct. Benjamin Pečerský; mč. Florentij; vmč. Chrysis (Zlatava) Bulharská. ☩ Yverská ikona Matky Boží
- 27. 14.**
Mč. Nazárij, Gervasij, Protasij i Kelsus; ☩ ct. Paraskeva Srbská (svatá Petka) • Mč. Silván, presb. gazský; ct. Nikola Svatoš, pečerský, kn. černigovský
- 28. 15.**
Ct. Euthimij Nový, Soluňský; ct.mč. Lukián, presb. antiochijský • ☩ Sv. kníže Rostislav Moravský. Svt.mč. Lukián Pečerský
- 29. 16.**
Mč. Longin, setník u kříže Páně • Ct. Malus, poustevník; mč. Leontij, Dometij, Terentij, Domin

30. 17.

Pror. Ozeáš; ct.mč. **Ondřej Krétský** • Sv. Lazar Vzkříšený; mč. nezištníci Kosma a Damián a bratři jejich: mč. Leontij, Anthimus a Eutropius; blaž. Alipije Goloseevská

31. 18. Je-li půst, povoleno víno a olej

+ **Sv. apoštol evangelista Lukáš** • Mč. Marín; ct. Julián, poustevník mesopotámský; ct. Josef Volocký, igumen a divotvorce; ct. David Serpuchovský; mč. Aristobulos

LISTOPAD

1. 19.

Pror. Joel; mč. Uar a s ním 7 učitelů křesťanských; ☩ ct. Jan Rylský • Bl. Kleopatra (Vlastislava) a syn její Jan; svt.mč. Sadok, ep. perský a 128 mč. s ním; **sv. spr. Jan Kronšadtský, divotvorce**

2. 20.

☩ Vmč. Artemij Antiochijský, vojévůdce • Ct. Gerasim Athonita. Svt.mč. Nikolaj, presbyter; svt.mč. German, ep. alatyrský. Spravedlivé dítě Artemij Verkolský

3. 21. Svátek. Efez 4,17–25; Mat 13,44–52

+ **Sv. muč. Ludmila Česká, přenesení ostatků.** ☩ Ct. Hillarion Veliký • Mč. Jan Peloponéský; ☩ svt. Ilarion, ep. meglinský; ct. Ilarij, schimník pečerský; mč. Dasius, Gaius a Zotik

4. 22.

Ap.rovn. Averkios, ep. jerapolský, divotvorce; sedm dětí efezských – mč.: Maximilián, Jamblich, Martinián, Dionýsij, Antonín, Konstantín (Exakustodián) a Joann • Ct. Lot Egyptský; svt. vyznavač Georgios z Dramy (Karslidis, starec). + Svátek divotvorné ikony Matky Boží Kazanské

5. 23. Je-li půst, povoleno víno a olej

☩ **Ap. Jakub, bratr Páně** • ☩ Svt. Jákov Novgorodský, divotvorce; svt. Ignatios, patriarcha cařihradský

Seznam denních památek jmen svatých je rozdělen buletem (puntíkem) • Svatí uvedení před ním, mají svou službu v mineji, a tudíž se jim zpívají hymny (jména uvedená sice před buletem ale v závorkách, se při skladbě

6. 24.

Mč. Arethos a s ním 4299 mč. • Mč. Synklitikie a její dvě dcery; ct. Aretha, Sisoj a Theofil, zátvorníci pečeřští; mč. Nerdon; svt. Papas, ep. skifský. + Svátek ikony Matky Boží „Všech trpících potěšení“

7. 25.

Mč. Markián a Martyrij, notáři konstantinop.; spr. Tabita (Dorkas) • Mč. Anastasij

8. 26. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

+ **Velkomučedník slavný Dimitrij Soluňský, myrtočivý** • Mč. Luppus; ct.mč. Josef Athonský. (Vzpomínka na strašné zemětřesení v Konstantinopoli r. 740)

9. 27.

Mč. Nestor Soluňský • Ct. Nestor, letopisec pečerský; mč. Marek, Soterichos a Valentýna; svt. Kiriakos, patriarcha konstantinop.; kn. Andrej Smolenský.

10. 28.

Mč. Terentios a Neonilla a 7 dětí jejich; ct. Stefan Savvait, tvůrce kánonů. ☩ **Vmč. Paraskeva**, nazývaná Pátek; ☩ svt. Arsenij Srbský, 1. archiepiskop. + Ct. Jov, igumen počájevský. + Svt. Dimitrij Rostovský • Svt.mč. Kyriakos, patriarcha jerusalemský; ct. Arsenios Kappadokijský

11. 29.

Ct.mč. Anastasie Římanka; ct. Avráam, zátvorník pečerský • Ct. Abrahám a bl. Marie; ☩ ct. Avramij, archim. rostovský, divotvorce

12. 30.

Svt.mč. Zenobios, ep. egejský a mč. Zenobie, sestra jeho • Ap. ze 70ti: Tertus, Markus, Justus a Artemus

13. 31.

Ap. ze 70ti: Stachus, Amplus, Urvanus, Narcis, Appelus a Aristobulos; mč. Epimachos • Ct. Spyridon a Nikodým, pekaři prosfor pečeřští; ct. Maura; 100 000 mč. tbilských, umučených Mongoly; svt. mč. prot. Joann Carskoselský a Petrohradský (Kočurov)

služby nezohledňují). • Za buletem jsou uvedeny další svátky a jména dalších svatých, kteří mají toho dne památku a mohou být připomenuti, ale většinou nejsou do sestavování denní bohoslužby zařazeni.

LISTOPAD

Den má 10 hod. a noc 14 hod.

14. 1. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)☩ **Sv. nezištníci a divotvrci Kosma a Damián Asijsťi** (a matka jejich ct. Theodotia) • Svt.mč. Jan, ep. a Jákob, presb. v Persii umučen**15. 2.**

Mč. Akindin, Pigasij, Afthonij, Elpidifor, Anempodist a s nimi 7000 umučených • Ct. Markián Kirenejský; svt.mč. Filogonij, patriarcha antiochijský

16. 3.

Mč. Akepsimos, ep., Josef, presbyter a Aithalos, diakon. Obnovení (posvěcení) chrámu vmč. Jiřího, kde leží jeho tělo. • Mč. Perpetua, Diktorína, Fótýnie; mč. Attikos, Agapij (Lubomír), Eudoksios a dal.

17. 4.

Ct. Joannikos Veliký; svt.mč. Nikandros, ep. myrský (a Hermos, presbyter) • Ct. Merkurij, postník pečerský

18. 5.

Mč. Galaktion a Epistimie; ☩ svt. Jóna, archiep. novgorodský, divotvorce • Ap. ze 70ti: Patrob, Linus, Herm, Gajj, Filolog; svt. Řehoř Alexandrijský

19. 6.☩ Svt. Pavel Vyznavač, patr. konstantinop.; ☩ **ct. bohosný otec igumen Varlaam Chutinský, novgorodský divotvorce** • Mč. Tekusie, Alexandra, Polaktie, Klaudie, Eufrosína, Athanasie a Matrona; mč. Viktor, mč. Nikandros; ct. Luka Pečerský**20. 7.**

Mč. 33 melitinských: Jeron, Hesychij, Nikandros, Athanasij, Mamanstos, Kallinik, Nikon, Longin, Valerián, Xanthos a dal.; ct. Lazar Galisijský, divotvorce, postník na hoře • Mč. Theodot, hostinský; mč. Auktos, Tavrión a Thessalonikie

21. 8. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

Žid 2,2–10; Luk 10,16–21

+ Sbor archanděla Michaela a dalších nebeských mocností beztělesných.

Archandělů: Gabriela, Rafaela, Uriela, Salafaela, Jerudiela, Barachiela a Jeremiela.

22. 9.Mč. Onisifor a Porfýrij; ct. Matrona Cañihradská • Ct. Theoktista Lezevská. Ct. Onisifor Pečerský; ct. Jan Kolovos; ct. Simeon Metafrast; **svt. Nektarios Aiginský, metrop. pentapolský.** + Svátek ikony Matky Boží, která „rychle vyslyší“ (pohotovému ku pomoci)**23. 10.**

Ap. ze 70ti: Erastos, Olympos, Rodion (a Sosipatros, Kvartos a Tertos) • Mč. Kalliop, Niros a Orion; mč. Orest, lékař. Sv. Arsenios Kappadokijský

24. 11.Vmč. Mína; mč. Viktor a Stefanida (Štěpánka); mč. Vikentij (Vincenc); **ct. Theodor Studita, vyznavač** • ☩ Bl. Maxim, pro Krista jurodivý, moskevský divotvorce; mč. Benedikt, Matouš, Izák, Kristian a Jan. Ikona Matky Boží: Yverská – myrotočivá (Montrealská).**25. 12.** Je-li půst, povoleno víno a olej☩ **Svt. Jan Milosrdný, papež alexandrijský;** ct. Nil Postník • Bl. Jan Vlasatý, Rostovský; pror. Achiáš; **ct. Nil Myrotočivý****26. 13.** Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)☩ **Svt. Jan Zlatoušťý,** archiepiskop Města Konstantinova • Mč. Antonín, Nikifor a German; mč. Manetha; ct.mč. Daskin Athonita**27. 14.** Svátek (je-li půst, povolena ryba)+ **Sv. apoštol Filip** • **Svt. Řehoř Palama,** archiep. soluňský; spr. císař Justinián a císařovna Theodora; mč. Konstantin Athonský; mč. Panteleimon**28. 15.** Začátek „Filipovského půstu“

k Narození Kristovu

Mč. a vyzn. Guriós, Samon a Abib • Mč. Elpidos, Markelos a Eustochios; svt. Tomáš Nový, patriarcha konstantinop.; **ct. Paisij Veličkovský;** ct. Herman Aljašský**29. 16.** Je-li půst, povoleno víno a olej+ **Svatý apoštol evangelista Matouš** • Spr. Thulbian, kníže ethiopský, po křtu Matouš; svt. mč. Filumen, igumen monastýru u Jákobovy studny

30. 17.

☩ Svt. Řehoř Divotvorce, ep. neocesijský • ☩ Ct. Nikon, igumen radonežský (žák ct. Sergije v Trojickém monastýru). Ct. Lazar Ikonopisec

PROSINEC**1. 18.**

Mč. Platon Ankýrský a svt.mč. Roman, diakon • Mč. Zacheus, diakon gadarinský a Alfeus, čtec caesarijský

2. 19.

+ Svt. vyzn. Alexij Karpatský. Pror. Abdiáš; mč. Barlaam • ☩ Ct. poustevníci a postníci Barlaam a Josef, carevič indický (a otec jeho car Abenir). + Svt. Filaret, metr. moskevský a kolomenský; ct. Varlaam, první igumen pečerský; mč. Aza a s ním 150 vojinů a jiných. Ct. Porfyrios Kavskalyvita. (Bitva u Slavkova, 1805)

3. 20.

Předsvátek Uvedení. Ct. Řehoř Dekapolský; svt. Prokl, archiep. konstantinop. • Mč. Eustathij, Thespesij a Anatolij; mč. Dasius; mč. Azat, Sasonij, Thekla, Anna

4. 21. Svátek z dvanáctera (povolena ryba)
Žid 9,1–7; Luk 10,38–42; 11,27–28**⊕ UVEDENÍ PŘESVATÉ BOHORODICE DO CHRÁMU**

Naše přesvatá Vlákyně a vždycky Panna Marie vstupuje do jerusalemského chrámu.

5. 22.

Sv.ap. Filemon, Archipos a mč. ap.rovn. Aphthie; mč. Cecilie (Kikilie) a s ní mč. Valerián, Tiburtus a Maksim • ☩ Blahověrný kníže Michail Jaroslavič Tverský. Ct. Kalist, patr. konstantinopolský; svt. Kliment, ep. ochridský

6. 23.

Svt. Amfilochios, ep. ikonejský; svt. Řehoř Sicilský, ep. akragantský • + Sv. vel.kn. Alexandr Něvský, Vladimír

ský a Novgorodský, ve schimě Alexij, celé Rusi divotvorce; + svt. Mitrofan, ve schimě Makarij, ep. voronežský

7. 24. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

☩ Vmč. Kateřina; vmč. Merkurios • Mč. Augustýnie; mč. Porfýrios Stratelat a 200 vojinů; mč. Prokop a Kryštof; ☩ mč. Merkurij Smolenský, divotvorce

8. 25.

☩ Opuštění svátku Uvedení. Svt.mč. Kliment, papež římský a Petr, papež alexandrijský; + aprovn. svt. Kliment, archiep. ochridský, osvítitel Bulharů a divotvorce • Ct. Petr Mlčenlivec, Galatský

9. 26.

Ct. Alypios Sloupník • + Innokentij Irkutský; ct. Jakub Osamělý; mč. Řehoř Chioský

10. 27.

☩ Vmč. Jákob Peršan • Ct. Palladij Soluňský. Ct.mč. 17 monachů v Indii; ct. Roman Kilikijský, divotvorce; kn. novgorodský Vsevolod, po křtu Gavriil, pskovský divotvorce; ☩ svt. Jákob Rostovský, divotvorce. + Ikona Matky Boží „Znamení“ Kursko-Korennaja. Zázrak přesv. Bohorodice v Novgorodě

11. 28.

☩ Ct.mč. vyzn. Stefan Nový • Mč. Irinarchos (Miroslav) (a s ním 7 žen). Svt. Theodor, archiep. rostovský; mč. Ondřej, Petr a Pavel; ☩ svt.mč. metrop. Serafim

12. 29.

Mč. Paramon (a s ním 370 dalších) • Mč. Filumen Ankýrský; ct. Akakios Sinajský (o němž se píše v Klimaku). Svt.mč. Abib, ep. nekreský; svt.mč. Dionýsios, ep. korintský; ct. Nektarij Pečerský; ct. Pitirun Egyptský

13. 30. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

+ Sv. všechvalný apoštol Ondřej Prvozvaný • Svt. Frumentos, archiep. ethiopský

PROSINEC

Den má 9 hod. a noc 15 hod.

14. 1.

Pror. Nahum (Naum) • Mč. Ananiáš Peršan; ct. Filaret (Dobromil) Milosrdný

15. 2.

Pror. Habakuk (Avakum) • Ct. Athanasij, zátvorník pečerský; mč. Myropie; ct. Jan, Iraklemon, Andrej a Theofil Egyptští; sv. Štěpán – Uroš, král srbský

16 3.

Pror. Sofoniáš • Svt.mč. Theodor, archiep. alexandrijský; ct. Theodulos Cařihradský; ☩ ct. Sáva Storoževský; ct. Jan Mlčelnívec; svt.mč. Gabriel; mč. Angelos

17. 4.

Je-li půst, povoleno víno a olej
☩ **Vmč. Barbora** (a mč. Juliána); ct. **Jan Damaskin** • Svt. Gennadij, archiep. novgorodský; svt.mč. Serafim, ep. fanarský

18. 5.

Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
Gal 5,22–6,2; Mat 11,27–30

☩ **Ct. Sáva Posvěcený** • Ct. Karion, monach a jeho syn Zachariáš, Egyptáné; mč. Anastasios; ct. Nektárij Bitolský a jeho učitel Philoteos Athonský

19. 6.

Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
Žid 13,17–21; Luk 6,17–23

☩ **Svt. Mikuláš Divotvorce, archiep. Myr Lycejských** (Nikolaj, Nikolaos) • Svt. Maxim Kyjevský

20. 7.

Svt. **Ambrož, ep. milánský** (Ambrosius) • ☩ Ct. Antonij Sijjský; ☩ ct. Nil Stolbenský, nový divotvorec; ct. Jan, postník pečerský; ct. Řehoř Athonský

21. 8.

Ct. Patapios z Théb • Ap. ze 70ti: Sosthen, Apollos, Kefas, Tichikos, Epafroditos, Kesar a Onisiforos; mč. 62 je-rejů a 300 laiků v Africe ariány umučení; mč. Anthisa v Římě

22. 9.

Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
Gal 4,22–31; Luk 8,16–21

☩ **Početí přesvaté Bohorodice ve sv. Anně** • Pror. Anna (Hannah), matka pror. Samuele; svt. Sofronios, archiep. kyperský; ct. Štěpán nově se zaskvěšší

23. 10.

Mč. Mínas, Hermogenes a Eugrafos • Bl. Jan, král srbský a rodiče jeho – blaž. Štěpána blaž. Angelina (Brankovič), vladaři srbsí

24. 11.

Ct. Daniel Sloupník • Ct. Nikon Vyschlý Pečerský; ct. Lukáš Sloupník; bl. císař Nikiforos Foka; sv. Kukša (Veličko) jeroschimonach

25. 12.

Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
☩ **Svt. Spyridon Divotvorce, ep. trimifuntský** • Svt.mč. Alexandr, ep. jerusalemský; ct. Therapont muč. Petr Aleut; ct. Herman Aljašský

26. 13.

Je-li půst, povoleno víno a olej
+ **Mč. Eustratij, Auxentij, Eugenij (Evžen), Mardarij a Orest** • **Mč. Lucie**. Ct. Arsenios

27. 14.

Mč. Thyros, Levkij a Kallinik; mč. Filemon, Apollonios, Arianos a Theotichos Alexandrijští

28. 15.

Svt.mč. Jelevferij (Eleutherios), ep. ilirijský (a matka jeho mč. Anthia a mč. Koribos); ct. Pavel Osamělý (poustevník) • Ct. Pavlos z Latry; ☩ svt. Štěpán Vyznavač, archiep. surožský; mč. Zuzana, diakonisa, v monašství Jana z Palestiny. + Svt.mč. Ilarion, archiep. verejský

29. 16.

Pror. Aggeus • Mč. Marín Říman; mč. Ambrosij a Oseáš; bl. císařovna Theofánie; svt. Mikoláš Chrysobergos, patriarcha konstantinop.; ct. Sofie, ve světě Solomonie

30. 17.

Je-li půst, povoleno víno a olej
☩ **Pror. Daniel a tři mládenci** – Ananiáš, Azariáš a Misail • Ct. Daniel Vyznavač, ve schimě Stefan; svt. Dionýsios, archiep. egyptský

31. 18.

Mč. Sebastián (a družina jeho: Nikostratos, vězeňský dozorce a jeho žena Zoja, Kastorius, Trankvillos, presbyter

a synové jeho diakoni Markelin a Marek, Klaudius, velitel věznic, syn jeho Symforian a bratr Viktorin, Tiburtos a Kastulos • Svt. Modest. archiep. jerusalemský; ct. Michal Vyznavač; sv. Sofie, divotvorkyně

LEDEN

1. 19.

Mč. Bonifác • Ct. Ilja Muromec, Pečerský; mč. Eliáš, Probus a Aris, Egyptané; mč. Polyevkt a Timothej; svt. Rehoř, ep. omiretský

2. 20. Je-li půst, povoleno víno a olej
Předsvátek Narození. ☩ Svt.mč. **Ignatij Bohonosec**, patriarcha antiochijský • Ct. Ignatij, archimandr. pečerský; + spr. **Jan Kronštatdský; divotvorce**

3. 21.

Předsvátek Narození. Mč. Juliána, panna (a s ní 500 mužů a 130 žen v Nikomedii umučených) • + Svt. Petr, metrop. moskevský a celé Rusi divotvorce; bl. Prokop, pro Krista jurodivý

4. 22.

Předsvátek Narození. **Vmč. Anastasie** (uvolňující pouť) • A s ní mč. Chrisogont (její učitel), Theodotije, Ebdos, Eutihian a dal. s Anastasii trpící; mč. Zoilos

5. 23.

Předsvátek Narození. 10 mč. krétských: Theodulos, Saturnin, Gelasios, Zotik a dal. (2. stol.); sv. **Naum Ochridský**, učedník sv. Metoděje, aprovn. osvětitel Bulharů • Svt. Pavel Neokesarejský; svt. Nifont Kyperský

6. 24. Konec půstu (s východem první hvězdy); povoleno jeden pohárek vína

Je-li ponděli – pátek: čtou se královské hodinky. Na večerní liturgii sv. Basila: paremije a **Žid 1,1–12; Luk 2,1–20**

Je-li sobota či neděle: královské hodinky se četly v pátek (liturgie se ten den nekonala)
Dopoledne liturgie sv. Jana Zlatouštěho: **Žid 1,1–12; Luk 2,1–20**

Večer velká večerní s paremijemi (večerní liturgie se nekoná)

Předvečer Narození Kristova. Ct.mč. Eugenie (Evženka) (a s ní Prota, Jakinth a Klaudie) • Ct. Antioch Palestýnský; ct. Mikoláš Monach

7. 25. **Třídenní svátek z dvanáctera** (povoleno jíst vše; tak i 10 dnů po tomto dni)
Liturgie sv. Jana Zlatouštěho (je-li neděle či ponděli, pak se koná dopolední liturgie sv. Basila): **Gal 4,4–7; Mat 2,1–12**

☩ NAROZENÍ PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA.

Poklonění tří mágů: Melchiora, Gaspara a Baltasara. Pamatka osvobození Rusi od Galů a 20 národů s nimi (porážka Francouzů a jejich vyhnání z Ruska v r. 1812)

8. 26. **Žid 2,11–18; Mat 2,13–23**

Druhý den svátku Narození Kristova.

☩ Sbor přesvaté Bohorodice:

spr. Josef Snoubenec, svatý král a prorok David, sv. ap. Jakub – bratr Páně • Svt.mč. Euthimios, ep. sardijský. Ct. Konstantin Sinajský; svt.mč. Konstantin Ruský

9. 27. **Skut 6,8–8,4; Mat 21,33–42** (po řad. čtení)
Třetí den svátku Narození. ☩ Sv. prvmč. archidiakon Štěpán (Stefanos). Ct. Theodor Vyznavač Popsaný a jeho bratr Theofan, tvůrce kánonů • Svt. Theodor, archiep. konstantinop.

10. 28.

20 000 mč. v Nikomedii upálených: Glykerius, presbyter, Zinon, Theofil, diakon, Dorothej a dal., panny: Domna, Agathie a Theofila a dal. • Ct. Simeon Myrotočivý; ap. Nikanor, ze sedmi diakonů

11. 29.

Mč. 14 000 mládětek Herodem v Betlémě zabitých. Ct. Markelus, igumen monastýru nespících • Ct. Thadeáš Vyznavač; ct. Marek, hrobník, Theofil a Jan Pečerstí; ct. Lavrentij Černigovský

12. 30.

Mč. Anýsie Soluňská • Svt.mč. Zotik, presbyter, sirotky sytící. Ap. ze 70ti – Timon, diakon; mč. Fileter Nikomédský; ct. Theodora Caesarijská; ct. Theodora Cařihradská

13. 31.

☩ Opuštění svátku Narození. Ct. Melánie Římanka (služba Melanii se zpívala včera) • Ct. Gelasios Palestýnský; spr. Abgar, král edeský; svt. Petr Mohila, metrop. kyjevský; svt. mč. Michail, presbyter; svt. Dositej Vyznavač, metrop. záhrěbský

Kalendárium a svátky pohyblivé

- 1.Petr 2,21–3,9; Mar 12,13–17
- 1.Petr 3,10–22; Mar 12,18–27
- 1.Petr 4,1–11; Mar 12,28–37
- 1.Petr 4,12–5,5; Mar 12,38–44
- 2.Petr 1,1–10; Mar 13,1–8
- 2.Tim 2,11–19; Luk 18,2–8pol.

36. NEDĚLE PO 50nici; O ZACHEOVI

hlas ? — 1.Tim 4,10–15; Luk 19,1–10

»Přišel Syn člověka, aby hledal a spasil, co bylo zahynulo.«

- 1.Petr 2,21–3,9; Mar 12,13–17
- 1.Petr 3,10–22; Mar 12,18–27
- 1.Petr 4,1–11; Mar 12,28–37
- 1.Petr 4,12–5,5; Mar 12,38–44
- 2.Petr 1,1–10; Mar 13,1–8
- 2.Tim 2,11–19; Luk 18,2–8pol.

NEDĚLE O CELNĚM A FARISEOVI

hlas ? — 2.Tim 3,10–15; Luk 18,10–14

Začátek Triodu postního

»Každý, kdo se povyšuje, bude ponížěn, a kdo se ponížuje, bude povýšen.«

Týden bez půstu (po neděli celného a fariseje)

- 2.Petr 1,20–2,9; Mar 13,9–13
- 2.Petr 2,9–22; Mar 13,14–23

• Středa bez půstu:

2.Petr 3,1–18; Mar 13,24–31

- 1.J 1,8–2,6; Mar 13,31–14,2

• Pátek bez půstu:

1.J 2,7–17; Mar 14,3–9

- 2.Tim 3,1–9; Luk 20,45–21,4

NEDĚLE O MARNOTRATNĚM (nevěrném) SYNU

hlas ? — 1.Kor 6,12–20; Luk 15,11–32

»...Veselme se, neboť tento můj syn byl mrtev, a zase ožil, ztracen byl a nalezen jest.«

Týden před masopustní nedělí

- 1.J 2,18–3,10; Mar 11,1–11
- 1.J 3,11–20; Mar 14,10–42
- 1.J 3,21–4,6; Mar 14,43–15,1

- 1.J 4,20–5,21; Mar 15,1–15

- 2.J 1,1–13; Mar 15,22–25; 33–41

- **Sobota zádušní** („roditelská“ čili předků – světová)

(konáme vzpomínání všech zesnulých pravoslavných křesťanů – našich bratří a sester – všech dob):

1.Kor 10,23–28; Luk 21,8–9; 25–27; 33–36.

1.Sol 4,13–17; Jan 5,24–30 (zádušní)

NEDĚLE MASOPUSTNÍ; o strašném soudu

hlas ? — 1.Kor 8,8–9,2; Mat 25,31–46

Konec masitých pokrmů

»Co jste učinili jednomu z bratří těchto mých nejmenších, Mně jste učinili.«

Týden syrný a máslový (již bez masa)

- 3.J 1,1–15; Luk 19,29–40; 22,7–39

- Jud 1,1–10; Luk 22,39–42; 45–23,1

- **Ve středu se jí mléko i vejce** (není liturgie):

na 6. hodince – Joel 2,12–26; na večerní – Joel 3,12–21

- Jud 1,11–25; Luk 23,1–34pol. a 44–56

- **V pátek se jí mléko i vejce** (není liturgie):

na 6. hodince – Zach 8,7–17; na večerní – Zach 8,19–23

- **Sobotní památka všech svatých postníků:**

Řím 14,19–26; Mat 6,1–13. Gal 5,22–6,2;

Mat 11,27–30 (svatým otcům)

NEDĚLE SYROPUSTNÍ; vzpomínání Adama

vyhnání. Neděle všeobecného smíření

hlas ? — Řím 13,11–14,4; Mat 6,14–21

»Jestli odpustíte lidem hříchy jejich, odpustí i vám Otec váš nebeský.«

Čistý týden – začátek Velkého půstu

- **Čisté pondělí:**

Gen 1,1–13; Přísl 1,1–20

(Na velkém povečeří kánon sv. Ondřeje Krétského)

- **Čisté úterý:**

Gen 1,14–23; Přísl 1,20–33

(Na velkém povečeří kánon sv. Ondřeje Krétského)

- **Čistá středa:**

Gen 1,24–2,3; Přísl 2,1–22

(První liturgie předem posvěcených Darů. Na velkém povečeří čtení kánonu sv. Ondřeje Krétského)

• **Čistý čtvrtek:**

Gen 2,4–19; Přísl 3,1–18

(Na velkém povečeří kánon sv. Ondřeje Krétského)

• **Čistý pátek:**

Gen 2,20–3,20; Přísl 3,19–34

(Liturgie předem posvěcených Darů a kánon sv. Theodoru s žehnáním koliva)

• **1. sobota velkopostní – sv. vmč. Theodora Tyrona** (památka jeho přeslavného zázraku):

Žid 1,1–12; Mar 2,23–3,5

2.Tim 2,1–10; Jan 15,17–16,2 (sv. *Theodoru*)

1. neděle Velkého půstu – OSLAVA PRAVO-SLAVÍ

hlas ? — Žid 11,24–26; 32–12,2; Jan 1,43–51

»Od tohoto času uzříte nebe otevřené a anděly Boží vystupující a sestupující na Syna člověka.«

2. týden Velkého půstu

• Gen 3,21–4,7; Přísl 3,34–4,22

• Gen 4,8–15; Přísl 5,1–15

• Gen 4,16–26; Přísl 5,15–6,3

• Gen 5,1–24; Přísl 6,3–20

• Gen 5,32–6,8; Přísl 6,20–7,1

• **2. sobota velkopostní – zádušní** („roditelská“ čili předků):

Žid 3,12–16; Mar 1,35–44

1.Sol 4,13–17; Jan 5,24–30 (zádušní)

2. neděle Velk. půstu – SV. ŘEHOŘE SO-LUŇSKÉHO – PALAMY

hlas ? — Žid 1,10–2,3; Mar 2,1–12

Žid 7,26–8,2; Jan 10,9–16

»Synu, odpouštějí se tobě hříchy tvé... Vstaň, vezmi lože své a jdi...«

3. týden Velkého půstu

• Gen 6,9–22; Přísl 8,1–21

• Gen 7,1–5; Přísl 8,32–9,11

• Gen 7,6–9; Přísl 9,12–18

• Gen 7,11–8,3; Přísl 10,1–22

• Gen 8,4–21; Přísl 10,31–11,22

• **3. sobota velkopostní – zádušní** („roditelská“ čili předků):

Žid 10,32–38; Mar 2,14–17

1.Sol 4,13–17; Jan 5,24–30 (zádušní)

3. neděle Velkého půstu – UCTIVÁNÍ SVA-TĚHO KŘÍŽE

hlas ? — Žid 4,14–5,6; Mar 8,34–9,1

»Chce-li kdo za Mnou jíti, zapří sám sebe, a vezmi kříž svůj, a následuj Mne...«

4. týden Velkého půstu

• Gen 8,21–9,7; Přísl 11,19–12,6

• Gen 9,8–17; Přísl 12,8–22

• **Středa poloviny Velkého půstu:**

Gen 9,18–10,1; Přísl 12,23–13,9

• Gen 10,32–11,9; Přísl 13,20–14,6

• Gen 12,1–7; Přísl 14,15–26

• **4. sobota velkopostní – zádušní** („roditelská“ čili předků):

Žid 6,9–12; Mar 7,31–37

1.Kor 15,47–57; Jan 5,24–30 (zádušní)

4. neděle Velk. půstu – CT. JANA SINAJ-SKÉHO – KLIMAKA (Žebríkovec)

hlas ? — Žid 6,13–20; Mar 9,17–31

Efez 5,9–19; Mat 4,25–5,12

»Můžeš věřit? Všechno jest možné věřícímu.«

5. týden Velkého půstu

• Gen 13,12–18; Přísl 14,27–15,4

• Gen 15,1–15; Přísl 15,7–19

• Gen 17,1–9; Přísl 15,20–16,9

• **Čtvrtek Ondřejeva modlitebního stání:**

Gen 18,20–33; Přísl 16,17–17,17

• Gen 22,1–18; Přísl 17,17–18,5

• **5. sobota velkopostní – akathistu; CHVÁLY PŘE-SV. BOHORODICI:**

Žid 9,24–28; Mar 8,27–31. Žid 9,1–7; Luk 10,38–42; 11,27–28 (*Bohorodici*)

5. neděle Velkého půstu – CT. MARIE EGYPTSKÉ

hlas ? — Žid 9,11–14; Mar 10,32pol.–45

Galat 3,23–29; Luk 7,36–50

»Tak bude mezi vámi: kdokoliv by chtěl býti větší, buďiz váš služebník; a kdokoliv by mezi vámi chtěl býti první, buďiz otrokem všech.«

6. týden Velkého půstu

- Gen 27,1–41; Přisl 19,16–25
- Gen 31,3–16; Přisl 21,3–21
- Gen 43,26–31; 45,1–16; Přisl 21,23–22,4
- Gen 46,1–7; Přisl 23,15–24,5
- Gen 49,33–50,26; Přisl 31,8–32

Konec svatě Čtyřicátnice**• 6. sobota – vzkříšení Lazara.**

(Povoleno víno, olej a kaviár)

Žid 12,28–13,8; Jan 11,1–45

6. neděle – Květná – ⊕ VJEZD PÁNA DO JERUSALEMA.

(Svěcení ratolestí; požívá se ryba)

Filip 4,4–9; Jan 12,1–18

»Chudé vždycky máte u sebe, ale mne ne vždy máte.«

• Velké pondělí; památka Josefa Spanilého:

Na večerní: Ex (2.Mojž.) 1,1–20; Job 1,1–12

Na liturg. předem posv. Darů: Mat 24,3–35

• Velké úterý; o deseti pannách:

Na večerní: Ex (2.Mojž) 2,5–10; Job 1,13–22

Na liturg. před. posv. Darů: Mat 24,36–26,2

• Velká středa – Jidášova zrada:

Na večerní: Ex (2.Mojž.) 2,11–22; Job 2,1–10

Na liturg. před. posv. Darů: Mat 26,6–16

• Velký čtvrtek – památka poslední večeře Páně:

Na večerní liturgii sv. Basila:

paremije a pak 1.Kor 11,23–32; Mat 26,1–20;

Jan 13,3–17; Mat 26,21–39; Luk 22,43–45;

Mat 26,40–27,2. (Večer povoleno víno a olej)

• Velký pátek – UKŘIŽOVÁNÍ KRISTOVO

Vzpomínání spasitelného utrpení Kristova; přísný půst (v tento den se nemá jíst). Na jitřní čtení dvanácti evangelií. **Eucharistie se nekoná.** Na večerní vzpomínání snímání z Kříže a pohřbení přecháštěho Těla Kristova (vynášení pláštěnice):

paremije a pak 1.Kor 1,18–2,2; Mat 27,1–38;

Luk 23,39–43; Mat 27,39–54; Jan 19,31–37;

Mat 27,55–61

• Velká sobota – Kristus v hrobě. Spasitelovo sestoupení do pekel.

Na večerní liturgii sv. Basila:

paremije a pak Řím 6,3–11; Mat 28,1–20

⊕ SVĚTLÉ VZKŘÍŠENÍ KRISTOVO**(Svatá a velká neděle Paschy)**

Skut 1,1–8; Jan 1,1–17

»A Slovo (Boží Syn) se stalo tělem a přebývalo mezi námi, plné blahodati a pravdy, i viděli jsme slávu Jeho, slávu jakožto Jednorozného od Otce.«

• Světlé pondělí. Ikona Matky Boží „Sladce milující“ (Glykofilussa; Athos):

Skut 1,12–17; 21–26; Jan 1,18–28

• Světlé úterý. Yverská ikona Matky Boží (objevení na Athosu). **Sv. nmč. Rafael, Nikolaos a Irini** (+ 1463):

Skut 2,14–21; Luk 24,12–35

• Světlá středa. Sbor ctihodných Otců asketů na svatě hoře Sinaj, kde sestoupil Bůh. **Není půst:**

Skut 2,22–36; Jan 1,35–51

• Světly čtvrtek:

Skut 2,38–43; Jan 3,1–15

• Světly pátek. Svátek životodárného pramene Matky Boží. **Není půst:**

Skut 3,1–8; Jan 2,12–22

• Světlá sobota:

Skut 3,11–16; Jan 3,22–33

2. NEDĚLE PASCHÁLNÍ; o apoštole Tomáši; tzv. „Popaschální“ (Antipascha)

Skut 5,12–20; Jan 20,19–31

»Blahoslavení, kteříž neviděli a uvěřili.«

Týden v padesátidenním období popaschálním**• Skut 3,19–26; Jan 2,1–11****• Úterý Radonice – vzpomínání zesnulých:**

Skut 4,1–10; Jan 3,16–21

• Skut 4,13–22; Jan 5,17–24

• Skut 4,23–31; Jan 5,24–30

• Skut 5,1–11; Jan 5,30–6,2

• Skut 5,21–33; Jan 6,14–27

3. NEDĚLE PASCHÁLNÍ; sv. žen myronosic

(Marie Magdaleny, Marie Jákobovy, Marie Kleopovy, Salomie – matky synů Zebedeových, Jany – ženy domovníka krále Heroda, Marty a Marie – sester Lazara, Zuzany) a tajných učedníků (Josefa z Arimatie a Nikodéma)

hlas 2. — Skut 6,1–7; Mar 15,43–16,8

»Nebojte se. Ježíše hledáte Nazaretského, ukřižovaného? Vstal z *mrtvých*, není Ho zde.«

Týden v padesátidenním období popaschálním

- Skut 6,8–7,5; 47–60; Jan 4,46–54
- Skut 8,5–17; Jan 6,27–33
- Skut 8,18–25; Jan 6,35–39
- Skut 8,26–39; Jan 6,40–44
- Skut 8,40–9,19; Jan 6,48–54
- Skut 9,20–31; Jan 15,17–16,2

4. NEDĚLE PASCHÁLNÍ; o mrtvicí raně-ném. Spr. Tabitha (čili Dorkas; 1. stol.)

hlas 3. — Skut 9,32–42; Jan 5,1–15

»Hle, učiněn jsi zdravým; již více nehřeš, aby se ti něco horšího nepřihodilo.«

Týden v padesátidenním období popaschálním

- Skut 10,1–16; Jan 6,56–69
- Skut 10,21–33; Jan 7,1–13
- **Půlení padesátnice** (jí se ryba):
Skut 14,6–18; Jan 7,14–30
- Skut 10,34–43; Jan 8,12–20
- Skut 10,44–11,10; Jan 8,21–30
- Skut 12,1–11; Jan 8,31–42

5. NEDĚLE PASCHÁLNÍ; o Samaritance, o vodě živé a o pravém uctívání Boha

hlas 4. — Skut 11,19–26; 29–30; Jan 4,5–42

»Můj pokrm jest *to*, abych činil vůli Toho, kterýž Mne poslal – *vůli Otcovu*.«

Týden v padesátidenním období popaschálním

- Skut 12,12–17; Jan 8,42–51
- Skut 12,25–13,12; Jan 8,51–59
- Skut 13,13–24; Jan 6,5–14
- Skut 14,20–27; Jan 9,39–10,9
- Skut 15,5–34; Jan 10,17–28
- Skut 15,35–41; Jan 10,27–38

6. NEDĚLE PASCHÁLNÍ; o slepém

hlas 5. — Skut 16,16–34; Jan 9,1–38

»Dokud jsem na světě, světlo jsem světa.«

Týden v padesátidenním období popaschálním

- Skut 17,1–15; Jan 11,47–57
- Skut 17,19–28; Jan 12,19–36
- **Středa opuštění Paschy** (jí se ryba):

Skut 18,22–28; Jan 12,36–50

⊕ NANEBEVSTOUPENÍ PÁNĚ

Čtvrtek svátku: Skut 1,1–12; Luk 24,36–53

- Skut 19,1–8; Jan 14,1–11
- Sobotní památka umučení sv. Jeronýma Pražského.
Skut 20,7–12; Jan 14,10–21

7. NEDĚLE (PO PASŠE); svatých 318 boho-nosných Otců 1. všeobecného sněmu (r. 325 v Nicei)

hlas 6. — Skut 20,16–18; 28–36; Jan 17,1–13

»Toto jest pak život věčný, aby znali tebe, Jediného Pravého Boha, a *toho*, Jehož jsi poslal, Ježíše Krista.«

Týden v padesátidenním období popaschálním

- Skut 21,8–14; Jan 14,27–15,7
- Skut 21,26–32; Jan 16,2–13
- Skut 23,1–11; Jan 16,15–23
- Skut 25,13–19; Jan 16,23–33
- **Pátek opuštění Nanebevstoupení:**
Skut 27,1–44; Jan 17,18–26
- **Trojická zádušní sobota** („roditelská“ čili předků):
Skut 28,1–31; Jan 21,15–25.
1. Sol 4,13–17; Jan 5,24–30

⊕ Neděle PADESÁTNICE – SVATÁ TROJICE. Sestání Svatého Ducha na apoš-toly

Skut 2,1–11; Jan 7,37–52; 8,12

»Žizní-li kdo, ať jde ke Mně a pije!«

• DEN SVATÉHO DUCHA

Svatodušní pondělí:

Efez 5,9–19; Mat 18,10–20

• TŘETÍ DEN SVATÉ TROJICE

Svatodušní úterý:

Řím 1,1–7; 13–17; Mat 4,25–5,13

• **Středa svatodušního týdne.** Není půst:

Řím 1,18–27; Mat 5,20–26

• **Čtvrtek svatodušního týdne:**

Řím 1,28–2,9; Mat 5,27–32

• **Pátek svatodušního týdne.** Není půst:

Řím 2,14–29; Mat 5,33–41

• **Sobota opuštění Padesátnice:**

Řím 1,7–12; Mat 5,42–48

1. NEDĚLE PO 50nici – VŠECH SVATÝCH

hlas 8. — Žid 11,33– 12,2; Mat 10,32–38; 19,27–30

»Kdožkoli vyzná Mne před lidmi, toho i já vyznam před Otcem Svým, Jenž jest v nebesích.«

Začátek půstu svatých apoštolů

• Řím 2,28–3,18; Mat 6,31–34; 7,9–11

• Řím 4,4–12; Mat 7,15–21

• Řím 4,13–25; Mat 7,21–23

• Řím 5,10–16; Mat 8,23–27

• Pátek památky ct. Varláma Chutinského:

Řím 5,17–6,2; Mat 9,14–17

• Řím 3,19–26; Mat 7,1–8

2. NEDĚLE PO 50nici; VŠECH SVATÝCH

ZEMÍ NAŠICH a všech ctihodných a bohosných Otců Svaté Hory Athonské

hlas 1. — Řím 2,10–16; Mat 4,18–23

Žid 11,33– 12,2; Mat 4,25–5,12 (*světcům*)

»Pojďte za Mnou a učiním vás rybáři lidí.«

• Řím 7,1–13; Mat 9,36–10,8

• Řím 7,14–8,2; Mat 10,9–15

• Řím 8,2–13; Mat 10,16–22

• Řím 8,22–27; Mat 10,23–31

• Řím 9,6–19; Mat 10,32–36; 11,1

• Řím 3,28–4,3; Mat 7,24–8,4

3. NEDĚLE PO 50nici; nemějte starost o pozemské věci

Sbor novomuč. trpících pod tureckým jhem

hlas 2. — Řím 5,1–10; Mat 6,22–33

»Hleďte nejprv Království Božího a spravedlnosti Jeho, a všechno ostatní bude vám přidáno.«

• Řím 9,18–33; Mat 11,2–15

• Řím 10,11–11,2; Mat 11,16–20

• Řím 11,2–12; Mat 11,20–26

• Řím 11,13–24; Mat 11,27–30

• Řím 11,25–36; Mat 12,1–8

• Řím 6,11–17; Mat 8,14–23

4. NEDĚLE PO 50nici; o víře setníkové

hlas 3. — Řím 6,18–23; Mat 8,5–13

»...Jdi, a jak jsi uvěřil, staň se tobě.«

• Řím 12,4–5; 15–21; Mat 12,9–13

• Řím 14,9–18; Mat 12,14–16; 22–30

• Řím 15,7–16; Mat 12,38–45

• Řím 15,17–29; Mat 12,46–13,3 pol.

• Řím 16,1–16; Mat 13,3–9

• Řím 8,14–21; Mat 9,9–13

5. NEDĚLE PO 50nici; o vymítnutí běsů z dvou posedlých

hlas 4. — Řím 10,1–10; Mat 8,18–22; 28–9,1

»Pojď za Mnou, a nech, ať mrtví pohřbívají své mrtvé.«

• Řím 16,17–24; Mat 13,10–23

• 1.Kor 1,1–9; Mat 13,24–30

• 1.Kor 2,9–3,8; Mat 13,31–36 pol.

• 1.Kor 3,18–23; Mat 13,36–43

• 1.Kor 4,5–8; Mat 13,44–54 pol.

• Řím 9,1–5; Mat 9,18–26

6. NEDĚLE PO 50nici; o uzdravení mrtvici raněného

hlas 5. — Řím 12,6–14; Mat 9,1–8

»Doufej, synu, odpouštějí se tobě hříchové tvoji.«

• 1.Kor 5,9–6,11; Mat 13,54–58

• 1.Kor 6,20–7,12; Mat 14,1–13

• 1.Kor 7,12–24; Mat 14,35–15,11

• 1.Kor 7,24–35; Mat 15,12–21

• 1.Kor 7,35–8,7; Mat 15,29–31

• Řím 12,1–3; Mat 10,37–11,1

7. NEDĚLE PO 50nici; uzdravení dvou slepých a němého posedlého

hlas 6. — Řím 15,1–7; Mat 9,27–35

»Věříte-li, že to mohu učiniti? ... Podle víry vaší staniž se vám.«

• 1.Kor 9,13–18; Mat 16,1–6

• 1.Kor 10,5–12; Mat 16,6–12

• 1.Kor 10,12–22; Mat 16,20–24

• 1.Kor 10,28–11,7; Mat 16,24–28

• 1.Kor 11,8–22; Mat 17,10–18

• Řím 13,1–10; Mat 12,30–37

8. NEDĚLE PO 50nici; nasycení pěti tisíci Památka svatých Otců šesti všeobecných sněmů

(přesunout k 16. červenci)

hlas 7. — 1.Kor 1,10–18; Mat 14,14–22

Žid 13,7–16; Jan 17,1–13 (*svatým Otcům*)

Vzal Ježíš pět chlebů a dvě ryby, a vzhledl k nebi, požehnal ... I jedli všichni a nasýtili se... bylo *jich* asi pět tisíc mužů, kromě žen a dětí.«

- 1.Kor 11,31–12,6; Mat 18,1–11
- 1.Kor 12,12–26; Mat 18,18–22; 19,1–2; 13–15
- 1.Kor 13,4–14,5; Mat 20,1–16
- 1.Kor 14,6–19; Mat 20,17–28
- 1.Kor 14,26–40; Mat 21,12–14; 17–20
- Řím 14,6–9; Mat 15,32–39

9. NEDĚLE PO 50nici; **Kristus kráčí po moři**

hlas 8. — 1.Kor 3,9–17; Mat 14,22–34

»Ježíš vztáhl ruku, uchopil ho a řekl jemu: „Malověrný, proč jsi pochyboval?“«

- 1.Kor 15,12–19; Mat 21,18–22
- 1.Kor 15,29–38; Mat 21,23–27
- 1.Kor 16,4–12; Mat 21,28–32
- 2.Kor 1,1–7; Mat 21,43–46
- 2.Kor 1,12–20; Mat 22,23–33
- Řím 15,30–33; Mat 17,24–18,4

10. NEDĚLE PO 50nici; **síla víry, modlitby a postu**

hlas 1. — 1.Kor 4,9–16; Mat 17,14–23

»Budete-li mít víru, jako zrnko hořčičné, řeknete hoře této – přejdi odsud tam, a přejde; nebude vám nic nemožného.«

- 2.Kor 2,4–15; Mat 23,13–22
- 2.Kor 2,14–3,3; Mat 23,23–28
- 2.Kor 3,4–11; Mat 23,29–39
- 2.Kor 4,1–6; Mat 24,13–28
- 2.Kor 4,13–18; Mat 24,27–33; 42–51
- 1.Kor 1,3–9; Mat 19,3–12

11. NEDĚLE PO 50nici; **o nemilosrdném služebníkovi**

hlas 2. — 1.Kor 9,2–12; Mat 18,23–35

»Tak *zle* učiní Otec můj nebeský vám, jestliže neodpustíte jeden každý bratru svému ze srdcí svých provinění jeho.«

- 2.Kor 5,10–15; Mar 1,9–15
- 2.Kor 5,15–21; Mar 1,16–22

- 2.Kor 6,11–16; Mar 1,23–28
- 2.Kor 7,1–10; Mar 1,29–35
- 2.Kor 7,10–16; Mar 2,18–22
- 1.Kor 1,26–29; Mat 20,29–34

12. NEDĚLE PO 50nici; **o zlém moci bohatství**

hlas 3. — 1.Kor 15,1–11; Mat 19,16–26

»Chceš-li dokonale být, jdi, prodej, co máš, a rozdej chudým, a budeš mít poklad v nebi; a pojď, následuj Mne.«

- 2.Kor 8,7–15; Mar 3,6–12
- 2.Kor 8,16–9,5; Mar 3,13–19
- 2.Kor 9,12–10,7; Mar 3,20–27
- 2.Kor 10,7–18; Mar 3,28–35
- 2.Kor 11,5–21; Mar 4,1–9
- 1.Kor 2,6–9; Mat 22,15–22

13. NEDĚLE PO 50nici; **o zhoubě nepoctivých vinařů**

hlas 4. — 1.Kor 16,13–24; Mat 21,33–42

»Zlé vinaře Hospodář zahubí, a viníci svou odevzdá jiným, kteří mu z ní budou přinášet užitek.«

- 2.Kor 12,10–19; Mar 4,10–23
- 2.Kor 12,20–13,2; Mar 4,24–34
- 2.Kor 13,3–13; Mar 4,35–41
- Gal 1,1–10; 20–2,5; Mar 5,1–20
- Gal 2,6–10; Mar 5,22–24; 35–6,1
- 1.Kor 4,1–5; Mat 23,1–12

14. NEDĚLE PO 50nici; **o Králově hostině a svatebním šatu**

hlas 5. — 2.Kor 1,21–2,4; Mat 22,1–14

»Mnoho jest povolanych, ale málo vyvolanych.«

- Gal 2,11–16; Mar 5,24–34
- Gal 2,21–3,7; Mar 6,1–7
- Gal 3,15–22; Mar 6,7–13
- Gal 3,23–4,5; Mar 6,30–45
- Gal 4,8–21; Mar 6,45–53
- 1.Kor 4,17–5,5; Mat 24,1–13

15. NEDĚLE PO 50nici; **o největších příkázáních**

hlas 6. — 2.Kor 4,6–15; Mat 22,35–46

»Milovati budeš Pána a Boha svého z celého srdce svého, a z celé duše své, a ze vši mysli své... Milovati

budeš bližního svého jako sebe samého.«

- Gal 4,28–5,10; Mar 6,54–7,8pol.
- Gal 5,11–21; Mar 7,5–16
- Gal 6,2–10; Mar 7,14–24
- Efez 1,1–9; Mar 7,24–30
- Efez 1,7–17; Mar 8,1–10
- 1.Kor 10,23–28; Mat 24,34–44

16. NEDĚLE PO 50nici; o svěřených hřivnách

hlas 7. — 2.Kor 6,1–10; Mat 25,14–30

»Každému majícímu *duchovní bohatství* bude přidáno, a bude hojně mít; tomu pak, kterýž nemá, bude odňato i to, co se zdá mít... Kdo má uši k slyšení, slyš.«

- Efez 1,22–2,3; Mar 10,46–52
- Efez 2,19–3,7; Mar 11,11–23
- Efez 3,8–21; Mar 11,23–26
- Efez 4,14–19; Mar 11,27–33
- Efez 4,17–25; Mar 12,1–12
- 1.Kor 14,20–25; Mat 25,1–13

17. NEDĚLE PO 50nici; o víře ženy kana-nejské

hlas 8. — 2.Kor 6,16–7,1; Mat 15,21–28

»Ó ženo, veliká jest víra tvá; staniž se tobě, jak žádáš.«

- Efez 4,25–32; Luk 3,19–22
- Efez 5,20–26; Luk 3,23–4,1
- Efez 5,25–33; Luk 4,1–15
- Efez 5,33–6,9; Luk 4,16–22
- Efez 6,18–24; Luk 4,22–30
- 1.Kor 15,39–45; Luk 4,31–36

18. NEDĚLE PO 50nici; zázračný rybolov na hlubině

hlas 1. — 2.Kor 9,6–11; Luk 5,1–11

»Zajeď na hlubinu a rozestří síť...«

- Filip 1,1–7; Luk 4,37–44
- Filip 1,8–14; Luk 5,12–16
- Filip 1,12–20; Luk 5,33–39
- Filip 1,20–27; Luk 6,12–19
- Filip 1,27–2,4; Luk 6,17–23pol.
- 1.Kor 15,58–16,3; Luk 5,17–26

19. NEDĚLE PO 50nici; o lásce k nepřátelům

hlas 2. — 2.Kor 11,31–12,9; Luk 6,31–36

»Budeť milosrdní, jakož i Otec váš milosrdný *ke všem* jest.«

- Filip 2,12–16; Luk 6,24–30
- Filip 2,17–23; Luk 6,37–45
- Filip 2,24–30; Luk 6,46–7,1
- Filip 3,1–8; Luk 7,17–30
- Filip 3,8–19; Luk 7,31–35
- 2. Kor 1,8–11; Luk 5,27–32

20. NEDĚLE PO 50nici; o vzkříšení mládence

hlas 3. — Gal 1,11–19; Luk 7,11–16

»I řekl *Ježíš mrtvému*: »Jinochu, tobě pravím, vstaň!«

- Filip 4,10–23; Luk 7,36–50
- Kol 1,1–2; 7–11; Luk 8,1–3
- Kol 1,18–23; Luk 8,22–25
- Kol 1,24–29; Luk 9,7–11
- Kol 2,1–7; Luk 9,12–18
- 2.Kor 3,12–18; Luk 6,1–10

21. NEDĚLE PO 50nici; o rozsévání a rozličné půdě

hlas 4. — Gal 2,16–20; Luk 8,5–15

»*Setba, která* v dobrou zemi padla a *užitek stonásobný přinesla*, to jsou ti, kteříž, uslyševše slovo *Boží*, zachovávají je v srdci čistém a dobrém a plod přinášejí v trpělivosti.«

- Kol 2,13–20; Luk 9,18–22
- Kol 2,20–3,3; Luk 9,23–27
- Kol 3,17–4,1; Luk 9,44–50
- Kol 4,2–9; Luk 9,49–56
- Kol 4,10–18; Luk 10,1–15
- 2.Kor 5,1–10; Luk 7,2–10

22. NEDĚLE PO 50nici; o boháči a chudém Lazaru.

Památka svatých Otců 7. všeobecného sněmu (r. 787) (přesunout k 11. říjnu)

hlas 5. — Gal 6,11–18; Luk 16,19–31

Žid 13,7–16; Jan 17,1–13 (*svatým Otcům*)

»Jestliže *oni* Mojžiše a *svaté* proroky neposlouchají, i kdyby kdo z mrtvých vstal, neuvěří.«

- 1.Sol 1,1–5; Luk 10,22–24
- 1.Sol 1,6–10; Luk 11,1–10
- 1.Sol 2,1–8; Luk 11,9–13
- 1.Sol 2,9–14; Luk 11,14–23
- 1.Sol 2,14–19; Luk 11,23–26
- 2.Kor 8,1–5; Luk 8,16–21

23. NEDĚLE PO 50nici; o vyhnání legie duchů zlých

hlas 6. — Efez 2,4–10; Luk 8,26–39

»Vypravuj všem, co učinil tobě Bůh.«

- 1.Sol 2,20–3,8; Luk 11,29–33
- 1.Sol 3,9–13; Luk 11,34–41
- 1.Sol 4,1–12; Luk 11,42–46
- 1.Sol 5,1–8; Luk 11,47–12,1
- 1.Sol 5,9–13; 24–28; Luk 12,2–12
- 2.Kor 11,1–6; Luk 9,1–6

24. NEDĚLE PO 50nici; vzkříšení dcery Jairovy

hlas 7. — Efez 2,14–22; Luk 8,41–56

»Neboj se, toliko věř...«

- 2.Sol 1,1–10; Luk 12,13–15; 22–31
- 2.Sol 1,10–2,2; Luk 12,42–48
- 2.Sol 2,1–12; Luk 12,48–59
- 2.Sol 2,13–3,5; Luk 13,1–9
- 2.Sol 3,6–18; Luk 13,31–35
- Gal 1,3–10; Luk 9,37–43pol.

25. NEDĚLE PO 50nici; o milosrdném Samaritánu

hlas 8. — Efez 4,1–6; Luk 10,25–37

»Samařan jeden šel tou cestou, přišel k tomu polo-mrtvému a opuštěnému, a uzřev jej, slitoval se, a přistoupiv, obvázal rány jeho, naliv na ně oleje a vína... a měl o něj péči.«

- 1.Tim 1,1–7; Luk 14,12–15
- 1.Tim 1,8–14; Luk 14,25–35
- 1.Tim 1,18–20; 2,8–15; Luk 15,1–10
- 1.Tim 3,1–13; Luk 16,1–9
- 1.Tim 4,4–8; 16; Luk 16,15–18; 17,1–4
- Gal 3,8–12; Luk 9,57–62

26. NEDĚLE PO 50nici; o tom, kdo hromadí pozemské poklady a není bohat v Bohu

hlas 1. — Efez 5,5 a 8–19; Luk 12,16–21

I řekl jemu Bůh: »Blázne, této noci duši tvou vezmou od tebe, a to, co jsi nashromáždil, či bude?«

- 1.Tim 5,1–10; Luk 17,20–25
- 1.Tim 5,11–21; Luk 17,26–37
- 1.Tim 5,22–6,11; Luk 18,15–17; 26–30
- 1.Tim 6,17–21; Luk 18,31–34
- 2.Tim 1,1–2; 8–18; Luk 19,12–28
- Gal 5,22–6,2; Luk 10,19–21

27. NEDĚLE PO 50nici; o uzdravení ženy v den sváteční

hlas 2. — Efez 6,10–17; Luk 13,10–17

»Tato dcera Abrahamova, kterou svázal satan, hle, již tomu osmnáct let, což neměla být rozvázána od těch pout v den sobotní?«

- 2.Tim 2,20–26; Luk 19,37–44
- 2.Tim 3,16–4,4; Luk 19,45–48
- 2.Tim 4,9–22; Luk 20,1–8
- Tit 1,5–2,1; Luk 20,9–18
- Tit 1,15–2,10; Luk 20,19–26
- Efez 1,16–23; Luk 12,32–40

28. NEDĚLE PO 50nici; o hostině a hostech

Neděle praotců Božího národa – všech starozákonních svatých žijících před Zákonem i po udělení Zákona – od Adama po Josefa Snoubence; i proroků až po Zachariáše a Jana Křtitele. Adama a Evy i Ábele a Séthy, Enocha, Joba, Noé, Melchisedeka; patriarchů Abrahama a Sáry, Izáka a Rebekky, Jáкова a Ráchel i Josefa Sličného, Judy a Lévi a ostatních z dvanácti synů Israele; Mojžíše i Árona, Jozue, Debory, Gedeona, Samsona, Ruth, Jesse, Davida, Šalomouna; proroků Samuele, Eliáše, Isaiáše, Ezechiele, Daniele a mnoha dalších.

hlas 3. — Kol 1,12–18; Luk 14,16–24 (*evangelium neděle praotců*)

Neděle praotců je druhou nedělí před Narozněním Kristovým. Pokud připadne na jinou než 28. neděli, pak se čtení evangelia vymění, aby bylo, jak je uvedeno výše.

Čtení neděle praotců musí být vždy následující:

Kol 3,4–11; Luk 14,16–24

»Člověk jeden učinil večeri velikou a pozval mnohých... Vybídl všechny vejít, aby se naplnil dům jeho...«

- Žid 3,5–11; 17–19; Luk 20,27–44
- Žid 4,1–13; Luk 21,12–19
- Žid 5,11–6,8; Luk 21,5–7; 10–11; 20–24
- Žid 7,1–6; Luk 21,28–33
- Žid 7,18–25; Luk 21,37–22,8
- Efez 2,11–13; Luk 13,18–29

29. NEDĚLE PO 50nici; o uzdravení desíti, z nichž jen jeden díky vzdal

hlas 4. — Kol 3,4–11 (*apoštol neděle praotců*); Luk 17,12–19

(Pokud neděle praotců připadne na jinou než 29. neděli, pak se čtení apoštola vzájemně vymění tak, aby dnešní čtení odpovídalo výše uvedenému.)

»Vstaň a jdi; víra tvá tě uzdravila.«

- Žid 8,7–13; Mar 8,11–21
- Žid 9,8–10; 15–23; Mar 8,22–26
- Žid 10,1–18; Mar 8,30–34
- Žid 10,35–11,7; Mar 9,10–16
- Žid 11,8; 11–16; Mar 9,33–41
- Efez 5,1–8; Luk 14,1–11

30. NEDĚLE PO 50nici; jak nesnadně bohatý vejde do Království Božího

hlas 5. — Kol 3,12–16; Luk 18,18–27

»Snáze jest velbloudu skrze ucho jehly projít, nežli bohatému vejít do Království Božího.«

- Žid 11,17–23; 27–31; Mar 9,42–10,1
- Žid 12,25–26; 13,22–25; Mar 10,2–12
- Jak 1,1–18; Mar 10,11–16
- Jak 1,19–27; Mar 10,17–27
- Jak 2,1–13; Mar 10,23–32pol.
- Kol 1,3–6; Luk 16,10–15

Sobota před Narozením

Galat 3,8–12; Luk 13,18–29 (*před řadovým čtením*)

NEDĚLE PŘED NAROZENÍM KRISTOVÝM – neděle svatých otců

Památká starozákonních svatých z rodopisu Ježíše Krista a všech, kteří žili vírou v zaslíbeného Mesiáše: patriarchů Abrahama, Izáka, Jákoba a Judy; Daniele a tří mládenců i ostatních.

Žid 11,9–10; 17–23; 32–40; Mat 1,1–25

»Což v *Marii* zrozeno jest, z Ducha Svatého jest; porodí pak Syna, a nazveš jméno Jeho Ježíš; On zajisté vysvobodí lidi své od hříchů jejich.«

Případne-li předvečer Narození Kristova na sobotu či neděli, pak se v ten den koná dopolední liturgie sv. Jana Zlatoústého (je to buď neděle nebo sobota před Narozením). Čtení na této liturgii: **Gal 3,15–22; Mat 13,31–36**

Večer se slouží velká večerní (bez liturgie) a v den svátku je dopolední liturgie sv. Basila. (Večerní liturgie sv. Basila se před Narozením Kristovým v takovém roce nekoná.) V předcházející pátek se čtou královské hodinky a neslouží se žádná liturgie.

Případne-li předvečer Narození Kristova na jiný den než sobotu či neděli, pak se v ten den koná večerní liturgie sv. Basila (tj. večerní spojená s liturgií) a v den svátku je dopolední liturgie sv. Jana Zlatoústého. (Velká večerní se před Narozením Kristovým v takovém roce nekoná, protože je večerní liturgie.) V den předvečeru se dopoledne čtou královské hodinky.

Čtení pro předvečer (na velké večerní nebo na večerní liturgii sv. Basila):

paremije a Žid 1,1–12; Luk 2,1–20

Sobota po Narození:

1.Tim 6,11–16; Mat 12,15–21

NEDĚLE PO NAROZENÍ. Svaté Boží rodiny: spr. Josefa Snoubence, Davida, krále a Jakuba, bratra Páně.

Gal 1,11–19; Mat 2,13–23

(*Pak možno přidat i řadové čtení.*)

»I vstav (*Josef*), vzal Dítě i Matku Jeho, a přišel do země Israelské... A usídlil se v městě, jež slove Nazaret...«

Případne-li „neděle po Narození“ shodně s „nedělí před Bohozjevením“, pak „neděle po Narození“ buď ustupuje a zůstává jen „neděle před Bohozjevením“ nebo se čtení „nedělí před Bohozjevením“ přenáší na 1. ledna (což se činí zvláště, když je tato neděle 31.12. na „opuštění svátku Narození“; pak se bere jen „neděle po Narození“ a „neděle před Bohozjevením“ se musí překládat na 1. ledna).

Když je Narození v sobotu, pak je neděle po Narození hned následující nedělí, tj. na Sbor sbor přev. Bohorodice. **Když je Narození v neděli**, připadne „neděle po

Narození“ na 1. ledna, a proto úplně zmizí (služba k ní se koná 26.12. na „Sbor přev. Bohorodice) ve prospech „neděle před Bohozjevním“.

Sobota před Bohozjevním:

1.Tim 3,14–4,5; Mat 3,1–11

NEDELE PŘED BOHOZJEVNÍM

2.Tim 4,5–8; Mar 1,1–8

»Počátek Evangelia Ježíše Krista, Syna Božího... On vás bude křtít Duchem Svatým.«

Je-li předvečer Zjevení Páně v sobotu či v neděli, slouží se liturgie sv. Jana Zlatoustého (dopoledne). Na veliké večerní (koná se samostatně večer):

paremije a 1.Kor 10,1–4; Luk 3,1–18

Pak velké svěcení vody.

V den svátku liturgie sv. Basila Velikého (dopoledne):

Tit 2,11–14; 3,4–7; Mat 3,13–17

Velké svěcení vody

Předcházející pátek:

liturgie se nekoná, čtou se královské hodinky.

Je-li předvečer Zjevení Páně jiného dne, než je sobota či neděle, slouží se večerní liturgie sv. Basila Velikého (večerní spojená s liturgií):

paremije a 1.Kor 10,1–4; Luk 3,1–18

Pak velké svěcení vody.

V den svátku liturgie sv. Jana Zlatoustého (dopoledne):

Tit 2,11–14; 3,4–7; Mat 3,13–17

Velké svěcení vody

Sobota po Bohozjevení

Efez 6,10–17; Mat 4,1–11 (*pak řadové čtení*)

NEDELE PO BOHOZJEVNÍ

Efez 4,7–13 (od pol.); Mat 4,12–17

»Čiňte pokání, neboť se přiblížilo Království nebeské.«

Další řadové neděle

31. NEDELE PO 50nici; o slepém na cestě, vírou uzdraveném

hlas 6. — 1.Tim 1,15–17 (od pol.); Luk 18,35–43

»Prohlédni! Víra tvá tě uzdravila.«

- Jak 2,14–26; Mar 10,46–52
- Jak 3,1–10; Mar 11,11–23

- Jak 3,11–4,6; Mar 11,23–26
- Jak 4,7–5,9; Mar 11,27–33
- 1.Petr 1,1–2; 10–12; 2,6–10; Mar 12,1–12
- 1.Sol 5,14–23; Luk 17,3–10

Pokud je možno, lze (např. jako poslední neděli před Zacheovou nedělí) ještě vložit následující uvedenou neděli se čtením vybraným sv. mučedníkem Gorazdem. (Roční paschální kruh biblického liturgického čtení musí však vždy končit Zacheovou nedělí, kterou nelze vypustit a po níž následuje první neděle paschálního kruhu pro další rok – neděle Celníka a farizeje.)

Neděle se čtením dle místní tradice sv. Gorazda:

Neděle O TOM, CO JE PODSTATNÉ A CO NIKOLIV (čtení dle tradice sv. Gorazda)

Efez 2,4–10; Luk 11,37–44

»Čistíte zevnějšek..., ale vnitřek váš pln jest neslechtnosti... Běda vám, kteří opouštíte spravedlnost a lásku Boží.«

- 1.Sol 2,20–3,8; Luk 8,26–39
- 1.Sol 3,9–13; Luk 11,29–33
- 1.Sol 4,1–12; Luk 11,34–36
- 1.Sol 5,1–8; Luk 11,46–12,1
- 1.Sol 5,9–13; 24–28; Luk 12,2–12
- 2.Kor 11,1–6; Luk 9,1–6

POSLEDNÍ NEDELE PO 50nici; O ZACHEOVI

1.Tim 4,9–15; Luk 19,1–10

»Přišel Syn člověka, aby hledal a spasil, co bylo zahynulo.«

- 1.Petr 2,21–3,9; Mar 12,13–17
- 1.Petr 3,10–22; Mar 12,18–27
- 1.Petr 4,1–11; Mar 12,28–37
- 1.Petr 4,12–5,5; Mar 12,38–44
- 2.Petr 1,1–10; Mar 13,1–8
- 2.Tim 2,11–19; Luk 18,2–8pol.

DALŠÍ POHYBLIVÁ ČTENÍ V PRŮBĚHU ROKU:

Památka ruských novomučedníků

Od r. 1992 se slaví se dne 25.1./7.2. (v den zesnutí sv. nmč. Vladimíra, metropolitou kyjevského a haličského) v neděli, není-li ten den neděle, tak prvou nedělí po tomto datu. (Kdyby na tu neděli připadla památka tří světitelů,

pak je památka novomučedníků v neděli před 25.1.)

Řím 8,28–39; Luk 21,12–19

Sbor všech novomučedníků a vyznavačů ruských:

svt. Tichon (1925); svt.mč. Petr, metr. krutický (1937); svt.mč. Vladimír, metr. kijevský (1918); svt.mč. Venjamin, metr. petrohradský a svt.mč. archim. Sergij a mč. Jurij a Joann (1922); svt.mč. metr. Serafim (1937); svt.mč. Faddej (1937); svt.mč. prot. Joann (1917); svt.mč. prot. Alexandr (1937); ct.mč. kn. Elisaveta a inokyně Varvara (1918)... **Památka všech zesnulých, kteří trpěli v časech pronásledování víry křesťanské.**

Památka svatých Otců šesti všeobecných sněmů

Nejbližší řadová ned. u 16.7. (29.7. nového kalendáře) : Žid 13,7–16; Jan 17,1–13 (*svatým Otcům; po řadovém čtení*)

Památka svatých Otců 7. všeobecného sněmu (r. 787)

Nejbližší řadová neděle u 11.10. (24.10. nového kalendáře):

Žid 13,7–16; Jan 17,1–13 (*svatým Otcům; po řadovém čtení*)

Typikonální značky hierarchie svátků

(podle kalendária Mosk. patriarchátu)

⊕ (křížek v kruhu) – dvanáctero největších svátků. Kromě dvanáctera sem patří ještě: Obřezání Páně a Záštita přesv. Bohorodice. Kompletní služba dle mineje. (Nejedná-li se o svátek Páně z dvanáctera a připadá-li svátek na neděli, používá se i oktoich.)

⊕ (křížek v půlkruhu) – střední svátek. Služba svátku jen z mineje – má bdění a litiji (oktoich jen v neděli). Hlavní svátky tohoto stupně: zesnutí sv. apoštola Jana Theologa (26.9.), svt. Jan Zlatoušty (13.11.), ct. Sáva Posvěcený (5.12.), sv. Mikuláš (6.12.), tři světítel (30.1.); vmč. Jiří Vítězný (23.4.); ap. Jan Theolog (8.5.) sv. Cyríl a Metoděj (11.5.); Narození Jana Křtitele (24.6.), svátek ap. Petra a Pavla (29.6.), pror. Eliáš (20.7.), Stětí hlavy sv. Jana Křtitele (29.8.) a památky nejvýznamnějších místních svatých (sv. Gorazd II.).

+ (křížek samotný) – malý svátek tzv. „polyjelejný“. Služba svátku obsahuje na jitřní polyjelej (na velké ve-

čtení před a po svátku

POVÝŠENÍ SVATĚHO KŘÍŽE

Sobota před Povýšením

1.Kor 2,6–9; Mat 10,37– 11,1

NEDĚLE PŘED POVÝŠENÍM

Novomučedníci Maloasijští (1921–1922)

Gal 6,11–18; Jan 3,13–17

»Neboť tak Bůh miloval svět, že i Syna svého jedno-rozeného dal, aby každý, kdo v Něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.«

Sobota po Povýšení

1.Kor 1,26–29; Jan 8,21–30

NEDĚLE PO POVÝŠENÍ

Gal 2,16–20; Mar 8,34– 9,1

»Kdo chceš jíti za Mnou, zapři sám sebe, vezmi kříž svůj a následuj Mne.«

DIMITRIJEVSKÁ ZÁDUŠNÍ SOBOTA

Sobota před 26. 10. cirk. kal. (tj. před 8.11. dle nového kalend.)

1. Soluň 4,13–17; Jan 5,24–30 (*zádušní čtení po řadovém čtení*)

černí se zpívá: „Blažený muž“; stichir 6 nebo 8; vchod, paremije; stichiry na stichovně z mineje. Rozhodne-li představený, může být litije; bdění nebývá, ale má se určitě konat, je-li to chrámový svátek). Na jitřní: polyjelej, velebení, „Od mladosti mé“; sváteční evangelium, kánon na 8, vel. slavosloví. Služba z okoichu se nebere (pokud není neděle).

⊕ nebo ⊕ (tři tečky) – významný světec (tzv. „šestyrič-ný“). Služba má na večerní 6 stichir z mineje; na jitřní kánon na 6 a zpívá se vel. slavosloví.

⊕ nebo ⊕ (tři černé tečky) – významný světec (tzv. „šestyričny“). Služba svatému má na večerní šest stichir z mineje; na jitřní kánon na 6 a po každé písni kánonu se čtou tropary svatému kromě troparů z oktoichu.

Světec bez označení – obyčejná služba. Na večerní jsou 3 stichiry z oktoichu a 3 stichiry světcí z mineje (nebo 3 stichiry prvnímu a 3 druhému svatému dne); na stichovně z oktoichu. Na jitřní dva kánony: z oktoichu a potom z mineje – na 4.

Doslov a překladatelské poznámky

Text českého znění liturgie je převzatý z „Lidového sborníku modliteb a bohoslužebných zpěvů pravoslavné církve“ a „Služebníku“ od presbytera Čestmíra Kráčmara. Revidováno dle církevně-slovanského Služebníku; doplněno (místy s přihlédnutím i k řeckému „Ieratikonu“ – zvláště v proskomidii). Zde použité církevně-slovanské znění vychází ze současného ruského Služebníku, avšak upraveno je místy dle našeho prešovského vydání (1950, text adaptován pro místní situaci) a srbského vydání (1962). Nepatrně je v některých ohledech editováno pro použití v rámci tohoto vydání a dle místních zvyklostí. Přihlédnuto bylo v jednotlivostech i k řeckému textu.

Úmyslem při této práci bylo navázat na liturgické dílo doby sv. vladyky mučedníka Gorazda, který vnímal tehdejší liturgické texty jako misijní provizorium zacílené dle církevních potřeb tehdejší doby. Při úpravách byla snaha neodtrhnout se od jazykového stylu gorazdovských liturgických textů, ale plynule na něj navázat. Současně však rozšířit liturgické znění do jeho plného rozsahu a zároveň opravovat některé překladové nepřesnosti, upravovat významové odchylky a místy i poněkud jazykově modernizovat text. Nebylo možno se vyhnout změně některých termínů, kde to vyžaduje prohloubení přiléhavosti překladu či jeho zpřesnění. Považovat znění liturgie, jak je zachyceno v Lidovém sborníku, za nedotknutelné, by odporovalo záměrům samotného sv. Gorazda. Do zde předložené práce se promítalo přesvědčení o smysluplnosti (z hlediska pastýřského i misijního) liturgického používání mírně archaické polohy jazyka jako duchovně prospěšné a přirozené v náboženské sféře. Překladatelská práce se nesla v duchu přesvědčení o nutnosti vytvářet a udržovat osobité české pravoslavné pojmosloví.

Používání pojmu „blahodat“, který je součástí dějinného utváření místního slovanského jazyka a byl znovu uveden do českého pravoslavného prostředí jediným českým *pravoslavným* překladem Nového zákona na přelomu 19. a 20. století, lze považovat za důležitou součást vytváření českého pravoslavného lexika.

Poznámka ke slovu „blahodat“

Termín „**blahodat**“ je naším místním původním staroslověnským slovem pro nestvořené posvěcující Boží energie, Boží posvěcující dar (řecké *cháris*). Slovní termín s tímto obsahem se z českého lexika vytratil v průběhu těch staletí, kdy pravoslavná církev nemohla na našem území svobodně působit; spolu s tímto slovem u nás zmizelo povědomí o *nestvořených Božích energiích* (nepravoslavné církve totiž nevěří v nestvořené energie). Tento důležitý

Зарѣньн — místo již snad příliš archaického „přispěj“ bylo zvoleno přiléhavější, přesnější a současně: „zastaň se“ (zároveň je to zvukem podobnější církevně-slovanské předloze, což je důležité pro návštěvníky našich bohoslužeb z Východu).

Горѣк — soužení (dřívější „tíseň“ už není pocítováno jako adekvátní překlad).

Περώτα — přeloženo přiléhavě a významově přesně jako „slitovnost“ (toto slovo sice není zcela všední, leč je používáno jak v klasické literatuře, viz např. překlady Shakespeara, tak v současných textech západních církví – protestantských i římsko-katolických).

Станемъ доврѣ — podle výkladů (Nikolaos Kabasilas či archim. Emiliános ze Simonos Petras) znamená: držet se pevně víry; čili: „nekolísejme ve víře“ (proto následuje po Symbolu). Dávání jsou za příklad andělé, kteří se nenechali svést a nepadli (zvolání: „Станемъ доврѣ!“ vkládá církevní tradice do úst archandělu Michaelovi). Odtud náš nový překlad: „stůjme pevně“.

Дерзновеніе — smělost. Tento pojem je provázán ze svatootcovskou spiritualitou a minejními liturgickými texty, kde se často hovoří o smělosti svatých před Bohem (což jim umožňuje přimlouvav se za nás). Z toho důvodu jsme začali s postupným opouštěním sice pěkného, leč významově mírně odchylného překladu: „důvěra“ (vyjma již vžitého ohlasu před Otčenášem).

Новаго завета. Překlad „(krev) Nového zákona“ by asi měl být příště nahrazen jazykově i biblicky přesnějším „Nové smlouvy“ (jak je to již v Bibli kracké a stejně tak i v moderních biblických překladech).

Честный — z praktické zkušenosti vyplynulo, že je vhodné překládat tento široce užívaný termín (vyjadřující úctu, uctívání, vzácnost, vzdávání cti) podle kontextu. Používali jsme při překladu následující konvenci — v souvislosti s křížem Páně: *uctíváný*; ve vztahu k Tělu a Krvi Páně: *drahocenný* (převzato z gorazdovských překladů); ve vztahu k přinášeným (ještě neproměněným) darům pro eucharistii: *důstojný*; v souvislosti s anděly: *úctyhodný, ctěný*; jako titul Jana Křtitele a kněžstva: *důstojný* (dle gorazdovských překladů); ve vztahu k žijícímu člověku a k jeho životu: *počestný*. Někdy překládáme dle kontextu i jako „vzácný“. Vyhnuli jsme se v těchto případech slovům „ctihodný“ (vyhrazeno pro překlad titulu svatých mnichů прѣподѣкный) a „šlechetný“ (vhodné pro překlad κληροβράζный).

Epiklese

Podle srbského Služebníku, který vyšel s požehnáním metropolitů Amfilohije a dalších biskupů, byla provedena v duchu starých tradic úprava, spo-

čívající ve vyznačení možnosti vynechat trojí opakování troparu třetí hodinky a dvou veršů z padesátého žalmu, jak navrhoval opravu textu epiklese sv. Justin (Popovič). Takové znění epiklese se uvádí i ve Služebníku ze Sváté Hory Athos. My zde uvádíme znění, jak bylo používáno u nás doposavad, ale část, kterou sv. Justin vypouštěl, uvádíme v hranatých [závorkách].

Jiné úpravy textu

K českému znění proskomidie. Překlad je místy upřesněn. Vzpomínání řádů svatých rozšířeno dle řeckého vzoru (církevně-slovanská verze neobsahuje sedmdesátero apoštolů a apoštolům rovné, opomíjí vzpomínání světitelů mučedníků); zařazeni jsou místní svatí (i nově uctívaní). V obsáhlejší proskomidii (str. 164) viz ještě další jména ruských a řeckých svatých.

Opuštěn byl kdysi jistě zajímavý jazykový hybrid: „...svatý Nesmrtelný, pomiluj nás.“ Nahrazeno prostým přímým českým překladem „...svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi.“ Při zpěvu to nečiní žádné problémy.

Světitel — čeština doposavad nemá vlastní tradiční pojem, který by se významově dobře kryl s csl. slovem *ѩКЛѢТІЕЦК*. Obvykle se překládá jako biskup, což je však nikoliv podružná nepřesnost. Podle způsobu používání tohoto slova (např. v současných ruských kalendářích) i podle „Nástolní knihy“ (Bulgakov, 1913), je to buď biskup nebo kněz (používá ve stejné míře pro obě duchovenské hodnosti). Je to ten, kdo má kněžské duchovenské svěcení, kdo může vykonávat např. eucharistii, resp. vést bohoslužebné shromáždění. Překládáme-li tento termín jen jako biskup (např. při proskomidii), je tím opominuto vzpomínání všech svatých kněží (není pak v proskomidii pamatováno např. na sv. Jana Kronštadtského, nebo našeho vyznavače Alexije Karpatského). Proto považujeme takový zúžený překlad (pouze: biskup) za problematický. V českém lexiku však pro překlad *ѩКЛѢТІЕЦК* není adekvátní slovo. Proto jsme šli cestou výpůjčky ze staroslověnštiny, což považujeme za nejpřirozenější cestu, a překládáme počestně jako „světitel“. Čas ukáže, jestli pravoslavná čeština přijme pojem „světitel“ (zkratka „svt.“) pro souhrnné označování biskupů a kněží.

V liturgické řeči je pro biskupy upřednostněn termín „episkop“ (už proto, že lze od tohoto slova vytvářet občas používaný souhrnný termín „episkopát“). Tento pojem používal v některých případech v rámci svého titulu i svt. mč. Gorazd (zjevně z dobových dokumentů). Pro vyšší archijerejskou hodnost bychom v takovém případě mohli používat označení „archiepiskop“ (a tím se lze v liturgii vyhnout, někomu snad až příliš latinsky znějící, předponě „arci-“ např. ve slově arcibiskup) případně archidiákon (místo arcijáhen).

Místo dnes už všeobecně ustupujícího pojmu „jáhen“ (který je spojen spíše s římsko-katolickou církví, a dnes je i tam pozvolna opouštěn) je v souladu s českým pravoslavným biblickým překladem (Petrohrad, 1897) užíváno obecně srozumitelné a do všech jazyků vstřebané „diákon“ (1. Tim 3,8 a 12; Filip 1,1). Sv. vladyka Gorazd v katechismu používá oba pojmy; termín „diákon“ v čl. 371 / 3 dokonce spíše upřednostňuje. (Do českého pravoslavného pojmosloví bylo toto slovo už beztak uvedeno ve složenině *jerodiákon*).

Opraven byl překlad modlitby Cherubínské písně, který trpěl řadou nepřesností.

Zvolání předpokládající přítomnost katechumenů jsou v [závorkách].

„Rozpomeň se na...“ je synonymicky střídáno s „pamatuj na...“ (druhé se zdá být srozumitelnější a lépe vyslovovatelné; u současníků používání termínu „rozpomeň se“ někdy evokuje myšlenku, že Bůh na nás zapomněl). Při modlitbě za biskupy (po epiklesi) se místo formulace „nejprve rozpomeň se“ zdá být adekvátnější „především pamatuj“ (nejedná se zde o to, na koho se má Pán rozpomenout dříve a na koho později, ale o důležitost církevního postavení biskupů, pro které žádá církev nejvíce Boží pomoci).

Střídáno je také používání Božího jména „Hospodin“ a „Pán“. Archaicky znějící slovo „Hospodin“ je natolik spojeno s českou náboženskou historií, že se ho zřejmě nelze úplně vzdát; navíc zní krásně a velebně; v neposlední řadě je srozumitelné východním návštěvníkům českých bohoslužeb (např. ve výzvě: „K Hospodinu modleme se“). Na druhé straně ignorovat současným lidem přirozené nazývání Boha *Pánem*, zřejmě taktéž není přijatelné; bylo by dnes pocíťováno jako nedostatek, kdyby při bohoslužbě nezaznělo vzývání Boha jako *Pána* (zvláště, když je součástí českého znění Ježíšovy modlitby). I sv. vladyka Gorazd se tomu nevyhnul a přeložil odpověď věřících v prosebné ektenii: „Dejž, ó Pane.“ V překladu se tedy vyskytují obě varianty (slovo *Pán* se přednostně používá pro druhou Osobu Božské Trojice, Božího Syna, Spasitele).

Aplikace zvrtných přivlastňovacích zájmen („tvého“ – „svého“ apod.) je převzata ze znění Gorazdova sborníku (příp. Služebníku prot. Čestmíra Kráčmara). Stejně tak byla dle vzoru Gorazdova sborníku a dalších tradičních českých liturgických knih ponechána při oslovování Boha zájmena: „tobě, ti, tvůj“ apod., s malým počátečním písmenem (psaní velkého T na začátku slova je podle pravopisného úzu vyhrazeno pro dopisy).

Tam, kde se vžilo, ponecháváme archaické „-ž“ na konci slova (dejž, kterýž apod.) Ve slovu „spasiž“ je to výhodné pro výslovnost. Mnoha pravoslavným tento archaizující styl liturgického jazyka vyhovuje; komu by se archaizují-

cí relikty nelíbily, prostě tuto koncovku nevysloví (podobně též koncovka „-ti“ v infinitivech, kde jsme ji ponechali, když pomáhá výslovnosti nebo se vžila). Zachovali jsme i obvyklé „věkův“ nebo knižní „jest“ (moderní slovesný tvar „je“ – ač spisovný – působí v liturgickém textu poněkud hovorově). Některé další archaismy však už byly nahrazeny modernějšími obraty.

V ektenii jsme vyměnili „pobožnost“ za „zbožnost“, „tíseň“ za „soužení“, „zbavení“ za „vysvobození“, „přispěj“ za „zastaň se“. Některé další možné úpravy jsme přenechali dalším generacím (např. místo „zajaté“ by asi spíše mělo být „uvězněné“ atd.) Místo „krev Nového zákona“ by mohlo být „krev Nové smlouvy“. Místo „plnost Ducha Svätého“ by možná mohla být zajímavá varianta uvedená v některých vydáních, kterou bychom mohli přeložit: „Plnost kalicha, plnost víry, plnost Ducha Svätého“ (viz některé řecké Služebníky či rumunský překlad do angličtiny na biserica.org). — Epikleši jsme v případě Zlatoustovy liturgie ponechali s novodobým (dnes však již obvyklým) rozšířením vsuvkou třikrát opakovaného troparu třetí hodinky prokládaného verši 50. žalmu. Vytváří se tím v epikleši triadologický důraz, který v liturgii sv. Jana Zlatoustého ničemu nevadí (narozdíl od liturgie sv. Basila Velikého, kde tato vsuvka poškozujíc znění epiklese).

České znění niceocarihradského symbolu pravoslavné víry. Zde použitý český překlad vznikl v průběhu devadesátých let jako kolektivní dílo zdejších duchovních a teologů, a byl následně požehnán k používání a publikování Jeho Blažeností arcibiskopem Dorotejem, tehdejším metropolitou českých zemí a Slovenska (přípisem ze dne 21. 5. 1998).

Revidovány byly všechny **citace žalmů** – a to podle slovanského znění Septuaginty (LXX). A to i za cenu, že se mění ty věty liturgie, na něž jsme již zvyklí. „Překlad sedmdesáti“ (LXX) je v pravoslavné církvi jediným kanonickým zněním žalmů už proto, že je autorizován prvotní církví. Je to skutečnost o to významnější, že všechny tradiční české překlady žalmů vycházely z jiných předloh, a proto se jejich znění místy liší od LXX (a to občas významně). To je důvod, proč používání takových překladů, které nevycházejí z LXX, může být v pravoslavné bohoslužbě vždy jen dočasné – nouzové pro dobu, kdy není pravoslavné znění k dispozici.

Vzpomínání osob „v moc postavených“

Podle dostupných informací není v pravoslavných církvích ve světě v našich dobách přijato vzpomínat při bohoslužbách hlasitě jména světských státních představitelů. Dokonce ani v pravoslavných zemích, kde jsou vrcholnými zástupci státu osoby, které jsou pravoslavnými křesťany, nebývají jejich jména většinou vzpomínána při hlasitých modlitbách na liturgii. V součas-

nosti se lze při obvyklých bohoslužbách v pravoslavné církvi po světě setkávat spíše s praxí pouhého obecného vzpomínání světské vlády. Tomu je přípodobněna i praxe, kterou zachycuje tento překlad liturgie.

Jména biblických postav jsou ponechána v tradičním slovanském znění. Jejich úprava podle židovské konvence v ekumenickém překladu Bible nepřinesla zřejmě nic, než zmatek (Melchisecha změnili ekumeničtí překladatelé na Malkisedeka, Elisea či Eliseje na Elišu, Jesse na Jišaje apod.)

Liturgické vzpomínání episkopů

V církevně-slovanském znění bylo zachováno ustálené ruské znění s bohatými čestnými tituly episkopátu. V českém překladu ponecháno prosté titulování (metropolita, vladyka) dle české gorazdovské tradice. Do českého náboženského prostředí se hodí v tomto ohledu nejvyšší střízlivost. Kněz ovšem na místech liturgie, kde je předepsáno jmenovat biskupa, zachovává při jeho titulování přání svého nadřízeného. (Podotkněme však, že obvyklý český překlad „(Vysoko-) přeosvícenost“ není zcela správný; nejedná se tu přece o osvícení, nýbrž o posvěcení; *прѣосвѣщеннѣишии* je tedy titul označující *nejvyšší posvěcení*, proto náleží nositeli biskupského svěcení.)

O jedné drobnosti v postupu svatého přijímání duchovenstva.

V pravoslavném světě se vyskytují různé praxe v používání věty: „Hle, (znovu) přistupuji k nesmrtelnému Králi a Bohu našemu.“ — V církevně-slovanských Služebnících se vyskytuje jen jednou, před diákonským přijímáním z kalicha. (Stejná praxe je i v anglickém překladu rumunského Služebníku.) — V řeckém Služebníku se vyskytuje dvakrát – říká ji kněz před přijímáním Těla Kristova, a pak diákon před přijímáním Těla Kristova (před přijímáním Krve Kristovy se nepraví); ve svatohorském řeckém Služebníku vyskytuje se třikrát – navíc ještě před přijímáním diákona z kalicha. — Překlad Ruské zahraniční církve v Americe používá tuto větu třikrát: diákon i kněz před přijímáním Těla Kristova a diákon pak ještě i před přijímáním z kalicha. Nikde jsem však nenašel, že se tato věta říkala čtyřikrát (tj. i před přijímáním kněze z kalicha).

Pro úplnost – níže je stručný postup přijímání kněze a diákona v řecké liturgii. V řeckém Služebníku (Ieratikonu) následuje společná modlitba sloužících „Věřím, Pane, a vyznávám...“ ihned po plévání horké vody do kalicha. Postup přijímání je pak ve zkratce tento:

Kněz: Odpusťte (bratři, spolusloužící apod.) mně hříšnému.

Kněz praví diákonu: Nechť pamatuje na diákonství tvé Hospodin Bůh v království svém, nyní i vždycky...

Bože, očistiž mně hříšného a smiluj se nade mnou. (3×)

Vezme s bázní částici »CHS«: Hle, přistupuji ke Kristu, nesmrtelnému Králi a Bohu našemu. Drahocenné a přesvaté Tělo Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista podává se mně, knězi...

Po požití Těla Kristova a pečlivém a opatrném očištění ruky: Amen.

Pak dí: Diákone, přistup!

Diákon: Hle, přistupuji ke Kristu, nesmrtelnému Králi a Bohu našemu. Podej mi, vладыko, drahocenné a svaté Tělo Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista.

Kněz: Diákonu (jméno) podává se drahocenné a svaté a přečisté Tělo...

Pak diákon přijímá Tělo Kristovo.

Kněz bere kalich: Drahocenná a svatá (a životodárná*) Krev Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista podává se mně, opět (přistupujícímu) služebníku Božímu, knězi... *Po přijímání:* Hle, dotekl se úst mých, snímá...

Diákone, přistup!

Diákon: (Hle, přistupuji k nesmrtelnému Králi a Bohu našemu.*) Podej mi, vладыko, drahocennou a svatou Krev...

Kněz: Drahocenná a svatá Krev Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista podává se (opět*) (přistupujícímu) služebníku Božímu, diákonu...

Kněz říká diákonu po přijímání z kalicha: Hle, dotekl se úst tvých, snímá... (* = uvedeno jen ve svatohorském Ieratikonu)

Závěrem k českému překladu. Mnoho jednotlivostí je věcí vytčeného cíle a stanovené koncepce (viz v předmluvě). Snažili jsme se o přesnost a přiléhavost, výstižnost, návaznost na místní tradici i o poeticko-melodický „velebný a nesvětský“ jazykový styl, který je od liturgického projevu obecně očekáván. — Mějme na paměti, že žádný pravoslavný bohoslužebný a modlitební text není izolovaným fragmentem, ale je živou součástí celé pravoslavné duchovnosti; je provázán s jinými modlitebními texty, jeho části jsou citovány v dílech svatých Otců. Proto má být překlad nejen co nejvýstižnější, co se obsahu a myšlenky týče, ale měl by svým slovníkem navazovat na širší liturgickou a svatoocovskou tradici. — Žádoucí je pokud možno pevně stanovená konvence pro převod každého staroslověnského (resp. řeckého) pojmu do českého liturgického jazyka tak, aby se (v možné míře) nekumulovalo mnoho původních termínů v jednom českém slovu nebo se výchozí pojmy nepřeváděly do takových českých slov, která jsou v živé české náboženské kultuře již zařazena do jiného kontextu, vnímána okolní společností v nepravoslavných a nežádoucích souvislostech, resp. jsou už spojena s jiným významem. Překladatelská konvence by měla umožnit poučenému českému čtenáři nad každým slovem českého překladu rozpoznat, jaké staroslověnské (resp. řecké) slovo bylo použito v předloze.

Neměnili jsme všechna místa starého gorazdovského překladu, jejichž úprava se nabízela. Nepřáli jsme si totiž, aby se předkládaný text příliš od-poutal od zažitého starého znění české liturgie. Pro sloužící duchovenstvo i pro naslouchající věřící by to byl zřejmě příliš veliký skok a to není v litur-gickém vývoji žádoucí. Proto jsme se rozhodli ponechat korekci některých obrátů a modernizaci jistých formulací na příští generaci českých liturgis-tů. V průběhu dvaceti let práce s tímto překladem jsme se dokonce v někte-rých jednotlivostech vraceli zpátky ke Gorazdovu překladu, když se nám s odstupem zdálo, že posun vpřed je příliš výrazný, aniž by to bylo naléhavě nutné. I tak přináší nový text dost úprav, oprav i doplňků v porovnání s „Gorazdovým sborníkem“. Jsme si jisti, že i při zachování mírně archaic-kého znění (jak je to obecně u posvátných textů tradičních náboženství obvyklé) je náš překlad na všech místech dokonale srozumitelný běžně vzdělanému současníkovi, poučenému v oblasti pravoslavné terminologie.

Církevně-slovanský text byl při editování porovnáván z několika církev-ně-slovanských Služebníků vytištěných v různých zemích a v různých do-bách; hlavní prameny: nový ruský výtisk z Moskvy; slovenská edice místní pravoslavné církve z padesátých let (odtud převzaty některé adaptace textu pro místní církevní poměry); starší srbský výtisk; ruské znění z carské doby (viz přehled pramenů na konci). Další korektura byla pak provedena dle současného znění liturgie v Rusku – čerpaného z oficiálního serveru Mos-kevského patriarchátu. Přihlédnuto bylo i k současným překladům do ruš-tiny. Pravopisně byl text v několika drobnostech upraven s ohledem na místní specifika (některé zkratky byly rozepsány do plného znění, psaní alespoň některých velkých písmen upraveno dle současné ruské i české konvence – a to v těch případech, kde se obě shodují; podobnou ale ještě roz-sáhlejší úpravu psaní velkých písmen církevně-slovanského textu má Nový zákon vydaný jako bilingue – v církevně-slovanském znění s českým pře-kladem (*Nový Zákon ve dvou dílech, Petrohrad, 1892 a 1897*).

V r. 2012 byla první verze dána církevní veřejnosti k připomínce v PDF. Posléze byl ještě připojen text večerní bohoslužby a kalendárium. První vy-dání (formou publikovaného PDF) bylo v různých verzích v r. 2013–2019. Zkušenosti s používáním tohoto textu byly zapracovány do druhého vydání, které bylo připraveno v r. 2025, jež bylo obdařeno archijerejským pozhná-ním Přeosvíceneho vladyky Izaiáše, biskupa olomoucko-brněnského.

Účast řady teologů a jazykových poradců na přípravě textu skýtá naději, že si toto liturgické vydání najde své místo mezi českými překlady posvátných pravoslavných textů.

(Redaktor)

Použitá literatura:

Lidový sborník modliteb a bohoslužebných zpěvů pravoslavné církve (tzv. „Gorazdův sborník“) (*připravil svatý vladyka mučedník Gorazd Pražský a Moravskoslezský; 1. vydání – Praha, 1933; 2. upravené vydání – Praha, 1951*)

Božská liturgie sv. Jana Zlatoústého (*vydal presbyter Čestmír Kráčmar – Praha, 1927*)

Božská liturgie našeho svatého otce Jana Zlatoústého (*pracovní verze nového českého překladu; Litoměřice; 2006*)

Služebník, tisenie sedmoje (*upravený reprint – Praha, V jámě 6, 1950; další reprint – Církevní nakladatelství, Bratislava, 1980*)

Služebník (*upravený reprint synodálního vydání – Moskva, 1997 a opr. vyd. 2003*)

Služebník (*upravený reprint starší knihy; vydání svatého archijerejského synodu Srbské pravoslavné církve – Bělehrad, 1962*)

Ieratikon (*vydání Ieras Monis Simonos Petras, Agion Oros, 2004*)

Překlad „Nového zákona Pána našeho Ježíše Krista“ (*bilingue, církevně-slovanský a český text; vydáno ve dvou dílech – Petrohrad, 1892—97*)

Oficiální překlad Antiochijského patriarchátu v USA do angličtiny (web)

Dále bylo přihlíženo k liturgickým překladům do ruštiny a angličtiny, které jsou dostupné na internetu. (Překlady z církevně-slovanské i řecké předlohy.)

Srbský Služebník (s opravami dle sv. Justina Popoviče) s požehnáním metropolitů Amfilochije a dalších (přihlédnuto k němu bylo zvláště ohledně epiklese).

V PDF je tento překlad ke stažení na internetové adrese:

pravoslavi.cz/liturgie

O pojmu blahodat viz: orthodoxia.cz/blahodat.htm

S vděčností a nehynoucí úctou připisuji zvláštní poděkování
prot. Miroslavovi a Darji Mužíkovým.
Nechť je toto nové vydání liturgie
spojeno s jejich světlou
památkou.

Jan Baudiš

Obsah

Předmluva	2
Postup večerní.	5
Liturgie – proskomidie	43
Řád liturgie katechumenů	67
Řád liturgie věrných	97
Zakončení liturgie (propuštění) ve všední dny	147
Zakončení liturgie (propuštění) na svátky Páně	151
Modlitby vkládané do ektenie	155
Modlitby po svatém přijímání	157
O drobení svatého Beránka	163
Obsáhlejší vzpomínání svatých při proskomidii	164
Kalendárium	166
Doslov a překladatelské poznámky	200

Božská liturgie sv. Jana Zlatoústého.

Bilingue – církevně-slovanské a české znění

Český překlad dle „Sborníku modliteb a zpěvů...“ (sv. biskupa mučedníka Gorazda) a „Služebníku...“ (prot. Čestmíra Kráčmara); upraveno a rozšířeno dle církevně-slovanského (a místy i řeckého) znění.

Připravil prot. Jan Baudiš s kolektivem duchovních a teologů.

Jazyková spolupráce a hlavní korektura: Darja Mužíková

V Jihlavě 2013—2019—2025 l.P. — v. 2.38 R (korektura č. 11)